

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

**FÜYŪZİ’NİN MAKBŪL DER HÂL-İ HUYŪL ADLI
BAYTARNÂMESİ
(GİRİŞ -TENKİTLİ METİN - DİZİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜLAY İRFANOĞLU

İSTANBUL 2013

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

**FÜYŪZİ’NİN MAKBŪL DER HÂL-İ HUYŪL ADLI
BAYTARNÂMESİ
(GİRİŞ -TENKİTLİ METİN - DİZİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜLAY İRFANOĞLU

TEZ DANIŞMANI: **PROF. DR. MESUT ŞEN**

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek lisans öğrencisi Tülay İRFANOĞLU'nun "Fuyûzî'nin Makbûl Der Hâl-i Huyûl Adlı Baytar Nâmesi (Giriş - Tenkitli Metin - Dizin)" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

Tez Danışmanı : Prof.Dr. Mesut ŞEN
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

İmza

Üye : Prof.Dr. Zuhal KÜLTÜRAL
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Yrd.Doç.Dr. Mustafa AKSOY
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun 25/11/2013 tarih ve 2013/21-b sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Gülşen SEYHAN ALIŞIK
Müdür

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖN SÖZ	V
ÖZET	VII
ABSTRACT	VIII
KISALTMALAR ve İŞARETLER	IX
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	X
GİRİŞ	1
1 MAKBÛL DER HÂL-İ HUYÛL	2
1.1 Eserin Yazarı	2
1.2 Eserin İçeriği	2
1.3 Eserin Bölümleri	3
1.4 Eserin Nüshaları	5
2. MAKBÛL DER HÂL-İ HUYÛL	5
3. DİL ve İMLÂ ÖZELLİKLERİ	
3.1 İmlâ Özellikleri	6
3.1.1 Harekeleme.....	6
3.1.2 Şeddenin Kullanımı	6
3.1.3 Ünlülerin Yazılışı	6
3.1.3.1 a Ünlüsü	6
3.1.3.1.1 Ön Seslerde	6
3.1.3.1.2 İç Seslerde	6
3.1.3.1.3 Son Seslerde	6
3.1.3.2 e Ünlüsü	7
3.1.3.2.1 Ön Seslerde	7
3.1.3.2.2 İç Seslerde	7

3.1.3.2.3 Son Seslerde	7
3.1.3.3 ı, i Ünlüleri	7
3.1.3.3.1 Ön Seslerde	7
3.1.3.3.2 İç Seslerde	7
3.1.3.3.3 Son Seslerde	7
3.1.3.3 o, ö, u, ü Ünlüleri	7
3.1.3.4.1 Ön Seslerde	8
3.1.3.4.2 İç Seslerde	8
3.1.3.4.3 Son Seslerde	8
3.1.4. Ünsüzlerin Yazılışı	8
3.1.4.1 ç Ünsüzü	8
3.1.4.2 g, k ve ñ Ünsüzleri	8
3.1.4.3. ğ, ƒ Ünsüzleri	8
3.1.4.4. h, h, h Ünsüzleri	9
3.1.4.5. p Ünsüzü	9
3.1.4.6. d, t, t Ünsüzleri	9
3.1.4.7. s, s Ünsüzleri	9
3.1.5. Yükleme Hâli (akkuzatıf) Ekinin Yazımı	9
3.1.6. Edatların Yazımı	10
3.1.7 Yazımı Farklı Olan Kelimeler	10
3.2. Ses Hadiseleri	11
3.2.1 Kalınlık - İncelik Uyumu	11
3.2.2 Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	11
3.2.3 Ünsüz Değışmeleri	11
3.3. Çekim Ekleri	11
3.3.1 İsim Çekim Ekleri	11

3.3.1.1 Çokluk Eki	11
3.3.1.2 İyelik Ekleri	11
3.3.1.3 Hâl Ekleri	12
3.3.1.3.1. Yalın Hâl	12
3.3.1.3.2. İlgi Hâli (Genitif).....	12
3.3.1.3.3. Yükleme Hâli (Akuzatif)	12
3.3.1.3.4. Yaklaşma Hâli (Datif).....	12
3.3.1.3.5. Bulunma Hâli (Lokatif)	12
3.3.1.3.6. Ayrılma Hâli (Ablatif)	13
3.3.1.3.7. Vasıta Hâli (İnstrumantel)	13
3.3.1.3.8. Eşitlik Hâli (Ekvatif).....	13
3.3.1.3.9. Yön Hâli (Direktif)	13
3.3.2. Fiil Çekim Ekleri	13
3.3.2.1. Şahıs Ekleri	13
3.3.2.2. Bildirme Kipleri	14
3.3.2.2.1 Görülen Geçmiş Zamanı	14
3.3.2.2.2 Öğrenilen Geçmiş Zamanı	14
3.3.2.2.3 Geniş Zaman	15
3.3.2.2.4. Gelecek Zaman	15
3.3.2.2.5 Şimdiki Zaman	15
3.2.3.7 Olumsuzu	15
3.3.2.3 Tasarlama Kipleri	15
3.3.2.3.1. Emir Kipi	15
3.3.2.3.2. İstek Kipi	16
3.3.2.3.3. Şart Kipi	16
3.3.2.3.4. Gereklilik Kipi	16

3.3.2.4. Birleşik Kipler	16
3.3.2.4.1. Hikâye	16
3.3.2.4.2. Rivayet	16
3.3.2.4.3. Şart	17
3.3.2.5. Bildirme Ekleri ve Cevheri Fiil	17
3.3.2.6. Partisipler	17
3.3.2.7. Gerundiumlar	17
3.4. Fillerde Olumsuzluk	18
3.5. Birleşik Fiiller	18
3.5.1. Birinci Unsuru İsim Olan Birleşik Fiiller	18
3.5.2. İki Unsuru da Fiil Olan Birleşik Fiiller	18
4. METİN	19
5. DİZİN	51
6. KAYNAKLAR	144

ÖN SÖZ

Bu dil çalışması, Süleymaniye Kütüphanesinin Hacı Mahmud bölümünde 2055 numarada kayıtlı bulunan Makbûl Der Hâl-i Huyûl adlı baytarnâmenin üzerinedir.

İslam kaynaklarında ilk baytarnâmenin, Aristo (MÖ 384-322) tarafından yazıldığı hususunda genel bir önkabul bulunmaktadır. Aristo'ya atfedilen söz konusu eserin Abbasiler

döneminde Eski Yunancadan yapılan yoğun tercüme faaliyetleri kapsamında Arapçaya çevrildiği düşünülmektedir. Bu eserin daha sonra Arapçadan çeviri yoluyla Farsça ve Türkçe bir çok nüshaları oluşturulmuştur.

Hatta daha sonraları Aristo'nun eserinden ilham alınarak onun eserine çok benzeyen ya da daha az benzerliklerle oluşturulmuş pek çok eser bulunmaktadır.

Bizim incelediğimiz eser de Aristo'nun eserinden izler taşımakla birlikte, onun eserinden bağımsız olarak oluşturulmuş bir eserdir.

Bu eser Füyûzi tarafından 17. Yüzyılda Sultan Mustafa b. Mehmed Han devrinde Eski Anadolu Türkçesi ile oluşturulmuş ve dönemin padişahına sunulmuştur.

Makbûl Der Hâl-i Huyûl bir mukaddime, bir hatime ve üç bölümden oluşmaktadır. Bu eserin Şeyh Muhammed Kadızade'nin eseri olduğuna dair görüşler bulunmakla birlikte baytarnameler üzerinde tüm çalışmalar tamamlanmadığı için bu konuda kesin bir kanı bulunmamaktadır. Yapılan ve yapılmakta olan çalışmalar ile birlikte kesin bir sonuca varılacaktır.

Bu çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde eserin yazarı, eserin içeriği, eserin bölümleri ve nüshaları hakkında genel bilgiler verilmiştir. Ayrıca metnin dil ve imlâ özellikleri bu bölümde incelenmiştir.

Tenkitli Metin bölümünde eserin varaklarının transkripsiyonlu metni bulunmaktadır. Metin oluşturulurken diğer nüsha ile karşılaştırılmış, en doğru olduğu düşünülen kelimeler tercih edilmiş ve nüsha farkları belirtilmiştir. Metinde okumayı kolaylaştırma ve anlam bütünlüğü sağlama amacıyla noktalama işaretleri kullanılmış ve kompozisyon kurallarına uyulmuştur.

Gramatikal bir dizin oluşturulmuş ve transkripsiyonu yapılmış metinde yer alan tüm kelime ve kelime grupları gösterilmiştir.

Bu bölümlerden sonra eserin çalışmaya konu olan nüshalarının varaklarının tıpkıbasımı verilmiştir.

Beni atlarla tanıştıran onlar hakkında birçok şey öğrenmemi sağlayan, kültürümüzde çok önemli yer işgal ettiğini farkettilen, tez konumu bu yönde seçmemi sağlayan ve çalışmalarımız süresince özveri, titizlik ve sabırla bana yol gösteren, çalışmaya büyük emek veren değerli hocam Prof. Dr. Mesut Şen'e, bu bölümde öğrenim görmemi sağlayan ve engin bilgilerinin ışığıyla bana Türk dili alanında yepyeni ufuklar açan tüm değerli bölüm hocalarıma, çalışmalarım sırasında birlikte geçireceğimiz zamandan bolca çaldığım, varlığıyla bana hayatın her aşamasında destek olan eşim Emre'ye, hayatımın anlamı biricik oğlum Yiğit Arif'e ve çok yakında evimizi şenlendirecek canım kızım Derya Beril'e teşekkür ederim.

ÖZET

Bu dil çalışması, Süleymaniye Kütüphanesinin Hacı Mahmud bölümünde 2055 numarada kayıtlı bulunan Makbûl Der Hâl-i Hüyûl adlı baytarnâmenin üzerinedir.

Bu eser Füyûzi tarafından 17. Yüzyılda Sultan Mustafa b. Mehmed Han devrinde Eski Anadolu Türkçesi ile oluşturulmuş ve dönemin padişahına sunulmuştur.

Makbûl Der Hâl-i Hüyûl bir mukaddime, bir hatime ve üç bölümden oluşmaktadır. Bu eserin Şeyh Muhammed Kadızade'nin eseri olduğuna dair görüşler bulunmakla birlikte baytarnameler üzerinde tüm çalışmalar tamamlanmadığı için bu konuda kesin bir kanı bulunmamaktadır. Yapılan ve yapılmakta olan çalışmalar ile birlikte kesin bir sonuca varılacaktır.

Bu tez Giriş, Tenkitli Metin ve Dizin olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde eserin yazarı, eserin içeriği, eserin bölümleri ve nüshaları hakkında genel bilgiler verilmiştir. Ayrıca metnin dil ve imlâ özellikleri bu bölümde incelenmiştir.

Tenkitli Metin bölümünde eserin varaklarının transkripsiyonlu metni bulunmaktadır. Metin oluşturulurken diğer nüsha ile karşılaştırılmış, en doğru olduğu düşünülen kelimeler tercih edilmiş ve nüsha farkları belirtilmiştir. Metinde okumayı kolaylaştırma ve anlam bütünlüğü sağlama amacıyla satır başları yapılmış, bazı kelimeler kalın olarak yazılmış, her iki nüshanın sayfa numaraları belirtilmiş, noktalama işaretleri kullanılmış ve kompozisyon kurallarına uyulmuştur.

Gramatikal bir dizin oluşturulmuş ve transkripsiyonu yapılmış metinde yer alan tüm kelime ve kelime grupları gösterilmiştir.

SUMMARY

This thesis is a linguistic study on the baytarnāme which is called Makhbūl Der Ĥal-i Ĥuyūl registered in number 2055 at Hacı Mahmud Department in Süleymaniye Library.

This work had been crated with the old Anatolian Turkish by Füyūzi in the 17th century during the reign of the Sultan Mustafa b. Mehmed Han and was presented to the Sultan of that period.

Makhbūl Der Ĥal-i Ĥuyūl consists of intruduction section, conclusion section and other three sections. Although there are some opinions that this work is belongs to Şeyh Muhammed Kadızade, there is no definite idea since all the studies have not been completed on this work.

This thesis consists of three chapters including introduction, critique of the text and index.

In the introduction chapter some details about name, content, chapters and the copies of the work is given. Also language and spelling features of the text are examined in this chapter.

Critique of the text chapter contains the varak's transcribed text. The text is compared with the other copy and the words in the texts are chosen that thought to be most accurate and the differences between the copies is also specified. To ease the reading and to ensure the integrity of meaning of the text; beginning of lines are formed, some words are written bold, number of pages is specified in both copies, punctuation marks are used and composition rules are followed.

In the last chapter a gramatical index is formed and all the words and group of words that located in the transcribed text are shown.

KISALTMALAR ve İŞARETLER

- a Yazma nüshasındaki ön yüzü belirtir.
- Ar. Arapça
- b Yazma nüshasındaki arka yüzü belirtir.
- bk. bakınız
- c. cilt
- Far. Farsça
- H. Süleymaniye Kütüphanesinde bulunan Hacı Mahmud adı ile kayıtlı nüsha
- krş. karşılaştırınız
- M. Miladî
- Ü: İstanbul Üniversitesi Kütüphanesinde bulunan nüsha
- (?) Okunamayan kelimeyi belirtir.
- + İsim tabanına gelen ek.
- Fiil tabanına gelen ek.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا	a, ā, e	ص	ś
ء	e	ض	ž, đ
ب	b	ط	t
پ	p	ظ	ž
ت	t	ع	Ø
ث	š	غ	g
ج	c	ف	f
چ	ç	ق	k
ح	h	ك	k
خ	ħ	ل	l
د	d	م	m
ذ	ž	ن	n
ر	r	و	v, o, ö, u, ū, ü
ز	z	ه	h, a, e
س	s	ی	y, ı, i
ش	ş		

GİRİŞ

1. MAKBÛL DER HÂL-İ HUYÛL

1.1. Eserin yazarı

Maqbûl der hâl-i huyûl, 17. yüzyılda Sultan Mustafa b. Mehmed Han devri baytarlarından olan Enderûnî Füyûzi isimli bir zat tarafından kaleme alınmıştır. Eserin aslında Şeyh Muhammed Kadızâde'ye ait olabileceği yönünde de görüşler bulunmaktadır. Ancak Şeyh Muhammed Kadızâde'ye ait olan eser dört bölümden oluşmakta bu eser ise üç bölümden oluşmaktadır. Baytarnameler üzerindeki çalışmalar henüz tamamlanamadığı için bu konuda kesin bir kanıya varılamamaktadır. Baytarnameler üzerinde yapılan tez çalışmaları tamamlandığında kesin bir sonuca ulaşılabacaktır.

Eserde yazar olarak ismi geçen Füyûzi hakkında Osmanlı Müellifleri adlı eserde Sultan Mustafa b. Mehmed Han devri baytarlarından olduğuna dair kısa bir bilgi dışında başka bir bilgi bulunmamaktadır.

1.2. Eserin İçeriği

İlk baytarnamenin Aristo tarafından yazıldığına dair görüş Füyûzi tarafından da benimsenmekte ve eserde baytarnamenin Aristo tarafından yazılmasıyla ilgili şöyle bir rivâyet anlatılmaktadır: İskender Doğu seferindeyken hastalanır. Aristo tarafından kendisine Belh Şehrinde bulunan kırk lüleli Zü'l-cüşîn adlı çeşmenin suyunu içtiği takdirde iyileşeceği söylenir. Bunun üzerine İskender, Belh Şehrinin hakimi Hüsrev'e bir mektup yazarak acele bu sudan göndermesini ister. Hüsrev bu suyun Şifâli olduğunu bildiği için İskender'in hasta olduğunu anlar ve suyu vermeyeceğini söyleyerek gönderilen adamı geri çevirir. İskender bu davranış karşısında öfkelenir. İrac adlı adamını ordunun başına geçirerek Hüsrev'in üzerine yollar; ancak İrac, Hüsrev karşısında yenilir ve esir düşer. Bu sonucu hayretle karşılayan İskender, bu sefer ordusunun başına Taymus adındaki başka bir adamını geçirir ve tekrar Hüsrev'in üzerine asker sevk eder. Hüsrev bu orduyu da yenilgiye uğratarak Taymus'u hapsedir. İşin vehametini kavrayan İskender, askerlerini toplayarak Belh Şehrine hücum eder ve Şehri kuşatır. Ancak üç yıl kuşatma altında tutmasına rağmen şehri alamaz. Ordusu gittikçe zayıflamaktadır. Bu sırada ordudaki atlarda da hastalık belirir. Askerler bu durumu İskender'e şikâyet ederler. İskender, Aristo'yu yanına çağırır ve ona: “Bunca zaman ilimle uğraştın, insanoğlunun derdine derman oldun. İu atlar için bir kitap telif etsen de yolda izde hastalık peyda olduğunda bu kitaba göre amel etseler.” der. Bunun

üzerine Aristo, at hastalıkları ve tedavisiyle ilgili bir kitap yazar ve adını Baytarname koyar . Bu rivâyet aynı zamanda eski Türk edebiyatında çok rastlanan âb-ı hayat rivâyetinin değişik bir versiyonudur.

Aristo, MÖ 384 yılında Trakya'daki Stageira'da doğdu. Bir hekim ailesinden gelen babası Nikomakhos, Makedonya Kralı II. Filip'in babası II. Amiyntas'ın özel hekimi ve yakın dostu idi. Aristo'nun gerek ailesi gerek bulunduğu kültür çevresi, kendisini tecrübi araştırmaya ve müsbet ilimlere önceden hazırlamıştı. 367'de Atina'da Eflatun'un Akademi'sine girdi. Burda yirmi yıl kadar süren tahsili sırasında önceleri Eflatun'un en seçkin talebesi, sonra da onun felsefi sistemini eleştiren başarılı bir rakibi oldu. Bir yıl kadar Lesbos(Midilli) adasındaki Mitilene'de kalan Aristo'yu Makedonya Kralı filip, oğlu İskender'i yetiştirmek üzere 343-342 yılında Pella sarayına davet etti. Sekiz yıl süren bu eğitim, daha sonra Aristo'yu "Cihan imparatorunu yetiştiren üstat" ünvanıyla büyük bir şöhrete kavuşturmuştur. Babasının ölümünden sonra tahta çıkan Kral İskender, 335-334'te Asya seferine çıkınca Aristo Atina'ya gidip kendi okulunu kurdu. 322'de yakalandığı mide hastalığından kurtulamayarak öldü.

1.3. Eserin bölümleri

Eser bir mukaddime, bir hatime ve üç bölümden oluşmaktadır.

Mukaddimede, Aristo'nun Baytarname'yi yazış hikayesinden ve Peygamber Efendimizin atlarını isimlendirişinden bahsetmektedir.

Birinci bölüm: (H7b/15) At beslemenin faziletlerinden bahsetmektedir.

At beslendiği takdirde düşmanın üzerine korku salınacağından, cinlerin at olan eve giremediğinden bahsetmektedir. Gaza niyetine at besleyen kişinin kıyamet gününde beslediği atın yemi,suyu,fışkısı ve bevlinin terazisine konacağından ve atın fışkısı ve bevlinin cennetde sahibine misk olacağından bahsetmektedir.

Atlar üç kısımdır; bir kısmı rahmanın, bir kısmı insanın ve bir kısmı da şeytanındır. Rahmanın olarak kabul edilen at, Allah için beslenen attır. İnsanın kabul edilen at, doğuran ve yük vurulabilen, yani insanın faydalanması için olan attır. Şeytanın olan at ise üzerinde kumar oynanan attır. Atın üç kimseye nisbet üç hali vardır. Atı alıp övünmek için müslümanlara gösterene ve müslümanlara düşmanlık için besleyene günah, binmek ve tay doğurtmak için besleyene fakirlikten saklayan ve cehennem ateşinden koruyan perde, gaza niyetine besleyene ise ecir ve sevaptır.

İkinci bölüm: (H21b/13) Atın iyi ve kötü özelliklerinden bahsetmektedir.

İyi bir atın üç yeri güzel kadına, üç yeri deveye, üç yeri mandaya ve üç yeri de katıra benzer. Güzelliği, saçının yumuşaklığı ve uzunluğu, yanlarının çokluğu kadına benzemekte; boynunun uzunluğu, kirpiklerinin uzunluğu ile kık sinirlerinin yoğunluğu ve dikliği deveye benzemekte; bileklerinin yoğun ve kısa oluşu, karnının altının yassı oluşu ve kuyruk yatağının geniş oluşu mandaya benzemekte; kulaklarının uzun oluşu, kuyruğunun kamçılı oluşu ve tırnağının bilekte oluşu katıra benzemektedir.

İyi bir atın yüzü güzel olur. Kulakları kamış yaprağı gibi ve iki kulağı arası geniştir. Ufak dişli, yumru alınlı, küçük kafalı, uzun boyunlu, ince saçlı, kısa belli, küçük böğürlü, omuzu büyük ve yassı, uylukları dolu, göğsü çok ve kuyruk yatağı geniş olur. Butları, kirpikleri ve aşıklarından aşağısı siyah olur. Çabuk görür, yürürken iki kulağı ile iki yöne işaret eder gibi kendini dengeleyip dikkatli yürür. Önüne ırmak gelirse sıçrar hafif olur; yani yürürken ayakları şapşal adam gibi yere sert basmaz, zarif adam gibi yürür. Kendini salmaz önü ve arkası birbirinden yüksek olmaz; eşit olur. İki ayaklarını geniş basıp; ön ve arka ayakları dolaşık olmaz. Elmacığı yumru olmaz ve biri eksik olursa gayet hünerli olur. Arka uyluklarının iç yanının etleri çok olur. Ağzının yırtmaçları kısa değil uzun olur. Kısa at hünersiz ve dik başlı olur. Suya geldiğinde sağ ayağını önce basar, sol ayağını basarsa solaktır. Belini eğmez. Belinin kemer yeri ince olup karnı yuvarlak olur. Kısrak gördüğünde kişner. Kişnemez ise dilsizdir. Boynu ve omzu düz olur, eyer yeri alçak olmaz. Kamçı kuyruklu olup kuyruk kemikleri ince ve kısa olur. Başını salar ve sallanarak yürür. Aşıkları yumru olmaz; arka ayağını ön ayağından daha çok basar. İşeyince iki ön ayağını vurur ve kuyruğunu eğip,salmaz. Ürkek olup geri geri gitmez. Boynundaki bükük kılları kulağına yakın olursa eşkin olmaz kulağından ne kadar uzak olursa o kadar eşkin olur.

Üçüncü bölüm: (H24b/13) Atların bakımı ve haklarından bahsetmektedir.

Hatime: (H26b/09) Atların dişleri ve yaşları ile ilgili bilgi vermektedir. Atların yaşı dişlerine bakılarak anlaşılır. At kulun iken yukarda ve aşağıda ikişer dişi olur. Bunların yanında ikişer diş daha çıkar, kırk iki dişi olana kadar bu böyle devam eder. Kırk iki dişin otuzu azı dişidir. At üç yaşındayken süt dişi çıkar. Süt dişi dört yaşına kadar kalır, beşinde yerinden çıkar. Dibi sağlamlaşmaya başlar. Altı yaşındayken yanına gedik açılır, dibi sağlam olur, yedi yaşında biraz daha gedik açılır, içi kararır, sekizinde sığır dişi gibi yuvarlaklaşır. Dokuz yaşında içinde arpa sığacak kadar oyuk olur. On

yaşına gelince dişi dümdüz olur. On yaşından sonra atın kaç yaşında olduğu anlaşılmaz. Bilgiler buna arpa yaşında derler. Arpa yaşındaki at işinden geri kalmaz. Deve dişli atın yaşı kolay kolay bilinmez. Bazıları genç görünsün diye atın dişini törpülemiş. Ama yaşlı olduğu gözünden anlaşılır, yaşlı atın gözleri çukur olur.

1.4. Eserin nüshaları

Eserin biri esas aldığımız nüsha ve diğeri İstanbul Üniversitesi Kütüphanesinde olmak üzere iki nüshası bulunmaktadır.

Esas aldığımız nüsha Süleymaniye Kütüphanesinde Hacı Mahmud blm. Nr. 2055, 27 yk ile kayıtlı bulunmakta diğeri ise İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, nr TY2181, 39 yk ile kayıtlı bulunmaktadır.

Süleymaniye Kütüphanesindeki nüsha 225 x 133 (154 x 78) mm boyutlarında, 27 yaprak, her sayfada 19 satır olan, altın cetvelli, kahverengi deri ciltli bir nüshadır.

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesinde bulunan nüsha ise 226 x 124 (146 x 76) mm boyutlarında, 39 yaprak, her sayfada 15 satır olan nesih vişne çürüğü deri üzerine siyah kaplı ciltli bir nüshadır.

Her iki nüsha tenkitli olarak incelenmiş ve aradaki nüsha farkları çalışma üzerinde tek tek belirtilmiştir.

2. MAKBÛL DER HÂL-İ HUYÛL

Maqbûl der hâl-i huyûl, 17. yüzyılda Sultan Mustafa b. Mehmed Han devri baytarlarından olan Enderûnî Füyûzi isimli bir zat tarafından kaleme alınmıştır. Eserin aslında Şeyh Muhammed Kadızâde'ye ait olabileceği yönünde de görüşler bulunmaktadır. Ancak Şeyh Muhammed Kadızâde'ye ait olan eser dört bölümden oluşmakta bu eser ise üç bölümden oluşmaktadır. Baytarnameler üzerindeki çalışmalar henüz tamamlanamadığı için bu konuda kesin bir kanıya varılamamaktadır. Baytarnameler üzerinde yapılan tez çalışmaları tamamlandığında kesin bir sonuca ulaşılabacaktır.

Eserde yazar olarak ismi geçen Füyûzi hakkında Osmanlı Müellifleri adlı eserde Sultan Mustafa b. Mehmed Han devri baytarlarından olduğuna dair kısa bir bilgi dışında başka bir bilgi bulunmamaktadır.

3. DİL ve İMLÂ ÖZELLİKLERİ

3.1 İmlâ Özellikleri

Metnimizde Eski Anadolu Türkçesinin dil ve imla özellikleri görülmektedir. Eski Anadolu Türkçesinin genel yapısı olarak da düzenli ve kurallı imla özelliklerinden bahsedememekteyiz. Tespit ettiğimiz imla özelliklerini ise şöyle sıralayabiliriz:

3.1.1 Harekeleme

Üzerinde çalıştığımız metin harekesiz olarak yazılmakla birlikte bazı kelimelerin muhtemelen kolay okumayı sağlamak için harekeli olarak yazıldığı görülmüştür. Bünyesinde çift ünsüz bulunan bazı kelimeler şedde ile yazılmıştır.

آدم adem 7a/08 uyluk 22b/10 üst 19a/06 isimlerden 7b/04

أما ammā 4b/17 Öillet 2b/10 kerre 5b/13

3.1.2 Şeddenin Kullanımı

Bünyesinde çift ünsüz bulunan bazı kelimeler şedde ile yazılmıştır.

أما ammā 4b/17 Öillet 2b/10 kerre 17b/12 izzet 27b/12

3.1.3 Ünlülerin Yazılışı

3.1.3.1 a Ünlüsü

3.1.3.1.1 Ön Seslerde

Ön seslerde a ünlüsünü karşılamak üzere genellikle (ا) harfi ile medli elif (إ) kullanılmıştır.

انى ani 2b/03 atın 10a/15

3.1.3.1.2 İç Seslerde

İç seslerde a ünlüsünü karşılamak üzere genellikle (ا) harfi kullanılmıştır. Bu ses harfsiz ve harekesiz olarak da gösterilmiştir. Bazen he (ه) harfi ile de gösterilmiştir.

Aşkar 19b/18 çatla 25b/03 helal 10b/01

Fukaha 26a/06 adam 22b/16

3.1.3.1.3. Son Seslerde

Son seslerde a ünlüsünü karşılamak üzere genellikle he (ه) harfi, nadiren de (ا) harfi kullanılmıştır.

Eda 26b/07

kula 6b/07

ola 5a/19

reaya 5b/05

3.1.3.2. e Ünlüsü

3.1.3.2.1. Ön seslerde

Ön seste e ünlüsünü karşılamak üzere (ا) harfi kullanılmıştır.

Eflak 27b/10

eger 7a/07

eyitdi 9a/08

3.1.3.2.2. İç Seslerde

İç seste e ünlüsünü karşılamak üzere genellikle he (ه) harfi kullanılmıştır. Harfsiz ve harekesiz kullanımlar vardır.

Düşmen 5a/06 ekser 7a/19 eyer 8b/15

3.1.3.2.3. Son seslerde

Son seste e ünlüsü genellikle he (ه) harfi ile karşılanmıştır.

yirde 26a/18 ile 1b/16 göze 22b/04

3.1.3.3. ı, i Ünlüleri

3.1.3.3.1. Ön Seslerde

Metnimizde ön seslerde ı, i ünlülerini karşılamak üzere (اي) harfleri ile (ا) harfi kullanılmıştır.

içinde 7a/03 iksir 4a/18

3.1.3.3.2 İç Seslerde

İç seslerde i, ı ünlüleri genellikle (ي) harfi ile karşılanmıştır. Ayrıca bu sesler harfsiz ve harekesiz olarak da gösterilmiştir.

Yagır 25a/15 öni 22b/18 ikinci 3b/02

3.1.3.3.3 Son Seslerde

Son seslerde i, ı ünlülerini karşılamak üzere çoğunlukla (ي) harfi, bazen de esreli hemze (ء) kullanılmıştır.

öni 22b/18 ikinci 3b/02 yelisi 23b/09

3.1.3.4 o, ö, u, ü Ünlüleri

3.1.3.4.1 Ön Seslerde

Ön seste bu ünlüleri karşılamak için çoğunlukla (ا) harfleri, nadiren de sadece elif ve ötreli elif kullanılmıştır.

Odına 11b/08 olduğu 20b/01 öbir 3a/04

3.1.3.4.2. İç Seslerde

İç seslerde bu ünlüleri karşılamak üzere çoğunlukla (ا) kullanılmıştır. Bazen de bu

seslerin hiçbir harf ve işaretle karşılanmayarak kullanıldığı görülmüştür.

Oruc 13b/06 öküz 22a/11 ömrümi 21a/10

3.1.3.4.3. Son Seslerde

Son seslerde bu ünlüleri karşılamak üzere (ا) kullanılmıştır.

Nusretlü 3b/07 mehâbetlü 3b/07 azametlü 3b/07

3.1.4. Ünsüzlerin Yazılışı

3.1.4.1 ç Ünsüzü

ç ünsüzü genellikle (چ) harfi ile yazılmıştır. Bazı kelimelerde ise bu ünsüzün (ج) harfi ile yazıldığı görülmektedir.

Üç 4b/03 kılıç 4b/12 içün 4b/13

3.1.4.2. g, k ve ñ Ünsüzleri

Metinde ince sıradan kelimelerde g, k ünsüzleri (ك) harfi ile gösterilmiştir. Bunlardan hangisinin k, hangisinin g sesi için kullanıldığını ayırt edebileceğimiz herhangi bir işaret kullanılmamıştır. ñ ünsüzü de (ك) ile karşılanmıştır.

Aña 24a/19 iki 3a/08 küttab 5a/08 itmege 5a/09

3.1.4.3. ğ, k Ünsüzleri

Metnimizde kalın sıradan kelimelerde ğ ve k ünsüzlerini göstermek için (غ) ve (ق) harfleri kullanılmıştır.

Tırnağı 22a/15 tokuzı 14b/18 toprakdan 6a/15

Togrısın 17b/05

3.1.4.4. **h, h, h Ünsüzleri**

Bu ünsüzler Arapça ve Farsça kelimelerde asıllarına uygun olarak kullanılmıştır. Bu ünsüzler bazı Türkçe kelimelerde de kullanılmıştır. h ünsüzü ise Türkçe kelimelerde sıkça kullanılmış olup e, a ünlüsünü karşılama görevini üstlenmiştir.

Dahı 3a/05 hazır 14b/05 hoş 22b/01 himmet 27a/16 hor 15b/07

Heybetlü 22a/19 yirde 26a/18 bine 8a/17

3.1.4.5. **p Ünsüzü**

p ünsüzü genellikle (پ) harfi ile yazılmıştır. Bazen de bu ses (پ) harfiyle karşılanmıştır.

Dönüp 8b/09 katarlanup 8b/11 idüp 8b/19 hep 9b/06

3.1.4.6. **d, t, t Ünsüzleri**

Kalın sıradan kelimelerde ön seste bulunan t ünsüzleri genellikle (ط) harfi ile gösterilmiştir. Bazen de t (ت) harfi ile gösterilmiştir.

Taifenin 5b/01 taatım 15a/07 tahtını 27b/09 talına 14a/01

İç ve son ses durumundaki kalın sıradan t'ler genellikle (ت) harfi ile yazılmıştır.

satun 16a/14 artuk 25b/02 cennet 26b/04

3.1.4.7. **s, s Ünsüzleri**

Metnimizde kalın sıradan kelimelerde genellikle (ص) harfi, ince sıradan kelimelerde (س) harfi kullanılmıştır. Ancak bazı kalın sıradan kelimelerde de bu ses için (س) harfi kullanılmıştır.

Say 7a/19 saru 26b/16 sefer 6a/19 saltanat b/07

3.1.5. **Yükleme Hâli (akkuzatif) Ekinin Yazımı**

Metnimizde yükleme hali eki -(y)ı, -(y)i genellikle ye harfiyle (ی) gösterilmiştir.

Eşyayı 15b/09 arpayı 18a/16 huyı 22b/01

Kelime sonundaki a, e ünlülerini göstermek için sonu h (ه) ile biten kelimelerden sonra gelen yükleme hali eki -(y)ı, -(y)i bazen hemze (ة) ile gösterilmiştir. y ünsüzüyle biten kelimelerde de hemze kullanıldığı da görülmüştür.

Arpayı 25a/04 suyu 25a/13 fıskısı 9a/15

İyelik ekinden sonra yükleme hali eki olarak –n sesi de kullanılmıştır.

Efrasın 3a/15 ayet-i kerimesin 12a/12 kimisin 12b/06 cümlesin 12b/09

Metnimizde birkaç örnekte yükleme hali eki –u, -ü (و) ile yazılmıştır.

Üstünde 7a/06

3.1.6. Edatların Yazımı

Metnimizde için kelimesi genellikle müstakil bir kelime olarak yazılmıştır.

Gaza için 11b/12 binmek için 11b/02 ribat için 11b/04

İçün edatının metnimizde kendinden önceki kelimeye bitişip eklediği de görülmektedir.

Togurtmag-içün 11b/03 urmag-içün 11b/02 kahıyçün 11b/05

İle edatı metnimizde hem ayrı hem de kendinden önceki kelime ile birleşik yazılmıştır.

Kışnemen ile 15b/07 halise ile 21b/04 cezm ile 21b/05

Metnimizde ile edatının yanında birle de kullanılmıştır.

İnzimam birle 27a/18 heybet birle 3b/04 hüsrevaniler birle 4a/19

Ki edatı kelimedenden ayrı yazıldığı gibi kelimeye bitişik olarak da yazılmıştır. Güzel he (ه) ile yazılmasının yanında ye (ي) ile de yazılmıştır.

Evvelki 4b/18 halbuki 8b/08 idi-ki 7a/12

Ahfadına ki 2b/09 buyurıla ki 4b/09 etmişlerdür ki 4b/10

Kim edatı kelimedenden ayrı yazıldığı gibi kelimeye bitişik olarak da yazılmıştır. Birkaç örnekte ye ile (ي) yazıldığı görülmüştür.

Kim 8a/08

3.1.7. Yazımı Farklı Olan Kelimeler

Metnimizde pek çok kelimenin ve ekin yazımında farklılık vardır.

şöyle 10a/11-10a/17 kimse 10a/14-kimesne 10b/01

3.2. Ses Hadiseleri

3.2.1. Kalınlık - İncelik Uyumu

Metnimizde bulunan Türkçe kelimelerde kalınlık - incelik uyumu tamdır.

Senün 10a/15 kimesne 10b/01 olduğu 10a/13

3.2.2. Düzlük-yuvarlaklık uyumu

Metnimizde kelimelerde de eklerde de düzlük yuvarlaklık uyumu pek görülmez.

Tabiinün 16a/17 ugurlı 24a/11

3.2.3. Ünsüz değişimleri

İç ses durumundaki -k- > -h- değişikliği görülür.

دخی 1 dahı 3a/05

Aynı kelimenin iki şekilde de yazıldığı görülmektedir.

Yıl 15a/08 - yel 6a/16

3.3. Çekim Ekleri

3.3.1 İsim Çekim Ekleri

3.3.1.1 Çokluk Eki

Metinde kullanılan çokluk eki -lar, -ler'dir.

Alametleri 4b/07 sözleri 2b/19 tayyibeleri 2b/12

3.3.1.2. İyelik Ekleri

Teklik 1. şahıs -m, -(u)m, -(ü)m, -(i)m

Ömrümi 21a/10 ümmetimin 21a/1 benüm 16a/15

Teklik 2.şahıs -ñ, -(u)ñ, -(ü)ñ

rencüñe 2b/13

Teklik 3.şahıs: -ı, -i, -u, -ü, -sı, -si

Ulusı 23b/05 seyyidi 23a/05 öninden 23a/12

Çokluk 1.şahıs: -(u)muz,-(ü)müz,-muz,-müz

Gücümüz 8b/09

Çokluk 2.şahıs: -(u)nuz,-(ü)nüz,-nuz,-nüz

Gücünüz 8a/04

Çokluk 3.şahıs: -ları, -leri

Hakları 16a/01 hayırları 15a/01

3.3.1.3. Hâl Ekleri

3.3.1.3.1. Yalın Hâl

Yalın hâl eksizdir.

Su 6b/03 sünnet 7b/04

3.3.1.3.2. İlgi Hâli (Genitif)

İlgi hâli -nuñ, -nüñ, -uñ, -üñ şeklindedir.

Hayırlarınun 14a/04 hayvanatun 8b/05

3.3.1.3.3. Yükleme Hâli (Akuzatif)

Yükleme hâli eki -ı, -i, -(y)ı,-(y)i, üçüncü şahıs iyelik ekinden sonra ise bazen -n şeklindedir.

Her birini 7b/03

3.3.1.3.4. Yaklaşma Hâli (Datif)

Bulunma hâli -a, -e şeklindedir. Ünlüyle biten kelimeye geldiğinde arada -y ve -n sesleri türemektedir.

sovuga 23b/10 suya 23a/05

3.3.1.3.5. Bulunma Hâli (Lokatif)

Bulunma hâli -da, -de şeklindedir.

Efrasda 4a/13 hakkında 4b/04 fezailinde 4b/05

3.3.1.3.6. Ayrılma Hâli (Ablatif)

Ayrılma hâli -den,-dan şeklindedir.

Sudan 6a/15, yilden 15a/08

3.3.1.3.7. Vasıta Hâli (İnstrumentel)

Vasıta hâli -la, -le şeklindedir.

Cezm ile 21b/06

3.3.1.3.8. Eşitlik Hâli (Ekvatif)

Eşitlik hâli -ca, -ce şeklindedir.

ardınca 24a/16, muktezasınca 13a/14

3.3.1.3.9. Yön hâli (direktif)

Yön gösterme hâli -ra, -re, -aru, -eru şeklindedir.

taşra 5b/09

3.3.2. Fiil Çekim Ekleri

3.3.2.1. Şahıs ekleri

Teklik 1.şahıs: -(u)m, -(ü)m, -am, -em

Yaradam 15a/06 kılam 15a/07

Teklik 2.şahıs: -sın,-sin, -ñ

eyleñ 19a/10, ayrılmañ 19a/10

Teklik 3.şahıs: Eksizdir.

didi 20b/02, buyurur 8a/14

Çokluk 1.şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

Çokluk 2. şahıs: -siz, -sız, -suz, -süz

Binesiz 8a/17 idesiz 8a/17 anasız 8b/05

Çokluk 3. şahıs: -lar, -ler

Buyururlar 25b/19 didiler 20b/02

3.3.2.2. Bildirme Kipleri

3.3.2.2.1. Görülen Geçmiş Zaman

Görülen geçmiş zaman eki asıl itibariyle -dı, -di'dir. Bu ek bu dönemde 1. ve 2. şahıslarda yuvarlak, 3. şahıslarda ise düzdür.

Teklik 1. şahıs: -dum, -düm

eyledüm 22b/09

Teklik 2. şahıs: -duñ, -dũñ

Neylerdün 16a/14

Teklik 3. şahıs: -dı, -di

didi 20b/02

Çokluk 1. şahıs:

Mesrur olurdük 21a/05

Çokluk 2. şahıs:

Bindũñiz 25b/10

Çokluk 3. şahıs: -dılar, -diler

İtdiler 6b/08 gördiler 6b/08

3.3.2.2.2 Öğrenilen Geçmiş Zaman

Öğrenilen geçmiş zaman eki -mış, -miş şeklindedir.

Teklik 1. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

Teklik 2. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

Teklik 3. şahıs:

olmış 6b/12 imiş 6b/15

Çokluk 1. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

Çokluk 2. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

Çokluk 3. şahıs:

dimişler 7a/09

3.3.2.2.3. Geniş Zaman

Geniş zaman ekleri -ar,-er,-ur,-ür,-r ekleriyle kurulur.

Teklik 1. şahıs:

Giderem 21a/06 iderim 21a/11

Teklik 2. şahıs:

İstersin 18b/09

Teklik 3. şahıs

Bilür 8a/08 buyurur 8a/17

Çokluk 1. şahıs

Metnimizde örneği yoktur.

Çokluk 2. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

Çokluk 3. şahıs: -urlar, -ürler, -arlar, -erler, -rlar, -rler

virürler 9a/01, korlar 9b/07, iderler 12a/18, dirler 24a/08

3.3.2.2.4. Gelecek Zaman

Tekil 3. şahıs: -ecek, -acak

Dinilecek 18b/19

3.3.2.2.5 Şimdiki Zaman

Metnimizde örneği yoktur.

3.3.2.3. Tasarlama Kipleri

3.3.2.3.1. Emir Kipi

Tekil 2. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

çoğul 3. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

3.3.2.3.2. İstek Kipi

İstek eki -a, -e'dir

Teklik 2. şahıs: -a-sın, -e-sin

idesin 15a/17 kazanasın 18b/09

Teklik 3. şahıs: -a, -e

Sag ola 5a/19

Çokluk 1. şahıs:

Metnimizde örneği yoktur.

Çokluk 3. şahıs: -a-lar, -e-ler

Kınduralar 5a/12, olalar 5a/02, ideler 5a/06

3.3.2.3.3. Şart Kipi

Şart eki -sa, -se ekidir.

Teklik 3. şahıs: -sa, -se

Olinsa 6a/13, olsa 7a/03

3.3.2.3.4. Gereklilik Kipi

Gereklilik kipinin eki yoktur. Bu kip metnimizde gerek kelimesiyle kurulmuştur.

beslemek gerek 17a/10, bilmek gerek 9a/04

3.3.2.4. Birleşik Kipler

Birleşik kipli fiil çekimi i- fiilinin yardımıyla yapılır.

3.3.2.4.1. Hikâye

Beslerdi 14b/06 buyurdılar 14b/03 buyurmuşdı 7b/17

3.3.2.4.2. Rivayet

getürmüş 16b/17

3.3.2.4.3. Şart

Teklik 3. şahıs

3.3.2.5. Bildirme ekleri ve cevheri fiil

Cevheri fiilin olumsuzu “degül” kelimesi ile yapılır.

Sadık degil 3a/05 layık degil 3a/05

3.3.2.6. Partisipler

Partisipler fiillerin sıfat şekilleridir. Fiil kök ve gövdelerine partisip ekleri getirilmek suretiyle yapılır. Fiil kök veya gövdeleri bu şekillere girerek nesneleri hareketleriyle ifade ederler.

Lazım olan alat 5a/01 baki kalan bölükler 5a/05 Binecek tarafı 24a/09

3.3.2.7. Gerundiumlar

Fiillerin zarf şeklini yapan eklerdir.

-ken, iken

segirdir iken 7a/15, uyurken 13a/02,

-ınca, -ince

Varınca 23b/16, olmayınca 10b/02

-ıcak, -icek

Besleyecek 17a/09 gelicek 23a/05

-up, -üp

Zarar olup 24a/16 yara olup 24b/01

-duğda, -dükde

oldukda 15a/05

-dukça, -dükçe

oldukca 15a/05

-medin

bırakmadın 21a/07

3.4. Fillerde olumsuzluk

Fiil kiplerinde olumsuzluk -ma, -me ekleri ile yapılır. Olumsuzluk ekleri fiil kök ya da gövdesine getirilir.

bulunmaz 3a/06, dükenmez 27b/06

3.5. Birleşik fiiller

Birleşik fiiller, bir fiile, ondan önce gelen başka bir fiilin ya da isim cinsinden bir kelimenin birlikte kullanılmasından meydana gelirler.

3.5.1. Birinci unsur isim olan birleşik fiiller

Birinci unsur isim olan birleşik fiiller it-, eyle-, kıl- yardımcı fiilleriyle kurulur.

Dua it- 15b/03 sual it- 16b/03 müzeyyen kıl- 01b/13 hakik kıl- 1b/13

ihtiyar eyle- 15b/12 murad eyle- 21a/02 cem eyle- 15a/11

3.5.2. İki unsur da fiil olan birleşik fiiller

koyu vir- 22b/18, bağlayu ko- 11a/04

METİN

[H1b/Ü1b]

(1) Bi'smi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm¹

Ḥamd ü bî-hād ve ſenā-yı lā-yuŖad ol² hayy-ı dāŖim ve ebed ve ferd-i (2) ḳāim ve ſamed ḥazretinüñ cenāb-ı kibriyāsına, ve ſükr ü sipās-ı (3) saŖādet-esās ve tevḥîd- i libās, ve medḥ ve dūrüd ü huceste-(4) vūrüd Muḥammedî enfās-ı bî-Ŗaded ü bî- ḳıyās ol ḥalıḳ-ı cinn ü (5) nās, ve müsaḥḥir-i miyāḥ ve riyaḥ ü felek ve efrās, ve munŖim-i (6) inŖām-enŖām ve rāŖî ve ḥarrās ḥüdā-yı ezeli ve pâdiſāḥ-ı (7) lem-yezeliye ki kâffeten kâŖinâtı niżām-ı bediŖ üzre ibdāŖ, ve Ŗāmme-i (8) maſnūŖatı üslûb-ı meniŖ üzre ihtiraŖ, ve medāric-ı vüçüdî (9) tertib-i fâiḳ üzre [Ü2a] temḥîd, ve meŖāric-i feyz ü vüçüdî (10) neseḳ-ı lâŖiḳ üzre teſyîd buyurup nüſha-i inſānı aḥsen-i (11) taḳvîmde imlā, ve eyemen-i üslûbda inſā itdüginden ſoñra (12) mesālik-i meŖāſı tefḥîm, ve menāhic-i meŖādı teŖyim itmekle (13) ḥilāfet-i rû-yı zemîne ḥalıḳ, ve maŖrifet-i rabbelŖālemine ḥaḳıḳ ḳılup (14) ve sebep-i niżām-ı Ŗālemlî ŖulemāŖ-ı ḲurŖān-ı Ŗaẓîmü'ş-ſān bâhirü'l-burḥān, (15) ve sultān-ı ſāḥib-i seyf ü sinān ve ſecîŖān-ı Ŗasākîr (16) ü dil-āverān fārisān ile müretteb ve müzeyyen ḳıldı ve bunlara [H2a] (1) rûkûb-ı ziynet ve aŖdāları üzre ḳuvvet içün ḥayl-ı ḥayr-ı (2) serîŖü's-seyr ve ſebîḥü't-tayr ſüret-i ḥasene ve sîret-i (3) müstaḥsenede taſvîr ve teshîr idüp muḥabbet ve riŖāyet ve (4) terbiyyet ve ſıyānet ḳılanları senen-i sünen-i enbiyāŖ³ ve asfiyāya(5) hidāyet ve sahib-i saŖādet [Ü2b] ve siyādet⁴ itdi. Fe-ſükrān (6) sümme ſükrān sümme ſükrān Ŗali ālaya sırrān ve cehrān. Ve ſalāt u selām ol (7) Fātiḥa-ı sûre-i nübüvvet, ve ḥātime-i risāle-i risālet ve rāḳib-i feres-i (8) firāset, ve dārik-i derek-i dirāyet, seyyid-i enām ve sened-i İslām, (9) faſs-ı ḥātem-i enbiyā ve mürselîn, nass-ı ḥadîs-i küntü nebiyyen ve ādemü (10) beyne'l-māŖi ve't-tîn, efḍal-i evlād-ı beşer, ſefîŖ-i rûz-ı maḥşer, (11) ḳā'im-i maḳām-ı maḥmūd, ſāḥib-i ḥavz-ı mevrūd serdār-ı cümle-i (12) zümre-i enbiyāŖ,⁵ server-i subḥān-elleẓî-esrā çerāğı, efzûn-ı (13) encümen-i vefā, fūrûğ-ı endüz- ı nişîmen-i ſafā.

Naẓm (fāŖilātün/mefāŖilün/fāŖilün)

¹ bi'smi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm : H-

² ol: H evvel

³ enbiyāŖ : H enbiyā

⁴ ve siyādet: Ü-

⁵ enbiyāŖ: H enbiyā

Ol sipehr⁶-i risāletūñ güneşi

(14) Olmasa nur-ı na'Ölenūñ gün eşi

Sehere irmez idi (15) nur u ziyā

Şecere virmez idi neşv ü nemā

Şafā-ı bahş-ı şāh-nişīn-ı (16) ıstıfā, maqbūl-ı der-gāh-ı kibriyā, resūlullah ve ḥabib-i İlāh-ı (17) Muḥammed Muştafā üzerine olsun-ki [Ü3a] de'Öāim-i (18) ḳavāim-i⁷ tevḥik-i refik ile erkān-ı dīn-i metīn, te'öyīd ü levāmi'Ö-i envār-ı şer'Ö-i (19) mübīn birle žulumātı zalālı nā-bedīd idüp menşūr-ı [H2b] (1) risāleti, berāhin-i hüdā-yı linnās ile müberhen ve tuğra-yı ğarrā-yı (2) rah̄metel-li'l-Öālemīn ile mu'Öanven olup cemī sükkān-ı arz (3) u felek, a'Önī ḥayvānāt u ins ü cinn ü melek nūr-ı hüdāsından, (4) ve rah̄met-i Öāimme-i şāmile-i vāsi'Öātüöl ercāsından isti'Ödād (5) ve ḳābiliyyet-i zatiyyesine lāyık⁸ u sezāvār, bi'l-fi'Öl ve bi'l-ḳ uvve (6) ḥiśse-dār olmuşlardır. Ve külli sene⁹ hāy-ı şalāt-ı mutavāsīlāt-ı (7) rah̄met ü rıdvān, ve ezhār-ı u'Ötīyyāt-ı behiyyāt-ı melik ü mennān, (8) fārisān-ı meydān-ı islām u īmān olan āl ü aşhāb-ı emcād (9) u zevcāt-ı tāhirāt, ve āḥfādına ki her biri irtisām-ı şuret-i (10) kā'ōināt, ve intizām-ı [Ü3b] silsile-i mevcūdāta Öillet-i ğā'ōiyye-i menzilesinde (11) olup mānend-i verd-i tarī, ziynet-efzā-yı şeri'Öat peygamberi, (12) ve enfās-ı tayyibeleri, nesā'ōim-i ravza-ı ražiyye-i¹⁰ dīn, ve işmām-ı mutayyibeleri, (13) şemā'ōim-i Öanber-i bahr-i yakīn der-ḥuşūsā çār-yār-ı nām-dār¹¹ (14) ki dār-ı dīn pāy-dāra¹² çehār-sütün-ı ustıvārlarıdır.

Naẓm (fāilātün/fāilātün/fāilün)

Her birisi (15) ḥusrev-i gerdün¹³-tamām

Her biri sultān-ı sipehr-iḥtirām¹⁴

(16) Her birisi neyyir-i burc-ı şafā

Her birisi necm-i semā-yı hüdā

⁶ sipehr : Ü sepehr

⁷ ḳ avayim: Ü-

⁸ lāyık : HÜ lā'ōiḳ

⁹ külli sene : H gül-deste

¹⁰ ražiyye: Ü-

¹¹ nām-dār: Ü nāmūdār

¹² pāy-dāra : H pāyidāra

¹³ gerdün: H girdün

¹⁴ herbirisi ... iḥtirām: Ü-

Her birisi (17) merkez-i dünyā vü dīn
Her birisi şāh-ı zamān u zemīn
Her birisi (18) gevher-i baḥr-i vefā
Cümleden ol çār-ı dürer-i bī-bahā
Gevheri deryā-yı (19) şafā sözleri
Gonçe-i gülzār-ı vefā özleri
Cümlesi şāhānı [H3a] (1) ḥarīm-i ilāh
Maḥrem-i sultān-ı risālet-penāh
Cümlesi bir gevhere (2) gencīne-dār
Cümlesi bir naḥl-ı tere berg ü bār
Her birisi yek-nefes (3) ü¹⁵ yek-nesaḥ
Her birisi maḡhar-ı eltāf-ı [Ü4a] ḥaḥ
Cümlesi pā-beste-i (4) yek-silsile
Cümlesi semŲ olmuş öbir bülbüle
Şubḥ gibi ḡanḡ ısı (5) şādıḡ degil
Ḡanḡ ısı cān virmege lāyıḡ¹⁶ degil
Anlara bir dahı (6) bulunmaz bedel
Her birisi biri birinden gözel
Devlet anuñ cānına (7) kim her zamān
Cān virüp anlara bulur taze cān
(8) Bendeñe ey pādişāh-ı Ųādīl u dād
İki cihānda budur ancaḡ murād
(9)Anlara ḡıtmīr gibi hem-dem it
Sāye-mişāl anlar ile maḥrem it

(10) **Ve baŲdehu**¹⁷

¹⁵ ü : H ve

¹⁶ lāyıḡ : HŲ lāŲıḡ

Bu hâķır ü bî-miķdâr ve faķır-i faẓl-ı ğaffâr, murdân-kemter, (11) Fuyûzî-i hâksâr, hidâyet-i rahmân ve Őinâyet-i müsteŐân ile Őâlem-i (12) sığardan hâl-i kibere dek tahşîl-i maŐârif-i cüzôyye ve külliye (13) ile meşğul olup cümle maŐârif-i cüzôyyeden Őîrfânı (14) vâcib belki farz olan Őilm-i firâset ve maŐrifet-i şecâŐat (15) kesbinde cüst ü cû¹⁷ ve tek-â-pû ve tecrîbe-i efrâsın¹⁹ hû ve bed-hû (16) olunup [Ū4b] niçe baytâr-nâmeler tettebbûŐ kılınup *Tahayyül*²⁰-i (17) *Hayâl-i Hâl-i Hayl* niçe menâfîŐa sebep-i neyl olmuş-ıdı ve feẓâîl-i (18) furûsiyyet ve feres-i muhtârda vârid olan aħbâr u âşâr ve kelimât-ı (19) kibâr, ber-vefîķ-i nass-ı kerîm ve ehâdiş-i şâtiŐu'l-envâr intihâb [H3b] (1) ve iķ tiyâr kılınmışdı bu sene-i mübârekeniñ cemâziye'l-âķ ırınıñ (2) yigirmi ikinci ğünü yevm-i aķ adde zâhve-i kübrâda esŐad-ı sâŐatde (3) t ulû'-ı saŐdi-i zâbîhde kemâl-i şevket ü 'âẓamet ve şalâbet ü (4) heybet birle sâhib-reŐis-i mâŐiye-i ķ arn-ı şânî, 'aşer-i müŐeyyed-i dîn (5) ü devlet ü şerŐ-i rabbânî, müceddid-i elf-i şânî, el-müŐeyyedü-bi't-teŐyîd (6) es-şamedânî, şâhib-ķ îrân-ı vaķ t-i Mehdî-i zamân, şevketlü (7) ve nuşretlü ve mehâbetlü ve Őaẓametlü vâriş-i saltanat-ı Muhammedî halifetu'llâhi fi'l-arđı žıllu'llâh 'alâ 'ibâdi'llâh, padişâh-ı (9) Őâlem-penâh veffeķahullâhi'l-mâ yuhıbbuhü ve yerzâhü [Ū5a] fi'l-ülâhü ve uķ râhü (10) ve yesserlehu evfeķa alâ mûrili dînihi ve dünya ve âdimü Őizze ve Őulâh (11) ve ezel men Őâdah ve ķalâh bicâh resûlihillezi ıstıfâh (12) hâdimü'l-haremeyni's-şerîfeyni'l-muħarremeyn, şâhibü'l-Őizzîni (13) ve'l-keremeyn, sultân-ı aŐẓam u efham ve hâķân-ı eŐazz u ekrem, (14) durre-i tâc-ı devlet-i sultaniyye ve ğurre-i efrâs-ı baht-ı ŐOsmâniyye, (15) hâmi-i erbâb-ı sîdķ u sedâd, maħî²¹-i âşâr-ı đalâl u fesâd, (16) çerağ-ı rûşen-i hândân-ı devlet ve nihâl-i ğülşen-i iķbâl u nuşret, (17) tâc-ı²² fütûh²³ u saŐâdet, tâcıdâr-ı Sikender-âyîn, taht-nişîn-i (18) Süleymân-niğîn ü Cem-tezyîn, nur-ı dîde-i düdemân-ı âl-i ŐOsmân, (19) âb-rû-yı selâtîn-i Őarşa-i zemîn ü zamân, el-muhtaşsı bi-meẓîdi [H4a] (1) Őinâyeti'l-meliki'l-mennân, es-sultânı ibnü's-sultân ibnü's-sultân es-sultân Muştafâ Hân ibnü's-sultân (3) merhûm u mağfûr firdevs-i [Ū5b] aşıyân Muħammed Hân ibnü's-sultân (4) İbrâhîm Hân el-ekremü el-emced ve'l-efhamü er-erşed, hallada'llâhu (5) hilâfetehü er-rahîmü er-rahmân ve ebbede saltânatihi ilâ-yevmi'l-mizân (6) veceŐale žılâle Őadâletihi Őale'l-insâni ve'l-hayvân, cenab-ı şevket-

¹⁷ baŐdehu : H baŐdu

¹⁸ cû: Ū-

¹⁹ efrâsın : H efrâsınıñ

²⁰ tahayyül : HŪ tahayyel

²¹ maħî : Ū mâcî

²² tâc: H-

²³ fütûh : H ve fütûh

meāb (7) ve nuśret-niśāb ve sūtūde²⁴-zāt ü Óalā sıfātı efras-ı (8) fārisān, ve esbağ-ı mübārizān-ı dīn ü imān olup li'llāhi (9) derrūhu fārisān, kelām-ı şecā'at-ı niżām u mehābet-i irtisāmına mażhar-ı tām olmālarıyla el-hāmdü-li'llāhi te'ālā dīn ü devlet tāze (11) cān bulmasına beşāret-i Óużmā ve sa'ādet-i Óulyā olduğı (12) kāşşems-i fı đāhveti'l-kübrā bilā-raybin ve mirōā āşikār u (13) hüveydā der bināen Óalā zālike ahvālī efrāsda bir risāle-i celīle (14) ve tuhfe-i cemīle-i cem'iyet-i selef-i şālihīnden intihāb ve cem' (15) idüp Óittiba-ı Óaliyye-i sipehr [Ü6a] irtifā'ı şüc'ān²⁵-ı Mirrīh ictimā'larına (16) ihdā olundu.

Bu fakīr ü bī-kes dā'ileri enderūn-ı harem-i (17) hümāyūn sa'ādet-mağrūnları perveriş-yafte emek-dārlarından olmağla (18) iksir-i a'zam olan nażar-ı Óināyet-i Óaliyyeleriyle ĥayz-ı qabūlde (19) mażhar-ı iltifāt-ı merām-bağş hüsrevāniler birle kām-yāb-ı mu'azzez [H4b] (1) ve mükerrrem ülem innehu semī'ün qarīb latifūn mūcib ve tefaelen

Bu kitab-ı (2) müşgīn-nikāb-ı mustetābuñ ismini *Kitāb-ı Mağbūl Der*²⁶ *Ĥāl-i* (3) *Huyūl*²⁷ tesmiye eyleyüp bir muqaddime ve üç bāb ve bir²⁸ hātime (4) üzre tertīb eyledim:

Bāb-ı evvel: Efrās-ı firāset-k arīn hağ kında (5) ve fezā'inde vārid olān āyāt-ı kerīme ve ahādīş şāhīha (6) ve āşār-ı latīfe zikr ve beyānındadır.

Bāb-ı şāni: Atlarīñ eyüsi (7) ve yatlusı Óalāmetleri beyānındadır.

Bāb-ı şālīş: Atlaruñ (8) tedbīrlerin²⁹ ve ĥağların beyān ider.

Hātime: [Ü6b] Atlarīñ dişlerin (9) ve yaşların beyān ider.³⁰

Muqaddime

Ma'ölüm-ı hümāyūn nuśret-mağrūn buyurıla (10) ki Óulemā'oi eslāf-ı ittifağ etmişlerdür ki sebeb-i niżām-ı Óālem budur ki (11) nev'ı benī Ādem dört bölük

²⁴ sūtūde : Ü setūde

²⁵ şüc'ān : Ü şecē'ān

²⁶ der: H dür

²⁷ huyūl: Ü hayūl

²⁸ bir: H-

²⁹ tedbīrlerin : Ü tedbīrleri

³⁰ ider: H-

kılınup bir ârtık ve³¹ bir eksik olmaya. (12) Kāvāim-i erba'a-ı feres gibi ol dört bölüğün evvelkisi kılıç (13) için ta'vîn olunmuştur. İkincisi Ölüm ve kalem için ta'vîn (14) olunmuştur. Üçüncüsü san'at ve ticâret için ta'vîn olunmuştur. (15) Dördüncüsü³² ekin biçim için ta'vîn olunmuştur. Ve bu dört (16) bölüğü zabt ve hıfz eylemegi pâdişâhlık diyü ta'vîn (17) itmişlerdir.

Ammā evvelki sınıf³³ ki kılıç için ta'vîn olunmuştur. (18) Ol pâdişâhlar ve vezîrlar ve begler ve erbâb-ı seyf zâbitleri (19) ve sâoir kılıca hizmet iden Öaskerdir. Pes bunların üzerlerine **[H5a]** (1) lâzım ve vâcib olan budur ki cenge lâzım olan âlât **[Ü7a]** (2) ve esbâb ile dâim muqayyed ve ta'vîm üzre olalar. Ve eyü atlar (3) besleyeler ve at ve ahvâlin bileler ve binmege ve inmege ve silâh (4) kullanmağa ve ok atmağa ve tüfeng atmağa meşğul olalar. (5) Ve bâkî kalan bölükleri hıfz u hîrâset ve zabt u siyâset (6) ideler. Muhtezâ-yı şer'î-i şerîf üzre ve bir taraftan düşmen žuhûr (7) itse ceng idüp def' ideler.

İkinci bölüm Öulemā vü Öuḡalā (8) ve ḡuttāb u şulehâdır bunların üzerlerine lâzım ve vâcib olân (9) budur ki dâimā okumağa ve okutmağa ve Öamel itmege meşğul (10) olup emr-i bi'l-ma'vîr ve nehy-i Öani'l-münker ideler. Dahı farz-ı Öayn (11) olan şer'îat ahḡāmın cümle esnâf ehline öğredeler (12) ve halkı Öibâdet ü tâ'âte kınduralar. Ve aralarında hoşlık üzre (13) dirilüp muḡabbet ü şadâkate kınduralar. Ve cümle halkın eylüğine (14) hayr du'â eyleyeler. Huṡuṡân **[Ü7b]** halife-i İslām pâdişâh-ı Öâlem-penâh (15) hazretlerine haṡṡaten başkaca du'â-yı hayr itmegi evḡât-ı hamsede (16) ve sâoir evḡât-ı mübâreke de vird-i zebân ideler; zîrâ pâdişâh-ı (17) Öâlem-penâh hazretleri Öammerehullāhu bi'n-naṡr ve't-te'vîd (18) ve mette'ana'llahu bi-tûli ḡayatihi bi's-sîḡḡatihi ve'l-Öâfiyetihi sâoir halka göre bedendeki (19) ḡalb gibidür. Pes her kaçan-ki yürek sağ ola cümle bedene sağlık³⁴ **[H5b]** (1) ve kuvvet ve râḡat ḡâsıl olur. Pes bu iki tâ'îfeniñ beytü'l-mâl-ı (2) Müslimînden ḡiṡṡe-i şer'îyyeleri vardır.

Üçüncü bölüm ki (3) san'at ve ticâret için ta'vîn olunmuştur, anlara lâzım olan (4) san'atlarına³⁵ lâzım olan nesnelere çalışmağdır.

Dördüncü bölüm ki (5) ekin biçim içündür. Anlara re'âyâ dirler, bunlara lâzım olan emr-i (6) ma'vîde gendülere ve sâoir esnâfa kifâyet idecek kadar (7) ekin ekmege

³¹ ve: H-

³² dördüncüsü: Ü dördüncü

³³ sınıf : H san'at

³⁴ sağlık : Ü sağluk

³⁵ san'atlarına : H san'at[t]larına

ve bāğ ve bāğçe dikmege ve ma'Ōāş için [Ü8a] lāzım olan (8) ĥayvānātı beslemege çalışmağdır.

Ammā Ōāķıl ve mükellef iken bu dört (9) bölükden taşra kalan kimesneler gendü ĥāllerine qonmayup (10) elbette cebr ile bu dört bölükden birine ilĥāķ olunmağ gerekdir, (11) tā ki müft-ĥūr olup sā'oir esnāf ehline muzāyaķa ile (12) iĥtilāl-i niżām-ı Ōāleme sebep olmayalar. Selātin-i selef-i šālīĥīn (13) zamānlarında bu maķūle muŌattal kimesneleri yılda bir kaç kerre (14) yoķlayup muĥkem tefīş olup dört bölükden birine ilĥāķ (15) olunurlar imiş. El-ĥāmdü li'llāh, şümme el-ĥāmdü li'llāh şevketlü padişāh-ı Ōālem-penāh, (16) padişāhān-ı pīşīn,³⁶ selef-i šālīĥīn, tarīķa-i Ōaliyye ve sünen-i seniyyeleri (17) üzre Ōāzim ve Ōāmillerdir. ŌAlāmet-i te'Ōyīd ve şemere-i tecdīd olduğı (18) lutf-ı ĥaķla žāhirdir.

İmdi her bir şanŌāt ehliniñ gendülere (19) maĥsūs olan Ōamel üzre šābit olmaları mülk ü saltanata [H6a/Ü8b] (1) niżāmı icāb u iķtīzā ider. Ve ihmāl itmeleri mülkde iĥtilāl (2) ve zaŌfı icāb ider. Pes bu ķāŌide vü ķānūn ki Ōilm-i siyāset (3) dinülür. Tedbīr-i münzel ü tedbīr-i beled ve³⁷ tedbīr-i memleketdür. Bilindükden-şoñra (4) lāyık degildür ki bir şanŌāt ehlini bir āĥır şanŌāt ehline qarışduralar. (5) Zīra bu niżām-ı memleket ü saltanatuñ iĥtilālın icāb ider. Nite kim³⁸ (6) bu zamānda olan iĥtilālīñ sebep-i aŌzamı reŌāyā erbāb-ı seyfe ve ehl-i (7) Ōilme qarışduğıdır. Anıñla esbāb-ı maŌāş daĥı mükedder olup (8) velāyetde қаĥt u ġalā müstevlī olup bir aķçaya alınan şeyŌ on (9) aķçaya alınmaz olur. Mādām ki³⁹ pādişāh-ı İslām-ı naşarahu'llāh ĥazretleriniñ (10) muĥāfaża-i ĥümāyūnları şerŌ-i ķavīm ve tertīb-i ķādim üzre ola, mülki (11) niżām-ı cihetinden ziyāde olup reŌāyası ve ĥazīnesi ve Ōaskeri (12) kuvvet bulur. Ammā uslūb-ı ķadīm nehc-i şerŌ-i ķavīm üzre riŌāyet (13) olınmasa [Ü9a] ihmāl olunsa gün-be-gün niżām-ı saltanata fesād (14) sirāyet ider.

Daĥı maŌlūm buyurıla ki Ĥaķ TeŌālā ĥaķķı Ōanāsır-ı erbaŌadan (15) yaratdı. AŌnī şudan ve toprakdan ve āteşden⁴⁰ ve yelden ve atlarıñ (16) Ōunşurında⁴¹ yili ġālib ķılup ve pādişāhlıķ erkānınuñ bir rüknini atlar (17) üzre bünyād eyledi. Qoğmağda⁴² ve kaçmağda ve cengde ve ķatŌ-ı mesāfe (18) itmekde at gerekdir. Ol sebebden İskender-i

³⁶ pīşīn : H peşīn

³⁷ tedbīr-münzel ve tedbīr-beled ve : Ü-

³⁸ nite kim : Ü nite-kim

³⁹ mādām ki : mādām-ki

⁴⁰ āteşden : H ātişden

⁴¹ unşurında : H u[n]şurında Ü unşurunda

⁴² q oğmağ da : Ü q ovmağ da

Žü'l-ķarneyñ şürb-i (19) āb-ı ĥayāt içün Žulumāta sefer murād itdükde Arestālīs [H6b] (1) ĥekīmi daŖvet idüp bu sefer-i baŖīd ü şedīde taĥammül ider. Atlaruñ⁴³ intihāb (2) itmeğe emr itdi. Ĥekīm dahı atlaruñ⁴⁴ cemīŖ elvānından cemŖ idüp (3) cümlesine bir zamānda šu ve yem virüp bir āhūrda bağladılar. (4) Üç günden šoñra yoķladılar, gördiler⁴⁵ ki al at zaŖīf (5) olup düşmiş, mevte ķarīb olmuş. Anı ihrāc idüp [Ü9b] yem ve šu (6) virüp beslediler. Dördünci gün yine nażar itdiler gördiler ki (7) ķula at zaŖīf olmuş, anı dahı ihrāc itdiler. Beşinci gün yine (8) nażar itdiler, gördiler ki aķ at zaŖīf olmuş, anı dahı ihrāc (9) itdiler. Altıncı gün yine nażar itdiler, ķil at zaŖīf olmuş, (10) anı dahı⁴⁶ ihrāc itdiler. Yedinci gün gördiler, siyāh at zaŖīf (11) olmuş, anı dahı ihrāc itdiler. Sekizinci gün gördiler, kır at (12) zaŖīf olmuş. Tokuzuncı gün gördiler, torı at zaŖīf olmuş.⁴⁷ (13) Onıncı gün gördiler, hurmāyī torı at zaŖīf olmayup⁴⁸ (14) ayağ üzre turur. Pes bildiler ki ol at açlığa ve şusızlığa (15) cümleden ziyāde tayanur⁴⁹ imiş. Ve žulmetde görmelerin tecrube içün (16) bir ġāyet ķarañu gicede öñlerinden bir ķılıcığaz⁵⁰ çekdiler, evvelā siyāh at (17) gördi, andan šoñra ⁵¹hurmāyī torı āt gördi. Pes (18) bu ikisinden yüz yigirmi biñ at seçdiler. (Ü10a) Anlar ile⁵² Žulumāta (19) gittiler ve yine geldiler. Ve maŖlüm-ı hümāyün ĥikmet-i maķründür: [H7a] (1) İnsandan šoñra ⁵³atdan gözel ve kuvvetlü ve göregen ve eşkin (2) ve yügrük hīç bir ĥayvān yoķdur. Zīrā her ne ķadar kuvvetlü ĥayvān (3) olsa at anı göksi ile yıķar ve aķ süt içinde aķ ķılı gice ile (4) görür, seçer ve gendüsinden yere düşen bir tüyünüñ šadāsını (5) eşidür.⁵⁴ Ve ġāyat yügrük olan ĥayvānāt ki ceyren ve tavşan (6) ve yabān koyunu ve öküzü ve deve kuşıdır,⁵⁵ bu cümlesine at üstünde (7) olan eşķāl ü ālāt ve ādem ile ardından yetişüp geçer. Eger atıñ (8) arķasında olan eşķāl ve ālāt ve ādem sāŖir ĥayvānāt üzre (9) olsa idi ĥarekete mecālleri olmazdı dimişler. Ve bu dahı maŖlüm-ı (10) hümāyün-ı himmet-i maķrün buyurıla: Ehl-i [Ü10b] İslām sipāhīler ve cündīleri- (11) nūñ cümlesinüñ pīr ü peyrev ve pīş ķademleri Ĥāzret-i ŖŖmer radī- (12) allāhu Ŗān-hudur. Anlarıñ ata

⁴³ atlaruñ : H atlar

⁴⁴ atlaruñ : Ü atlarıñ

⁴⁵ gördiler : Ü-

⁴⁶ dahı : Ü-

⁴⁷ olmuş : Ü olmayup

⁴⁸ onıncı ... olmayup : Ü-

⁴⁹ tayanur: H duyar

⁵⁰ ķılıcığaz: Ü ķılcağız

⁵¹ andan šoñra : H andan-šoñra

⁵² anlar ile: Ü öyle

⁵³ insandan šoñra : H insandan-šoñra

⁵⁴ eşidür : Ü işidür

⁵⁵ ķuşıdır: Ü ķuşı

biniciliği ol mertebe idi-ki sağ eliyle (13) gendünün sol kulağını ve sol eliyle⁵⁶ sağ kulağını tutup (14) iki eli iki kulağında iken üzeniye başımayup sıçrayup ata (15) biner idi. Ve at segirdir iken bir cānibinden girüp öbir cānibinden (16) üstine çıkar idi ve uyansız gemsiz atı mübārek ayakları (17) ile ve uylukları ile kullanur idi. Cündilikde anlardan (18) žuhūr iden ef’āl ve ahvāl bir kimseden dahı⁵⁷ vücuda gelmedi (19) ve gelmez. Pes aña sa’ōy itmek olmaz dimişler, zīrā ekşer ihtimāl budur ki [H7b] (1) kerāmet tarīkı ile ola. Ve ma’ölüm-ı hümāyūn-ı ğayret-i maķrūnları (2) dır ki Resūl-i ekrem şallallāhu Ŗaleyhi ve sellem ĥazretlerinin yigirmi üç (3) Ŗaded atları var idi. Her birini bir⁵⁸ isim ile tesmiye itmişler idi. [Ü11a] (4) Pes sūnnetdir ve mübāreklik vārdur, her kişı atlarını ol isimlerden (5) biri ile tesmiye itmekde ol atların isimleri bunlardır zıkr olunur: (6) 1 sekb⁵⁹ 2 müsır 3 taħyr 4 tıraf 5 lehīf 6 lezār 7 tarb 8 verd 9 müsbeħa 10 ablaķ (7) 11 žü’l-Ŗiķāl žü’l-leme 13 mürtecel 14 mürevveh 15 sirhān 16 ya’Ŗsüb 17 ya’Ŗyüb (8) 18 lecer 19 şeccā 20 lemendüb 21 şecel 22 mellāviħ 23 necīb. Ve sūnnet-i seniyye-i (9) Ahmediyyeden biri dahı oldur ki ata binerken isti’Ŗāze ve besmele (10) ile bineler. Ba’Ŗde er-reküb üç kerre, e’Ŗūzu bi-kelimāti’llāhi’t-tammāti (11) küllihā min şerri mā ĥalaķa bismillāhilleži la yedurru ma’asmihı şey’ün (12) fi’l ardi ve lā fi’ssemāi ve hüves-semi’ul Ŗalīm diyeler ba’Ŗde⁶⁰ bu (13) āyet-i kerīmeyi okuyalar: (14) سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ⁶¹ Bi-iżni’llāhi te’Ŗālā cemī’Ŗ (15) zararlılardan mahfūz ola.

Bāb-ı evvel ğazā ve cihād fi-sebīli’llāh içün (16) at beslemenin fezā’ül-i beyānındadır.

Ĥaķ Te’Ŗālā Kelām-ı Ķadīminde [Ü11b] (17) buyurmuşdur⁶² وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَأَخْرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُتَفَقَّوْا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوفِ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ⁶³ [H8a] (1) Ya’Ŗnī küffār-ı ĥākisār içün (2) ĥazırlań, şol cengde

⁵⁶ sağ eliyle.....sol eliyle: Ü-

⁵⁷ dahı: Ü-

⁵⁸ bir: Ü-

⁵⁹ sekb : Ü sekbā

⁶⁰ ba’Ŗde : H ba’Ŗdehu

⁶¹ Bunları bizim hizmetimize veren Allah'ı tenzih ve tesbih ederiz. Yoksa bizim bunlara gücümüz yetmezdi. Gerçekten biz Rabbimize döneceğiz. (Zuhrüf,13-14)

⁶² at beslemenin...kelām-ı Ķadīminde: Ü-

⁶³ Onlara karşı kuvvetiniz (gücünüz) ne kadar yeterse ve bağlanan (savaş için beslenen) atlardan (hazırlayın)! Onunla Allah'ın düşmanlarını ve sizin düşmanlarınızı ve onlardan başka diğerlerini

size kuvvet viren nesnelerden (3) kâdir olduğunuzu kılıç ve gönder ve ok ve yay ve kalқан ve at (4) ve gayrı âlât gibi dahı sefer içün bağlanan atlardan gücünüz (5) yetdüğü kadar hâzırlaň. Bunları hâzırlamak ile Hâk TeŖālā- (6) nuň ve siziň düşmanlarıňız korqudursız, yaŖnı karıb olan (7) millet kâfirlerin ve anlardan gayrı baŖıd olan kâfirleri dahı korqudursız⁶⁴ (8) kim anları Ŗaynı ile bilmez siz Allāh bilür. At ve âlâtıñız (9) hâzır olıcaķ cemīŖ küffār sizden havf ider dimekdür. BaŖzı (10) rivāyetde ve ahırın min dūnihim lā taŖlemunehüm'den murād cinnīler- (11) dir ki atdan⁶⁵ havf idüp [Ü12a] at olduğı eve girmezler demek (12) vārid olmuşdır. Ve dahı şol nesne ki anı fī- sebīli'llāh harc (13) idersiz. Anıñ Ŗivaızı size virülür, žulüm olunmaz siz dimekdür. (14) Ve bir āhır ayet-i kerīmede dahı Hâk TeŖālā imtinān idüp buyurur ki (15) والخیل والبغال والحمير لتركبوها yaŖnı Allāhu TeŖālā (16) sizün içün atlar⁶⁶ ve kâtırlar⁶⁷ hımārlar⁶⁸ dahı yaratdı tā ki siz (17) anlara binesiz ve anlar ile ziynet izhār idersiz. Ve yene Qur'an-ı Ŗažiminde buyurur ki وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ لِيَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا [H8b] yaŖnı Allāh Subhāne ve TeŖālā⁶⁹ sizün içün (3) kıldı ve yaratdı. Gemilerden ve dört ayaklı hayvānlardan (4) şol şeyöi ki siz aña binesiz anuñ arķaları üzre oturasız (5) andan soñra⁷⁰ rabbiñizün niŖmetin [Ü12b] añasız. Ol hıyvanātuñ ve geminün (6) üstine bindügiñiz vaķıtta dahı deyesiz tenzih ideriz dükeli (7) eksiklik sıfatlarından ol Allāhı ki⁷¹ bize şunu teşhīr eyledi⁷² mutiŖ ve münķād eyledi. (8) Hāl bu ki biz anı hıfza kâdir degil (9) idik, gücümüz yetmez idi. Dahı taḥķīķā biz rabbimize dönüp varıcı iz fikir olunsa ne Ŗacib nesnelerdir- ki Ŗažim kuvvetlü deve (11) leriñ biñi kātārlanup⁷³ birinün zimāmını bir ğāyat zaŖīf (12) ve naḥīf kimse eline alup yedse cümlesi aña mutiŖ olup (13) ardınca giderler. Eger taḥīr-i İlāhī⁷⁴ olmasa birini biñ k avī adam (14) zabt idemez idi. Atlar

korkutun. Siz onları bilmezsiniz, Allah onları bilir. Allah'ın yolunda her ne infāk ederseniz, size vefa edilir (ödenir) ve siz zulmedilmezsiniz (haksızlığa uğratılmazsınız). (Enfal,60)

⁶⁴ k orqudursız: H kor[ku]dursız

⁶⁵ atdan: H andan

⁶⁶ atlar : Ü at

⁶⁷ k atırlar : Ü k atır

⁶⁸ hımārlar : H hāmārlar Ü hımār

⁶⁹ Sizin için gemilerden ve hayvanlardan bineceğiniz şeyler kıldı. Onların sırtlarına yerleşmeniz için. Sonra onun üzerine yerleştığınız zaman Rabbinizin ni'metini zikredin! Ve: "Bunu bize musahhar (emrimize amade) kılan (Allah) Sübhan'dır. Ve biz, O'na (kendimiz) güç yetiremezdik." deyin! Muhakkak ki biz, Rabbimize mutlaka dönecek olanlarız. (zuhruf,12-14)

⁷⁰ andan soñra : H andan-soñra

⁷¹ ki: Ü-

⁷² eyledi: Ü-

⁷³ kātārlanup : H kātārlınup

⁷⁴ ilāhī: Ü-

dağı insana tashîr olunmuş arķalarına (15) eyer ve ağızlarına uyan urup istediğı yerde biner ve iner. (16) Aslā muhālefet itmez. Eger tashîr-i Hâķ olmasa kimse yanına (17) ķarîb olamaz idi. Ve dağı ve'l-Ôādiyāti sūresi ġāzîleruñ (18) atlarınıñ hâķķında nāzil olmuşdur. Hâķ TeÔālā atlara ķasem idüp (19) ve'l-Ôādiyāti zabĥān deyü buyurmuşdur. **[Ü13a]** YaÔnî ġāzîleriñ şol **[H9a]** (1) atları hâķķıyķūn ki segirdirler, dağı āvāz virürler⁷⁵ dimekdür. (2) Źabiĥ deyü ÔArab dilinde at segirdüğü zamānda ķatı ķatı (3) virdüğü nefesüñ avāzına dirler.⁷⁶ Ve ġāzîleriñ Hâķ celle ve Ôalā (4) ĥāzretinde mertebelerin bundan⁷⁷ bilmek gerekdir ki Hâķ Tebārek (5) ve TeÔālā Kelām-ı Ŗādîminde anlaruñ atların Źikir idüp yemîn (6) ve ķasem eyler. Şol segirden atlar ki segirdirler ve nefesleri (7) āvāz virür. Anlaruñ⁷⁸ hâķķıyķūn deyü buyurur. eôimme-i ĥādîşden (8) İmām-ı Buhārî ve ġayrılarî Raĥmetu'llāhi Ôāleyhim rivāyetlerinde Ebü (9) Hureyreden rađıyallāhu Ôanh vārid olmuşdur ki eyitdi: (10) Resūlu'llāh şallallāhu Ôāleyhi ve sellem buyurdı-ki men eĥte besera (11) feresan fî sebîli'lillāhi imānen ve taşdıķān bi vaÔdihi fe inne şebeÔah (12) ve rabbehu ve ravşā ve bevlehu fî mîzanihi yevmi'l ķıyameti yaÔnî bir kimse ki (13) Hâķķ celle ve Ôalāya imān ve vaÔdini taşdıķ idüp fî- (14) sebîli'llāh bir at besleye taĥķķā ol atuñ yemi ve şuyı (15) ve fişķısı ve bevli⁷⁹ ķıyāmet ġüninde ol kimsenüñ (16) mizānına ķonur dimekdür. *Şifā-i Şudūr*da meŹķūrdur ki (17) ÔAbdullah ibni Selmān⁸⁰ rađıyallāhu Ôan-hu rivāyetinde Resūlu'llāh (18) şallallāhu Ôāleyhi ve sellem buyurmuşdur ki men ķale Ôamelehu felyer tabt feresan fî sebîli'lillāhi fe inne şibÔahü ve rabbehu ve ravşehu ve bevlehu ve şearuhu **[H9b/Ü13b]** (1) ĥasenāt fî-mîzānihi yevmü'l-ķıyāmet yaÔnî bir kimsenüñ ki Ôameli az ola (2) ol ķişi fî-sebîli'llāh ġendü içün bir at baġlasun, zîrā (3) ol atuñ yemi ve şuyı ve fişķısı ve bevli ve ķılı ķıyāmet ġüninde (4) anıñ⁸¹ mîzānında⁸² ĥasenātdır dimekdür. Hāşıl-ı kelām ġazā niyyetine (5) beslendüğü zamānuñ cümlesinde ne ķadar yem yediyse ve ne ķadar (6) şü içdiyse ve ne deñlü fulān ve fulān⁸³ eylediyse hep mîzānına (7) ķorlar. Cümlesi ĥasenātdan şayılr dimekdür. BaÔzı rivāyetde (8) ġāzîleriñ atlarınıñ fişķısı ve bevli şāĥiblerine cennetde (9) misk olsa gerekdir dimek⁸⁴ vārid olmuşdur ki Hâķ celle ve Ôalā

⁷⁵ virürler: Ü ne dirler

⁷⁶ dimekdür....dirler: Ü-

⁷⁷ bundan: Ü-

⁷⁸ segirden.....atlaruñ: Ü-

⁷⁹ ve fişķısı ve bevli: Ü-

⁸⁰ selmān: H süleymān

⁸¹ anıñ : H atuñ

⁸² anıñ mîzānında: Ü-

⁸³ ve fulān: Ü-

⁸⁴ dimek : Ü dimekdir

(10) kıatında dīn-i İslâmîñ Ŗızzeti řu mertebededür ki anıñçün (11) yaŖŖnī dīn-i İslāma Lillāhi hıżmet idenlere bu deñlü taŖŖzīm (12) ve tekrīm ve lutf ve iħsānlar olunur. Ve Ėmām-ı Faberānī Raħmetu’llāhi (13) Ŗāleyhi naķlinde Ėabbāb ibni⁸⁵ Erş Rađıyāllahu Ŗānhu Ėabīb-i Ekrem šal- (14) lāllāhu Ŗāleyhi ve sellemden rivāyet eylemişdir [Ŗ14a] لَخِيلٌ ثَلَاثَةٌ : فَرَسٌ لِلرَّحْمَنِ ، وَفَرَسٌ لِلشَّيْطَانِ ، وَفَرَسٌ لِلْإِنْسَانِ ، وَأَمَّا فَرَسُ الرَّحْمَنِ فَالَّذِي يُرْتَبِطُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، رَوَّعُهُ وَبَوَّعُهُ فِي مِيزَانِهِ ، وَأَمَّا فَرَسُ الشَّيْطَانِ فَالَّذِي يُرَاهَنُ عَلَيْهِ ، وَأَمَّا فَرَسُ الْإِنْسَانِ فَالَّذِي يَرْتَبِطُهَا يَلْتَمِسُ بَطْنَهَا مَخَافَةَ الْفَقْرِ (18) yaŖŖnī at cinsi üç kıısımdur. Bir kıısımlı Raħmānıñdur, (19) bir kıısımlı insanıñdur, bir kıısımlı řeytānıñdur. Evvelkisi ol atdur ki [H10a] (1) fī-sebīli’llāh ġazā iķün eline daħı üzerinde Allāh⁸⁶ TeŖālānuñ (2) aŖdāsı kıatl olına. YaŖŖnī ġāzīler üzerine bineler daħı kāfirleri (3) kıatl ideler. İkincisi ol atdur ki toĖurduĖı⁸⁷ murād olına (4) ve yük urıla. Üçüncisi ol atdur ki kıořdurıla⁸⁸ (5) ve üzerinde kıumār olına. YaŖŖnī öķ ile kıoşdurıla daħı öķ (6) ne ise alına. Ve at raħmānuñ olmaĖıñ maŖŖnāsı Allāh yolına (7) ġazā iķün beslendüğidür. TaŖŖzimen raħmānuñdur deyü buyurılmışdır. (8) Ve insanuñ ve řeytānıñ olmaĖıñ maŖŖnāları daħı żāhirdür. (9) řol at ki insān ġendü fāŖidelenmek iķün besler insā- (10) nuñdur [Ŗ14b] deyü buyurılmışdır. řol at ki nā-meřruŖ tarīķ (11) üzere kıoşdurıla řeytānıñdur dinilmişdir. Ve şöyle (12) maŖŖlüm-ı nuşret-maķrūn buyurıla ki öķeřüp at kıořmaķ (13) nā-meřruŖ olduğı řol zamāndadır ki öñdül iki (14) cānibden ola. Meřelā iki kimse birine diye ki eĖer benim (15) atım ġeķerse sen baħa fulān řeyŖi vir, eĖer senüñ atıñ ġeķerse (16) ben saħa fulān řeyŖi vireyim diye bu řart üzere kıoşalar, (17) bu taķdırce Ėarām olur. Ėammā şöyle ki öñdül āħırdan (18) ya bir cānibden ola meřelā bir kışi bir kışiye eĖer senüñ atıñ benim (19) atımı ġeķerse ben saħa fulān kıadar řeyŖ vireyiñ deye ittifaķ [H10b] (1) ol kıimesnenüñ atı ġeķse daħı vaŖŖd olınañ řeyŖi alsa Ėelāl (2) olur, zīrā māl virmek şartı iki cānibden olmayınca (3) kıumār olmaz. Ve Ėmām-ı Buħārī ve Ėmām-ı Müslīm Raħmetu’llāhi Ŗāleyhimā (4) rivāyetlerinde Ebü Hureyreden rađıyallāhu Ŗān-hu vārid olmişdur ki (5) eytdi Resūlu’llāh řallallāhu Ŗāleyhi ve sellem Ėazretine at Ėuřūşunda [Ŗ15a] (6) suŖāl olındı buyurdılar ki

⁸⁵ ibni : H bin

(18) cinsi üç kısımdur. Ya'Ōnī üç

kimseye nisbet üç hālī vardır: (19) Bir kimseye günāhdır ve bir kimseye perdedir ve bir kimseye ecir **[H11a]** (1) ve ševābdur. Şol kimesne ki alup Mūsūlmanlara gösterüp (2) fahırlanmak ve Ehl-i İslāma Ōadāvet için bağlayup kor dağı (3) besler, aña andan günāh hāsıl olur. ve Şol kimesne ki **[Ü15b]** fī- (4) sebīli'llāhi alup bağlayu k or⁸⁹ dağı besler, aña andan günāh (5) hāsıl olmaz. Dağı arķalarında boyunlarında hāķķu'llāhi unitmaz. (6) Ya'Ōnī binüp indükçe ve müntefi'Ō olduķca şadaķadan ve şükürden (7) Allahu Subhānehu ve Te'Ōālā canın unitmaz. Ol perdedir ki perde- (8) niñ ma'Ōnāsı yohsulluķdan şaķlar, uğurludur, mübārekdir (9) dimekdür. Ve şol at ki ehl-i İslām maşlahatı için (10) alınur, ğazā ve ribāt için beslenür. Şāhibi anı bir çāyırda (11) yā bir bağçede bağlayu kosa ol kişiyeye anuñ cemī'Ō yedügi (12) otlar şağışınca ḥasenāt yazılır ve cemī'Ō tersleri (13) ve bevülleri deñlü ve ayağınuñ izleri deñlü ḥasenāt yazılır. (14) Ve her bār ki otladığı yerde ayağına bağı olan ipi kırup (15) bir iki meydān segirtse tersleri ve bevülleri ķadar ḥasenāt (16) yazılır. Ve her bār ki şāhibi anuñla bir ırmaķ üstine uğrasa (17) at ol ırmaķdan içe yā hūd şāhibi anı şuvarmak (18) murād idinse Ḥāķ Te'Ōālā anuñ içdügi **[Ü16a]** ķadar ḥasenāt yazar (19) dimekdür. Ve'l-hāsıl at beslemek üç vecih üzerinedir. **[H11b]** (1) Eger mücerred halka gösterüp fahırlanmak murād olunursa günāh hāsıl (2) olur. Eger binmek için yā yük urmağ- için yā tāy toğurt- (3) mağ- için beslenüp riāyetin idüp hāķķın edā eylerse (4) mübārekdür, Ḥāķ Te'Ōālā faķırdan şaķlar. Eger ğazā ve ribāt için (5) ya'Ōnī serḥadler beklemek için ve düşmen kaḥrıyçün beslenürse (6) anuñ ecir ve faẓileti ne-ķadar idügin hemān Allāhu Te'Ōālā Ḥazreti (7) bilür. Ve ba'Ōzı Ḥadīś-i Şerīfde vārid olmuşdur ki ğazā niyyetine (8) at beslemek cehennem odına perde olur deyü buyrulmuşdır. (9) Zeyd bin Şabitden Raḍiya'llāhu Ōan-hu mervīdir ki eytdi eşitdim. (10) Resūlu'llāh şallallāhu Ōaleyhi ve sellem buyurdı-ki men ḥabese feresan (11) fī sebīli'llāhi kāne lehü sūtreden minennār ya'Ōnī bir kimesne fī-sebī- (12) l'illāhi ğazā için bir at şaķlasa ol at aña cehennem odından (13) perde **[Ü16b]** ola dimekdür. Ve ba'Ōzı Ḥadīś-i Şerīfde dağı bir kimse (14) fī-sebīli'llāhi at alup bağlamak niyyetin eylese aña bir şehīd ecir (15) virilür⁹⁰ deyü buyurulmuşdır. Ebī Ca'Ōfer Muḥammed bin ŌAlī'den Raḥme- (16) tu'llāh mervīdir ki Resūlu'llāh şalla'llāhu Ōaleyhi ve sellem men hemme (17) en yerbita feresan bi niyyetin şadıķatin u'Ōtıye lehü ecrin şehīd (18) diyü buyurmuşdır. Ya'Ōnī bir kimse fī-

⁸⁹ bağlayu k or: Ü bağlayup

⁹⁰ virilür: H virile

sebîlî'llâhi gâzâ kılmâğa gire- (19) cekden niyyet ile bir at alup bağlamağa niyyet eylese aña **[H12a]** (1) şehîd fazîleti virilür dimekdür. Fî'l-âkîka şevâb ve fazîlet ol (2) zamânda hâsıl olur ki kâsd-ı şâhîh ve niyyet-i sâdık ve Óazîmet-i (3) dürüst olup gerçekten gâzâ eylemek murâdı ola. Ammâ şöyle ki (4) baÓzı Óavâm itdügi gibi gâzâ niyyetine bir atı bağlayı koya, yâ bir kılcı aşı (5) koya ammâ aslâ gâzâya bir mübâşereti yâ kâlbine şevkı ve tekâzâsı (6) olmaya anıñ kâatÓâ nefÓı ve ecir yokdur. Ve eyle⁹¹ eylemekden **[Ü17a]** ise anı (7) bir ehline bağışlayup gâzâlarda kullandırmak yegdir ki niçe ecir ve şevâb (8) hâsıl olur. ÓĀlimü'ssırrı ve'l-hafıyyât her kışınüñ kâlb-i ahvâlin (9) bilür, lutfı ve ihsânı aña göre eyler. Ebî Ümâme-i Bâhiliden Râdıya'llâhu (10) Óan-hu mervîdür ki Ĥâk TeÓâlânıñ kavlı-i şerîfi *الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا* *وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ*⁹² âyet-i kerîmesin (13) tefsîr idüp buyırdı ki bir kimse gâzâ niyyetine bir at bağlasa (14) ammâ hemân gârazi Ĥâk görüp işitmek için olmasa (15) fî'l-âkîka gâzâ murâdı olsa ol kimse bu âyet-i kerîmede Ĥâk TeÓâlâ (16) zikir itdügi kimselerdendir⁹³ dir idi. Āyet-i kerîmenüñ maÓnâsı (17) budur ki şol kimseler ki mâlların gicede ve gündüzde gizlü (18) ve âşikâre Allâh yolına harc iderler. YaÓnî her zamânda ve her hâlde (19) mâlların ihsân itmekden hâli **[Ü17b]** olmazlar. Anlarıñ **[H12b]** (1) ecir ve fazîleti Ĥâk celse ve Óalâ katındadır, anlara Ĥavf (2) yokdur ve anlar⁹⁴ mahzûn olmaz dimekdir. Kâdî Beyzâvî (3) Rahmetü'llâhi Óaleyhi tefsîrinde eydir: Bu âyet-i kerîme baÓzılar kavlince (4) Ĥâzret-i Ebî Bekr-i Şiddîk Râdıya'llâhu Óan-hu Ĥâkķında nâzil olmuşdır. (5) Şol zamanda, ki kırk bîñ altını var idi. Kimisin gice (6) ve kimisin gündüz kimisin âşikâre kimisin gizlü şadaķa eyledi. (7) Ve baÓzılar kavlince Ĥâzret-i ÓAlî kerrema'llâhu veche-hu Ĥâkķında nâzil (8) olmuşdır. Şol zamanda⁹⁵, ki hemân dört akçaya mâlik (9) olmuş-ıdı ziyâdeye mâlik⁹⁶ olmamış idi. Cümlesin Allâh (10) yolına şadaķa eyledi. Kimisin gice ve kimin gündüz⁹⁷ kimin âşikâre (11) ve kimin gizlü viridi. Ve baÓzılar kavlince fî-sebî'llillâhi atlar (12) bağlayup anlara harc idenler Ĥâkķında nâzil oldu deyü (13) nakl itmişdir. Ve *Şifâ-ı Şudûr*da ÓUbâde bin Şâmitden Râdıya'llâhu (14) Óan-hu mervîdür ki eytdi işitdim. Resûlu'llâh şalla'llâhu **[Ü18a]** Óaleyhi ve sellem (15) buyırdı (16) (17) (18) (19) **[H13a]** (1) yaÓnî tahķķıkân (2) şâhibi döşegi üstinde uyurken ayağı bağlu

⁹¹ eyle : Ü öyle

⁹² Mâllarını gece ve gündüz, gizli ve âşikâr (Allah yolunda) infâk edenler (verenler), işte onların ecirleri (mükâfatları) Rab'lerinin katındadır. Onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.(Bakara,274)

⁹³ Kimselerdendir : Ü kimselerden

⁹⁴ anlar: HÜ anlara

⁹⁵ zamânda : Ü zamân

⁹⁶ olmuş...mâlik: Ü-

⁹⁷ ve kimisin gündüz: Ü-

turduğu (3) yerde kalkanar dağı şâhibinüñ hiç bir günâhı kalmaz dökilür (4) gider. Ve Va'llâhu te'âlâ hâzretleri atları bağlayup ve anları (5) besleyüp harc itmek hâkında iki âyet indirmişdir. Birisi (6) ⁹⁸مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا âyetidir ki ma'ânâsı: Kimdir şu ⁹⁹kimse Hâk Te'âlâya (8) Kârz-ı Hâsen vire dağı ¹⁰⁰Hâk Te'âlâ anuñ virdüğünüñ çok emsâlin (9) aña vire dimekdür. Hâk Te'âlâya Kârz-ı Hâsen virmegiñ ma'ânâsı [Ü18b] (10) fî-sebîli'llâhi gâzâ içün at beslemekdür didiler. Ve birisi dağı (11) âyet-i kerîmenüñ ¹⁰¹الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا هُمْ يُحْزَنُونَ âyet-i kerîmesidür ki tefsîr henüz beyân (13) olunmuşdır. Hâsıl-ı kelâm gâzâ niyyetine at beslemek nice fâzîletlü (14) nesnedir ki bu Hâdîs-i Şerîf muhtezâsınca hâkında iki (15) âyet-i kerîme nâzil olmuşdır ¹⁰²ve e'omme'î hâdîsden İmâm-ı Faberânî (16) ve gayrılar naklinde ve Ebû Kübeyşe-i Enmârî Radiya'llâhu Ŗan-hu Resûlu'llâh (17) şalla'llâhu Ŗaleyhi ve sellem hâzretinden rivâyet itmişdir el hayru (19) (18) me'okûd fî nevâsi el haylive ehliha mu'ânune Ŗaleyhâ ve'l münfik (19) Ŗaleyhâ kalbâsıtı yedehu bî'ssâdakâti ya'ônî hayrâtlarıñ alınlarında [H13b] (1) bağludur ve şâhibleri anlar üzre yardım olunmışlardır. (2) Ve anlara mâl harc iden elin sâdağaya açan gibidir dimekdür. (3) Murâd-ı şerîfi at yüzi mübârekdir ve atları beslemek huşûsunda (4) şâhiblerine Hâk Te'âlâ yardım ider. Anlara harc olınan mâl (5) sâdağa yerine [Ü19a] geçer dimekdür. Ba'özî rivâyetde at besleyen kimseye (6) gündüzler oruc tutup hiç iftâr itmeyen ve giceler şabâha (7) degin Ŗibâdet idüp hiç fütür gelüp yatmayan ve dâ'ima sâdağa (8) virüp hiç elin sâdağadan men'Ŗ itmeyen kimse gibidir (9) dimekdür. Ve yine İmâm-ı ¹⁰³Ahmed Raĥmetu'llâhi Ŗaleyh ¹⁰⁴rivâyetinde Câbir Radiya'llâhu (10) Ŗan-hu Hâzret-i Resûl şalla'llâhu Ŗaleyhi ve sellemden ¹⁰⁵rivâyet eylemiştir: (11) el haylû me'okûd fî nevâsihâ el hayru (?) velleylû yevmi'l kıyameh ve ehlihâ mu'ânun (12) Ŗaleyha famsehu bi nevâsiha ved Ŗavu leha bal bereketi ve kaliduhâ vela tukalliduha'l evtâr (13) ma'ânâsı atlarıñ alınlarında (14) hayr ve neyl kıyâmete dek bağludur. Ya'ônî düşmen üzerine zafer bulmak (15) ve hayra yetişmek anıyla olur. Ve anları beslemek huşûsunda Allâhu (16) Te'âlâ mu'ındir. Şâhibleri

⁹⁸ Kim ki Allah'a (Allah için) güzel bir borç verir, o taktirde o (borç), ona kat kat ödenir. Ve onun için kerim ecir vardır.(Hadid,11)

⁹⁹ şu: Ü-

¹⁰⁰ hâk te'âlâ... dağı: Ü-

¹⁰¹ Mallarını gece ve gündüz, gizli ve aşikâr (Allah yolunda) infâk edenler (verenler), işte onların ecirleri (mükâfatları) Rab'lerinin katındadır. Onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.(Bakara,274)

¹⁰² olmuşdır: Ü-

¹⁰³ imâm-ı : Ü-

¹⁰⁴ Ŗaleyh : H-

¹⁰⁵ şalla'llâhu Ŗaleyhi ve sellemden : Ü Ŗaleyhi's-selâmdan

yardım olunmuşlardır atlarıñ (17) alınların eliñüz ile ısıgayup siliñ ve anlara bereketle duŌā eyleñ. (18) YaŌnī Yā Rabbi sen mübārek eyle deyü duŌā kıluñ ve boyunlarına (19) kılade¹⁰⁶ bağlañ **[Ü19a]** kirişler bağlamañ dimekdir. Ve kiriş memnūŌ olduğunñ **[H14a]** (1) vechi budur ki cāŌizdür ki¹⁰⁷ gezdügi yerde bir ağac talına ilişe (2) dahı kırılmaya boğula dimişler. Ammā ibrişim ve iplik gibi baŌzı (3) zaŌif nesneler olıcak kırılır dahı halās olur ve baŌzı (4) rivāyetde¹⁰⁸ dünya ve āhıret hayırlarınñ cümlesi atlarıñ (5) alınlarında bağludur, kıyāmete dek demek vārid olmuşdur. (6) Ve at taŌifesinde hayır çok olduğıyçün ŌArab kavmi ata (7) hayr dahı tesmiye etmişlerdir. Ĥaḡ TeŌālā Ĥazretinñ Kelām-ı Kādīmide (8) Süleymān peygamberden Ōaleyhi's-salātu ve's-selām Ĥikāyet idüp (9) inni ahbaptü hubbel ĥayri an zikri rabbi buyurduğı üzre¹⁰⁹ hayrdan (10) murād atdır. Ĥmām-ı Müslīm Raĥmetu'llāh naḡlinde Cerīrden Raḡiya'llāhu (11) Ōan-hu rivāyat olundı-ki eytdi. Resūlu'llāh sālla'llāhu Ōaleyhi ve sellem (12) ĥazretin gördüm-ki mübārek parmağıyla atınñ alnındaki şacı (13) büküp el ĥaylū meŌḡud bi nevāšihā el ĥayrali yevmil kıyametil ahbaru **[Ü20a]** (14) vel ganimet deyü buyurdı. YaŌnī atlarıñ alınlarında bağludur (15) ĥayr kıyāmete degin ol hayrdan¹¹⁰ murād ecr ve ševābdır ve ġanīmetdür ki (16) toyumlıḡdur dimekdir. Ĥmām-ı Buḡarī ve Ĥmām-ı Müslīm Raĥmetullāhi (17) Ōaleyhimā ŌUrve¹¹¹ bin Ebī El-CāŌdden Raḡiyallāhu Ōan-hu rivāyat itmişler- (18) dūr ki eytdi. Resūlu'llāh sālla'llāhu Ōaleyhi ve sellem eytdi-ki el ĥaylū (19) meŌḡud fi nevāšihā el ĥayru'l aḡbaru vel ganimetü ila yevmi'l kıyāmeḡ **[H14b]** (1) Bu Ĥadīs-i Şerīfñ dahı¹¹² maŌnāsı üzerinde yazılan Ĥadīs (2) maŌnāsıdır. Ve Ĥmām-ı Buḡarī Raĥmetu'llāhu Ōaleyh Şeybe bin (3) ŌUrvenñ evinde gördüm yetmiş at var¹¹³ idi deyü buyurdılar. (4) Ve Ĥmām-ı Ḳurtubī ve ġayrīler Raĥmetu'llāhi Ōaleyhim dahı naḡil itmişlerdür ki (5) ŌUrve Ĥazretleri Raḡiya'llāhu Ōanh ġazā içün yetmiş at ĥazır¹¹⁴ (6) eylemiş idi beslerdi didiler. Ve'l-ĥāsıl bu maŌnāda Ōibārāt-ı (7) muḡtelīfe ile niçe Ĥadīs-i Şerīf vārid olmuşdur. Ve Aşḡab-ı (8) Kīrāmñ ulularından çok kimesne¹¹⁵ rivāyet itmişlerdir. Şöyle (9) fehmi olunur ki **[Ü20b]** peygamber Ōaleyhi's-salātu vesselām bu maŌnayı (10) ihtimāmen

¹⁰⁶ kılade : H ḡalāde

¹⁰⁷ ki: Ü-

¹⁰⁸ rivāyetde: H rivāyatda

¹⁰⁹ Üzere: H yerde

¹¹⁰ yaŌnī...ḡayrdan: Ü-

¹¹¹ Ōurve : H Ōurvet

¹¹² Dahı: Ü-

¹¹³ Var: Ü-

¹¹⁴ Ĥazır: Ü-

¹¹⁵ Kimesne: Ü kimse

tekrār-be-tekrār buyurmuşlardır. Ve her kiři ıanı Őibāret¹¹⁶ ile (11) eşidüp zapt itdi-y-ise aña göre naşıl ve rivāyet itmüşlerdir. (12) Cümlesinüñ mālı ve muħaśsalı budur ki at ğāyetle mübārekdür. (13) Besleyen kimseye ecir ve fażiletler dünyada ve āhıretde devlet (14) ve saŐādetler ĥāśıl olur. Ve beslemege Ĥaķ TeŐālā muŐīn ve nāsır (15) olur. Šāhibi faķırdan ĥalās olur zīrā muħbīr-i šādık (16) peygamber Őaleyhi’s-selātu ve’s-selām ĥazretlerine baŐı kimseler (17) gelüp faķırdan řikāyat itdüklerinde at besleñ ki Allāhu TeŐālā (18) at için on rızık gönderir birini at yir toķuzı (19) šāhibi için řalur¹¹⁷ deyü buyurmuşlardır¹¹⁸. Pes at beslemekde **[H15a]** (1) dünyā ve āhıret ĥayırları ĥāśıl olur dimekdir. Ve Ĭmām-ı Dümeyrī (2) *Ĥayāt-ı Ĥayvānda* ve Ĭmām-ı Dimyātī *Kitābü’l-Ĥaylde* ĥazret-i (3)ŐAli kerremā’llāhu veche-hüden rivāyet **[Ŭ21a]** iderler ki Ĥazret-i Resül-i (4) Ekrem šalla’llāhu Őaleyhi ve sellem buyurırlar. Ĥaķ TeŐālā at yaratmaķ (5) murād-ı şerifleri olduķda poyraz yeline didi-ki ben senden (6) bir mahlūk yaradam-ki anı dostlarıma sebeb-i Őızzet ve düşmenlerime (7) sebeb-i zillet ve tāŐatım ehline sebeb-i cemāl ü kemāl kılam. Rīĥ (8) didi-ki: yā Rabbi yarat. Pes Cenāb-ı Ĥazret-i Ĥaķ yilden¹¹⁹ (9) bir mıkđār alup at yarattı ve seni ŐArabī yarattım ve dünyā (10) ve āhıret ĥayırlarınun cümlesini¹²⁰ senün öñ saçında bağladım. (11) Ve ğanīmetleri seniñ arķanda cemŐ eyledim ve šāhibiñi saña (12) muhabbet ve řefķat idici kıldum ve seni şanatsız iken kuř (13) gibi uçar kıldım. Pes sen saĥibün istedüğine yetişmek için (14) ve ķorkduĝından ķurtarmaķ için sen ve ben senün üzerinde (15) erler kılam ki anlar beni tesbīĥ ve tenzīĥ iderler eksiklik řıfatlarından¹²¹ (16) ve ögerler. Kemāl şıfatlarıyla zātımı ve řıfatımı¹²² sen daĥı anlar ile (17) bile beni tesbīĥ ve taĥmīd ve tekbīr ve temcid¹²³ idesin didi. Pes at (18) daĥı emr-i ĥaķķa **[Ŭ21b]** imtiřāl idüp šāhibi her ıanı zikre meřĝül (19) olsa bile meřĝül olup zikir ider. MelāŐike-i kirām Őaleyhimü’s-selām. **[H15b]** (1) çünkü atun bu řıfat¹²⁴ ve şerefın işitdiler ve ĥüsn-i süretin (2) gördiler ise yā Rabbenā bizim için daĥı atlar ĥalķ eyleye¹²⁵ deyü (3) duŐā itdiler. Pes Ĥaķ TeŐālā anlar için ablaķ¹²⁶ atlar yarattı. (4) Beserek¹²⁷ deve boyunlu ve daĥı ol vaķt-

¹¹⁶ Őibāret: Ŭ Őibārāt

¹¹⁷ şalur : H kılar

¹¹⁸ buyurmuşlardır : Ŭ buyırdı

¹¹⁹ yilden : Ŭ yelden

¹²⁰ Seni...cümlesini: Ŭ-

¹²¹ şıfatlarından : Ŭ şıfatlarımdan

¹²² şıfatımı : Ŭ-

¹²³ Ve tekbīr ve temcid: Ŭ-

¹²⁴ şıfat : H şıfatı

¹²⁵ eyleye : H eyle

¹²⁶ ablaķ : Ŭ aylak

¹²⁷ beserek : H besrek

kim Hâk Te'âlâ atı¹²⁸ yaradup (5) yer yüzine indürüp ayağı üzre yere baıdı ise kişne- (6) di. Hâk Te'âlâ didi mübârek kıılındı¹²⁹ cümle hâyvânlar üzre (7) senüñ kişnemeñ ile müşrikleri hor ve zelîl idem ve senüñ (8) kişnemeñ ile anlaruñ kulaqların heybet ile tolduram. (9) Ve gönüllerin qorqudam. Pes Cenâb-ı Hâzreti Hâk cemî' eşyâyı (10) hâzreti Âdeme 'Öaleyhi's-selâm 'Öarz idüp gösterdükde buyurdılar ki (11) yâ Âdem bunlardan sen diledüğüñ nesneyi¹³⁰ [Ü22a] gendüñ içün (12) ihtiyâr eyle. Âdem 'Öaleyhi's-selâm atı ihtiyâr itdi. Pes Hâk (13) Te'âlâ Âdeme buyurdi-ki gendüñe ve evladuña hayrı ve sebeb-i (14) 'Öizzet-i ebediyye olacak nesneyi ihtiyâr itdiñ. Yâ Âdem mübârek (15) olsun benüm bereketim atlaruñ üzerindedir¹³¹. Ve andan sevgülü (16) senden soñra¹³² bir mahluk yaratmadım deyü vârid olmışdır. Pes (17) bu hâdîs-i şerîf atuñ katı çok fezâ'iline delâlet ider. (18) Ta'âmmül buyurıla ve aşhâb-ı kirâmuñ ba'Özî ulularından rıdvâ- (19) nu'llâhi 'Öaleyhim ecmâ'în. Menkûldür ki Resûl-i ekrem şalla'llâhu 'Öaleyhi [H16a] (1) ve sellem hâzretine dünyâ metâ'Ölarından eñ sevgülü nesne hâtunları (2) ve atları idi. Ma'Ökal bin Yesârdan rağiyâ'llâhu 'Öanhu rivâyet olunmışdır (3) ki eytdi lem yekün bi şeyün eñabbe ilâ resulallah şalla'llâhu 'Öaleyhi ve sellem (4) ba'Öden nisa-i mine'l hayl. Ya'Önî Resûl-i ekrem şalla'llâhu 'Öaleyhi ve sellem hâzretine (5) hâtunlarından-soñra¹³³ atlarından [Ü22b] sevgölürek bir nesne yokdur.¹³⁴ (6) Bu taqđırce kişi hâtunun ve atların sevmek resû'llallah (7) şalla'llâhu 'Öaleyhi ve sellem hâzretinüñ sünnet-i seniyyesine riâyet eylemek (8) olur. Ve ba'Özî 'ÖArabî at Hâk Te'âlâyâ duâ ider; şâhibi gendüyi (9) sevmek içün ve rızkı çok olmak içün ve soñ nefesde (10) hüsn-i hâtime ile hatm olmak içün diyü vârid olmışdır. (11) 'ÖAbdullâh bin Mübârek rahmetu'llâhu rivâyetinde Süddî rahmetullah-i (12) 'Öaleyh 'ÖAmr bin 'ÖUtbeden rahmetullâh naql itmişdür ki gâzâya (13) gider oldı dahı dört biñ dirhem şer'Öi ki kırk biñ (14) aqça ider bir at şâtun aldı ba'Özî dostları neylerdüñ (15) bir ata bu kadar aqça şâyup diyü söylediler. Eyitdi benüm düşmenime (16) karşı bir adum¹³⁵ varduğı bana dört biñ dirhemden sevgölüdür (15) deyü buyurdılar ve 'ÖAmr bin 'ÖUtbe didükleri tabi'Öinüñ ulu- (18) larındandır¹³⁶ ve gâzilerindendir ve şehîdlerindendir ve ba'Özî hâdîs-i (19) şerîf vârid olmışdır ki [Ü23a] at cennetde dahı

¹²⁸ atı : Ü anı

¹²⁹ kıılındı : H kıılındıñ

¹³⁰ nesneyi : Ü nesne

¹³¹ üzerindedir : Ü üzredir

¹³² senden soñra : H senden-soñra

¹³³ hâtunlarından-soñra : Ü hâtunlardan soñra

¹³⁴ yokdur : H yoğ-ıdı

¹³⁵ adum : H adım

¹³⁶ ve 'ÖAmru bin 'ÖUtbe....ulularındandır: Ü-

olur mübârek [H16b] (1) hâyvandır ki tañrı teŖāla kulların dünyada ve āhıretde anuñla teşrîf (2) eyler. ŖAbdurrahmān bin¹³⁷ SāŖide radiya'llāhu Ŗanhu eydir: Ben atı severdim (3) dahı Resūlu'llah ŗalla'llāhu Ŗaleyhi ve sellem hāzretine suāl idüp (4) ya resu'lūllah hiç cennetde at olur mı didüm buyurdı ki in (4) ed hālakallahul cennetu ya ŖAbdu'r-rahmān kānū leke fihā feresūn min yakutin lehā cenāhān tetıru bike hayşū şeyt. YaŖnī yā ŖAbdu'r-rahmān eger Hāq (7) teŖāla seni cennete koyarsa anda senüñ yāķūtdan bir atüñ (8) olur ki iki ķanadı olur seni istedüğüñ yere uğurur (9) didi¹³⁸ ve bu maŖnide birkaç hadīş-i şerīf vārid olmuşdır cümlesi (10) birbirin takviyyet eyler ve Hāq celle ve Ŗalānuñ kudret-i tāŖammesinden (11) bir nesne baŖıd olmaz. Kādir-i mutlaķdır, ne dilerse eyler. BaŖı Ŗūlemā (12) demişlerdür ki bir kimse fī-sebīli'llāh ġazā içün [Ŗ23b] at alup (13) bağlaya ol kimse hāq teŖālānuñ emrin yerine getürmiş olur. zīra (14)¹³⁹ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ (15) āyet-i kerīmesi muķtezāsınca at beslemek emr olmuşdır ve āyet-i (16) kerīmenüñ tefsīri bāb-ı evvelinde geğmişdür ve Resūlu'llah ŗalla'llāhu (17) Ŗaleyhi ve sellem emrin dahı yerine getürmiş¹⁴⁰ olur. zīra buyurmuşdur ki (18) اَرْتَبِطُوا الْخَيْلَ وَامْسَحُوا بِانْوَاصِهَا وَاعْزَا زَهَا yaŖnī at bağlañ ve (19) bağlamakdan murād beslemektir. yaŖnī at besleñ ve alınların [H17a] (1) ve sağrıların sıęuñ dimekdür. Selmān-ı Farisīden Radiya'llāhu (2) 'anhu rivāyet olunmuşdur eyitdi eşıtdim Resūlu'llah ŗalla'llāhu (3) Ŗaleyhi ve sellem buyurdı ki حق على كل مسلم ان تربط فرسا اذا اطاق (4) maŖnāsı her müsıimüñ üzerine vācibdir bir at bağlamak (5) ķādir olduğı hālde dimekdür ve atıñ [Ŗ24a] cümle¹⁴¹ menāfiŖinden biri (6) dahı budur ki olduğı eve¹⁴² cin girmez Resūlu'llah ŗalla'llāhu (7) Ŗaleyhi ve sellem buyurur ki الجن لا تدخل بيتا فيه عيتق من الخيل (8) maŖnāsı cin girmez şol eve ki anda cins küheylān at (9) ola dimekdür. Bu hadīş-i şerīfden fehı olunur ki at besleyicek¹⁴³ (10) Ŗalāsın beslemek gerek imiş. Hıķāyet olunur ki bir kimse ŖAbdu'llah (11) bin Mübārek hāzretine geldi yā imām baña evimde taş atarlar (12) bilmezın kim atar dedi. ŖAbdullah bin Mübārek buyurdı ki var bir ŖArabī (13) at al evinde¹⁴⁴ bağla didi. Ol ķişı gitdi bir ŖArabī at (14) aldı evine getürdüği gibi taş atılması kesildi atılmaz oldu. Şoñra ŖAbdullah bin¹⁴⁵ Mübārek hāzretine hikmeti ne idi (15) yā imām deyu suŖāl olunduķda

¹³⁷ bin: Ŗ ibni

¹³⁸ uğurur didi: Ŗ uğururdı

¹³⁹ Enfal suresi 16. ayet

¹⁴⁰ getürmiş: Ŗ getürmek

¹⁴¹ cümle : H cümle-i

¹⁴² eve : Ŗ evde

¹⁴³ besleyicek : Ŗ bağlayıcak

¹⁴⁴ evünde : Ŗ ol evünde

¹⁴⁵ Bin: Ŗ ibni

buyurdi ki: Cinniler idi ÓArabī (16) cins at eve varıcağ evden¹⁴⁶ gittiler didi. Ve şeytān (17) cins ÓArabī at yanında olan kimseyi¹⁴⁷ śarÓ¹⁴⁸ idemez dimişler (19) *Şifāó-i Śudur*da Ebu'l Ĥasan Īskenderāniden [Ü24b] nağıl idüp [H17b] (1) dimüşdür ki Resül-i ekrem śa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem ĥaber virüp buyurdılar: (2) Īblīs Óaleyhimā leystehāğ bir gün Ĥazreti Óİsa Óalā nebiyyinā ve Óaleyhi'śśalātu (3) ve's-selām yanına geldi. Dağı Óİsa Óaleyhi'śśalātu ve's-selām eytti: (4) Ya Īblīs saña bir nesne śorayın toğrusın söyler misin dedi.¹⁴⁹ (5) Īblīs eytti: Yā rūhullāh śor ne śorarsañ toğrusın derim (6) didi. Óİsā Óalā nebiyyinā Óaleyhi'śśalātu ve's-selām and viridi dağı¹⁵⁰ (7) eyitti. Saña şu ġāyetle eziyyet eyleyen nesne ve ħatī bī-ĥuzūr olduğıñ (8) nesne nedir didi eyitti. Allāh yolına ġazā içün köylerden bir köyde (9) yā ĥisārlardan bir ĥisārda at kişnedügidür didi. Ve ben (10) ol eve girmezin ki anda ġazā niyyetine at beslene didi Ībn-i ÓAsākir (11) rahīmu'llāh nağlinde vārid olmışdır ki Ebū Eyyüb Enśārī radī (12) ya'llāhu Óanhı rivāyet eyledi ki Resül-i ekrem śalla'llāhu Óaleyhi ve sellem buyur- (13) mışdır ki [Ü25a] (14) yaÓnī melekler lehv kısmından (15) bir nesneye ĥāzır olmazlar illā bir kişi ĥātuniyle lehvitse yāĥud (16) at ħoşsa yāĥud oğ yārişsa ol vakit ĥāzır olurlar (17) dimekdür lehv demek oyun ve eglence dimekdür. Ĥāśıl-ı kelām bunlardan (18) ġayri oyunlar hep nā-meşruÓdır, melekler orada тұrmaz ħaçarlar. (19) Ammā bir kişi ĥātuniyle oynasa ya at segirtse ya oğ [H18a] (1) yārişsa melekler ħaçmazlar. Ve Ebū Hureyre radīya'llāhu Óanhudan dağı (2) rivāyet olunmışdır ki Resül-i ekrem śalla'llāhu Óaleyhi ve sellem ĥazreti¹⁵¹ buyurdi ki لا تحضر الملائكة من اللهو (3) شنأ الا للهو الرجل معامرا ته (4) yaÓnī (5) dünyāda her oyun bātıldır illā üç oyun bātıl degildir: birisi (6) yayıñla oğ atup yārişmağ, bir dağı atıña edeb taÓlīm itmek, (7) bir dağı ĥātuniyle oynamag. Tahħķīğ bu üç [Ü25b] oyun ĥağdandır dimekdür. (8) Ve ÓÖmer bin ÓAbdūlazizden rahmullāh nağl olunmışdır eyitti: (9) Benim yanımda śābit oldu ki¹⁵² Resül-i ekrem sa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem ĥazreti¹⁵³ (10) buyurmuşdır ki men kāne lehu ferese arabıyyu fā keremehu ekremullahi teÓalā vein ehabenehu ehanehu allahu teÓalā (11) yaÓnī bir kimsenün ki ÓArabī atı ola (12) ve dağı aña ikrām ide Allahü teÓalā ĥazreti¹⁵⁴ ana ikrām ide. Ve eger ihānet (13) idüp ĥor tutarsa Allah teÓalā

¹⁴⁶ Evden: Ü-

¹⁴⁷ kimseyi : Ü kimseye

¹⁴⁸ śarÓ : H śurÓ

¹⁴⁹ Söyler misin dedi: Ü söyle

¹⁵⁰ Dağı: Ü-

¹⁵¹ Ĥazreti: Ü-

¹⁵² Rahmullah....śābit oldu ki: Ü-

¹⁵³ Ĥazreti: Ü-

¹⁵⁴ Ĥazreti: Ü-

dahı¹⁵⁵ anı hor tutar demekdir. İmām-ı (14) Beyheķī rahmetu'llāh Óaleyh naķl ider ki Temīmdārī radiya'llāhu Óanhu ĥazretin górdiler (15) atına yem virmek içün otırmış gendü arpa ayırtlar ehli ve cemāÓati (16) tururlar. BaÓzı kimseler görüp eyitdiler: Yā Temīm bu arpayı niçün (17) bir ĥizmetķārına virmediñ ki ayırtlaya senden ĥayrı arpa ayırtlaya- (18) cak kimse yok mıdır didiler. Eytti: Ėayrı kimse var idi (19) amma kimseye virmedüĥime bāÓiś oldur ki: ben işittim Resül-i ekrem¹⁵⁶ [H18b] (1) śa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem buyurdu ki bir kimse atınuñ arpasun gendi ayırtlasa¹⁵⁷ (2) yem aşduĥı ĥâlde ol kimseye her dāne arpa muķābelesinde [Ü26a] on ĥasene yazılır diyü buyırmışdır didi. Bu hikāyeti İmām-ı (4) Faberānī ve İbn-i ÓĀsākir rahmetu'llāhi Óaleyhimā dahı yazup naķl itmişlerdir. (5) Ve ol zamānda Temīmdārī radiya'llāhu Óanhu Kudüs-i şerīf begi idi (6) dimişlerdir. Ve Ĥazret-i ÓĀişeo śiddīķa radiya'llāhu Óanhā rivāyet itdiler ki (7) bir ĥün Resül-i ekrem śa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem oturur idi atı baĥlu turur (8) idi. Ben eyitdim: Yā resülü'llāh bu atıñ torbasın ben aşayın eyitdi: (9) Yā Óāişeo istersin ki ecr-i Óaźim ķazanasın. Ve bir kimse bir ata (10) torbasın aşsa anıñ muķabelesinde ol ķişıye bir ĥasene yazılır. (11) Ve yemin yedikten soñra yine torbasın alsa onuñ muķābelesinde (12) bir ĥünāh maĥvolunur deyü buyırdı. Müslīm bīn Yesārdan Radiya'llāhu Óanhu (13) naķl olundu eyitdi: Baña ĥaber virdiler ki bir ĥün Resül-i ekrem śalli- (14) a'llāhu Óaleyhi ve sellem çıķdı dahı atınuñ yüzini mübārek ridāsiyla sildi (15) ve buyurdu ki: bu ĥice ben andan ötüri Óitāb [Ü26b] olındım maÓlüm (16) oldu ki ķişı hemān atıñ ĥizmetķāra inanup gendü fāriĥ (17) olmaķ maÓķul ve cāÓiz degildir kendü dahı yoklayup görmek (18) gerek imiş. At içün Resül-i ekrem śa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem ĥazretleri (19) Óitāb olınup niçün atıñı ĥözetmezsın dinilecek ĥayrīleriñ ĥāli [H19a] (1) nīce olur. Enes bin Mālikden radiya'llāhu Óanhu mervīdur ki Resül-i (2) ekrem śa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem buyurdu ki aleyķüm bi ķüllī ķümeytin ĥurre muħaccel ev (3) aşķaru e ĥurre muħaccelu ev edhüm e ĥurre muħaccelu yaÓnī bereket atlarıñ alınlarındadır bu ĥadīś-i şerīfi İmām-ı Buĥārī ve İmām-ı (4) Müslim rahmetu'llāh rivāyet itmişlerdir. Ve Ebü Dāvud rahmetu'llūh naķlinde (5) ÓUtbe bin ÓAbdullah es-Selīmīden vārid olmuşdır ki eytti: Resül-i ekrem śa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem ĥazretleri¹⁵⁸ atlarıñ yelesin ve perķemin ve kuyruĥın (7) kırķmaķdan nehy buyırmışdır, kırķmaķ cāÓiz degildir. Ve Ebü Dāvud Nesāōī (8) Ebi Veheb radiya'llāhu Óanhudan rivāyet itmüşlerdir ki Resül-i ekrem (9) śa'lla'llāhu Óaleyhi ve

¹⁵⁵ Dahı: Ü-

¹⁵⁶ Resül-i Ekrem: Ü resulullāh Óaleyhisselām

¹⁵⁷ Ayırtlasa : Ü ayırtlaya

¹⁵⁸ ĥazretleri: Ü-

sellem buyurdu ki hayru'l haylü'l edhemül aḳraḥ el erşümme şümmel aḳraḥul muḥaccelu tāliḳul yümni feinlem yekün edhem fe kümeýt alī hazihi'sşibhi [Ü27a] (10) yaÖnī siz mülāzemet eyleñ ayrılmañ (11) her torı atdan ki alnında ğurresi ve ayağında sekili ola, yā (12) al atdan yā siyāḥ atdan ki alnında ğurresi ve ayağında sekili (13) ola dimekdür.¹⁵⁹ Ve Ebū Ḳatāde radiya'llāhu Ōanhu¹⁶⁰ Resül-i ekrem şa'lla'llāhu Ōaleyhi ve sellem (14) ḥāzretinden rivayet eylemişdir¹⁶¹ ki (15) hayru'l haylü'l edhemül aḳraḥ el erşümme şümmel aḳraḥul muḥaccelu tāliḳul yümni feinlem yekün edhem fe kümeýt alī hazihi'sşibhi (16) yaÖnī atlarıñ hayırlısı ḳara atdur ki alnında ve burnında ve üst (17) tudağında azacıḳ aḳ ola andan-soñra alnında azacıḳ aḳ ola (18) ve ayaḳları sekil ola ammā öñ ayağınıñ sağı sekil olmaya. Eger (19) bu zıkr olunan şıfatlar üzre siyāḥ at bulunmazsa kümeýt [H19b] (1) ola deyü buyurdu.¹⁶² Kümeýt didükleri ḳara ile kızıl ortasında (2) bir renktir dimişler. Ġālibā bu diyarda yağız didükleri tondur ki ne bellü (3) siyāḥdır ne bellü kızıldır. İmām-ı Faberānī ve ḥākim rahmetu'llah naḳillerinde (4) ŌUḳbe bin ŌĀmrđan radiya'llāhu Ōānhu mervīdir ki [Ü27b] eytti: Resul-i ekrem şa'lla'llāhu (5) Ōaleyhi ve sellem buyurdu ki eżī erādet en tağızu fe eşteri feresān muḥāccelān tāliḳul yümni fe inneke tağnem ve tesüllem (6) yaÖnī ḳaçan sen ğazā itmek dileseñ bir (7) at al¹⁶³ ki alnı şaḳır ola ayaḳları sekil ola sağında sekil olmaya. (8) Tahḳḱā sen toyum olursın ve selāmet üzere olursın dimekdür. (9) Ḥāsılı böyle olan at ğāyet mübārekdür uğurludur dimekdür. (10) İmām-ı dārī rahmetu'llāh rivāyetinde Ebū Ḳatāde radiya'llāhu Ōanhu eytti: bir kimse (11) Resul-i ekrem şa'lla'llāhu Ōaleyhi ve sellem ḥāzretine gelüp at almak isterin (12) ya resülallah ne asıl at alayın didi. Buyurdu ki iştei edhem erşem (13) muḥaccelen tāliḳul yümni eve mine'l kümeýti Ōalī hazihi'sşeybe maŌnāsı şatun (14) al şol atı ki siyāḥ ola ve burnınıñ¹⁶⁴ üsti aḳ ola ve ayağı (15) sekil ola sağ cānibinden sekil olmaya yāḥūd yağız at al (16) bu nişānlar üzere dimekdür. Ve ibn-i ŌAbbās radiya'llāhu Ōanhudan rivāyet (17) olunur ki Resul-i ekrem [Ü28a] şa'lla'llāhu Ōaleyhi ve sellem buyurdu ki (18) yümnil ḥayl fī aşḳāriha atlarıñ hayr ve bereket ve ḳuvvet allarındadır. YaÖnī aşḳar (19) olan at eyüdü dimekdür. Ve aşḳar oldur ki al ola [H20a] (1) ve yelesi ḳuyruğı kızıl ola. ŌÖmer bin Ḥārīş rivāyet eyler ki (2) Resül-i ekrem şa'lla'llāhu Ōaleyhi ve sellem buyurdu ki (3) lev cūmiat ḥuyul el arabī fī şaŌidin sümme ürsilet le ḳānū esbāḳuha'l aşḳara yaÖnī (4) Ōarab

¹⁵⁹ ya al atdan....ola dimekdür: Ü-

¹⁶⁰ Ōanh: Ü Ōanhdan

¹⁶¹ eylemişdir: Ü olunmışdır

¹⁶² deyü buyurdu : Ü-

¹⁶³ al: Ü ala

¹⁶⁴ burnınıñ: Ü yüziniñ

tâifesiñüñ atları bir şahrâya cem'olunsa dañı şalı- (5) virilse anları kaçan aşkar olurdu dimekdir. Hâsılı cem'ol (6) atlarıñ yügrük olanı âl at imiş. Nâf' bin Cübeyr radiya'llâhu (7) Ŗanhu rivâyet itmişdir ki Resul-i ekrem şa'lla'llâhu Ŗaleyhi ve sellem hâzreti (8) buyurdu ki el yümni fil hayli fi külli ehvaye ve ehem yâŖnî hayr ve bereket (9) atlarda her at ki kıara ve yeşile beñzeye andadır. YaŖnî kıati siyâh (10) olmaya bir miqdâr gökrek ola dimekdir. Ve Resul-i ekrem şa'lla'llâhu (11) Ŗaleyhi ve sellem¹⁶⁵ bir kaç dürlü at zıkr olunup hayr ve bereket (12) bundadır dinilmişdir. Her biri [Ü28b] mübârekdir hâsılı siyâh (13) at ve yağız at ve âl at ve gökrek at dimekdir. Vech-i meşruh (14) üzere zıkr olunan nişānları ola hep mübârekdir dimekdir. (15) Ebū Hureyre radiya'llâhu Ŗanhudan mervîdir ki Resul-i ekrem şa'lla'llâhu (16) Ŗaleyhi ve sellem hâzreti atda şikāl olduğın sevmezdi. (17) Şikāl ana dirler ki atıñ öñ ayağıñıñ şağı ve kıç (18) ayağıñıñ şolı sekil ola. sekil olmağ atıñ bilekleri (19) āğ olmağdır. BaŖzılar zıkr eylediğı hâzret-i İmām Hüseyn [H20b] (1) radiya'llâhu Ŗanhu şehîd olduğı zamānda bu asil at üzere (2) idi didiler. Şifā-i Ŗudūrda mezkûrdur ki Resul-i ekrem (3) şa'lla'llâhu Ŗaleyhi ve sellem buyurmuşdır ki kaçan göresiz ki bir tãŖife- (4) niñ atları başların yukarı tutalar ve çok kışneyeler, (5) bilesiz ki fırsat anlarıñdır. Ammā kaçan göresiz ki başların (6) aşāğā tutalar ve az kışneyeler ve kıyruğların şalalar, bile- (7) siz ki bu mağule [Ü29a] kıavm-ı münhezim olurlar. Ve'l-hâsıl bu kadar (8) āyāt-ı kerîme ve ehâdîs-i şerîfe atıñ fazîleti ve şerefi için (9) zıkr olınmışdır. Atıñ Allah yolında gâzā ve cihād iden gâziler (10) için halk olunduğı içündür. Zîrā Bilāl-i Hâbeşî radiya'llâhu (11) Ŗanhudan mervîdir ki Hâbîb-i ekrem şa'lla'llâhu Ŗaleyhi ve sellem dār-ı beğāya (12) rıhlet buyurup Ebū Bekr-i Ŗiddîk radiya'llâhu Ŗanhu halîfeŖ-i islām (13) olduğda iki seneden mütecāviz Ebū Bekr-i Ŗiddîk radiya'llâhu (14) Ŗanhu zamānı¹⁶⁶ hilâfetlerinde Aşhâb-ı Kirām radiya'llâhu Ŗanhüm (15) arasında zamān-ı Resul-i ekrem şa'lla'llâhu Ŗaleyhi ve sellem hâzretlerinde (16) nice temcîd ve ezân okurlar ise yine hilâfet-i Ebū Bekr-i Ŗiddîk (17) radiya'llâhu Ŗanhuda temcîd ve ezân okuyup mü'ezzinlik iderler (18) idi. Hâzret-i Ebū Bekr Ŗiddîk¹⁶⁷ radiya'llâhu Ŗanhu dañı dār-ı beğāya rıhlet (19) buyurup hâzret-i Ŗmer radiya'llâhu Ŗanhu halîfe-i islām olduğda [H21a] (1) Bilāl-i Hâbeşî radiya'llâhu Ŗanhu¹⁶⁸ hâzretleri¹⁶⁹ temcîd ve ezân okumaz olup Şām-ı (2) Şerîfe [Ü29b] hicrete Ŗazîmet idüp gitmek murād eyledikde, Hâzret-i (3) ŖŖmer radiya'llâhu

¹⁶⁵ Resul-i ekrem şa'lla'llâhu Ŗaleyhi ve sellem : Ŗ Resulu'llah Ŗaleyhi's-selām

¹⁶⁶ zamānı: Ŗ-

¹⁶⁷ Ŗiddîk : H-

¹⁶⁸ radiya'llâhu Ŗanhu : H-

¹⁶⁹ hâzretleri : Ŗ-

Óanhu; yā Bilāl beni niçün terk idersin senüñ (4) temcîd ve ezānuñ işitdükde Resûl-i ekrem şa'lla'llāhu Óaleyhi ve sellem zamān-ı (5) ĥayatı sürür-ı neşārilerinde¹⁷⁰ mesrūr olduğumuz gibi mesrūr olur- (6) duğ diyince elbette yā ÓÖmer beni menÓ itme giderem didi yā qarındāşım (7) Ebū Bekri bırakmadıñ beni dañı bırakma yā Bilāl diyü ziyāde ricā (8) itdükde Ebū Bekr-i Şiddīķ benim mevlām ve ben anuñ muÓtaķı idim üze- (9) rimde ĥaķ velāsi olmağın terk idemedim ammā şimdi elbette (10) Şām-ı Şerīfe gidüp baķiyyeÓ-i Óömrümi anda cihād-ı fî-sebîli'llāh (11) ġazā eylemeğē şarf iderim. Zîrā ben ĥabîb-i ekrem şa'lla'llāhu (12) Óaleyhi ve sellem ĥazretlerinüñ mübārek lisān-ı şerīflerinden (13) işitdüm ki yā Bilāl ümmetimiñ aÓmalinden senüñ aÓmelinden yaÓnî (14) müezzīnlikden efđal aÓmel yoğdur illā Allah yolında iÓlā-yı (15) kelimetullāh içün cihād ve ġazā vardur zîrā [Ü30a] peygamberlik mertebe- (16) sinden bir derece aşığ cihād-ı fî-sebîli'llāh derecesidir. (17) Ümmetimüñ derecelerinde ġazā fî-sebîli'llāh li iÓlā-yı kelimetullāh derece- (18) sinden efđal derece yoğdur deyü buyurdı. İmdi yā ÓÖmer (19) beni Allah yolında efđal aÓmālden menÓ eyleme diyüp lillāhi [H21b] (1) fillāh ġazāya müteveccih ve Óāzim olup baķiyye-i Óömri Óazîzlerin Şām-ı Şerīfde (2) Cihād-ı fî-sebîli'llāh da tamām eylediler. İmdi bu ümmet-i merĥume (3) içinde ġazîler mertebesinden efđal mertebe yoğdur. Amma niyyet-i (4) ĥalişe ile¹⁷¹ sünnet-i seniyye-i muhammediyeye tabÓiyyet idüp gerek (5) at ve gerek sâ'ir levāzım cihād ve ġazā her ne ise ħalbden cezm (6) ile Óazîmet ve niyyet idüp ya rabbi bu şeyleri cümlesinüñ (7) kelime-i tevĥidi ki iÓlā ve ĥabibiñ Muhammedü'l Muştafa şa'lla'llāhu Óaleyhi (8) ve sellem hazretlerinüñ şer-i mutahhirini ihyā ve ümmet-i merĥumesini (9) tekşîr ve ihtimā içün [Ü30b] ħaşd u niyyet ve cezm ü Óazîmet eyledüm (10) diyü dergāhı rabbi Óizzete müteveccih olmağdır. Zîrā inneme'l a'māl-ü (11) bālinneyā tedri veli külle emren mā nevā allahümme şaĥĥe ħaşdenā veliyyesser (12) umuruna bi hurmeti habibike'l Mustafa

Bāb-ı şānî atlaruñ eyüsin (13) ve yatlusın bildirür:

Eyü kāmîl at oldur ki anda yigirmi yedi nesne¹⁷² (14) evveli yā ile olan Türkî adlar cemÓ ola 1.yürüģen 2.yüģrük (15) 3. Yigen 4. Yaşsı 5. Yüksek 6. Yoğun bilekli 7. Yumşak (16) 8. Yaşdāğaç ħarınlı 9. Yumru tırnaķlı 10. Yancıķlı 11. Yağız (17) 12. Yufķa derili 13. Yāy boyunlı 14. Yürekli 15. Yatğı geñiş (18) 16.yeyni yörüşli 17.Yelesı

¹⁷⁰ sürür-ı neşārilerinde : Ü sürurlarında

¹⁷¹ İle: Ü-

¹⁷² nesne : H-

ince ve uzun 18.Yedilgen 19. Yavaş (19) 20. Yatağan 21. Yüzgeç 22. Yedi yaşlı 23. Yüzi güzel **[H22a]** (1) 24. Yaputlı 25. Yırtmaçlı 26. Yecāncı 27. Yırtılmış baŖzılar dimişler ki (2) Eyü at oldur ki ana on iki teşbih buluna üç yeri güzel (3) Ŗavrata beñzeyeye üç yeri de deveye benzeye¹⁷³ üç yeri de su (4) sığırına beñzeyeye **[Ü31a]** üç yeri de kıtırata beñzeyeye ammā üç yeri ki (5) avrata beñzeyeye ol üçüñ biri gözellikde ikinci şacı mülāyim (6) ve ince ve uzun olmakda üçüncüsü yancıkları Ŗavrat yancığı (7) gibi çok olmakda ammā deveye benzeyen üçüñ biri boynı (8) uzun olmakda ikinci kirpikleri uzun olmakda zīrā deve (9) kirpikli at alma gözeli olur üçüncü kıç siñirleri yoğun (10) ve dik olmakda ammā şu sığırına beñzeyen üçüñ biri (11) oldur ki¹⁷⁴ bilekleri yoğun ve kısa¹⁷⁵ ola öküz bilegi gibi (12) ikinci kırnı altı yaśsı olmakda üçüncü kıyruğ yatağı geniş (13) olmakda ammā kıtırata beñzeyen üçüñ biri oldur ki¹⁷⁶ kılaqları (14) uzun ola ikinci oldur ki kıyruğı kıtır kıyruğı gibi (15) kıamçılı kıyruğlı ola üçüncü tırnağı bilekde ola uzunlıkda (16) degil zīrā atıñ tırnağı turp gibi degirmi gerekdir bu teşbihlerine (17) ol yigirmi yedi adlar ile buluna **[Ü31b]** ĥasıl-ı kelām oldur ki (18) atıñ eyüsü ve hünerrüsü gözel yüzlü¹⁷⁷ ola.¹⁷⁸ Nite kim insanda (19) daĥı bir kimse gözel yüzlü ve heybetlü ve kıuvvetlü ve uzun boylu **[H22b]** (1) ve yaśsı yağrınlu¹⁷⁹ ve ĥoş āvāzlu olsa ekşeriyyā ĥuyı daĥı gözel (2) olur e talebü'l ĥayra Ŗinde ĥaseni'l vücuh buyurulmuşdır. Ĥazret-i (3) İmām-ı ŞāfiŖ bir kıyāfet-nāme kıtābı teŖlīf idüp anda dimişdür ki (4) her kışı kim anı göz gördüğü gib göñül daĥı sevse anda fāŖide (5) bulunur. Ammā göz görince göñül sevmese anda zarar olur. (6) Bu mücerrebdür imdi bu iŖtibār üzre atlarıñ eyüsü oldur ki (7) gözel yüzlü ola ve kılaqları kıamış yaprağı gibi olup iki (8) kılağı arası geniş ola. Ve ufağ dişlü, yumrı alınlı, kıurı (9) başlı, uzun boynlı ve ince şaclı ve kısa belli ve küçücek (10) böğürlü ve omuzı yüce ve yaśsı uyluğa tolı ve çok (11) göğisli ve kıyruğ yatağı geniş ola. Ve butları arası **[Ü32a]** ve kirpik- (12) leri ve ekki ve aşıklerden aşagası siyāh ola ve tiz göre- (13) gen ola ve yecāncı ola yaŖnı yürürken iki kılağıyla iki (14) cānibe işāret ider gibi gendüyi terāzulayup¹⁸⁰ şakını şakını (15) yürüye. Ŗñüne ırmağ gelirse sıçraya ve yeyni ola yaŖnı (16) yürürken ayakları yere berk tokıñup şabşal adam (17) gibi yürümeyüp žarīf herīf gibi yürüye. Gendüyi aşaga (18) kıoyu virmeye ve Ŗñi kıçıñdan ve kıçı Ŗñinden yüksek olmayup (19) ikisi daĥı

¹⁷³ üç yeri de deveye benzeye: Ü-

¹⁷⁴ ki : Ü-

¹⁷⁵ kısa : Ü kıssa

¹⁷⁶ ki : Ü-

¹⁷⁷ yüzlü : H-

¹⁷⁸ ola : H olur

¹⁷⁹ yağrınlu : Ü yağırılı

¹⁸⁰ terāzulayıp : Ü terezleyüp

berāber ola ve iki ayakların geniş başıp öñleri **[H23a]** (1) ve kıçları tolaşık olmaya. Ve dañı almaçuğı yumrı olmaya bir (2) almaçuğı eksik olsa gāyet hünerlü olur. Kıç uylukları (3) yancığlı ve iç yanınıñ dañı etleri çok ola. Kıśa¹⁸¹ yırtmaçlı olmaya¹⁸² (4) yaŖñi ağzınıñ yırtmaçları dañı yüksek ola kıśa¹⁸³ (5) yırtmaçlı at hünersiz ve pek başlı olur. Ve şuya gelicek (6) sağ ayağın evvel başa eger şol ayağın **[Ü32b]** evvel başarsa (7) şolağdur. Ve belin egmeye ve belinüñ qolān yeri ince olup qarnı (8) yaśşı ola ve kıśraq gördükde kişneye. Eger kişnemezse (9) dilsizdir ve boynu¹⁸⁴ ve omuzı düz¹⁸⁵ olup eyerlügi alçaq (10) olmaya ve qamçı kıyruqlı olup kıyruq kemikleri ince (11) ve kıśa¹⁸⁶ ola ve başın şala¹⁸⁷ ve şalınuraq (12) yörüye. Aşıqları yumrı olmaya ve kıç ayağın öñinden (13) aşırı başa qaşanıcaq iki öñ ayağın döge ve kıyruğın (14) egmeye ve çok salmaya ve qatı ürkek olup kıçın kıçın gitmeye (15) şol eyegüsi biri eksik olān at gāyet hünerlü¹⁸⁸ (16) ve yügrük olur. Eger bir atıñ boynında burqaşık kılcağızları (17) qulağına yaqın olursa eşkin olmaz. Ammā ne-qadar qulağından (18) ırağ olursa ol qadar eşkin olur. Bu zıkr olinān (19) nişānlaruñ cümlesi bir atda cemŖ olmaq qatı az olur. **[H23b]** (1) Cümlesinden ehem ve elzem olan yürügen olmasıdır. Andan (2) şöñra yügrük olmasıdır. **[Ü33a]** Yügrük atıñ kıç siñirleri yoğun (3) ve dik ve bel eti çok olur. Yağız hurmāyı at ki yelisi (4) ve kıyruğı ince ve uzun ola hünerlü olur. Cümle atlaruñ (5) ulusı¹⁸⁹ torusıdır dimişler. YaŖñi cümlesinüñ seyyidi ve sultānı- (6) dur. Huśuşā Seylāvī ola dimişler:

Nazm: (faŖilātün/ faŖilātün/faŖilün)

Torı atı bil ki (7) olur kūh-ı Fūr

Levnī anuñ şanki olur surh-i nūr

(8) Ĥurmāyī torı atdan-soñra açık torı at aŖlādır. Andan soñra¹⁹⁰ (9) demür kır at ki yelisi ve kıyruğı ve aşıqlarından aşığası (10) siyah ola. Raht¹⁹¹ güzel yāraşur ve sovuğa¹⁹² tayanur (11) ve hünerlü olur siyāh at yavuz ve eşkin ve yügrek olur. (12) Ve

¹⁸¹ kıśa : H- Ü kıśśa

¹⁸² olmaya : H ola

¹⁸³ kıśa : Ü kıśśa

¹⁸⁴ Boynu: Ü beynü

¹⁸⁵ Düz: Ü dūn

¹⁸⁶ kıśa : Ü kıśśa

¹⁸⁷ şala şala : Ü şala

¹⁸⁸ hünerlü : H hünerli

¹⁸⁹ Ulusı: H düvüsi

¹⁹⁰ andan şöñra : H andan-soñra

¹⁹¹ raht : Ü rahta

¹⁹² sovuğa : Ü sovuğa

çil at yelisi ve kuyruğı uzun ve tırnağı siyāh (13) olursa hünerlü olur aķ at dahı eger yelisi ve kuyruğı (14) siyāh olursa hünerli olur.¹⁹³ Kula¹⁹⁴ at hāķķında dimişler ki¹⁹⁵ (15) at kim ola kula, alma anı bir pula. Meger yelisi kuyruğı siyāh (16) ola. Ve belinden kuyruğına varınca bir siyāh yol gele ol (17) vaķt hünerlü olur. Ve al at [Ü33b] yügrek olur ve ıssı diyārlarda (18) çok hünerlü¹⁹⁶ gelür. Ammā şovuğa ve açlığa ve şusızlığa (19) ve balçığa ve taşā duymaz. Nārīn mizācdır ve atun maķbūli oldur ki¹⁹⁷ [H24a] (1) kümeýt olup hiķ sekili olmaya. Belki alnında altun (2) ķadar ğurresi ola. Ve eger sekili olursa binit¹⁹⁸ tarafında¹⁹⁹ (3) ve kıķ ayağında ola. Ve atun alnında nişān olur aña (4) ķabr-i meftūh derler. Ve ön ayağınınüzengi tokınacak yerinde (5) burķaşıķ tüyleri biter. Aña şeÖr-i maħlūk derler ve paldım yerinde (6) burķaşıķ tüyleri olsa aña şeÖr-i²⁰⁰ meftūl dirler. Ve bu cümleyi (7) ekşer atçılar uğursuz tutarlar. Ammā boynında burķaşıķ (8) tüyler olursa²⁰¹ aña cenāhū'l-feres dirler.²⁰² Ğāyet eyü tutarlar (9) ve yügrük olur derler. Ve binecek tarafından olan ön (10) ayağı ile²⁰³ iki kıçları sekil olursa aña mutlaķu'l-yümnī²⁰⁴ (11) dirler ve ğāyet uğurlu tutarlar. Ve çapraz sekil olan (12) atun uğurlusı oldur ki önü biñecek tarafından [Ü34a] (13) ve kıçı ķamçı tarafından sekil ola ve sekiliñ iç yanında (14) siyāh beñleri²⁰⁵ olursa şāhibine zarar yetişür. Ve taş- (15) rasında olursa ğayruhu zarar yetişür. Ve eger ardında olursa (16) ardınca ķoğan düşmene zarar olup atı tekerlenür dirler. (17) Ve dört ayağı sekil at ve dört manķıra olmaķ gerek (18) dirler. Huşūşā ki tırnaķları dahı aķ ve yumşāķ ola. (19) Andan hiķ yoldaşlıķ gelmez dirler. Ve atun ana karnında çiğ [H24b] (1) ķalan yeri aķ olur. Pes tīzcek yara olup yarası (2) ğiķ oñılır dimişler. Ve cümle atların eyüsü ve gözeli seylāvī (3) cinsidir. Eger uzun boyunlu ve ince boğazlu ve küçücek (4) başı ve şümmāķī²⁰⁶ burunlu ve almā gözlü ola yügrük olur. (5) Andan soñra küheylān ve tureyfī ve kübeyşe ve havvārī ve maħmūdī (6) ve maÖnek ve ebyāre ve hurīfaķ²⁰⁷ ve gerķ deklāvī ve şaÖīd (7) ve Bağdāduñ ve Başranuñ ve Lahşanuñ ve Türkmanuñ ve Ğazzenuñ (8) ve Şāmuñ

¹⁹³ Aķ at dahī.... hünerli olur: Ü-

¹⁹⁴ kula : Ü ķul

¹⁹⁵ ki : H-

¹⁹⁶ hünerlü : H hüner

¹⁹⁷ oldur ki : H-

¹⁹⁸ binit : Ü şol

¹⁹⁹ tarafında : Ü tarafından

²⁰⁰ şeÖr-i : şīÖr-i

²⁰¹ olursa : H olsa

²⁰² dirler : H derler

²⁰³ ayağı ile : Ü ayağıyla

²⁰⁴ yümnī : Ü yemīn

²⁰⁵ beñleri : Ü beñekleri

²⁰⁶ şümmāķī : HÜ صومماكي

²⁰⁷ hurīfaķ : H hureyfaķ

ve Berriye [Ü34b] kavminün ve Mısıruñ ve ba'Özî yerlerün eyü (9) yügrek atları olur. Ammā cümleñüñ seyyīdi Seylāvīdir. (10) Ĥazret-i Őİsmāil Őaleyhi'sselatü ve's-selāmdan beri ŐArab (11) ŐUrebā aslā yad soy qarışdırmayup ĥıfız ve śıyānet (12) iderler. Ĥatta²⁰⁸ ferclerin kilidler ġayrı cins aygır aşmasın deyü.

(13) Bāb-ı Šālīš atlaruñ tedbīrlerin ve ĥaķların beyān ider:

(14) atlaruñ tedbīri budur ki yerini ġāyet pāk ve temiz ve ķuru (15) ideler. Ve yuların iki cānibden bağlayalar. Ve kōsdek (16) ve pāy-vendensiz²⁰⁹ ķomayalar²¹⁰ ve altına ķuru fişķı dōşeyeler ve ķaşa- (17) nıcak altına bir ķab dutalar. Ve uzun ġünlerde yemin ġün (18) var iken vireler ve dün yarusında śu virmek (19) atı pek semirdir. Ķaba ķuşluķda bir śu vireler. Daĥı ikindiden [H25a] (1) soñra vireler. Ve ġāĥī yelisini ve ķuyruġını ve ayaķlarını ıssı (2) śu ile²¹¹ yuyalar. Ve ġünde iki kerre muĥkem tımar ideler ve üç (3) ġün yatırmayup bineler, ġezdüreler ayaķları açıla. Ve yatan (4) ata [Ü35a] bir kile arpayı beş ġicede vireler. Ammā yola ġiden (5) ata śinük vireler eġer taĥammüli var ise²¹² śulaķ daĥı vireler. (6) Ve ata binerken üzengiye baśup aġırlıġın virmeyeler. Hemān (7) tizcek üstine²¹³ bineler. Andan-soñra üzengi bekleyeler.²¹⁴ (8) Sipāĥī oldur ki iki üzengisi içine iki aķķa ķosalar (9) ayaġı altında ķalsa bir ķonaķ yer ġitse ol aķķa düşmeye. (10) Zīrā üzengileri boś ķoyup śıķleti eyere virmek yāġır (11) ider ve derlemiş atuñ²¹⁵ eyerin tiz almayalar. Ve duĥāndan (12) ve yaġmurdan atı pek śaķınalar. Ve yorġun ata tizcek (13) yem ve śu virmeyeler. Ve soñra śuyı yemden evvel vireler. (14) Ve atuñ bileklerinüñ balķıġını muĥkem yuyalar ve yaśın alalar, (15) tā ki at bıçılġan olmaya ve atuñ her bir ayaġını²¹⁶ sekizer mīĥ (16) ile na'Ől ideler. Taśa eyü yapıśır Berriyye ķavmi atlarına na'Ől (17) urmazlar. Bir yaślıca ķurbaġa olur, anuñ ķarnını yararlar, (18) atuñ tırnaġına muĥkem sürerler tırnaġı pek olup na'Őla muĥtāc (19) olmaz. Ve yerleri daĥı yumıśaķ ķumdur. [Ü35b] Ve ĥarb zamānında [H25b] (1) ayķır ata bineler zīrā yaraya bereye taĥammül ider ve atı üç dizginden²¹⁷ (2) artuķ seġirtmeyeler. Zīrā beslü at ki üç dizginden²¹⁸ ziyāde (3) seġirde çatlar, helāk olup

²⁰⁸ ĥatta: Ü-

²⁰⁹ pāy-vendensiz : Ü pāyvendsiz

²¹⁰ ķomayalar: H ķomaya

²¹¹ śu ile : H śuyla

²¹² var ise : H var-ısa

²¹³ üstine : H او حستینه

²¹⁴ bekleyeler : Ü yeñileyeler

²¹⁵ eyere.....atuñ: Ü-

²¹⁶ ayaġını : Ü ayaġı

²¹⁷ dizginden : Ü zerkeden

²¹⁸ dizginden : Ü zerkeden

şâhibine çok günâh olur. (4) Zîrâ hayvânlar hâkķı insân hâkķından eşedd ve es'Öabdır. (5) Zîrâ insân ile bir tarîķ ile helâllaşmak mümkün olur. (6) Ammâ hayvânlar ile mümkün olmaz. Âhiretde azâb olmak lâzım (7) gelür. Resül-i ekrem şa'lla'lâhu Öaleyhi ve sellem buyurur ki (8) yaónî atını²¹⁹ pek süren yâ (9) hâddinden ziyâde yük uran kişi yol alamaz ve merkebin (10) helâk idüp vebâle girür. Pes bindüğünüz hayvâna rıfķ (11) eyleñ. Mikdârınca kullanup esirgeñ. Kendü nefsiñizi (12) ve ol hayvâncıgı dimekdür. zîrâ kıatı çok at seğırtmek (13) kişinüñ bedenine zarar ve kuvvasına za'Öaf ve havvâsına (14) halel virür. Ba'Özı Öulemâ dimüşlerdür ki ata binmek maraz gibidir (15) ve at seğırtmek [Ü36a] maraz-ı mevt gibidir. Ya'Önî hastalık muķaddemât-ı (16) mevt oldığı gibi ata binmek daħı muķaddemât-ı mevtdendür. (17) Zîrâ ihtimâldir ki at yıķıla şâhibi helâk ola. Seğırtmekde (18) ise bu ihtimâl artuķdur. Pes maraz-ı mevt gibi olur. Hâzret-i (19) ÖAlî kerremu'llâhi vechehu buyururlar külle şeyin tecaveze haddehu [H26a] (1) in kıalebe zıddı yaónî her nesne ki miķdârından ziyâde ola zıddına (2) döner. Nâfi'Ö iken muzırr olur. Netekim hâdîs-i şerîfde (3) hayrû'l umuri ev sataha buyurulmuşdır. Ya'Önî düneli işlerüñ (4) hayırlısı ortasıdır ki ne kıatı çok ve ne kıatı az ola. (5) ÖAdâlet budur ki iki taraf daħı zulüm ve mazmumdur Öulemâ-yı (6) dîn ve fuķahâ-yı müslimîn dimişlerdür ki bir kimsede huķuķ-ı (7) hayvânâtı bilmek ve ri'Öâyet kılamak olmasa aña hayvân (8) beslemek ve binmek helâl olmaz. Hâzret-i Resül-i ekrem şa'lla'lâhu (9) Öaleyhi ve sellem buyurur ki inne emraten dehaleti'nnâra fî hirretin (10) yaónî bir Öavrat [Ü36b] bir kedisiniñ hâkķını gözetmemek ile cehenneme (11) girdi dir. Allâhu te'Öâlâ hâzretlerinüñ insâna cümle teklif- (12) lerinüñ aslı iki nesne üzeredir biri ta'Özim lâ merullah (13) biri şeffķat Öali halkıllahdır. Yaónî biri Allâhu te'Öâlânuñ buyur- (14) duķlarını ululâyu tutmak ve biri Allâhu te'Öâlânuñ yaratduğı (15) nesnelere eger insân eger hayvân esirgeyüp acımak, zulm (16) itmemekdür. Bir hâdîs-i şerîfde daħı buyurmuşlar erhamü (17) men fi'Öl Öarzi yerhamüküm men fissemâi men lâ yerhâm lâ yerhâm (18) yaónî siz esirgeñ yirde olan insân ve hayvânâtı eger (19) siz anları esirger iseñüz size rahmet ider gökler hâkimi [H26b] (1) olan Allâh celle celâl. Şol kimseler anları esirgemez ol daħı (2) esirgenmez. Bir fâcîre Öavrat bir şusız kelbe merhâmet (3) idüp iç edegi ile bir kıyudan şü çeküp virmekle (4) mağfüre olup ehl-i cennet olduğı [Ü37a] hâdîs-i şerîfde (5) mezkûrdur. Bu tafsîlden murâd cihâd-ı fî-sebîli'llah içün (6) olan atları ziyâde himâye ve ri'Öâyet üzere olup (7) anlarıñ hâķlarını edâ ve anlara

²¹⁹ atını: Ü-

muḥabbet ve ikrām ile iki cihānda (8) mahbūb-ı zü'l-celāl-i ve'l-ikrām ve maḳbūl-i seyyide'l-enām olalar.

(9) Hātime: atlarıñ dişleriñ ve yaşlarıñ beyān ider:

Ma'Ūlūm (10) ola ki tay atıñ evvel iki diş aṣağadan ve iki diş (11) yuḡarudan çıkar ol dişlere ibtidā'iyāt ve ūnāyā dirler. (12) Anlarıñ yanında dört diş daḡı biter anlara vāsītāt (13) dirler. Anlarıñ yanında çıkan dört diş rubā'iyāt (14) dirler. Tamām ōñi on iki diş olur içrūgi dişler ile (15) kırk iki diş olur. At üç yaşına varıncaḡ dişleri (16) ūaru olur. Kūlun dişinūñ kapağın açar ve azusın (17) yarar. Dördinde ūnāyāsı düşer yerine yine biter. Beşinde [Ü37b] (18) kūlun dişinūñ dibi yoğun olur. Altısında bir miḡdār (19) bir yanı gedilür. Yedisinde içlerinde kāraca çukurcuḡlar [H27a] (1) olur ve iki çeñesi ortasında olan yumrıca bir ceñiz(?) (2) biter. Pes artuḡ büyümeḡden ḡalır. Sekizinde ol çukur daḡı (3) deriñ olur. Tokuzında silinmeḡe bařlar. Onında ziyāde (4) silinir ve burnı içinde bir delik peydā olur. Ve bu dişleriñ (5) ḡālī böyle olmaḡ eḡer at ba'Ūzı nesne kemürmeḡe mu'Ūtād (6) deḡil isedir. Ve eḡer bulduḡı demüri ve aḡacı kemürmeḡe (7) mu'Ūtād ise yařı dişinden bilinmez çeñesinden bilinür. (8) Genç atıñ çene kemükleri yoğun olur yařlandıḡça incelir. (9) Ḥatta bıçaḡ yūzi gibi keskīn olur. Pes atıñ on yařından (10) yuḡarusı taḡmīn ve firāset ile bilinüp cezme mecāl (11) olmaz. Ve atıñ Ūmri insān Ūmrinūñ nısfı ḡadardır. İmdi (12) at kırk ve elli yařına varmaḡ olur. Netekim insānuñ [Ü38a] (13) ba'Ūzısı yūz yařına varur. Ḥak te'Ūlā kemāl-i lutf-ı iḡsānıyla (14) kemāl-i śihḡat ve selāmet ve Ūāfiyet ve rāḡat ile řevketlū (15) ve Ūāzametlū pādīřahımızuñ Ūmr-i Ūazīzlerin Ūmr-i tabī'Ūye ir (16) görüp kemāl-i himmet ve Ūizzetleriyle a'Ūdā-yı dīn-i mūbīnden ehadd-i (17) intīḡām ve alduḡları Memālīk-i İslāmiyyeden ḡayri niçe (18) bilād-ı kefer-i memleket-i islāmiyye ilḡāḡ ve inzimām birle (19) vāriś-i sultānu'l-mūcāhidin maḡhar-ı te'Ūyid rabbū'l-Ūālemīn [H27b] (1) sultān-ı ḡuzāt-ı mūslimīn ola. Āmīn śümme āmīn bi'nnebiyyi'l- (2) emīn ve baḡr Ūālihi ve ařḡābihi ve enśārihi rıdvānullahi te'Ūālā (3) Ūaleyhim ecmā'Ūin. Allahümme eyyidü bi te'Ūyidike's-šamedānī bi sırri (4) ismūke'l Ūāzam nūr-ı ḡabībīke muḡammedi'l-Muřtafā řa'lla'llāhu (5) Ūaleyhi ve sellem teslīman keřīrān [Ü38b] **Nazm (6)**

Vařfi dūkenmez fersiñ ḡıl tamām

Vir söze ki ziyneti ḡayrū'l-keḡām (7)

Pādīřāḡa ḡaḡ ḡıla Ūömrüñ dırāz

dā'ım ide serv-i addũ ser-firāz (8)
Gũlſen-i masũduũ ola tāze ter
Nahl-ı murādatıũ ola bār-ver (9)
Tāze ıla hā emen-i bahtıũı
Reſk-i sipehr ide hũdā tahtıũı (10)
Pāy-ı semendiũ ſala eflāke kerd
Mihre ire rāyet-gĩti nũrad (11)
Her dem eliũde ola ſimſĩr-zar
āyĩne-i ſāhid-i feth ũ zafer (12)
Zātıũa kim Őāleme oldur niżām
Ola serā perde-i Öizzet-i maām (13)
Mihir-i mũnevver gibi her bā-midād
Öarz-ı cemāl ile ılup Őadl ũ dād (14)
Esip necĩb ũzre binũp kām-rān
Őazm idicek dũſmene leſker-i keſān (15)
Feth ũ zafer bedrea-yı rāh ola
Devlet ile yarıcak Allāh ola (16)
bende-i nāĩz Fũyũzi-i zār
hayr duāũ-ile idũp iħtiſār (17)
pādiſahım idũp ũmidin abũl
bāis-i lutf ola Kitābũ'l Huyũl

DİZİN

ab-ı hayat
a.+içün (şürb-i ab-ı hayat) 6a/1
[=1]
ab-ru
a.+yı selatin-i arsa-i zemin ü zaman
3b/19
[=1]
abbas
a.+(ibn-i abbas) 19b/16
[=1]
abdu'llah
a. (utbe bin abdullah es-selimi)
19a/05
a. bin mübarek 16a/11, 17a/10,
17a/12, 17a/15
a. ibni selman 9a/17
[=6]
abdu'r-rahman
a. 16b/06
a.+bin saide 16b/02
[=2]
abdülaziz
a.+den (18a/08)
[=1]
ablak
a. 7b/06, 15b/03
[=2]
acı-
a.-mak 26a/15
[=1]
acib
a. 8b/10iz
[=1]
aç-
a.-an 13b/02
a.-ar 26b/16
[=2]
açık
a. 23b/08
[=1]
açıl-
a.-a 25a/03
[=1]
açlık
a.+a (açlığa) 6b/14, 23b/18
[=2]
ad
a.+lar 21b/14
a.+lar ile 22a/17
[=2]

ada
a.+ları üzre 2a/01
a.+sı 10a/02
a.+yı din-i mübin 27a/16
[=3]
adalet
a. 26a/05
[=1]
adam
a. 22b/16
a. (kavi adam) 8b/13
[=2]
adavet
a. 11a/02
[=1]
aded
a. 7b/03
[=1]
adem
a. 7a/08, 15b/11, 15b/12, 15b/14
a. (nev-i beni adem) 4b/11
a.+e 15b/13
a.+e (hazret-i adem) 15b/10
a.+ile 7a/07
[=8]
adl
a. (padişah-ı adl u dad) 3a/08
a. ü dad 27b/13
[=2]
adum
a. 16a/16
[=1]
afiyet
a. 27a/14
[=1]
agac
a. 14a/01
a.+ı 27a/06
[=2]
agirlik
a.+ın (agirlığın) 25a/06
[=1]
agız
a.+ınun (agzınun) 23a/04
a.+larına 8b/15
[=2]
ahad
a.+de (yevm-i ahad) 3b/02
[=1]
ahadis

a.+i sahiha 4b/05
[=1]
ahbar
a. u asar 3a/18
[=1]
ahfad
a.+ına 2b/09
[=1]
ahır
a. 6a/04, 8a/14
a.+dan 10a/17
[=3]
ahiret
a. 14a/04, 15a/01, 15a/10
a.+de 14b/13, 16b/01
[=5]
ahiret
a.+de 25b/06
[=1]
ahkam
a.+ın 5a/11
[=1]
ahmediyye
a.+den (sünnet-i seniyye-i
ahmediyye) 7b/09
[=1]
ahsen
a.+i takvim 1b/10
[=1]
ahur
a.+da 6b/03
[=1]
ahval
a. 7a/18
a.+i 4a/13
a.+ın 5a/03
a.+ın (kalb-i ahval) 12a/08
[=4]
aişe
a. 18b/09
a. (hazret-i aişe siddika) 18b/06
[=2]
ak
a. 6b/08, 7a/03, 7a/03, 19a/17,
19a/17, 19b/14, 23b/13, 24a/18
a.+ol- 20a/19, 24b/01
[=10]
akça
a. 16a/14, 16a/15, 25a/08, 25a/09
a.+ya 6a/08, 6a/09, 12b/08

[=7]
akıl
a. 5b/08
[=1]
al
a. 6b/04, 19a/12, 19b/07, 19b/19,
20a/06, 20a/13, 23b/17
[=7]
al-
al
a. (nur-ı dide-i dudeman-ı al-i
osman) 3b
a.+larındadır 19b/18
a.+ü ashab-ı emcad 2b/08
[=3]
al-
a. 17a/13, 19b/14, 19b/15
a.-alar 25a/14
a.-amaz 25b/09
a.-ayın 19b/12
a.-dı 16a/14, 17a/14
a.-dukları 27a/17
a.-ınan 6a/08
a.-ma() 23b/15
a.-mak 19b/11
a.-mayalar 25a/11
a.-sa 10b/01, 18b/11
a.-up 8b/12, 11a/01, 11a/04, 11b/14,
11b/19, 15a/09, 16b/12
satun al- 16a/14, 19b/14
tiz al- 25a/11
yol al- 25b/09
[=26]
ala
a. 4a/13
a. (sütude-zat ü ala sıfatları) 4a/07
a.+dır 23b/08
a. nebiyyina ve aleyhi'ssalatu ve's-
selam 17b/02, 17b/06
a.+nun (hak celle ve ala) 16b/10
a.+sın 17a/10
[=7]
alamet
a.+i teyid 5b/17
a.+leri 4b/07
[=2]
alat
a. 5a/01, 7a/08, 8a/04
a. (eskal ü alat) 7a/07

a.+ınız 8a/08
[=5]
alçak
a.+ol- 23a/09
[=1]
alem
a. (sebeeb-i nizam-ı alem) 1b/14,
4b/10
a.+e 27b/12
a.+e (ihtilal-i nizam-ı alem) 5b/12
a.+i sıgar 3a/11
[=5]
alem-penah
a. (padişah-ı alem-penah) 3b/09,
5a/14, 5a/17, 5b/15
[=4]
aleyhi
a. 9b/12
a. 14a/08
a. 14b/09
a. 14b/16
a. 15b/10, 15b/12
a. 17b/03
a.+dan 24b/10
a. 25b/07
[=9]
aleyhima
a. leystehak 17b/02
[=1]
alın
a.+ı (alnı) 19b/07
a.+ında (alnında) 19a/11, 19a/12,
19a/16, 19a/17, 24a/01, 24a/03
a.+ındaki (alnındaki) 14a/12
a.+ların 13b/17, 16b/19
a.+larında 13a/19, 13b/13, 14a/05,
14a/14
a.+larındadır 19a/03
[=15]
alın-
a.-a 10a/06
a.-maz 6a/09
a.-ur 11a/10
[=3]
alınlı
a. 22b/08
[=1]
ali
a. (hazret-i ali kerremu'llahi vechehu)
25b/19

a. kerrema'llahü veche-hüden 15a/02
[=2]
ali'den
a. 11b/15
[=1]
alimü'ssırrı
a. 12a/08
[=1]
aliyye
a. (ittiba-ı aliyye-i sipehr) 4a/15
a. (tarika-i aliyye) 5b/16
a.+leriyle (nazar-ı inayet-i aliyye)
4a/18
[=3]
allah
a. 8a/08, 10a/06, 12a/18, 12b/09,
17b/08, 20b/09, 21a/14, 21a/19,
27b/15
a. celle celal 26b/01
a.+ı 8b/07
a. subhane ve teala 8b/02
a. teala 18a/13
a. tealanun 10a/01
a. u 26a/13
a. u teala 8a/15, 11b/06, 13b/15,
14b/17, 18a/12, 26a/11, 26a/14
a. u subhanehu ve teala 11a/07
[=23]
alma
a. 22a/09, 24b/04
[=2]
almaçug
a.+ı 23a/01, 23a/02
[=2]
alt
a.+ı 22a/12
a.+ına 24b/16, 24b/17
a.+ında 25a/09
[=4]
altı
a.+sında 26b/18
a.+ncı 6b/09
[=2]
altun
a. 24a/01
a.+ı 12b/05
[=2]
amal
a.+den 21a/19
a.+inden 21a/13

[=2]
amel
a. 21a/14
a.+i 9b/01
a.+inden 21a/13
a.+it- 5a/09
a. üzre 5b/19
[=5]
amil
a.+lerdir 5b/17
[=1]
amin
a. sümme amin 27b/01
[=1]
amma
a. 4b/17, 5b/08, 6a/12, 10a/17,
12a/03, 12a/05, 12a/14, 14a/02,
17b/19, 18a/19, 19a/18, 20b/05,
21a/09, 21b/03, 22a/04, 22a/07,
22a/10, 22a/13, 22b/05, 23a/17,
23b/18, 24a/07, 24b/09, 25a/04,
25b/06
[=25]
amme
a.+i masnuat 1b/07
[=1]
ammerehullahu
a. 5a/17
[=1]
amr
a. bin utbe 16a/12, 16a/17
a.+dan (ukbe bin amr) 19b/04
[=3]
an-hu
a. 11b/09, 12b/14
a.+dır 7a/11
[=3]
an-
a.-asız 8b/05
[=1]
ana
a. 24a/19
[=1]
anasır
a.+ı erbaa 6a/14
[=1]
anber
a. (şemaim-i anber-i bahr-i yakin)
2b/13
[=1]

ancak
a. 3a/08
[=1]
and
a. vir- 17b/06
[=1]
anda
a.+ol(2) 16b/07
[=1]
andan-sonra
a. 19a/17, 25a/07
[=2]
ani
a. 2b/03, 6a/15
[=2]
ani'l-münker
a. (nehy-i ani'l-münker) 5a/10
[=1]
ara
a. larında 5a/12
a. sı 22b/08, 22b/11
[=3]
arab
a. 14a/06, 24b/10
a. dili 9a/01
a. taifesinün atları 20a/04
[=4]
arabi
a. 15a/09, 16a/08, 17a/12, 17a/13,
17a/16, 17a/18, 18a/11
[=7]
arasında
a. 20b/15
[=1]
ard
a.+ınca 8b/13, 24a/16
a.+ında 24a/15
a.+ından 7a/07
[=4]
arestalis
a. 6a/19
[=1]
arka
a.+ları üzre 8b/04
a.+larına 8b/14
a.+larında 11a/05
a.+nda 15a/11
a.+sında 7a/08
[=5]
arpa

a. 18a/17, 18b/02
a. ayırtla- 18a/15
a.+sun 18b/01
a.+yı 18a/16, 25a/04
[=6]
artık
a. 4b/11
[=1]
artuk
a. 25b/02, 27a/02
a.+dur 25b/18
[=3]
arz
a. (sükkan-ı arz u felek) 2b/02
a.+ı cemal 27b/13
a.+it- 15b/10
[=3]
as(i)-
a.-yem as- 18b/02
[=1]
as-
a.-a koy- 12a/04
a.-ayın 18b/08
a.-dugı 18b/02
a.-sa 18b/10
[=4]
asakir
a. (ibn-i asakir) 17b/10, 18b/04
a. (şecian-ı asakir ü dil-averan) 1b/15
[=3]
asar
a.+ (3b/15
a. (ahbar u asar) 3a/18
a.+ı latife 4b/06
[=3]
ashab
a. (al ü ashab-ı emcad) 2b/08
a.+ı kiram 14b/07, 15b/18, 20b/14
[=4]
asıl
a. 19b/12
a.+ı (aslı) 26a/12
[=2]
asil
a. 20b/01
[=1]
asker
a.+dir 4b/19
a.+i 6a/11
[=2]

asla
a. 8b/16, 12a/05, 24b/11
[=3]
aş-
a.-masın 24b/12
[=1]
aşaga
a. 22b/17
a.+dan 26b/10
a.+sı 22b/12, 23b/09
a.+tut- 20b/06
[=5]
aşagı
a. 21a/16
[=1]
aşık
a.+lardan 22b/12
a.+ları 23a/12
a.+larından 23b/09
[=3]
aşırı
a. 23a/13
[=1]
aşikar
a. 4a/12
[=1]
aşikare
a. 12a/18, 12b/06, 12b/10
[=3]
aşıyan
a. (firdevs-i aşıyan) 4a/03
[=1]
aşkar
a. 19b/18, 19b/19, 20a/05
[=3]
at
a. 5a/03, 6a/18, 6b/04, 6b/07, 6b/08,
6b/09, 6b/10, 6b/11, 6b/12, 6b/13,
6b/14, 6b/16, 6b/17, 6b/18, 7a/03,
7a/06, 7a/15, 7b/16, 8a/03, 8a/08,
8a/11, 9a/01, 9a/14, 9b/02, 9b/18,
10a/06, 10a/09, 10a/10, 10a/12,
10b/05, 10b/17, 11a/09, 11a/17,
11a/19, 11b/08, 11b/12, 11b/12,
11b/14, 11b/19, 13a/10, 13b/03,
13b/05, 14a/06, 14b/03, 14b/05,
14b/12, 14b/17, 14b/18, 14b/18,
14b/19, 15a/04, 15a/09, 15a/17,
16a/08, 16a/14, 16a/19, 16b/04,
16b/12, 16b/15, 16b/18, 16b/19,

- 17a/04, 17a/08, 17a/09, 17a/13,
17a/13, 17a/17, 17a/18, 17b/09,
18b/18, 19a/19, 19b/07, 19b/09,
19b/11, 19b/12, 19b/15, 19b/19,
20a/09, 20a/11, 20a/13, 20a/13,
20a/13, 20a/13, 21b/05, 21b/13,
22a/02, 22a/09, 23a/05, 23a/15,
23b/03, 23b/08, 23b/09, 23b/11,
23b/12, 23b/13, 23b/15, 23b/17,
24a/17, 25a/15, 25b/02, 25b/12,
25b/15, 25b/17, 26b/15, 27a/05,
27a/12
- a.+a 7a/12, 7a/14, 7b/09, 14a/06,
16a/15, 18b/09, 25a/04, 25a/05,
25a/06, 25a/12, 25b/01, 25b/14,
25b/16
- a. bagla- 12a/13
- a. besle- 13a/13, 17b/10
- a.+da 20a/16, 23a/19
- a.+dan 7a/01, 8a/11, 19a/11, 19a/12,
19a/12
- a.+dan-sonra 23b/08
- a.+dır 14a/10
- a.+dur 9b/19, 10a/03, 10a/04, 19a/16
- a. hakkında 23b/14
- a.+ı 7a/16, 10b/01, 12a/04, 15b/04,
15b/12, 16b/02, 18a/11, 18b/07,
19b/14, 23b/06, 24a/16, 24b/19,
25a/12, 25b/01
- a.+ım 10a/15
- a.+ımı 10a/19
- a.+ın 10a/15, 10a/18, 17a/05, 18b/08,
20a/17, 20a/18, 20b/09, 22a/18,
25a/14
- a.+ına 18a/06, 18a/15
- a.+ımı 18b/19, 25b/08
- a.+ınun 14a/12, 18b/01, 18b/14
- a.+imiş 20a/06
- a. koş- 17b/16
- a.+lar 5a/02, 8a/16, 8b/14, 9a/05,
12b/11, 15b/02, 15b/03
- a.+lar üzre 6a/16
- a.+lara 8b/18
- a.+larda 20a/09
- a.+lardan 8a/04
- a.+ları 7b/03, 9a/01, 13a/04, 13b/03,
16a/02, 20b/04, 24b/09, 26b/06
- a.+ları (arab taifesinin atları) 20a/04
- a.+ların 6a/15, 7b/05, 9a/04, 13b/13,
13b/16, 14a/04, 14a/14, 16a/06,
- 19a/06, 19b/18, 20a/06, 24b/02,
26b/09, bab.ı sani, hatime
- a.+larına 25a/16
- a.+larından 16a/05
- a.+larını 7b/04
- a.+larınun 9b/08
- a.+larınun hakkında 8b/18
- a.+ların 6b/01, 6b/02, 15b/15,
19a/03, 19a/16, 21b/12, 22b/06,
23b/04, 24b/13, 24b/14, bab.ı salis
- a.+nı 18b/16
- a. segirt- 17b/19
- a.+un 7a/07, 9a/14, 9b/03, 15b/01,
15b/17, 16b/07, 20b/08, 22a/16,
23a/16, 23b/02, 23b/19, 24a/03,
24a/12, 24a/19, 25a/11, 25a/15,
25a/18, 26b/10, 27a/08, 27a/09,
27a/11
- a.+üzre 20b/01
[=245]
- at-
- ok at- 5a/04, 18a/06
- taş at- 17a/11
- a.-tüfeng at- 5a/04
- a.-ar 17a/12
- a.-arlar 17a/11
- a.-maga 5a/04, 5a/04
- a.-up 18a/06
[=9]
- atçı
- a.+lar 24a/07
[=1]
- ateş
- a.+den 6a/15
[=1]
- atıl-
- a.-ması 17a/14
- a.-maz 17a/14
[=2]
- avam
- a. 12a/04
[=1]
- avaz
- a.+ına 9a/02
- a. vir- 9a/01, 9a/06
[=3]
- avazlu
- a. 22b/01
[=1]
- avrat

a. 22a/06, 26a/10, 26b/02
a.+a 22a/03, 22a/05
[=5]
ayag
a.+ı 13a/02
a.+ın 23a/06, 23a/06, 23a/12
a.+ına 11a/14
a.+ında 24a/03
a.+ını 25a/15
a.+ının 19a/18
a.+ının 11a/13, 24a/04
a. üzre 6b/14
[=11]
ayak
a.+ı (ayagı) 19b/14, 24a/10, 24a/17, 25a/09
a.+ı üzre(ayagı üzre) 15b/05
a.+ın (ayagın) 23a/13
a.+ında (ayagında) 19a/11, 19a/12
a.+ının (ayagının) 20a/17, 20a/18
a.+ları 7a/16, 19b/07, 25a/03
a.+ları (ayagları) 19a/18, 22b/16
a.+ların (ayagların) 22b/19
a.+larını 25a/01
[=17]
ayaklı
a. 8b/03
[=1]
ayat
a.+ı kerime 4b/05, 20b/08
[=2]
ayet
a. 13a/05
a.+ı kerime 7b/13, 8a/14, 12a/12, 12a/15, 12a/16, 12b/03, 13a/11, 13a/12, 13a/15, 16b/15, 16b/15
a.+ıdır 13a/07
[=13]
aygır
a. 24b/12
[=1]
ayırtla-
arpa ayırtla- 18a/15
a.+yacak 18a/17
a.-r 18a/15
a.-sa 18b/01
a.-ya 18a/17
[=5]
ayine
a.+ı şahid-i feth u zafer 27b/11

[=1]
aykır
a. 25b/01
[=1]
ayn
a. (farz-ı ayn) 5a/10
[=1]
ayni
a. 8a/08
[=1]
ayrıl-
a.-man 19a/10
[=1]
az
a. 9b/01, 20b/06, 23a/19, 26a/04
[=4]
azab
a. 25b/06
[=1]
azacık
a. 19a/17, 19a/17
[=2]
azam
a. (iksir-i azam) 4a/18
a. (sultan-ı azam u efham) 3b/13
a.+ı (sebeb-i azam) 6a/06
[=3]
azamet
a. (kemal-i şevket ü azamet) 3b/03
[=1]
azametlu
a. 27a/15
[=1]
azametlü
a. 3b/07
[=1]
azim
a. 5b/17, 8b/10iz
a. (ecr-i azim) 18b/09
a.+inde (kur'an-ı azim) 8a/17
a. ol- 21b/01
[=5]
azimet
a. 21b/06
a.+(cezm ü azimet) 21b/09
a.+i dürüst 12a/02
a. it- 21a/02
[=4]
aziz
a.+lerin (ömr i aziz) 27a/15

a.+lerinden (bakiyye-i ömri aziz)
21b/01
[=2]
azm
a. 27b/14
[=1]
azu
a.+sın 26b/16
[=1]
ba-midad
b. 27b/13
[=1]
bab
b. 4b/03
b. ı evvel 7b/15, 16b/16
b. ı salis 24b/13
b. ı sani 21b/12
[=5]
bade
b. 7b/12
[=1]
bade er-rekub
b. 7b/10
[=1]
badehu
b. 3a/10
[=1]
bag
b. 5b/07
[=1]
bagçe
b.+de 11a/11
b.+dik- 5b/07
[=2]
bagdad
b.+un 24b/07
[=1]
bağışla-
b.-yup 12a/07
[=1]
bagla
b. 17a/13
[=1]
bagla-
at bagla- 12a/13
[=1]
bagla-
b.-dılar 6b/03
b.-dım 15a/10
b.-maga 11b/19

b.-mak 11b/14, 17a/04
b.-makdan 16b/19
b.-man 13b/19
b.-n 13b/19, 16b/18
b.-nan 8a/04
b.-sa 12a/13
b.-sun 9b/02
b.-ya 16b/13
b.-yalar 24b/15
b.-yu ko- 11a/04
b.-yu kosa 11a/11
b.-yu koy- 12a/04
b.-yup 11a/02, 12b/12, 13a/04
[=20]
baglu
b.+dır 13b/01, 13b/14, 14a/05,
14a/14
b. ol- 11a/14
b.+tur- 13a/02, 18b/07
[=7]
bahirü'l-burhan
b. 1b/14
[=1]
bahr
b. (gevher-i bahr-i vefa) 2b/18
b. (şemaim-i anber-i bahr-i yakin)
2b/13
[=2]
baht
b. (gurre-i efras-ı baht-ı osmaniyye)
3b/14
b.+ını (çemen-i baht) 27b/09
[=2]
baid
b. (sefer-i baid ü şedid) 6b/01
b. ol- 8a/07, 16b/11
[=3]
bais
b. 18a/19
b. i lutf ol- 27b/17
[=2]
baki
b. 5a/05
[=1]
bakiyye
b. i ömr 21a/10
b. i ömri aziz 21b/01
[=2]
balçık
b.+a (balçıga) 23b/19

b.+ını (balçığını) 25a/14
[=2]
bana
b. 10a/15, 16a/16, 17a/11, 18b/13
[=4]
bar
b. 11a/14, 11a/16
b. (berg ü bar) 3a/02
[=3]
bar-ver
b. 27b/08
[=1]
bas-
b.-a 23a/06, 23a/13
b.-arsa 23a/06
b.-dı 15b/05
b.-mayup 7a/14
b.-up 22b/19, 25a/06
[=7]
basra
b.+nun 24b/07
[=1]
baş
b.+ın 23a/11
b.+ların 20b/04, 20b/05
[=3]
başkaca
b. 5a/15
[=1]
başla-
b.-r 27a/03
[=1]
başlı
b. 22b/09, 23a/05, 24b/04
[=3]
batıl
b. 18a/05
b.+dur 18a/05
[=2]
baytar-name
b.+ler 3a/16
[=1]
bazı
b. 8a/09, 9b/07, 11b/07, 11b/13,
12a/04, 13b/05, 14a/02, 14a/03,
14b/16, 15b/18, 16a/08, 16a/14,
16a/18, 16b/11, 18a/16, 24b/08,
25b/14, 27a/05
b.+lar 12b/03, 12b/07, 12b/11,
20a/19, 22a/01

b.+sı 27a/13
[=24]
bed-hu
b. (hu ve bed-hu) 3a/15
[=1]
bedel
b. 3a/06
[=1]
beden
b.+deki 5a/18
b.+e 5a/19
b.+ine 25b/13
[=3]
bedi
b.+üzre (nizam-ı bedi) 1b/07
[=1]
bedreka
b.+yı rah 27b/15
[=1]
beg
b.+i 18b/05
b.+ler 4b/18
[=2]
beka
b.+ya (dar-ı beka) 20b/11, 20b/18
[=2]
bekle-
b.-mek 11b/05
b.-yeler 25a/07
[=2]
bekr
b. (ebu bekr-i sıddik) 20b/12, 20b/13,
20b/16, 20b/18, 21a/08
b. i (ebu bekr) 21a/07
[=6]
bekr-i sıddik
b. 12b/04
[=1]
bel
b. 23b/03
b.+in 23a/07
b.+inden 23b/16
b.+inün 23a/07
[=4]
beled
b. (tedbir-i beled) 6a/03
[=1]
belki
b. 3a/14, 24a/01
[=2]

belli	[=1]
b. 22b/09	berk
[=1]	b. tokın- 22b/16
bellü	[=1]
b. 19b/02, 19b/03	berriye
[=2]	b. 24b/08
ben	[=1]
b. 10a/16, 10a/19, 15a/05, 15a/14,	berriyye
16b/02, 17b/09, 18a/19, 18b/08,	b. 25a/16
18b/08, 18b/15, 21a/08, 21a/11	[=1]
b.+i 15a/15, 15a/17, 21a/03, 21a/06,	beserek
21a/07, 21a/19	b. 15b/04
b.+im 10a/14, 10a/18, 18a/09, 21a/08	[=1]
b.+leri 24a/14	besle(ı)-
b.+üm 15b/15, 16a/15	b.-at besle- 13a/13, 17b/10
[=25]	[=2]
bende	besle-
b.+i naçiz 27b/16	b.-diler 6b/06
b.+ne 3a/08	b.-mege 5b/08, 14b/14
[=2]	b.-mek 11a/19, 11b/08, 13a/13,
beni	13b/03, 13b/15, 16b/15, 17a/10,
b. (nev-i beni adem) 4b/11	26a/08
[=1]	b.+mek de 14b/19
benze-	b.-mekdir 16b/19
b.-ye 20a/09, 22a/03, 22a/03, 22a/04,	b.-mekdür 13a/10
22a/04, 22a/05	b.-menin 7b/16
b.-yen 22a/07, 22a/10, 22a/13	b.-n 14b/17, 16b/19
[=9]	b.-ndügi 9b/05
ber-vefik	b.-ndügidür 10a/07
b.+i nass-ı kerim 3a/19	b.-ne 17b/10
[=1]	b.-nüp 11b/03
beraber	b.-nür 11a/10
b. 22b/19	b.-nürse 11b/05
[=1]	b.-r 10a/09, 11a/03, 11a/04
berahin	b.-rdi 14b/06
b.+i hüda-yı linnaş 2b/01	b.-ye 9a/14
[=1]	b.-yeler 5a/03
bere	b.-yen 13b/05, 14b/13
b.+ye 25b/01	b.-yicek 17a/09
[=1]	b.-yüp 13a/05
bereket	[=33]
b. 19a/03, 19b/18, 20a/08, 20a/11	beslü
b.+im 15b/15	b. 25b/02
b.+le 13b/17	[=1]
[=6]	besmele
berg	b. 7b/09
b.+ü bar 3a/02	[=1]
[=1]	beş
beri	b. 25a/04
b. 24b/10	b.+inde 26b/17

b.+inci 6b/07
 [=3]
 beşaret
 b.+i uzma ol- 4a/11
 [=1]
 beşer
 b. (efdal-i evlad-ı beşer) 2a/10
 [=1]
 bevl
 b.+i 9a/15, 9b/03, 9b/08
 [=3]
 bevül
 b.+leri 11a/13, 11a/15
 [=2]
 beyan
 b.+ındadır 4b/06
 b.+ındadır (fezail.i beyan) 7b/16
 b.+ındadır 4b/07
 b.+it- 4b/08, 4b/09, 24b/13, 26b/09
 b.+olun- 13a/12
 [=8]
 beyhaki
 b. (imam-ı beyhaki) 18a/14
 [=1]
 beytü'l-mal
 b.+ı müslimin 5b/01
 [=1]
 beyzavi
 b. 12b/02
 [=1]
 bıçak
 b. 27a/09
 [=1]
 bıçılğan
 b. 25a/15
 [=1]
 bırak-
 b.-ma 21a/07
 b.-madın 21a/07
 [=2]
 bi'l-fil
 b. 2b/05
 [=1]
 bi'l-kuvve
 b. 2b/05
 [=1]
 bi'l-maruf
 b. (emr-i bi'l-maruf) 5a/10
 [=1]
 bi'n-nasr

b. 5a/17
 [=1]
 bi's-sıhhatihi
 b. 5a/18
 [=1]
 bi'smi'llahi'r-rahmani'r-rahim
 b. 1b/01
 [=1]
 bi-baha
 b. (çar-ı dürer-i bi-baha) 2b/18
 [=1]
 bi-had
 b. (hamd ü bi-had) 1b/01
 [=1]
 bi-huzur
 b. 17b/07
 [=1]
 bi-izni'llahi teala
 b. 7b/14
 [=1]
 bi-kes
 b. (fakir ü bi-kes) 4a/16
 [=1]
 bi-mezid
 b.+i (el-muhtas.sı bi-mezid) 3b/19
 [=1]
 bi-mikdar
 b. (hakir ü bi-mikdar) 3a/10
 [=1]
 bi-tuli
 b. 5a/18
 [=1]
 biçim
 b. 5b/05
 [=1]
 biçüm
 b. 4b/15
 [=1]
 bil-
 b.-() 23b/06
 b.-diler 6b/14
 b.-eler 5a/03
 b.-esiz 20b/05
 b.-mek 9a/03, 26a/07
 b.-mezin 17a/12
 b.-mezsiz 8a/08
 b.-ür 8a/08, 11b/07, 12a/09
 [=11]
 bila-raybin
 b. 4a/12

[=1]
bilad
b.+ı kefere-i memleket-i islamiye
27a/18
[=1]
bilal
b. 21a/03, 21a/07, 21a/13
b.+i habeşi 20b/10, 21a/01
[=5]
bildir-
b.-ür 21b/13
[=1]
bile
b. 15a/17, 15a/19
[=2]
bile-
b.-siz 20b/06
[=1]
bileg
b.+i 22a/11
[=1]
bilek
b.+de 22a/15
b.+leri 20a/18, 22a/11
b.+lerinin 25a/14
[=4]
bilekli
b. (yogun bilekli) 21b/15
[=1]
bilin-
b.-dükden-sonra 6a/03
b.-mez 27a/07
b.-üp 27a/10
b.-ür 27a/07
[=4]
bin
b. 6b/18, 8b/13, 11b/09, 11b/15,
12b/05, 16a/13, 16a/13, 16a/16
b.+i 8b/11
[=9]
bin-
b.-dügünüz 8b/06
b.-dügünüz 25b/10
b.-ecek 24a/09, 24a/12
b.-eler 7b/10, 10a/02, 25a/03, 25a/07,
25b/01
b.-er 8b/15
b.-er idi 7a/15
b.-erken 7b/09, 25a/06
b.-esiz 8a/17, 8b/04

b.-mege 5a/03
b.-mek 11b/02, 25b/14, 25b/16,
26a/08
b.-üp 11a/06, 27b/14
[=22]
binaen
b. 4a/13
[=1]
biner
b.+idi 7a/15
[=1]
binicilik
b.+i (biniciligi) 7a/12
[=1]
binit
b. 24a/02
[=1]
bir
b. 3a/01, 3a/02, 3a/05, 4a/13, 4b/03,
4b/03, 4b/11, 4b/11, 5a/06, 5b/13,
6a/04, 6a/04, 6a/08, 6a/16, 6b/03,
6b/03, 6b/16, 6b/16, 7a/04, 7a/15,
7a/18, 7b/03, 8a/14, 8b/11, 9a/12,
9a/14, 9b/01, 9b/02, 9b/18, 9b/19,
9b/19, 10a/18, 10a/18, 10a/18,
10b/19, 10b/19, 10b/19, 11a/10,
11a/11, 11a/15, 11a/16, 11b/11,
11b/12, 11b/13, 11b/14, 11b/18,
11b/19, 12a/04, 12a/04, 12a/05,
12a/07, 12a/13, 12a/13, 13a/03,
14a/01, 15a/06, 15a/09, 15b/16,
16a/05, 16a/14, 16a/15, 16a/16,
16b/07, 16b/11, 16b/12, 17a/04,
17a/10, 17a/12, 17a/13, 17b/04,
17b/08, 17b/09, 17b/15, 17b/15,
17b/19, 18a/06, 18a/07, 18a/11,
18a/17, 18b/01, 18b/07, 18b/09,
18b/09, 18b/10, 18b/12, 18b/13,
19b/02, 19b/06, 19b/10, 20a/04,
20a/10, 20a/11, 20b/03, 21a/16,
22a/19, 22b/03, 23a/01, 23a/16,
23a/19, 23b/15, 23b/16, 24b/17,
24b/19, 25a/04, 25a/09, 25a/15,
25a/17, 25b/05, 26a/06, 26a/10,
26a/10, 26a/16, 26b/02, 26b/02,
26b/03, 26b/18, 26b/19, 27a/01,
27a/04
b.+birin 16b/10
b. gün 17b/02

b.+i 7b/05, 7b/09, 17a/05, 22a/05,
22a/07, 22a/10, 22a/13, 23a/15,
26a/12, 26a/13, 26a/13, 26a/14
b.+i (her biri) 2b/15
b.+i (herbiri) 2b/09
b.+i birinden 3a/06
b.+inden (biri birinden) 3a/06
b.+ine 5b/10, 5b/14, 10a/14
b.+ini 8b/13, 14b/18
b.+inün 8b/11
b.+isi 13a/05, 18a/05, 13a/10
b.+isi (herbirisi) 2b/14, 2b/16, 2b/16,
2b/16, 2b/17, 2b/17, 3a/02, 3a/03,
3a/06
b.+kaç 16b/09
[=156]
birle
b. 2a/19, 3b/04, 4a/19, 27a/18
[=4]
bit-
b.-er 24a/05, 26b/12, 26b/17, 27a/02
[=4]
biz
b. 8b/08, 8b/09
b.+e 8b/07
b.+im 15b/02
[=4]
bogazlu
b. 24b/03
[=1]
bogul-
b.-a 14a/02
[=1]
boş
b. 25a/10
[=1]
boyın
b.+ı (boynı) 22a/07
b.+ında (boynında) 23a/16, 24a/07
b.+larında 11a/05
[=4]
boyınlı
b. 22b/09
[=1]
boyınlı
b. 24b/03
[=1]
boylu
b. 22a/19
[=1]

boyun
b.+larına 13b/18
b.+u (boynu) 23a/09
[=2]
boyunlu
b. (yay boyunlu) 21b/17
[=1]
boyunlu
b. 15b/04
[=1]
böğürli
b. 22b/10
[=1]
bölüg
b.+i 4b/16
b.+ün 4b/12
[=2]
bölük
b. 4b/11, 5a/07, 5b/02, 5b/04
b.+den 5b/09, 5b/10, 5b/14
b.+leri 5a/05
[=8]
böyle
b. 19b/09, 27a/05
[=2]
bu
b. 3a/10, 3b/01, 4a/16, 4b/15, 5b/01,
5b/08, 5b/10, 5b/13, 6a/02, 6a/05,
6a/06, 6b/01, 6b/18, 7a/06, 7a/09,
7b/12, 9b/11, 10a/16, 10a/17,
12a/15, 12b/03, 13a/14, 14b/01,
14b/06, 14b/09, 15b/01, 15b/17,
16a/06, 16a/15, 16b/09, 17a/09,
18a/07, 18a/16, 18b/03on, 18b/08,
18b/15, 19a/03, 19a/19, 19b/02,
19b/16, 20b/01, 20b/07, 20b/07,
21b/02, 21b/06, 22a/16, 22b/06,
22b/06, 23a/18, 24a/06, 25b/18,
26b/05, 27a/04
b. (hal bu ki) 8b/08
b.+dur 3a/08, 4b/10, 5a/01, 5a/09,
7a/19, 10b/17, 12a/17, 14a/01,
14b/12, 17a/06, 24b/14, 26a/05
b.+ndadır 20a/12
b.+ndan 9a/03
b.+nlara 1b/16, 5b/05
b.+nlardan 17b/17
b.+nlardır 7b/05
b.+nları 8a/05
b.+nların üzerlerine 4b/19, 5a/08

[=75]
bul-
kuvvet bul- 6a/12
taze can bul- 4a/11
zafer bul- 13b/14
[=3]
bul-
b.-dugı 27a/06
b.-mak 13b/14
b.-masına 4a/11
b.-unmaz 3a/06
b.-ur 3a/07, 6a/12
[=6]
bulun-
b.-a 22a/02, 22a/17
faide bulun- 22b/05
b.-mazsa 19a/19
b.-ur 22b/05
[=5]
bunlar
b.+dan 15b/11
[=1]
burc
b. (neyyir-i burc-ı safa) 2b/16
[=1]
burın
b.+ı (burnı) 27a/04
b.+ında (burnında) 19a/16
b.+ının (burnının) 19b/14
[=3]
burkaşık
b. 23a/16, 24a/05, 24a/06, 24a/07
[=4]
burunlu
b. 24b/04
[=1]
but
b.+ları 22b/11
[=1]
buyır-
b.-dı 18b/12
b.-mıdır 18b/03on
b.-mıslardır 14b/19
[=3]
buyur-
nehy buyur- 19a/07
rıhlet buyur- 20b/12, 20b/19
taammül buyur- 15b/18
teşyid buyur- 1b/10
[=5]

buyur-
b.-dı 12a/13, 12b/15, 14a/14, 16b/04,
17a/03, 17a/12, 17a/16, 18a/02,
18b/15, 19a/02, 19b/01, 19b/05,
19b/12, 19b/17, 20a/08, 21a/18
b.-dı-ki 9a/09, 11b/10, 15b/13
b.-dılar 10b/06, 14b/03, 15b/10,
16a/17, 17b/01
b.-du 18b/01, 19a/09, 20a/02
b.-dugı üzre 14a/09
b.-duklarını 26a/13
b.-ıla 4b/09, 6a/14, 7a/10, 10a/12,
15b/18
b.-ılmışdır 10a/07
b.-ırlar 15a/04
b.-mıdır 11b/18, 17b/12, 19a/07,
20b/03
b.-mıdır 7b/17, 8b/19, 9a/18,
16b/17
b.-mıslardır 14b/10
b.-muşdır 18a/10
b.-muşlar 26a/16
b.-ulmuşdur (buyrulmuşdur) 11b/08
b.-up 1b/10, 20b/12, 20b/19
b.-ur 8a/14, 8a/17, 9a/06, 17a/07,
25b/07, 26a/09
b.-urlar 25b/19
[=58]
buyurul-
b.-mıdır 10a/10
[=1]
buyurul-
b.-mıdır 11b/15, 22b/02
b.-muşdır 26a/03
[=3]
bük-
b.-üp 14a/13
[=1]
bülbul
b.+e 3a/04
[=1]
bünyad
b. eyle- 6a/17
[=1]
büyü-
b.-mekden 27a/02
[=1]
cabir
c. radiya'llahu an-hu 13b/09
[=1]

cafer

c. 11b/15
[=1]

caiz

c. 18b/17, 19a/07
c.+dür 14a/01
[=3]

can

c. 3a/07
c. (taze can bul-) 4a/11
c.+ın 11a/07
c.+ına 3a/06
c.+vir- 3a/05, 3a/07
[=6]

canib

c.+den 10a/14, 10a/18, 10b/02,
24b/15
c.+e 22b/14
c.+inden 7a/15, 7a/15, 19b/15
[=8]

cebr

c. 5b/10
[=1]

cehennem

c. 11b/08, 11b/12
c.+e 26a/10
[=3]

celile

c. (risale-i celile) 4a/13
[=1]

celle ve ala

c.+ya 9a/13
[=1]

cem

c. eyle- 15a/11
c.+i 2b/02
c. it- 4a/14, 6b/02
c. ol- 21b/14, 23a/19
c. olun- 20a/04
[=7]

cemaat

c.+i 18a/15
[=1]

cemal

c. (arz-ı cemal) 27b/13
c. (sebeb-i cemal ü kemal) 15a/07
[=2]

cemaziye'l-ahır

c.+ının 3b/01
[=1]

cemi

c. 6b/02, 7b/14, 8a/09, 11a/11,
11a/12, 15b/09, 20a/05
[=7]

cenab

c.+ı hazret-i hak 15a/08
c.+ı hazreti hak 15b/09
c.+ı kibriya 1b/02
c.+ı şevket-meab ve nusret-nisab
4a/06
[=4]

cenahü'l-feres

c. 24a/08
[=1]

ceng

c.+de 6a/17, 8a/02
c.+e 5a/01
c.+it- 5a/07
[=4]

cennet

c. (ehl-i cennet) 26b/04
c.+de 9b/08, 16a/19, 16b/04
c.+e 16b/07
[=5]

cerir

c.+den 14a/10
[=1]

ceyren

c. 7a/05
[=1]

cezm

c. 21b/05
c.+e 27a/10
c.+ü azimet 21b/09
[=3]

cihad

c. 7b/15, 20b/09, 21a/15, 21b/05
c.+ı fî-sebîlî'llah 21a/10, 21a/16,
21b/02, 26b/05
[=8]

cihan

c.+da 3a/08, 26b/07
[=2]

cihet

c.+inden (nizam-ı cihet) 6a/11
[=1]

cin

c. 17a/06, 17a/08
c. (halık-ı cinn ü nas) 1b/04
[=3]

cinn	[=2]
c. 2b/03	çalış-
[=1]	ç.-makdır 5b/04, 5b/08
cinni	[=2]
c.+ler 17a/16	çapraz
c.+lerdir 8a/10	ç. 24a/11
[=2]	[=1]
cins	çar
c. 17a/08, 17a/17, 17a/18, 24b/12	ç.+ı dürer-i bi-baha 2b/18
c.+i 9b/18, 10b/18	[=1]
c.+idir 24b/03	çar-yar
[=7]	ç.+ı nam-dar 2b/13
cu	[=1]
c. (cüst ü cu) 3a/15	çatla-
[=1]	ç.-r 25b/03
cübeyr	[=1]
c. (nafı bin cübeyr) 20a/06	çayır
[=1]	ç.+da 11a/10
cümle	[=1]
c. 3a/13, 5a/11, 5a/13, 5a/19, 15b/06,	çehar-sütun
17a/05, 23b/04, 24b/02, 26a/11	ç.+ı ustıvar 2b/14
c. (serdar-ı cümle zümre-i enbiya)	[=1]
2a/11	çek-
c.+den 2b/18, 6b/15	ç.-diler 6b/16
c.+nün 24b/09	ç.-üp 26b/03
c.+si 2b/19, 3a/01, 3a/02, 3a/03,	[=2]
3a/04, 8b/12, 9b/07, 14a/04,	çemen
16b/09, 23a/19	ç.+i baht 27b/09
c.+sin 12b/09	[=1]
c.+sinde 9b/05	çene
c.+sinden 23b/01	ç. 27a/08
c.+sine 6b/03, 7a/06	ç.+si 27a/01
c.+sini 15a/10	ç.+sinden 27a/07
c.+sinün 7a/11, 14b/12, 21b/06,	[=3]
23b/05	çerag
c.+yi 24a/06	ç.+ı efzun-ı encümen-i vefa 2a/12
[=34]	ç.+ı ruşen-i handan-ı devlet 3b/16
cüdi	[=2]
c.+lerinün 7a/10	çık-
[=1]	ç.-an 26b/13
cündilik	ç.-ar 26b/11
c.+de 7a/17	ç.-ar idi 7a/16
[=1]	ç.-dı 18b/14
cüst	[=4]
c.+ü cu 3a/15	çig
[=1]	ç. 24a/19
cüziyye	[=1]
c. (tahsil-i maarif-i cüziyye ve	çil
külliyeye) 3a/12	ç. 6b/09, 23b/12
c.+den (3a/13	[=2]

çok	d. 5a/02, 27b/07
ç. 13a/08, 14a/06, 14b/08, 15b/17, 16a/09, 20b/04, 22a/07, 22b/10, 23a/03, 23a/14, 23b/03, 23b/18, 25b/03, 25b/12, 26a/04	d. (hayy-ı daim ve ebed) 1b/01 [=3]
[=15]	daima
çukur	d. 5a/09, 13b/07 [=2]
ç. 27a/02	dalal
[=1]	d. (mahi-i asar-ı dalal u fesad) 3b/15 [=1]
çukurcuk	dane
ç.+lar 26b/19	d. 18b/02 [=1]
[=1]	dar
çünkü	d.+ı beka 20b/11, 20b/18 d.+ı din 2b/14 [=3]
ç. 15b/01	dari (imam-ı dari)
[=1]	d. 19b/10 [=1]
da	darik
d. 21b/02	d.+i derek-i dirayet 2a/08 [=1]
[=1]	davet
dad	d.+it- 6b/01 [=1]
d. (adl ü dad) 27b/13	davud
d. (padişah-ı adl u dad) 3a/08	d. (ebu davud) 19a/04 d. (ebu davud nesai) 19a/07 [=2]
[=2]	de
dahı	d. 22a/03, 22a/03, 22a/04 [=3]
d. 3a/05, 5a/10, 6a/07, 6a/14, 6b/02, 6b/07, 6b/08, 6b/10, 6b/11, 7a/09, 7a/18, 7b/09, 8a/04, 8a/07, 8a/12, 8a/14, 8a/16, 8b/06, 8b/09, 8b/14, 8b/17, 9a/01, 10a/01, 10a/02, 10a/05, 10a/08, 10b/01, 11a/02, 11a/04, 11a/05, 11b/13, 13a/03, 13a/08, 13a/10, 14a/02, 14a/03, 14a/07, 14b/01, 14b/04, 15a/16, 15a/18, 15b/02, 15b/04, 16a/13, 16a/19, 16b/03, 16b/17, 17a/06, 17b/03, 17b/06, 18a/01, 18a/06, 18a/07, 18a/12, 18a/13, 18b/04, 18b/14, 18b/17, 20a/04, 20b/18, 21a/07, 22b/01, 22b/04, 22b/19, 23a/01, 23a/03, 23a/04, 23b/13, 24a/18, 24b/19, 25a/05, 25a/19, 25b/16, 26a/05, 26a/16, 26b/01, 26b/12, 27a/02	de-
[=78]	d.-mişlerdür 16b/12 d.-ye 10a/19 d.-yu 17a/16 d.-yü 4b/16, 8b/19, 9a/01, 9a/06, 10a/10, 11b/08, 11b/15, 12b/12, 13b/18, 14a/14, 14b/03, 14b/19, 15b/02, 15b/16, 16a/17, 18b/12, 19b/01, 21a/18 [=21]
dahi	deaim
d. 22a/19	d.+i kavaim 2a/17 [=1]
[=1]	def
dai	d.+it- 5a/07 [=1]
d.+leri 4a/16	degil
[=1]	d. 3a/05, 3a/05, 22a/16, 27a/06
daim	

d.+dir 18a/05, 18b/17
d.+dür 19a/07
[=7]
degin(-e degin)
d. 14a/15
[=1]
degin
d.+(-a degin) 13b/07
[=1]
degirmi
d. 22a/16
[=1]
dek
d.+(-e dek) 3a/12, 13b/14, 14a/05
[=3]
deklavi
d. 24b/06
[=1]
delalet
d. it- 15b/17
[=1]
delik
d. 27a/04
[=1]
dem
d. 27b/11
[=1]
demür
d. 23b/09
d.+i 27a/06
[=2]
denlü
d. 9b/06, 9b/11, 11a/13, 11a/13
[=4]
der
d. 4a/13
[=1]
der-gah
d. (makbul-ı der-gah-ı kibriya) 2a/16
[=1]
der hususa
d. 2b/13
[=1]
der-
d.-im 17b/05
[=1]
derece
d. 21a/16, 21a/18
d.+sidir 21a/16
d.+sinde 21a/17

d.+sinden 21a/17
[=5]
derek
d. (darik-i derek-i dirayet) 2a/08
[=1]
dergah
d.+ı rabbi izzet 21b/10
[=1]
derili
d. (yufka derili) 21b/17
[=1]
derin
d.+ol- 27a/03
[=1]
derle-
d.-miş 25a/11
[=1]
derya
d. (gevher-i derya-yı safa) 2b/18
[=1]
deve
d. 15b/04, 22a/08
d.+lerin 8b/10iz
d.+ye 22a/03, 22a/07
[=5]
deve kuşu
d. 7a/06
[=1]
devlet
d. 3a/06, 14b/13
d. (çerag-ı ruşen-i handan-ı devlet)
3b/16
d. (din ü devlet) 4a/10
d. (durre-i tac-ı devlet-i sultaniyye)
3b/14
d. ile 27b/15
[=6]
deyü
d. 10a/07, 24b/12
[=2]
dıraz
d. 27b/07
[=1]
di-
d.-di 15a/17, 15b/06, 16b/09, 17a/12,
17a/13, 17a/17, 17b/04, 17b/06,
17b/08, 17b/09, 17b/10, 18b/03on,
19b/12, 21a/06
d.-di-ki 15a/05, 15a/08
d.-diler 13a/10, 14b/06, 18a/18

d.-dükleri 16a/17, 19b/01, 19b/02	d.+inde (arab dili) 9a/01
d.-düm 16b/04	[=1]
d.-mek 8a/11, 14a/05, 17b/17	dil-averan
d.-mekdir 12b/02, 13b/02, 13b/05, 13b/09, 13b/19, 14a/16, 15a/01, 17a/05, 18a/07, 18a/13, 19b/08, 19b/16, 19b/19, 20a/05, 20a/10, 20a/13, 20a/14	d. (şecian-ı asakir ü dil-averan) 1b/16
d.-mekdür 8a/09, 8a/13, 9a/01, 9a/16, 9b/04, 9b/07, 11a/09, 11a/19, 11b/13, 13a/09, 17a/01, 17a/09, 17b/17, 17b/17, 19a/13, 19b/09, 25b/12	[=1]
d.-mişdür 22b/03	dile-
d.-mişler 7a/09, 7a/19, 14a/02, 17a/18, 19b/02, 22a/01, 23b/05, 23b/06, 23b/14, 24b/02	d.-dügün 15b/11
d.-mişlerdir 18b/06	d.-rse 16b/11
d.-mişlerdür 26a/06	d.-sen 19b/06
d.-müşdür 17b/01	[=3]
d.-müşlerdür 25b/14	dilsiz
d.-nülür 6a/03	d.+dir 23a/09
d.-r 26a/11	[=1]
d.-r idi 12a/16	dimek
d.-rler 20a/17, 24a/04, 24a/05, 24a/06, 24a/08, 24a/09, 24a/11, 24a/16, 24a/18, 24a/19, 26b/11, 26b/13, 26b/14	d. 9b/09
d.-ye 10a/14, 10a/16	d.+dür 12a/01
d.-yeler 7b/12	[=2]
d.-yesiz 8b/06	dimyati
d.-yince 21a/06	d. (imam-ı dimyati) 15a/02
d.-yü 11b/18, 16a/10, 16a/15, 18b/03on, 21a/07, 21b/10	[=1]
d.-yüp 21a/19	din
[=103]	d. (ada-yı din-i mübin) 27a/16
dide	d. (dar-ı din) 2b/14
d. (nur-ı dide-i dudeman-ı al-i osman) 0	d. (erkan-ı din-i metin) 2a/18
[=1]	d. (esbak-ı mübarizan-ı din ü iman) 4a/08
didi	d. (merkez-i dünya vü din) 2b/17
d.+ler 20b/02	d. (nesaim-i ravza-ı razıyye-i din) 2b/12
[=1]	d. (ulema-yı din) 26a/06
dik	d.+i islam 9b/10, 9b/11
d. 22a/10, 23b/03	d.+ü devlet 4a/10
[=2]	[=10]
dik-	dinil-
bagçe dik- 5b/07	d.-ecek 18b/19
[=1]	d.-mişdir 20a/12
dil	d.-mişdür 10a/11
	[=3]
	dip
	d.+i (dibi) 26b/18
	[=1]
	dir-
	d.-ler 5b/05, 9a/02
	[=2]
	dirayet
	d. (darik-i derek-i dirayet) 2a/08
	[=1]
	dirhem
	d. 16a/13
	d.+den 16a/16

[=2]	16a/16, 24a/17, 24a/17, 26b/12,
diril-	26b/13
d.-üp 5a/13	d.+inde (dördinde) 26b/17
[=1]	[=15]
diş	döşe-
d. 26b/12, 26b/14, 26b/15	d.-yeler 24b/16
d.+e 26b/13	[=1]
d.+i 26b/10, 26b/10	döşeg
d.+inden 27a/07	d.+i 13a/02
d.+inün 26b/16, 26b/18	[=1]
d.+ler 26b/14	dua
d.+lere 26b/11	d. eyle- 13b/17
d.+leri 26b/15, hatime	d. it- 15b/03, 16a/08
d.+lerin 26b/09, 27a/04	d. kıl- 13b/18
[=15]	d.+n-ile(2) 27b/16
dişlü	d.+yı hayr 5a/15
d. 22b/08	[=6]
[=1]	duhan
diyar	d.+dan 25a/11
d.+da 19b/02	[=1]
d.+larda 23b/17	durre
[=2]	d.+i tac-ı devlet-i sultaniyye 3b/14
dizgin	[=1]
d.+den 25b/01, 25b/02	dut-
[=2]	d.-alar 24b/17
dost	[=1]
d.+ları 16a/14	duy-
d.+larıma 15a/06	d.-maz 23b/19
[=2]	[=1]
dög-	dükeli
d.-e 23a/13	d. 8b/06
[=1]	[=1]
dökil-	düken-
d.-ür 13a/03	d.-mez 27b/06
[=1]	[=1]
dön-	dümeyri
d.-er 26a/02	d. (imam-ı dümeyri) 15a/01
d.-üp 8b/09	[=1]
[=2]	dün
dördinci	d. 24b/18
d. 5b/04	[=1]
[=1]	düneli
dördüncü	d. 26a/03
d. 6b/06	[=1]
d.+si 4b/15	dünya
[=2]	d. 14a/04, 15a/01, 15a/09, 16a/01
dört	d. (merkez-i dünya vü din) 2b/17
d. 4b/11, 4b/12, 4b/15, 5b/08, 5b/10,	d.+da 14b/13, 16b/01, 18a/05
5b/14, 8b/03, 12b/08, 16a/13,	[=8]
	dürer

d. (çar-ı dürer-i bi-baha) 2b/18
[=1]
dürlü
d. 20a/11
[=1]
dürud
d.+ü huceste-vürud 1b/03
[=1]
dürüst
d. (azimet-i dürüst) 12a/03
[=1]
düş-
d.-en 7a/04
d.-er 26b/17
d.-meye 25a/09
d.-miş 6b/05
[=4]
düşman
d.+larmız 8a/06
[=1]
düşmen
d. 5a/06, 11b/05, 13b/14
d.+e 24a/16, 27b/14
d.+ime 16a/15
d.+lerime 15a/06
[=7]
düz
d.+ol- 23a/09
[=1]
eazz
e. (hakan-ı eazz u ekrem) 3b/13
[=1]
ebed
e. (hayy-ı daim ve ebed) 1b/01
[=1]
ebediyye
e. (sebeb-i izzet-i ebediyye) 15b/14
[=1]
ebi
e. 11b/15
e. veheb 19a/08
[=2]
ebi ümame-i bahili
e.+den 12a/09
[=1]
ebu
e.+bekr 21a/07
e.+bekr-i sıddik 20b/12, 20b/13,
21a/08
e.+davud 19a/04

e.+davud nesai 19a/07
e.+eyyüb ensari 17b/11
e.+hureyre 18a/01, 20a/15
e.+katade 19a/13, 19b/10
[=11]
ebu'l
e.+hasan 17a/19
[=1]
ebu hureyre
e.+den 9a/07, 10b/04
[=2]
ebu kübeyşe-i enmari
e. 13a/16
[=1]
ebyare
e. 24b/06
[=1]
ecir
e. 10b/19, 11b/06, 12a/07, 12b/01,
14b/13
[=5]
ecr
e. 14a/15
e.+i 11b/14, 12a/06
e.+i azim 18b/09
[=4]
eda
e. 26b/07
e.+eyle- 11b/03
[=2]
edeb
e. 18a/06
[=1]
edek
e.+i (edegi) 26b/03
[=1]
efdal
e. 21a/14, 21a/18, 21a/19, 21b/03
e.+i evlad-ı beşer 2a/10
[=5]
efham
e. (sultan-ı azam u efham) 3b/13
[=1]
eflak
e.+e 27b/10
[=1]
efras
e. 1b/05
e. (gurre-i efras-ı baht-ı osmaniyye)
3b/14

e.+da 4a/13
e.+ı farisan 4a/07
e.+ı firaset-karın bab.ı evvel
e.+ın (tecride-i efras) 3a/15
[=6]
efzun
e. (çerag-ı efzun-ı encümen-i vefa)
2a/12
[=1]
eg-
e.-meye 23a/07, 23a/14
[=2]
eger
e. 7a/07, 8b/13, 8b/16, 10a/14,
10a/15, 10a/18, 11b/01, 11b/02,
11b/04, 16b/06, 18a/12, 19a/18,
23a/06, 23a/08, 23a/16, 23b/13,
24a/02, 24a/15, 24b/03, 25a/05,
26a/15, 26a/18, 27a/05,
27a/06
[=25]
eglence
e. 17b/17
[=1]
ehadd
e.+i intikam 27a/16
[=1]
ehadis
e.+i satıu'l-envar 3a/19
e.+i şerife 20b/08
[=2]
ehem
e. 23b/01
[=1]
ehl
e.+i 18a/15
e.+i (esnaf ehli) 5a/11
e.+i cennet 26b/04
e.+i ilm 6a/06
e.+i islam 7a/10, 11a/02, 11a/09
e.+ine 5b/11, 6a/04, 12a/07, 15a/07
e.+ini 6a/04
e.+inin 5b/18
[=13]
eimme
e.+i hadis 9a/06, 13a/15
[=2]
ek-
ekin ek- 5b/07
e.-mege 5b/07

[=2]
ekin
e. 4b/15, 5b/05
e. ek- 5b/07
[=3]
ekki
e. 22b/12
[=1]
ekrem
e. 15a/03
e. (hakan-ı eazz u ekrem) 3b/13
[=2]
ekser
e. 7a/19, 24a/07
[=2]
ekseriyya
e. 22b/01
[=1]
eksik
e. 4b/11, 23a/02, 23a/15
e.+lik 8b/07, 15a/15
[=5]
el
e.+i 7a/14
e.+in 13b/02, 13b/08
e.+inde 27b/11
e.+ine 8b/12, 10a/01
e.+inüz.ile 13b/17
e.+iyle 7a/12, 7a/13
[=9]
el-hamdü
e. 5b/15
e.+li'llahi Teala 4a/10
[=2]
el-muhtas
e.+sı bi-mezid 3b/19
[=1]
el-müeyyedü-bi't-teyid es-samedani
e. 3b/05
[=1]
elbette
e. 5b/10, 21a/06, 21a/09
[=3]
elf
e. (müceddid-i elf-i sani) 3b/05
[=1]
elli
e. 27a/12
[=1]
eltaf

e. (mazhar-ı eltaf-ı hak) 3a/03
[=1]
elvan
e.+ından 6b/02
[=1]
elzem
e. ol- 23b/01
[=1]
emcad
e. (al ü ashab-ı emcad) 2b/08
[=1]
emek-dar
e.+larından 4a/17
[=1]
emr
e.+i bi'l-maruf 5a/10
e.+i hak 15a/18
e.+i maaş 5b/05
e.+in 16b/13, 16b/17
e. it- 6b/02
e. ol- 16b/15
[=7]
emsal
e.+in 13a/08
[=1]
en
e. 16a/01
[=1]
enam
e. (seyyid-i enam)ve 2a/08
[=1]
enbiya
e. (serdar-ı cümle zümre-i enbiya)
2a/12
e.+ya (senen-i sünen-i enbiya ve
asfiya) 2a/04
[=2]
encümen
e. (çerag-ı efüzün-ı encümen-i vefa)
2a/13
[=1]
enderun
e.+ı harem-i hümayun 4a/16
[=1]
enduz
e. (fürug-ı enduz-ı nişimen-i safa)
2a/13
[=1]
enes
e.+bin malik 19a/01

[=1]
enfas
e.+ı tayyibe 2b/12
[=1]
ensari
e. (ebu eyyüb ensari) 17b/11
[=1]
envar
e.+ı şer-i mübin 2a/18
[=1]
er
e.+ler 15a/15
[=1]
erbaa
e. (kavaim-i erbaa-ı feres) 4b/12
e.+dan (anasır-ı erbaa) 6a/14
[=2]
erbab
e. (hami-i-erbab-ı sıdk u sedad)
3b/15
e.+ı seyf 6a/06
e.+ı seyf zabitleri 4b/18
[=2]
erkan
e.+ı din-i metin 2a/18
e.+ının 6a/16
[=2]
es-sultan
e.+ı ibnü's-sultan 4a/01
[=1]
es-
e.-ip 27b/14
[=1]
esab
e.+dır 25b/04
[=1]
esad
e.+ı saat 3b/02
[=1]
esbab
e.+ı maaş 6a/07
e.+ile 5a/02
[=2]
esbak
e.+ı mübarizan-ı din ü iman 4a/08
[=1]
esirge-
e.-mez 26b/01
e.-n 25b/11, 26a/18
e.-nmez 26b/02

e.-r isenüz 26a/19
e.-yüp 26a/15
[=6]
eskal
e. 7a/08
e.+ü alat 7a/07
[=2]
eslaf
e. (ulema-i eslaf) 4b/10
[=1]
esnaf
e. 5b/11
e.+a 5b/06
e. ehli 5a/11
[=2]
eş
e.+i (nur-ı nalenün gün eşi) 2a/14
[=1]
eşedd
e. 25b/04
[=1]
eşit-
e.-dim 11b/09, 17a/02
e.-üp (eşidüp) 14b/11
e.-ür (eşidür) 7a/05
[=4]
eşkin
e. 7a/01, 23b/11
e. ol- 23a/17, 23a/18
[=4]
eşya
e.+yı 15b/09
[=1]
et-
ittifak et- 4b/10
tesmiye et- 14a/07
e.+mişlerdir 14a/07
e.+mişlerdür 4b/10
[=4]
et
e.+i 23b/03
e.+leri 23a/03
[=2]
ev
e.+den 17a/17
e.+e 8a/11, 17a/06, 17a/08, 17a/17,
17b/10
e.+imde 17a/11
e.+inde 14b/03, 17a/13
e.+ine 17a/14

[=10]
evkat
e.+ı hamse 5a/15
e.+ı mübareke 5a/16
[=2]
evlad
e. (efdal-i evlad-ı beşer) 2a/10
e.+una 15b/13
[=2]
evvel
e. 23a/06, 23a/06, 25a/13, 26b/10
e. (bab-ı evvel) 7b/15, bab.ı evvel
e.+a 6b/16
e.+i 21b/14
e.+inde (bab-ı evvel) 16b/16
e.+ki 4b/17
e.+kisi 4b/12, 9b/19
[=12]
ey
e. 3a/08
[=1]
ey-
e.-dir 12b/03, 16b/02
[=2]
eyegü
e.+si 23a/15
[=1]
eyer
e. 8b/15
e.+e 25a/10
e.+in 25a/11
[=3]
eyerlüg
e.+i 23a/09
[=1]
eyit-
e.-di 9a/08, 14a/18, 16a/15, 17a/02,
18b/08, 18b/13
e.-diler 18a/16
e.-dim 18b/08
e.-ti 17b/07, 17b/08, 18a/08
[=11]
eyle-
murad eyle- 21a/02
[=1]
eyle-
bünyad eyle- 6a/17
cem eyle- 15a/11
dua eyle- 13b/17
eda eyle- 11b/03

eyle eyle- 12a/06
 gaza eyle- 12a/03
 hayr dua eyle- 5a/14
 ihtiyar eyle- 15b/12
 kasem eyle- 9a/05
 men eyle- 21a/19
 mübarek eyle- 13b/18
 mülazemet eyle- 19a/10
 münkad eyle- 8b/07
 rıfk eyle- 25b/11
 riayet eyle- 16a/07
 rivayet eyle- 9b/14, 13b/10, 17b/12,
 19a/14, 20a/01
 sadaka eyle- 12b/06, 12b/10
 takviyyet eyle- 16b/10
 tamam eyle- 21b/02
 tertib eyle- 4b/04
 teshir eyle- 8b/07
 tesmiye eyle- 4b/03
 teşrif eyle- 16b/02
 zabt ve hıfz eyle- 4b/16
 zıkr eyle- 20a/19
 e.-() 13b/18, 15b/12
 e.-di 6a/17, 8b/07, 8b/07, 12b/06,
 12b/10, 17b/12
 e.-digi 20a/19
 e.-dikde 21a/02
 e.-diler 21b/02
 e.-dim 4b/04, 15a/11
 e.-diyse 9b/06
 e.-düm 21b/09
 e.-me() 21a/19
 e.-mege 21a/11
 e.-megi 4b/16
 e.-mek 12a/03, 16a/07
 e.-mekden 12a/06
 e.-miş idi 14b/06
 e.-mişdir 19a/14
 e.-mişdür 9b/14, 13b/10
 e.-n 13b/17, 19a/10, 25b/11
 e.-r 9a/05, 12a/09, 16b/02, 16b/10,
 16b/11, 20a/01
 e.-rse 11b/03
 e.-se 11b/14, 11b/19
 e.-ye 15b/02
 e.-yeler 5a/14
 e.-yen 17b/07
 e.-yüp 4b/03
 [=71]
 eymen

e.+i üslub 1b/11
 [=1]
 eyt-
 e.-di 10b/05, 11b/09, 12b/14, 14a/11,
 16a/03
 e.-di-ki 14a/18
 e.-ti 17b/03, 17b/05, 18a/18, 19a/05,
 19b/04, 19b/10
 [=12]
 eyü
 e. 5a/02, 21b/13, 22a/02, 24a/08,
 24b/08, 25a/16
 e.+dür 19b/19
 e.+si 22b/06, 24b/02, bab.ı sani
 e.+sin 21b/12
 e.+sü 22a/18
 [=12]
 eyülüg
 e.+ine (eylügine) 5a/13
 [=1]
 eyyüb
 e. (ebu eyyüb ensari) 17b/11
 [=1]
 ezan
 e. oku- 20b/16, 20b/17, 21a/01
 e.+un 21a/04
 [=4]
 ezeli
 e. (hüda-yı ezeli) 1b/06
 [=1]
 ezhar
 e.+ı utıyyat-ı behiyyat-ı melik ü
 mennan 2b/
 [=1]
 eziyyet
 e. 17b/07
 [=1]
 facire
 f. 26b/02
 [=1]
 fahırlan-
 f.-mak 11a/02
 [=1]
 fahrlan-
 f.-mak 11b/01
 [=1]
 faide
 f.+bulun- 22b/04
 [=1]
 faidelen-

f.-mek 10a/09
[=1]
faik
f.+üzre (tertib-i faik) 1b/09
[=1]
fakır
f.+dan 11b/04, 14b/15, 14b/17
[=3]
fakir
f.+i fazl-ı gaffar 3a/10
f.+ü bi-kes 4a/16
[=2]
farig
f. 18b/16
[=1]
farisan
f. 4a/09
f. (efras-ı farisan) 4a/08
f.+ı meydan-ı islam u iman 2b/08
f. ile 1b/16
[=4]
farisi
f.+den (selman-ı farisi) 17a/01
[=1]
farz
f.+ı ayn 5a/10
f. ol- 3a/14
[=2]
fas
f. (fass-ı hatem-i enbiya ve mürselin)
2a/09
[=1]
fatiha
f.+ı sure-i nübüvvet 2a/07
[=1]
fazilet
f. 12a/01
f.+i 11b/06, 12a/01, 12b/01, 20b/08
f.+ler 14b/13
[=6]
faziletlü
f. 13a/13
[=1]
fazl
f. (fakir i fazl-ı gaffar) 3a/10
[=1]
fe-şükran
f. sümme şükran sümme şükran
2a/05
[=1]

fehm
f. olun- 14b/09, 17a/09
[=2]
felek
f. (riyah ü felek) 1b/05
f. (sükkan-ı arz u felek) 2b/03
[=2]
ferc
f.+lerin 24b/12
[=1]
ferd
f.+i kaim ve samed 1b/01
[=1]
feres
f. (kavaim-i erbaa-ı feres) 4b/12
f. (rakib-i feres-i firaset) 2a/07
f.+i muhtar 3a/18
[=3]
fers
f.+in 27b/06
[=1]
fesad
f. 6a/13
f. (mahi-i asar-ı dalal u fesad) 3b/15
[=2]
feth
f. (ayine-i şahid-i feth u zafer)
27b/11
f.+u zafer 27b/15
[=2]
feyz
f. (mearic-i feyz ü vücud) 1b/09
[=1]
fezail
f.+i beyan 7b/16
f.+i furusiyyet 3a/17
f.+inde 4b/05
f.+ine 15b/17
[=4]
fışkı
f. 24b/16
f.+sı 9a/15, 9b/03, 9b/08
[=4]
fi-
f. 8a/12
[=1]
fi'l-hakika
f. 12a/01, 12a/15
[=2]
fi-mizanihi yevmü'l-kıyamet

f. 9b/01
 [=1]
 fi-sebi'lillahi
 f. 7b/15, 9a/13, 9b/02, 10a/01,
 11a/03, 11b/11, 11b/14,
 11b/18, 12b/11, 13a/10, 16b/12,
 21a/17
 [=12]
 fikir
 f. 8b/10iz
 [=1]
 firaset
 f. (ilm-i firaset) 3a/14
 f. (rakib-i feres-i firaset) 2a/08
 f. ile 27a/10
 [=3]
 firaset-karin
 f. hakkında (efras.ı firaset-karin)
 bab.ı evvel
 [=1]
 firdevs
 f.+i aşıyan 4a/03
 [=1]
 fukaha
 f.+yı müslimin 26a/06
 [=1]
 fulan
 f. 10a/15, 10a/16, 10a/19
 f. ve fulan 9b/06
 [=4]
 fursat
 f. 20b/05
 [=1]
 furusiyyet
 f. (fezail-i furusiyyet) 3a/18
 [=1]
 fuyuzi
 f.+i haksar 3a/11
 [=1]
 fûrug
 f.+ı enduz-ı nişimen-i safa 2a/13
 [=1]
 fûtuh
 f. (tac-ı fûtuh u saadet) 3b/17
 [=1]
 fûtur
 f. gel- 13b/07
 [=1]
 füyuzi
 f.+i zar 27b/16

[=1]
 gaffar
 g. (fakir i fazl-ı gaffar) 3a/10
 [=1]
 gahi
 g. 25a/01
 [=1]
 gaiyye
 g. (illet-i gaiyye-i menzile) 2b/10
 [=1]
 gala
 g. (kaht u gala) 6a/08
 [=1]
 galib
 g. kıl- 6a/16
 [=1]
 galiba
 g. 19b/02
 [=1]
 ganimet
 g.+dür 14a/15
 g.+leri 15a/11
 [=2]
 garaz
 g.+ı 12a/14
 [=1]
 garra
 g. (tugra-yı garra-yı 2b/01
 [=1]
 gayat
 g. 7a/05, 8b/11
 [=2]
 gayet
 g. 6b/16, 19b/09, 23a/02, 23a/15,
 24a/08, 24a/11, 24b/14
 g.+le 14b/12, 17b/07
 [=9]
 gayret
 g. (malum-ı hümayun-ı gayret-i
 makrun) 7b/01
 [=1]
 gayrı
 g. 8a/04, 8a/07, 18a/18, 24b/12
 g.+lar 13a/16
 g.+ları 9a/07
 [=6]
 gayri
 g. 17b/18, 18a/17, 27a/17
 g.+ler 14b/04
 g.+lerin 18b/19

[=5]
 gayruhu
 g. 24a/15
 [=1]
 gaza
 g. 7b/15, 9b/04, 10a/01, 10a/07,
 11a/10, 11b/04, 11b/07, 11b/12,
 12a/04, 12a/13, 12a/15, 13a/10,
 13a/13, 14b/05, 16b/12, 17b/08,
 17b/10, 20b/09, 21a/11, 21a/15,
 21a/17, 21b/05
 g. eyle- 12a/03
 g. it- 19b/06
 g. kıl- 11b/18
 g.+larda 12a/07
 g.+ya 12a/05, 16a/12, 21b/01
 [=29]
 gazi
 g.+ler 10a/02, 20b/09, 21b/03
 g.+lerin 8b/19, 9a/02, 9b/08
 g.+lerindendir 16a/18
 g.+lerün 8b/17
 [=8]
 gazze
 g.+nün 24b/07
 [=1]
 geç-
 g.-er 7a/07, 13b/05
 g.-erse 10a/15, 10a/15, 10a/19
 g.-mişdür 16b/16
 g.-se 10b/01
 [=7]
 gedil-
 g.-ür 26b/19
 [=1]
 gel-
 fütur gel- 13b/07
 [=1]
 gel-
 g.-di 17a/11, 17b/03
 g.-diler 6b/19
 g.-e 23b/16
 g.-icek 23a/05
 g.-medi 7a/18
 g.-mez 7a/19, 24a/19
 g.-üp 13b/07, 14b/17, 19b/11
 g.-ür 23b/18, 25b/07
 g.-ürse 22b/15
 [=14]
 gem

g.+inün 8b/05
 [=1]
 gemi
 g.+lerden 8b/03
 [=1]
 gemsiz
 g. 7a/16
 [=1]
 gencine-dar
 g. 3a/02
 [=1]
 genç
 g. 27a/08
 [=1]
 gendü
 g. 5b/09, 9b/02, 10a/09, 18a/15,
 18b/01, 18b/16, 18b/17, 25b/11
 g.+lere 5b/06, 5b/18
 g.+ne 15b/13
 g.+nün 7a/13
 g.+sinden 7a/04
 g.+yi 16a/08, 22b/14, 22b/17
 [=16]
 gendün
 g. 15b/11
 [=1]
 geniş
 g. 22a/12, 22b/11, 22b/19
 g. (yatgı geniş) 21b/17
 g. ol- 22b/08
 [=5]
 gerçek
 g.+den 12a/03
 [=1]
 gerdun-tamam
 g. 2b/15
 [=1]
 gerek
 g. 21b/04, 21b/05, 24a/17
 g.+dır 5b/10, 6a/18, 9a/03, 22a/16
 g.+dür 9b/09
 g.+imiş 17a/10, 18b/18
 [=10]
 gerk
 g. 24b/06
 [=1]
 getür-
 g.-dügi 17a/14
 g.-miş 16b/13, 16b/17
 [=3]

gevhher	g.-tiler 17a/17
g.+e 3a/01	g.-üp (gidüp) 21a/10
g.+i bahr-i vefa 2b/18	[=12]
g.+i derya-yı safa 2b/18	giti-neverd
[=3]	g. (rayet-i giti-neverd) 27b/10
gez-	[=1]
g.-dügi 14a/01	gizlü
[=1]	g. 12a/17, 12b/06, 12b/11
gezdür-	[=3]
g.-eler 25a/03	gonçe
[=1]	g.+i gülzar-ı vefa 2b/19
gibi	[=1]
g. 3a/04, 3a/09, 4b/12, 8a/04, 12a/04,	gögis
14a/02, 15a/13, 17a/14, 21a/05,	g.+i ile (göksi) 7a/03
22a/07, 22a/11, 22a/14, 22a/16,	g.+li 22b/11
22b/04, 22b/07, 22b/14, 22b/17,	[=2]
22b/17, 25b/16, 25b/18, 27a/09,	gök
27b/13	g.+ler 26a/19
g.+dir 13b/02, 13b/08, 25b/14,	[=1]
25b/15	gökrek
g.+dür 5a/19	g. 20a/10, 20a/13
[=27]	[=2]
gice	gönder
g. 7a/03, 12b/05, 12b/10, 18b/15	g. 8a/03
g.+de 12a/17, 25a/04	[=1]
g.+de (karanu gice) 6b/16	gönder-
g.+ler 13b/06	g.-ir 14b/18
[=8]	[=1]
giç	gönül
g. 24b/02	g. 22b/04, 22b/05
[=1]	g.+lerin 15b/09
gir-	[=3]
g.-di 26a/11	gör-
g.-ecekden 11b/18	g.-di 6b/17, 6b/17
g.-mez 17a/06, 17a/08	g.-diler 6b/04, 6b/06, 6b/08, 6b/10,
g.-mezin 17b/10	6b/11, 6b/12, 6b/13, 15b/02,
g.-mezler 8a/11	18a/14
g.-üp 7a/15	g.-dügi 22b/04
g.-ür 25b/10	g.-dükde 23a/08
[=8]	g.-düm 14b/03
git-	g.-düm-ki 14a/12
g.-di 17a/13	g.-egen 22b/12
g.-diler 6b/19	g.-esiz 20b/03, 20b/05
g.-en (giden) 25a/04	g.-ince 22b/05
g.-er (gider) 13a/04, 16a/13	g.-mek 18b/17
g.-erem (giderem) 21a/06	g.-melerin 6b/15
g.-erler (giderler) 8b/13	g.-üp 12a/14, 18a/16, 27a/16
g.-mek 21a/02	g.-ür 7a/04
g.-meye 23a/14	[=25]
g.-se 25a/09	göre

g. 5a/18, 12a/09, 14b/11
[=3]
göregen
g. 7a/01
[=1]
göster-
g.-dükde 15b/10
g.-üp 11a/01, 11b/01
[=3]
göz
g. 22b/04, 22b/05
[=2]
gözel
g. 3a/06, 7a/01, 22a/18, 22a/19,
22b/01, 22b/07, 23b/10
g. (yüzi gözel) 21b/19
g.+i 22a/09, 24b/02
g.+likde 22a/05
[=11]
gözet-
g.-memek 26a/10
g.-mezsın 18b/19
[=2]
gözlü
g. 24b/04
[=1]
gurre
g.+i efras-ı baht-ı osmaniyye 3b/14
g.+si 19a/11, 19a/12, 24a/02
[=4]
guzat
g. (sultan-ı guzat-ı müslimin) 27b/01
[=1]
güc
g.+ümüz 8b/09
g.+ünüz 8a/04
[=2]
gülşen
g. (nihal-i gülşen-i ikbal u nusret)
3b/16
g.+i maksud 27b/08
[=2]
gülzar
g. (gonçe-i gülzar-ı vefa) 2b/19
[=1]
gün
g. 6b/06, 6b/07, 6b/09, 6b/10, 6b/11,
6b/12, 6b/13, 18b/07, 18b/13,
24b/17, 25a/03
g. (nur-ı nalenün gün eşi) 2a/14

g.+de 25a/02
g.+den sonra 6b/04
g.+i 3b/02
g.+inde (kıyamet günü) 9a/15, 9b/03
g.+lerde 24b/17
[=18]
gün-be-gün
g. 6a/13
[=1]
günah
g. 11a/03, 11a/04, 11b/01, 25b/03
g.+dır 10b/19
g.+ı 13a/03
g. mahvolun- 18b/12
[=7]
gündüz
g. 12b/06, 12b/10
g.+de 12a/17
g.+ler 13b/06
[=4]
güneş
g.+i (sipehri risaletün güneşi) 2a/13
[=1]
güzel
g. 22a/02
[=1]
habbab
h.+ibni ers 9b/13
[=1]
haber
h.+vir- 17b/01, 18b/13
[=2]
habeşi)
h. 20b/10
[=1]
habeşi
h. (bilal-i) 20b/10
h.+(bilal-i habeşi) 21a/01
[=2]
habib
h.+i ekrem 9b/13, 20b/11, 21a/11
h.+i ilah 2a/16
h.+in 21b/07
[=5]
had
h.+inden (haddinden) 25b/09
[=1]
hadis
h. 14b/01

h.+den (eimme-i hadis) 9a/06,
13a/15
h.+i şerif 11b/07, 11b/13, 13a/14,
14b/07, 15b/17, 16a/03, 16a/18,
16b/09, 17a/09, 19a/03, 26a/02,
26a/16, 26b/04
[=16]
hadis-i
h. 14b/01
[=1]
hak
h. 21a/09, 27b/09
h. (lutf-ı hak) 5b/18
h. (mazhar-ı eltaf-ı hak) 3a/03
h. (tashir-i hak) 8b/16
h. celle ve ala 9a/02, 9a/13, 9b/09,
12b/01
h. celle+ve ala 16b/10
h.+dandır 18a/07
h.+ında (hakkında) 8b/18, 12b/04,
12b/07, 12b/12, 13a/05, 13a/14,
23b/14, bab.ı evvel
h.+ını (hakkını) 26a/10
h.+ka (emr-i hak) 15a/18
h.+kı (hakkı) 25b/04
h. kıl- 27b/07
h.+kın 11b/03
h.+kından (hakkından) 25b/04
h.+la 5b/18
h.+ların 4b/08, 24b/13
h.+larnı 26b/07
h. teala 6a/14, 7b/16, 8a/05, 8a/14,
8b/18, 11a/18, 11b/04, 12a/15,
13a/07, 13a/08, 13a/09, 13b/04,
14a/07, 14b/14, 15a/04, 15b/03,
15b/04, 15b/06, 15b/12, 16b/06,
16b/13, 27a/13
h. teala.nun 12a/10
h. teala.ya 16a/08
h. tebarek ve teala 9a/03
[=54]
hakan
h.+ı eazz u ekrem 3b/13
[=1]
hakik
h. kıl- 1b/13
[=1]
hakim
h. 19b/03
h.+i 26a/19

[=2]
hakir
h.+ü bi-mikdar 3a/10
[=1]
hakisar
h. (küffar-ı hakisar) 8a/01
[=1]
hakkıyçün
h. 9a/01, 9a/06
[=2]
hakku'llah
h.+ı 11a/05
[=1]
haksar
h. (fuyuzi i haksar) 3a/11
[=1]
hal
h. bu ki 8b/08
h.+i 10b/18, 18b/19, 27a/05
h.+i kiber 3a/12
h.+lerine 5b/09
[=6]
hal-i hayl
h. 3a/16
[=1]
halas
h. ol 14b/15
h. ol- 14a/03
[=2]
halde
h. 17a/05, 18b/02
[=2]
halel
h. vir- 25b/14
[=1]
halık
h.+ı cinn ü nas 1b/04
[=1]
hali
h. ol- 12a/19
[=1]
halife
h.+i islam 5a/14, 20b/12, 20b/19
[=3]
halifetu'llahi fi'l-ardı
h. 3b/08
[=1]
halik
h. 1b/13
[=1]

halise
 h. ile (niyyet-i halise) 21b/04
 [=1]
 halk
 h. 12a/14, 15b/02
 h.+a 5a/18, 11b/01
 h.+ı 5a/12, 6a/14
 h.+ın 5a/13
 h. olun- 20b/10
 [=8]
 halkıllah
 h. (şefkat ali halkıllah) 26a/13
 [=1]
 hamd
 h.-ü bi-had 1b/01
 [=1]
 hami
 h.+i-erbab-ı sıdk u sedad 3b/15
 [=1]
 hamse
 h.+de (evkat-ı hamse) 5a/15
 [=1]
 han
 h. 4a/01
 h. ibnü's-sultan 4a/01
 [=2]
 handan
 h. (çerag-ı ruşen-i handan-ı devlet)
 3b/16
 [=1]
 haram
 h. ol- 10a/17
 [=1]
 harb
 h. 25a/19
 [=1]
 harc
 h. it- 8a/12, 12a/18, 12b/12, 13a/05,
 13b/02
 h. ol- 13b/04
 [=6]
 hareket
 h.+e 7a/09
 [=1]
 harem
 h. (enderun-ı harem-i hümayun)
 4a/16
 [=1]
 harim
 h.+i ilah 3a/01

[=1]
 haris
 h. (ömer bin haris) 20a/01
 [=1]
 harras
 h. 1b/06
 [=1]
 hasen
 h. (karz-ı hasen) 13a/08, 13a/09
 h.+e (suret-i hasen) 2a/02
 [=3]
 hasenat
 h. 9b/01, 11a/15, 11a/18
 h.+dan 9b/07
 h.+dır 9b/04
 h. yazıl- 11a/12, 11a/13
 [=7]
 hasene
 h. 18b/03on, 18b/10
 [=2]
 hasıl
 h.+ı kelam 9b/04, 13a/13, 17b/17,
 22a/17
 h. ol- 5b/01, 11a/03, 11a/05, 11b/01,
 12a/02, 12a/08, 14b/14, 15a/01
 [=12]
 hasılı
 h. 10b/17, 19b/09, 20a/05, 20a/12
 [=4]
 hassaten
 h. 5a/15
 [=1]
 hastalık
 h. 25b/15
 [=1]
 hatime
 h. 26b/09
 h.+i risale-i risalet 2a/07
 h. ile (hüsn-i hatime) 16a/10
 h. üzre 4b/03
 [=4]
 hatime-i risale-i risalet)
 h. 2a/07
 [=1]
 hatm
 h. ol- 16a/10
 [=1]
 hatta
 h. 24b/12, 27a/09
 [=2]

hatun
 h.+ın 16a/06
 h.+ıyla 17b/19, 18a/07
 h.+iyle 17b/15
 h.+ları 16a/01
 h.+larından-sonra 16a/05
 [=6]
 havf
 h. 8a/09, 8a/11, 12b/01
 [=3]
 havva
 h.+sına 25b/13
 [=1]
 havvari
 h. 24b/05
 [=1]
 havz
 h. (sahib-i havz-ı mevrud) 2a/11
 [=1]
 hay
 h. (hayy-yı daim ve ebed) 1b/01
 h.+ı salat-ı mutavasılât-ı rahmet ü
 rıdvan 0
 [=2]
 hayat
 h.+ı (zaman-ı hayat-ı sürur-ı nesari)
 21a
 h.+ı hayvan 15a/02
 [=2]
 hayatihi
 h. 5a/18
 [=1]
 hayır
 h. 14a/06
 h.+ları 15a/01
 h.+larmun 14a/04, 15a/10
 [=4]
 hayırlı
 h.+sı 19a/16, 26a/04
 [=2]
 hayl
 h.+ı hayr 2a/01
 [=1]
 hayr
 h. 13b/14, 14a/07, 14a/15, 19b/18,
 20a/08, 20a/11, 27b/16
 h. (dua-yı hayr) 5a/15
 h. (hayl-ı hayr) 2a/01
 h.+a yetiş- 13b/15
 h.+dan 14a/09, 14a/15

h.+ı 15b/13
 [=13]
 hayr dua
 h. eyle- 5a/14
 [=1]
 hayrat
 h.+ların 13a/19
 [=1]
 hayrül-kelam
 h. 27b/06
 [=1]
 hayvan
 h. 7a/02, 7a/02, 26a/07, 26a/15
 h.+a 25b/10
 h.+da (hayat-ı hayvan) 15a/02
 h.+dur 16b/01
 h.+lar 25b/04, 25b/06
 h.+lar üzre 15b/06
 h.+lardan 8b/03
 [=11]
 hayvanat
 h. 2b/03, 7a/05
 h.+ı 5b/08, 26a/18
 h.+ı (hukuk-ı hayvanat) 26a/07
 h.+un 8b/05
 h. üzre 7a/08
 [=7]
 hayvancık
 h.+ı (hayvancığı) 25b/12
 [=1]
 hayz
 h.+ı kabul 4a/18
 [=1]
 hazır
 h. eyle- 14b/05
 h. ol- 8a/09, 17b/15, 17b/16
 [=4]
 hazırla-
 h.-mak ile 8a/05
 h.-n 8a/02, 8a/05
 [=3]
 hazine
 h.+si 6a/11
 [=1]
 hazret
 h.+i 11b/06, 15a/02, 20a/07, 20a/16,
 20a/19, 26a/08
 h.+i aişe siddika 18b/06
 h.+i ali kerremu'llahi 25b/18
 h.+i ebu bekr siddik 20b/18

h.+i imam-ı şafii 22b/02
 h.+i ismail 24b/10
 h.+i ömer 20b/19, 21a/02
 h.+in 18a/14
 h.+inden 19a/14
 h.+ine 19b/11
 h.+leri 5a/17, 13a/04, 14b/05,
 18b/18, 19a/06, 21a/01
 h.+lerinde 20b/15
 h.+lerine 5a/15, 14b/16
 h.+lerinin 6a/09
 h.+lerinin 7b/02, 21a/12, 21b/08,
 26a/11
 [=30]
 hazret-i resul-i
 h. 15a/03
 [=1]
 hazreti
 h. 17b/02, 18a/02, 18a/09, 18a/12
 h.+nün 14a/07
 h. (cenab-ı hazret-i hak) 15b/09
 h. adem 15b/10
 h. ali kerrema'llahu vecche-hu
 hakkında 12b/07
 h. ebi 12b/04
 h. ömer 7a/11
 h. resul 13b/10
 h.+n 14a/12
 h.+nde 9a/03
 h.+nden 13a/17
 h.+ne 10b/05, 16a/01, 16a/04,
 16b/03, 17a/11, 17a/15
 h.+nün 1b/02, 16a/07
 [=22]
 hekim
 h. 6b/02
 h.+i 6b/01
 [=2]
 helak
 h. it- 25b/10
 h. ol- 25b/03, 25b/17
 [=3]
 helal
 h. ol- 10b/01, 26a/08
 [=2]
 helallaş-
 h.-mak 25b/05
 [=1]
 hem-dem
 h. it- 3a/09

[=1]
 heman
 h. 11b/06, 12a/14, 12b/08, 18b/16,
 25a/06
 [=5]
 henüz
 h. 13a/12
 [=1]
 hep
 h. 9b/06, 17b/18, 20a/14
 [=3]
 her
 h. 7a/02, 11a/14, 11a/16, 12a/08,
 12a/18, 14b/10, 15a/18, 17a/04,
 18a/05, 18b/02, 19a/11, 20a/09,
 21b/05, 22b/04, 25a/15, 26a/01,
 27b/11, 27b/13
 h.+bir 5b/18
 h.+biri 2b/09, 2b/15, 20a/12
 h.+biri.ni 7b/03
 h.+birisi 2b/14, 2b/16, 2b/16, 2b/16,
 2b/17, 2b/17, 3a/02, 3a/03, 3a/06
 h.+halde 12a/18
 h. kişi 7b/04
 h. kaçan-ki 5a/19
 h. zaman 3a/07
 [=36]
 herif
 h. 22b/17
 [=1]
 heybet
 h. birle (salabet ü heybet) 3b/04
 h. ile 15b/08
 h.+lü 22a/19
 [=3]
 hıfız
 h. 24b/11
 [=1]
 hıfz
 h.+a 8b/08
 h.+u hirasat 5a/05
 [=2]
 hicret
 h.+e 21a/02
 [=1]
 hiç
 h. 13a/03, 13b/06, 13b/07, 13b/08,
 16b/04, 24a/01, 24a/19
 h.+bir 7a/02
 [=8]

hidayet	h. 15b/07
h. 2a/05	h. tut- 18a/13, 18a/13
h.+i rahman 3a/11	[=3]
[=2]	hoş
hikayet	h. 22b/01
h.+i 18b/03on	[=1]
h. it- 14a/08	hoşlık
h. olun- 17a/10	h. üzre 5a/12
[=3]	[=1]
hikmet	hu
h.+i 17a/15	h. ve bed hu 3a/15
h.+i makrun 6b/19	[=1]
[=2]	huceste-vürud
hilafet	h. (dürud ü huceste-vürud) 1b/03
h.+i ebu bekr-i sıddik 20b/16	[=1]
h.+i ru-yı zemin 1b/13	hukuk
h.+lerinde 20b/14	h.+ı hayvanat 26a/06
[=3]	[=1]
himar	hureyre
h.+lar 8a/16	h. (ebu hureyre) 18a/01, 20a/15
[=1]	[=2]
himaye	hurifak
h. 26b/06	h. 24b/06
[=1]	[=1]
himmet	hurmayı
h. (kemal-i himmet) 27a/16	h. 23b/03
h. (malum-ı hümayun-ı himmet-i	[=1]
makrun) 7a/10	hurmayi
[=2]	h. 6b/13, 6b/17, 23b/08
hiraset	[=3]
h. (hıfz u hiraset) 5a/05	husrev-i
[=1]	h. 2b/15
hisar	[=1]
h.+da 17b/09	husus
h.+lardan 17b/09	h.+unda 10b/05, 13b/03, 13b/15
[=2]	[=3]
hisse	hususa
h.+i şeriyye 5b/02	h. 23b/06, 24a/18
[=1]	[=2]
hisse-dar	hususan
h. ol- 2b/06	h. 5a/14
[=1]	[=1]
hizmet	huy
h. it- 4b/19, 9b/11	h.+ı 22b/01
[=2]	[=1]
hizmetkar	hüda
h.+a 18b/16	h. 27b/09
h.+ına 18a/17	h. (berahin-i hüda-yı linnas) 2b/01
[=2]	h. (necm i sema-yı hüda) 2b/16
hor	h.+sından (nur-ı hüdasından) 2b/03

h.+yı ezeli 1b/06
 [=5]
 hümayun
 h. (enderun-ı harem-i hümayun)
 4a/17
 h. (malum-ı hümayun) 4b/09, 6b/19
 h. (malum-ı hümayun-ı gayret-i
 makrun) 7b/01
 h. (malum-ı hümayun-ı himmet-i
 makrun) 7a/10
 h.+ları (muhafaza-i hümayun) 6a/10
 [=6]
 hünerli
 h. 23b/14
 [=1]
 hünerlü
 h. 23a/02, 23a/15, 23b/04, 23b/11,
 23b/13, 23b/17, 23b/18
 h.+si 22a/18
 [=8]
 hünersiz
 h. 23a/05
 [=1]
 hüseyin
 h. (imam hüseyin) 20a/19
 [=1]
 hüsn
 h.+i hatime 16a/10
 h.+i suret 15b/01
 [=2]
 hüsvani
 h.+ler birle 4a/19
 [=1]
 hüveyda
 h. 4a/13
 [=1]
 ı(2)-
 ı.-mı-ıdı 3a/17
 [=1]
 ırak
 ı. ol- 23a/18
 [=1]
 ırmak
 ı. 11a/16, 22b/15
 ı.+dan 11a/17
 [=3]
 issı
 ı. 23b/17, 25a/01
 [=2]
 i(1)-

i.-di 7b/03, 12b/05, 14b/03, 16a/02,
 17a/15, 17a/16, 18a/18, 18b/05,
 20b/02
 i.-di-ki 7a/12
 i.-dik 8b/09
 i.-dim 21a/08
 i.-ken 5b/08, 7a/14, 15a/12, 24b/18,
 26a/02
 i.-miş 17a/10, 18b/18, 20a/06
 i.-se 27a/07
 [=21]
 i(2)-
 i.-ar idi 7a/16
 i.-er idi 7a/15
 i.-erler idi 20b/18
 i.-ir iken 7a/15
 i.-maz idi 8b/17
 i.-mekden ise 12a/06
 i.-mez di 2a/15
 i.-mez idi 2a/14, 8b/09, 8b/14
 i.-mı-ıdı(ıdı) 12b/09
 i.-mı-ıdı idi 12b/09
 i.-miş idi 14b/06
 i.-mişler idi 7b/03
 i.-r idi 12a/16
 i.-r isenüz 26a/19
 i.-sa idi 7a/09
 i.-ur idi 7a/17, 18b/07, 18b/08
 i.-ur imiş 6b/15
 i.-urlar imiş 5b/15
 [=22]
 ibadet
 i. it- 13b/07
 i.+ü taat 5a/12
 [=2]
 ibarat
 i.+ı muhtelif 14b/06
 [=1]
 ibaret
 i. ile 14b/10
 [=1]
 ibda
 i. 1b/07
 [=1]
 iblis
 i. 17b/02, 17b/04, 17b/05
 [=3]
 ibn
 i.+i abbas 19b/16
 i.+i asakir 17b/10, 18b/04

[=3]
 ibnü's-sultan
 i.+ı ibnü's-sultan 4a/01
 i. es-sultan 4a/01
 [=2]
 ibrişim
 i. 14a/02
 [=1]
 ibtidaıyat
 i. 26b/11
 [=1]
 icab
 i. it- 6a/02, 6a/05
 i.+u iktiza 6a/01
 [=3]
 icab u iktiza
 i. it- 6a/01
 [=1]
 ictima
 i.+larına 4a/15
 [=1]
 iç
 i. 23a/03, 24a/13, 26b/03
 [=3]
 iç-
 su iç- 9b/06
 i.-diyse 9b/06
 i.-dügi 11a/18
 i.-e 11a/17
 [=4]
 iç
 i.+inde 7a/03, 21b/03, 27a/04
 i.+ine 25a/08
 i.+lerinde 26b/19
 [=5]
 içrügi
 i. 26b/14
 [=1]
 içün
 i. 2a/01, 4b/13, 4b/13, 4b/14, 4b/15,
 4b/17, 5b/03, 5b/07, 6a/19, 6b/15,
 7b/15, 8a/01, 8a/04, 8a/16, 8b/02,
 9b/02, 10a/01, 10a/07, 10a/09,
 11a/02, 11a/09, 11a/10, 11b/02,
 11b/02, 11b/03, 11b/04, 11b/05,
 11b/12, 12a/14, 13a/10, 14b/05,
 14b/18, 14b/19, 15a/13, 15a/14,
 15b/02, 15b/03, 15b/11, 16a/09,
 16a/09, 16a/10, 16b/12, 17b/08,

18a/15, 18b/18, 20b/08, 20b/10,
 21a/15, 21b/09, 26b/05
 i.+dir 5b/05, 20b/10
 [=52]
 idi
 i. 8b/14
 [=1]
 iftar
 i. it- 13b/06
 [=1]
 ihanet
 i. it- 18a/12
 [=1]
 ihda
 i. olun- 4a/16
 [=1]
 ihmâl
 i. it- 6a/01
 i. olun- 6a/13
 [=2]
 ihrac
 i. it- 6b/05, 6b/07, 6b/08, 6b/10,
 6b/11
 [=5]
 ihsan
 i.+ı 12a/09
 i.+ıyla (kemal-i lutf-ı ihsan) 27a/13
 i. it- 12a/19
 i.+lar 9b/12
 [=4]
 ihtilâl
 i. 6a/01
 i.+i nizam-ı alem 5b/12
 i.+in 6a/05, 6a/06
 [=4]
 ihtima
 i. 21b/09
 [=1]
 ihtimal
 i. 7a/19, 25b/18
 i.+dir 25b/17
 [=3]
 ihtimamen
 i. 14b/10
 [=1]
 ihtira
 i. 1b/08
 [=1]
 ihtisar
 i. 27b/16

[=1]
ihtiyar
i. eyle- 15b/12
i. it- 15b/12, 15b/14
i. kılın- 3b/01
[=4]
ihya
i. 21b/08
[=1]
ikbal
i. (nihal-i gülşen-i ikbal u nusret)
3b/16
[=1]
iki
i. 3a/08, 5b/01, 7a/14, 7a/14, 10a/13,
10a/14, 10b/02, 11a/15, 13a/05,
13a/14, 16b/08, 20b/13, 22a/02,
22b/07, 22b/13, 22b/13, 22b/19,
23a/13, 24a/10, 24b/15, 25a/02,
25a/08, 25a/08, 26a/05, 26a/12,
26b/07, 26b/10, 26b/10, 26b/14,
26b/15, 27a/01
i.+si 22b/19
i.+sinden 6b/18
i.+nci 3b/02, 5a/07, 22a/05, 22a/08,
22a/12, 22a/14
i.+si 4b/13, 10a/03
[=41]
ikindi
i.+den sonra 24b/19
[=1]
ikram
i. ile 26b/07
i. it- 18a/12, 18a/12
[=3]
iksir
i.+i azam 4a/18
[=1]
iktiza
i. (icab u iktiza) 6a/01
[=1]
ila
i. 21b/07
i.+yı kelimetullah 21a/14
i.+yı kelimetullah.(ila-yı
kelimetullah) 21a/17
[=3]
ilah
i. (habib-i ilah) 2a/17
i. (harim-i ilah) 3a/01

[=2]
ilahi
i. (tashir-i ilahi) 8b/13
[=1]
ile(2)
i. 1b/16, 2a/18, 2b/01, 2b/02, 3a/09,
3a/11, 3a/13, 5a/02, 5b/10, 5b/11,
6b/18, 7a/03, 7a/03, 7a/07, 7a/17,
7a/17, 7b/01, 7b/03, 7b/05, 7b/10,
8a/05, 8a/08, 8a/17, 10a/05,
11a/16, 11b/19, 13b/15, 13b/17,
14b/07, 14b/10, 15a/16, 15b/07,
15b/08, 15b/08, 16a/10, 19b/01,
21b/04, 21b/06, 21b/14, 22a/17,
24a/10, 25a/02, 25a/16, 25b/05,
25b/05, 25b/06, 26a/10, 26b/03,
26b/07, 26b/14, 27a/10, 27a/14,
27b/13, 27b/15
[=54]
ilhak
i. 27a/18
i. olun- 5b/10, 5b/14
[=3]
iliş-
i.-e 14a/01
[=1]
illa
i. 17b/15, 18a/05, 21a/14
[=3]
illet
i.+i gaiyye-i menzile 2b/10
[=1]
ilm
i. 4b/13
i.+e (ehl-i ilm) 6a/07
i.+i firaset 3a/14
i.+i siyaset 6a/02
[=4]
iltifat
i. (mazhar-ı iltifat-ı meram-bahş)
4a/19
[=1]
imam
i. 17a/11, 17a/16
i.+(imam-ı şafii) 22b/03
i. hüseyin 20a/19
i.+ı ahmed 13b/09
i.+ı beyhaki 18a/13
i.+ı buhari 9a/07, 10b/03, 14a/16,
14b/02, 19a/03

i.+1 dari 19b/10
i.+1 dimyati 15a/02
i.+1 dümeyri 15a/01
i.+1 kurtubi 14b/04
i.+1 müslim 10b/03, 14a/10, 14a/16,
19a/03
i.+1 taberani 9b/12, 13a/15,
18b/03on, 19b/03
[=23]
iman
i. 9a/13
i. (esbak-ı mübarizan-ı din ü iman)
4a/08
i. (farisan-ı meydan-ı islam u iman)
2b/08
[=3]
imdi
i. 5b/18, 21a/18, 21b/02, 22b/06,
27a/11
[=5]
imla
i. 1b/11
[=1]
imtinan
i. it- 8a/14
[=1]
imtisal
i. it- 15a/18
[=1]
in-
i.-dükçe 11a/06
i.-er 8b/15
i.-mege 5a/03
[=3]
inam-enam
i. (munim-i inam-enam) 1b/06
[=1]
inan-
i.-up 18b/16
[=1]
inayet
i. (nazar.ı inayet-i aliyye) 4a/18
i.+i müstean 3a/11
[=2]
inayeti'l-meliki'l-mennan
i. 4a/01
[=1]
ince
i. 22a/06, 22b/09, 23a/07, 23a/10,
23b/04, 24b/03

i. (yelesi ince ve uzun) 21b/18
[=7]
incel-
i.-ir 27a/08
[=1]
indir-
i.-mişdir 13a/05
[=1]
indür-
i.-üp 15b/05
[=1]
ins
i. 2b/03
[=1]
insan
i. 10a/09, 25b/04, 26a/15, 26a/18,
27a/11
i.+a 8b/14, 26a/11
i.+da 22a/18
i.+dan sonra 7a/01
i.+1 (nüsha-i insan) 1b/10
i.+ındur 9b/19
i.+ile 25b/05
i.+un 10a/08, 27a/12
i.+undur 10a/09
[=15]
inşa
i. it- 1b/11
[=1]
intihab
i. 3a/19, 4a/14
i. it- 6b/01
[=3]
intikam
i. (ehadd-i intikam) 27a/17
[=1]
intizam-ı silsile-i mevcudat
i. 2b/10
[=1]
inzimam
i. birle 27a/18
[=1]
ip
i.+i 11a/14
[=1]
iplik
i. 14a/02
[=1]
ir
i. 27a/15

[=1]
 ir-
 i.-e 27b/10
 i.-mez idi 2a/14
 [=2]
 irfan
 i.+ı 3a/13
 [=1]
 irtifa
 i.+ı şücan-ı mirrih 4a/15
 [=1]
 irtisam
 i.+ı suret-i kainat 2b/09
 i.+ına (mehabet.i irtisam) 4a/09
 [=2]
 isa
 i. 17b/02, 17b/03, 17b/06
 [=3]
 ise
 i. 10a/06, 15b/02, 15b/05, 20b/16,
 21b/05, 25a/05, 25b/18
 i.+dir 27a/06
 [=8]
 isim
 i.+lerden 7b/04
 i.+leri 7b/05
 [=2]
 iskender
 i.+i zü'l-karneyn 6a/18
 [=1]
 iskenderani
 i. 17a/19
 i.+den 17a/19
 [=2]
 islam
 i. (ehl-i islam) 7a/10
 i. (farisan-ı meydan-ı islam u iman)
 2b/08
 i. (halife-i islam) 5a/14, 20b/12,
 20b/19
 i. (padişah-ı islam-ı nasarahu'llah)
 6a/09
 i. (sened-i islam) 2a/08
 i.+a (din-i islam) 9b/11
 i.+a (ehl-i islam) 11a/02
 i.+ın (din-i islam) 9b/10
 [=10]
 islamiye
 i.+ye (bilad-ı kefare-i memleket-i
 islamiye) 27a/1

[=1]
 islamiyye
 i.+den (memalik-i islamiyye) 27a/17
 [=1]
 ism
 i. 7b/03
 i.+ini 4b/02
 [=2]
 ismail
 i. (hazret-i ismail) 24b/10
 [=1]
 iste-
 i.-dügi 8b/15
 i.-dügine 15a/13
 i.-dügün 16b/08
 i.-rin 19b/11
 i.-rsin 18b/09
 [=5]
 istiaze
 i. 7b/09
 [=1]
 istidad
 i. 2b/04
 [=1]
 iş
 i.+lerün 26a/03
 [=1]
 işaret
 i. it- 22b/14
 [=1]
 işit-
 i.-diler 15b/01
 i.-dim 12b/14
 i.-dükde 21a/04
 i.-düm 21a/13
 i.-mek 12a/14
 i.-tim 18a/19
 [=6]
 işmam
 i.+ı mutayyibe 2b/12
 [=1]
 it-
 i.-men it'kimse 13b/08
 [=1]
 it(i)-
 amel it- 5a/09
 azimet it- 21a/02
 beyan it- 4b/08, 4b/09, 24b/13,
 26b/09
 cem it- 6b/02

ceng it- 5a/07
davet it- 6b/01
delalet it- 15b/17
dua it- 15b/03
emr it- 6b/02
gaza it- 19b/06
harc it- 8a/13, 12a/18, 13a/05, 13b/02
helak it- 25b/10
hem-dem it- 3a/09
hizmet it- 4b/19, 9b/11
ibadet it- 13b/07
icab it- 6a/02, 6a/05
icab u iktiza it- 6a/01
iftar it- 13b/06
ihmal it- 6a/01
ihrac it- 6b/05, 6b/07, 6b/09, 6b/10, 6b/11
ihsan it- 12a/19
ihtiyar it- 15b/12, 15b/14
ikram it- 18a/12, 18a/12
imtinan it- 8a/14
imtisal it- 15a/18
inşa it- 1b/11
intihab it- 6b/02
intihab ve cem it- 4a/14
işaret it- 22b/14
izhar it- 8a/17
kasem it- 8b/18
kat-ı mesafe it- 6a/18
katl it- 10a/03
lehv it- 17b/15
mahrem it- 3a/09
men it- 21a/06
merhamet it- 26b/03
muhalefet it- 8b/16
murad it- 6a/19, 11a/18
müezzinlik it- 20b/17
na-bedid it- 2a/19
nakil it- 14b/04, 17a/19
nakl it- 12b/13, 16a/12
nal it- 25a/16
nazar it- 6b/06, 6b/08, 6b/09
rahmet it- 26a/19
rica it- 21a/08
rivayat it- 14a/18
rivayet it- 13a/17, 14b/08, 14b/11, 18b/06, 19a/04, 19a/08, 20a/07
sahib i saadet ve siyadet it- 2a/05
sar it- 17a/18
sarf it- 21a/11

say it- 7a/19
sıyanet it- 24b/12
sirayet it- 6a/14
sual it- 16b/03
şikayat it- 14b/17
tabiyyet it- 21b/04
tahammül it- 6b/01, 25b/01
talim it- 18a/06
tasdik it- 9a/13
tayin it- 4b/17
tefsir it- 12a/13
temcid it- 15a/17
tenzih it- 8b/06, 15a/15
terk it- 21a/03, 21a/09
teshir it- 2a/03
tesmiye it- 7b/05
teyim it- 1b/12
tumar it- 25a/02
yagır it- 25a/11
zabt it- 8b/14
zapt it- 14b/11
zikir it- 9a/04, 12a/16, 15a/19
zuhur it- 5a/07
zuhur it-efal 7a/18
zulm it- 26a/16
i.-() 3a/09, 3a/09
i.-di 2a/05, 6b/02, 15b/12
i.-di-y-ise 14b/11
i.-diler 6b/06, 6b/07, 6b/08, 6b/09, 6b/09, 15b/03, 18b/06
i.-din 15b/14
i.-dügi 12a/04, 12a/16
i.-düginden sonra 1b/11
i.-dükde 6a/19, 21a/08
i.-düklerinde 14b/17
i.-e (ide) 18a/12, 18a/12, 27b/07, 27b/09
i.-ecek (idecek) 5b/06
i.-eler(ideler) 10a/03
i.-eler (ideler) 5a/06, 5a/10, 5a/16, 24b/15, 25a/02, 25a/16
i.-em (idem) 15b/07
i.-emedim (idemedim) 21a/09
i.-emez (idemez) 17a/18
i.-emez idi (idemez 8b/14
i.-en (iden) 4b/19, 7a/18, 13b/02, 20b/09
i.-enler hakkında (idenler hakkında) 12b/12
i.-enlere (idenlere) 9b/11

i.-er (ider) 6a/01, 6a/02, 6a/05, 6a/14, 6b/01, 8a/09, 13b/04, 15a/19, 15b/17, 16a/08, 16a/14, 18a/14, 22b/14, 24b/13, 25a/11, 25b/01, 26a/19, 26b/09	[=1]
i.-erim (iderim) 21a/11	itab
i.-eriz (ideriz) 8b/06	i. olın- 18b/15, 18b/19
i.-erler (iderler) 12a/18, 15a/03, 15a/15, 24b/12	[=2]
i.-erler idi (iderler idi) 20b/17	itibar
i.-ersin (idersin) 21a/03	i. üzre 22b/06
i.-ersiz (idersiz) 8a/13	[=1]
i.-esin (idesin) 15a/17	ittiba
i.-esiz (idesiz) 8a/17	i.+ı aliyye-i sipehr 4a/15
i.-icek (idicek) 27b/14	[=1]
i.-ici (idici) 15a/12	ittifak
i.-inse (idinse) 11a/18	i. 10a/19
i.-me 21a/06	i. et- 4b/10
i.-mege 5a/09, 6b/02	[=2]
i.-megi 5a/15	ivaz
i.-mek 7a/19, 18a/06, 19b/06	i.+ı 8a/13
i.-mek hakkında 13a/05	[=1]
i.-mekde 6a/18, 7b/05	iz
i.-mekden 12a/19	i.+leri 11a/13
i.-mekle 1b/12	[=1]
i.-meleri 6a/01	izhar
i.-memekdür 26a/16	i.+it- 8a/17
i.-meyen 13b/06, 13b/08	[=1]
i.-mez 8b/16	izzet
i.-mişdir 12b/13, 13a/17, 20a/07	i. (perde-i izzet-i makam) 27b/12
i.-mişdür 16a/12	i. (sebeb-i izzet) 15a/06
i.-mişler idi 7b/03	i. (sebeb-i izzet-i ebediyye) 15b/14
i.-mişlerdir 4b/17, 14b/08, 18b/04, 19a/04	i.+e (dergah-ı rabbi izzet) 21b/10
i.-mişlerdür 14a/17, 14b/04	i.+i 9b/10
i.-müşlerdir 14b/11, 19a/08	i.+leriyle 27a/16
i.-se 5a/07, 17b/15	[=6]
i.-ügin (idügin) 11b/06	ka'im
i.-üp (idüp) 2a/03, 2a/19, 4a/14, 4b/08, 4b/09, 5a/07, 6b/01, 6b/02, 6b/05, 6b/10, 6b/11, 8a/11, 8a/14, 8b/18, 9a/04, 9a/13, 11b/03, 12a/13, 13b/07, 14a/08, 15a/18, 15b/10, 16b/03, 17a/19, 18a/13, 21a/02, 21b/04, 21b/06, 22b/03, 25b/10, 26b/03, 27b/16, 27b/17	k.+i makam-ı mahmud 2a/11
[=247]	[=1]
it(id)-	kab
i.-eler 5a/07	k. 24b/17
	[=1]
	kaba
	k. 24b/19
	[=1]
	kabiliyyet
	k.+i zatiyye 2b/05
	[=1]
	kabr
	k.+i meftuh 24a/04
	[=1]
	kabul
	k. 27b/17
	k.+de (hayz-ı kabul) 4a/18
	[=2]

kamil
k. 21b/13
[=1]
kanat
k.+ı (kanadı) 16b/08
[=1]
kanatsız
k. iken 15a/12
[=1]
kangı
k. 14b/10, 15a/18
[=2]
kankı
k.+sı 3a/04, 3a/05
[=2]
kanun
k. (kaide vü kanun) 6a/02
[=1]
kapag
k.+ın 26b/16
[=1]
kara
k. 19a/16, 19b/01, 20a/09
[=3]
karaca
k. 26b/19
[=1]
karanu
k. gice 6b/16
[=1]
karın
k.+ı (karnı) 22a/12, 23a/07
k.+ında (karnında) 24a/19
k.+ını (karnını) 25a/17
[=4]
karındaş
k.+ım 21a/06
[=1]
karınlı
k. (yasdagaç karınlı) 21b/16
[=1]
kariş-
k.-dugıdır 6a/07
[=1]
karişdır-
k.-mayup 24b/11
[=1]
karişdur-
k.-alar 6a/04
[=1]

karib
k. ol- 6b/05, 8a/06, 8b/17
[=3]
karn
k. (sahib-reis-i maiye-i karn-ı sani)
3b/04
[=1]
karşu
k. 16a/16
[=1]
karz
k.+ı hasen 13a/08, 13a/09
[=2]
kasd
k.+ı sahih 12a/02
k.+u niyyet 21b/09
[=2]
kasem
k. eyle- 9a/05
k. it- 8b/18
[=2]
kaşan-
k.-ıcak 23a/13, 24b/16
[=2]
kaşşems
k.+i fi dahveti'l-kübra 4a/12
[=1]
kat
k.+ı mesafe 6a/17
k.+ında 9b/10
k.+ındadır 12b/01
[=3]
kata
k. 12a/06
[=1]
katade
k. (ebu katade) 19a/13, 19b/10
[=2]
katarlan-
k.-up 8b/11
[=1]
katı
k. 9a/01, 9a/01, 15b/17, 23a/14,
23a/19, 25b/12, 26a/04, 26a/04
[=8]
katır
k. 22a/14
k.+a 22a/04, 22a/13
k.+lar 8a/16
[=4]

kati
k. 17b/07, 20a/09
[=2]
katl
k. it- 10a/03
k. olın- 10a/02
[=2]
kavaim
k. (deaim-i kavaim) 2a/18
k.+i erbaa-ı feres 4b/12
[=2]
kavi
k. adam 8b/13
[=1]
kavim
k. (nehc-i şer-i kavim) 6a/12
k. (şer-i kavim) 6a/10
k. üzre 6a/12
[=3]
kavl
k.+i şerif 12a/10
k. ince 12b/03, 12b/07
[=3]
kavlince
k. 12b/11
[=1]
kavm
k.+ı münhezim 20b/07
k.+i 14a/06, 25a/16
k.+inün 24b/08
[=4]
kazan-
k.-asın 18b/09
[=1]
kedi
k.+sinin 26a/10
[=1]
kefere
k. (bilad-ı kefere-i memleket-i
islamiye) 27a/18
[=1]
kelam
k. (hasıl-ı kelam) 9b/04, 13a/13,
17b/17, 22a/17
k.+ı kadim 7b/16, 9a/04, 14a/07
k.+ı şecaat-ı nizam 4a/09
[=8]
kelb
k.+e 26b/02
[=1]

kelimat
k.+ı kibar 3a/18
[=1]
kelime
k.+i tevhid 21b/07
[=1]
kelimetullah
k. (ıla-yı kelimetullah) 21a/15
[=1]
kemal
k. 15a/16
k.+i himmet 27a/16
k.+i lutf-ı ihsan 27a/13
k.+i sıhhat 27a/14
k.+i şevket ü azamet 3b/03
[=5]
kemik
k.+leri 23a/10
[=1]
kemter
k. (murdan-kemter) 3a/10
[=1]
kemük
k.+leri 27a/08
[=1]
kemür-
k.-mege 27a/05, 27a/06
[=2]
keramet
k. 7b/01
[=1]
kerd
k. 27b/10
[=1]
kerim
k. (ber-vefik-i nass-ı kerim) 3a/19
[=1]
kerime
k. (ayat-ı kerime) 4b/05, 20b/08
k. (ayet-i kerime) 12b/03
k.+de (ayet-i kerime) 8a/14, 12a/15
k.+nün (ayet-i kerime) 12a/16,
13a/11, 16b/16
k.+si (ayet-i kerime) 16b/15
k.+sidür (ayet-i kerime) 13a/12,
13a/15
k.+sin (ayet-i kerime) 12a/12
k.+yi (ayet-i kerime) 7b/13
[=13]
kerre

k. 5b/13, 7b/10, 25a/02
[=3]
kesb
k.+inde 3a/15
[=1]
kesil-
k.-di 17a/14
[=1]
keskin
k. 27a/09
[=1]
keşan
k. (leşker-i keşan) 27b/14
[=1]
kıç
k. 20a/17, 22a/09, 23a/02, 23a/12,
23b/02, 24a/03
k.+ı 22b/18, 24a/13
k.+ından 22b/18
k.+ları 23a/01, 24a/10
[=11]
kıçın
k. 23a/14, 23a/14
[=2]
kıl
k.+cığaz 6b/16
k.+ı 7a/03, 9b/03
[=3]
kıl-
k.dua kıl- 13b/18
k. galib kıl- 6a/16
k. gaza kıl- 11b/18
k. hak kıl- 27b/07
k. hakik kıl- 1b/13
k. müzeyyen kıl- 1b/16
k. sıyanet kıl- 2a/04
k. taze kıl- 27b/09
k. tetebbu kıl- 3a/16
k.-uçar kıl- 15a/13
k.-() 27b/06
k.-a 27b/07, 27b/09
k.-am 15a/07, 15a/15
k.-anları 2a/04
k.-dı 1b/16, 8b/03
k.-dım 15a/13
k.-dum 15a/12
k.-ınup 3a/16, 4b/11
k.-maga 11b/18
k.-mak 26a/07
k.-un 13b/18

k.-up 1b/13, 6a/16, 27b/13
[=28]
kılade
k. 13b/19
[=1]
kılcağız
k.+lar 23a/16
[=1]
kılıc
k.+a 4b/19
k.+ı 12a/04
[=2]
kılıç
k. 4b/12, 4b/17, 8a/03
[=3]
kılın-
k. ihtiyar kılın- 3b/01
k. mübarek kılın- 15b/06
k.-dun 15b/06
k.-mışdı 3b/01
[=4]
kındur-
k.-alar 5a/12, 5a/13
[=2]
kır
k. 6b/11, 23b/09
[=2]
kır-
k.-up 11a/14
[=1]
kırıl-
k.-maya 14a/02
k.-ur 14a/03
[=2]
kırk
k. 12b/05, 16a/13, 26b/15, 27a/12
[=4]
kırk-
k.-mak 19a/07
k.-makdan 19a/07
[=2]
kısa
k. 22a/11, 22b/09, 23a/03, 23a/04,
23a/11
[=5]
kısım
k.+dur 9b/18, 10b/18
[=2]
kısm
k.+ı 9b/18, 9b/19, 9b/19

k.+ından 17b/14
 [=4]
 kısarak
 k. 23a/08
 [=1]
 kıtmir
 k. gibi 3a/09
 [=1]
 kıyafet-name
 k. 22b/03
 [=1]
 kıyamet
 k.+e degin 14a/15
 k.+e dek 13b/14, 14a/05
 k. günü 9a/15, 9b/03
 [=5]
 kızıl
 k. 19b/01, 20a/01
 k.+dır 19b/03
 [=3]
 ki
 k. 1b/07, 2b/09, 2b/14, 4b/10, 4b/10,
 4b/10, 4b/17, 5a/01, 5a/09, 5b/02,
 5b/04, 5b/11, 6a/02, 6a/04, 6a/09,
 6a/14, 6b/04, 6b/06, 6b/08, 6b/14,
 7a/05, 7a/12, 7a/19, 7b/09, 8a/11,
 8a/12, 8a/14, 8a/16, 8a/17, 8b/04,
 8b/07, 8b/10iz, 9a/01, 9a/03,
 9a/05, 9a/08, 9a/09, 9a/12, 9a/16,
 9a/18, 9b/01, 9b/09, 9b/10, 9b/19,
 10a/03, 10a/04, 10a/09, 10a/10,
 10a/12, 10a/13, 10a/14, 10a/17,
 10b/04, 10b/06, 10b/17, 11a/01,
 11a/03, 11a/07, 11a/09, 11a/14,
 11a/16, 11b/07, 11b/09, 11b/16,
 12a/02, 12a/03, 12a/07, 12a/10,
 12a/13, 12a/17, 12a/17, 12b/05,
 12b/08, 12b/14, 13a/07, 13a/12,
 13a/14, 14a/01, 14a/01, 14a/15,
 14a/18, 14b/04, 14b/09, 14b/12,
 14b/17, 15a/03, 15a/06, 15a/15,
 15b/10, 15b/19, 16a/03, 16a/12,
 16a/13, 16a/19, 16b/01, 16b/04,
 16b/08, 16b/12, 16b/17, 17a/03,
 17a/06, 17a/07, 17a/08, 17a/09,
 17a/10, 17a/12, 17a/16, 17b/01,
 17b/10, 17b/11, 17b/12, 17b/12,
 18a/02, 18a/02, 18a/09, 18a/10,
 18a/11, 18a/14, 18a/17, 18a/19,
 18b/01, 18b/06, 18b/09, 18b/13,

18b/15, 18b/16, 19a/01, 19a/02,
 19a/05, 19a/08, 19a/09, 19a/11,
 19a/12, 19a/14, 19a/16, 19b/02,
 19b/04, 19b/05, 19b/07, 19b/12,
 19b/14, 19b/17, 19b/17, 19b/19,
 20a/01, 20a/02, 20a/07, 20a/08,
 20a/09, 20a/15, 20a/17, 20b/02,
 20b/03, 20b/03, 20b/05, 20b/05,
 20b/07, 20b/11, 21a/13, 21b/07,
 21b/13, 22a/01, 22a/02, 22a/04,
 22a/11, 22a/13, 22a/14, 22a/17,
 22b/03, 22b/06, 23b/03, 23b/06,
 23b/09, 23b/14, 23b/19, 24a/12,
 24a/18, 24b/14, 25a/08, 25a/15,
 25b/02, 25b/07, 25b/14, 25b/17,
 26a/01, 26a/04, 26a/05, 26a/06,
 26a/09, 26b/10, 27b/06
 k. (hal bu ki) 8b/08
 [=192]
 kibar
 k. (kelimat-ı kibar) 3a/19
 [=1]
 kiber
 k.+e dek (hal-i kiber) 3a/12
 [=1]
 kibriya
 k. (makbul-ı der-gah-ı kibriya) 2a/16
 k.+sına (cenab-ı kibriya) 1b/02
 [=2]
 kifayet
 k. 5b/06
 [=1]
 kile
 k. 25a/04
 [=1]
 kilidle-
 k.-r 24b/12
 [=1]
 kim
 k. 8a/08, 17a/12, 22b/04, 23b/15,
 27b/12
 [=5]
 kim(2)
 k. 3a/07
 [=1]
 kim
 k.+dir 13a/07
 k.+in 12b/10, 12b/10, 12b/11
 k.+isin 12b/06, 12b/06, 12b/06,
 12b/10

[=8]
kimesne
k. 11a/01, 11a/03, 11b/11, 14b/08
k.+ler 5b/09
k.+leri 5b/13
k.+nün 10b/01
[=7]
kimisin
k. 12b/05
[=1]
kimse
k. 8b/12, 8b/16, 9a/12, 10a/14,
11b/13, 11b/18, 12a/13, 12a/15,
13a/07, 16b/12, 16b/13, 17a/10,
18a/18, 18a/18, 18b/01, 18b/09,
19b/10, 22a/19
k.+de 26a/06
k.+den 7a/18
k.+ler 12a/17, 14b/16, 18a/16,
26b/01
k.+lerdendir 12a/16
k.+nün 9a/15, 9b/01, 18a/11
k.+ye 10b/18, 10b/19, 10b/19,
10b/19, 13b/05, 14b/13, 18a/19,
18b/02
k.+yi 17a/18
[=37]
kiram
k. (ashab-ı kiram) 20b/14
k. (melaike-i kiram) 15a/19
k.+un (ashab-ı kiram) 14b/08, 15b/18
[=4]
kiriş
k. 13b/19
k.+ler 13b/19
[=2]
kirpik
k.+leri 22a/08, 22b/11
k.+li 22a/09
[=3]
kişi
k. 9b/02, 10a/18, 14b/10, 16a/06,
17a/13, 17b/15, 17b/19, 18b/16,
22b/04, 25b/09
k.+nün 12a/08, 25b/13
k.+ye 10a/18, 11a/11, 18b/10
[=15]
kişne-
k.-di 15b/05
k.-dügüdür 17b/09

k.-men ile 15b/07, 15b/08
k.-mezse 23a/08
k.-ye 23a/08
k.-yeler 20b/04, 20b/06
[=8]
kitab
k.+ı 22b/03
k.+ı müşgin-nikab-ı mustetab bu
k.+ı makbul der hal-i huyul 4b/02
k.+ü'l-hayl de 15a/02
k.+ü'l huyul 27b/17
[=5]
ko-
baglayu ko- 11a/04
k.-mayalar 24b/16
k.-r 11a/02, 11a/04
k.-rlar 9b/07
k.-salar 25a/08
k.-yup 25a/10
[=7]
kog-
k.-an 24a/16
k.-makda 6a/17
[=2]
kolan
k. 23a/07
[=1]
kon-
k.-mayup 5b/09
k.-ur 9a/16
[=2]
konak
k. 25a/09
[=1]
kork-
k.-dugından 15a/14
[=1]
korkud-
k.-ursız 8a/07
[=1]
korkut-
k.-am (korkudam) 15b/09
k.-ursız (korkudursız) 8a/06
[=2]
koş-
at koş- 17b/16
k.-alar 10a/16
k.-mak 10a/12
k.-sa 17b/16
[=4]

koşdur-
k.-ıla 10a/04, 10a/05, 10a/11
[=3]
koy-
asa koy- 12a/05
baglayu koy- 12a/04
k.-a 12a/04, 12a/05
k.-arsa 16b/07
[=5]
koyu
k. vir- 22b/18
[=1]
koyun
k.+ı (yaban koyunu) 7a/06
[=1]
kösdek
k. 24b/15
[=1]
köy
k.+de 17b/08
k.+lerden 17b/08
[=2]
kudret
k.+i taamme 16b/10
[=1]
kudüs
k.+i şerif 18b/05
[=1]
kuh
k.+ı tur 23b/07
[=1]
kul
k.+ların 16b/01
[=1]
kula
k. 6b/07, 23b/14, 23b/15
[=3]
kulag
k.+ını 7a/13
[=1]
kulak
k.+ı (kulagı) 22b/08
k.+ına (kulagina) 23a/17
k.+ında iken (kulagında iken) 7a/14
k.+ından (kulagından) 23a/17
k.+ını (kulagını) 7a/13
k.+ıyla (kulagıyla) 22b/13
k.+ları 22a/13, 22b/07
k.+ların 15b/08
[=9]

kullan-
silah kullan- 5a/04
k.-maga 5a/04
k.-up 25b/11
k.-ur idi 7a/17
[=4]
kullandır-
k.-mak 12a/07
[=1]
kullanur
k. idi 7a/17
[=1]
kulun
k. 26b/16, 26b/18
[=2]
kum
k.+dur 25a/19
[=1]
kumar
k. 10b/03
k. olın- 10a/05
[=2]
kur'an
k.+ı azim 8a/17
[=1]
kurbaga
k. 25a/17
[=1]
kurı
k. 22b/08
[=1]
kurtar-
k.-mak 15a/14
[=1]
kuru
k. 24b/14, 24b/16
[=2]
kuş
k. gibi 15a/12
k.+ıdır (deve kuşu) 7a/06
[=2]
kuşluk
k.+da 24b/19
[=1]
kuvva
k.+sına 25b/13
[=1]
kuvvet
k. 5b/01, 19b/18
k. bul- 6a/12

k. için 2a/01
k. vir- 8a/02
k.+lû 7a/01, 7a/02, 8b/10iz, 22a/19
[=9]
kuyrug
k.+ı 22a/14, 23b/13, 23b/15
k.+ına 23b/16
[=4]
kuyruk
k. 22a/12, 22b/11, 23a/10
k.+ı (kuyrugı) 20a/01, 22a/14,
23b/04, 23b/09, 23b/12
k.+ın (kuyrugın) 19a/06, 23a/13
k.+ını (kuyrugını) 25a/01
k.+ların 20b/06
k.+lı 22a/15, 23a/10
[=14]
kuyu
k.+dan 26b/03
[=1]
kübeyşe
k. 24b/05
[=1]
kübra
k.+da (zahve-i kübra) 3b/02
[=1]
küçücek
k. 22b/09, 24b/03
[=2]
küffar
k. 8a/09
k.+ı hakisar 8a/01
[=2]
küheylan
k. 17a/08, 24b/05
[=2]
külli
k. 2b/06
[=1]
külliye
k. ile (tahsil.i maarif-i cüziyye ve
külliye) 3a/12
[=1]
kümeýt
k. 19a/19, 19b/01
k. ol- 24a/01
[=3]
küttab
k. 5a/08
[=1]

la-yuad
l. (sena-yı la-yuad) 1b/01
[=1]
lahsa
l.+nun 24b/07
[=1]
laik
l. üzre (nesek-ı laik) 1b/10
[=1]
latife
l. (asar-ı latife) 4b/06
[=1]
layık
l. 3a/05
l.+u sezavar 2b/05
l.degildür 6a/04
[=3]
lazım
l. 5a/01, 25b/06
l. ol- 5a/01, 5b/03, 5b/04, 5b/05,
5b/07
[=7]
lecer
l. 7b/08
[=1]
lehif
l. 7b/06
[=1]
lehv
l. 17b/14, 17b/17
l. it- 17b/15
[=3]
lem-yezeli
l.+ye 1b/07
[=1]
lemendub
l. 7b/08
[=1]
leşker
l.+i keşan 27b/14
[=1]
levami
l. (teyid ü levami) 2a/18
[=1]
levazım
l. 21b/05
[=1]
levni
l. 23b/07
[=1]

lezar
 l. 7b/06
 [=1]
 li
 l. 21a/17
 [=1]
 li'llah
 l. 5b/15
 l. sümme el-hamdü 5b/15
 l.+i 9b/11
 l.+i derrühu 4a/08
 l.+i fillah 21a/19
 [=5]
 لباس
 l. (tevhid-i لباس) 1b/03
 [=1]
 linnas
 l. (hüda-yı linnas) 2b/01
 [=1]
 lisan
 l.+ı şerif 21a/12
 [=1]
 lutf
 l. 9b/12
 l. (bais-i lutf ol-) 27b/17
 l. (kemal-i lutf-ı ihsan) 27a/13
 l.+ı 12a/09
 l.+ı hak 5b/18
 [=5]
 maarif
 m. (tahsil-i maarif-i cüziyye ve külliye) 3a/12
 m.+i cüziyye 3a/13
 [=2]
 maaş
 m. 5b/07
 m. (esbab-ı maaş) 6a/07
 m.+da (emr-i maaş) 5b/06
 [=3]
 madam
 m. 6a/09
 [=1]
 magfur
 m. (merhum u magfur) 4a/03
 [=1]
 magfure
 ol- 26b/04
 [=1]
 mahbub
 m.+ı zül'-celal-i ve'l-ikram 26b/

[=1]
 mahfuz
 m.+ol- 7b/15
 [=1]
 mahi
 m.+i asar-ı dalal u fesad 3b/15
 [=1]
 mahluk
 m. 15a/06, 15b/16
 m. (şer-i mahluk) 24a/05
 [=3]
 mahmud
 m. (kaim-i makam-ı mahmud) 2a/11
 m.+i 24b/05
 [=2]
 mahrem
 m.+i sultan-ı risalet-penah 3a/01
 m.+it- 3a/09
 [=2]
 mahsus
 m. ol- 5b/19
 [=1]
 mahşer
 m. (şefi-i ruz-ı mahşer) 2a/10
 [=1]
 mahvolun-
 günah mahvolun- 18b/12
 m.-ur 18b/12
 [=2]
 mahzun
 m. ol- 12b/02
 [=1]
 maiye
 m. (sahib-reis-i maiye-i karn-ı sani)
 3b/04
 [=1]
 makal
 m. bin yesar 16a/02
 [=1]
 makam
 m. (kaim-i makam-ı mahmud) 2a/11
 m. (perde-i izzet-i makam) 27b/12
 [=2]
 makbul
 m.+ı der-gah-ı kibriya 2a/16
 m.+i 23b/19
 m.+i seyyide'l-enam 26b/08
 [=3]
 makrun

m. (malum-ı hümayun-ı himmet-i makrun) 7a/10	m.+de 16b/09 [=1]
m. (malum-ı nusret-makrun) 10a/12	mankır
m.+dır (hikmet-i makrun) 6b/19 [=3]	m.+a 24a/17 [=1]
maksud	maraz
m.+un (gülşen-i maksud) 27b/08 [=1]	m. 25b/14
makul	m.+ı mevt 25b/15, 25b/18 [=3]
m. 18b/17	marifet
m.+e 5b/13, 20b/07 [=3]	m.+i rabbe'l-alemin 1b/13
mal	m.+i şecaat 3a/14 [=2]
m. 13b/02, 13b/04	maslahat
m.+ı 14b/12	m.+ı 11a/09 [=1]
m.+ların 12a/17, 12a/19	masnuat
m. vir- 10b/02 [=6]	m.+ı (amme-i masnuat) 1b/08 [=1]
malik	mazhar
m. 12b/08	m.+ı eltaf-ı hak 3a/03
m.+den (enes.bin malik) 19a/01	m.+ı iltifat-ı meram-bahş 4a/19
m. ol- 12b/09 [=3]	m.+ı tam ol- 4a/10
malum	m.+ı teyid 27a/19 [=4]
m. 6a/14, 26b/09	mazmum
m.+ı hümayun 4b/09, 6b/19	m.+dur 26a/05 [=1]
m.+ı hümayun-ı gayret-i makrun 7b/01	mead
m.+ı hümayun-ı himmet-i makrun 7a/09	m.+ı (menahic-i mead) 1b/12 [=1]
m.+ı nusret-makrun 10a/12	mearic
m. ol- 18b/15 [=8]	m.+i feyz ü vücud 1b/09 [=1]
mana	meaş
m. 10b/17	m.+ı (mesalik-i meaş) 1b/12 [=1]
m.+da 14b/06	mecal
m.+ları 10a/08	m. 27a/10
m.+sı 10a/06, 11a/08, 12a/16, 13a/07, 13a/09, 13b/13, 14b/01, 17a/04, 17a/08, 19b/13	m.+leri 7a/09 [=2]
m.+sıdur 14b/02	medaric
m.+yı 14b/09 [=15]	m.+ı vücud 1b/08 [=1]
manek	medh
m. 24b/06 [=1]	m. 1b/03 [=1]
manend-i	meftuh
m. 2b/11 [=1]	m. (kabir-i meftuh) 24a/04 [=1]
mani	

meftul
m. (şer-i meftul) 24a/06
[=1]
meger
m. 23b/15
[=1]
mehabet
m.+i irtisam 4a/09
[=1]
mehabetlü
m. 3b/07
[=1]
mehdi
m. (sahib-kıran.ı vakt-i mehdi-i
zaman) 3b/06
[=1]
melaïke
m.+i kıram 15a/19
[=1]
melek
m. 2b/03
m.+ler 17b/14, 17b/18, 18a/01
[=4]
mellavih
m. 7b/08
[=1]
memalik
m.+i islamiyye 27a/17
[=1]
memleket
m. (bilad-ı kefare-i memleket-i
islamiye) 27a/18
m. (nizam-ı memleket ü saltanat)
6a/05
m.+dür (tedbir-i memleket) 6a/03
[=3]
memnu
m. 13b/19
[=1]
men
m. eyle- 21a/19
m. it- 13b/08, 21a/06
[=3]
menafia
m. 3a/17
[=1]
menafii
m.+nden 17a/05
[=1]
menahic

m.+i mead 1b/12
[=1]
meni
m. üzre 1b/08
[=1]
menkul
m.+dür 15b/19
[=1]
menşur
m.+ı risalet 2a/19
[=1]
menzile
m.+sinde (illet-i gaiyye-i
menzilesinde) 2b/10
[=1]
meram-bahş
m.+(mazhar-ı iltifat-ı meram-bahş)
4a/19
[=1]
merhamet
m. it- 26b/02
[=1]
merhum
m.+u magfur 4a/03
[=1]
merhume
m. (ümme-i merhume) 21b/02
m.+sini (ümme-i merhume) 21b/08
[=2]
merkeb
m.+ini 25b/09
[=1]
merkez
m.+i dünya vü din 2b/17
[=1]
mertebe
m. 21b/03
m.+dedür 9b/10
m.+idi 7a/12
m.+lerin 9a/03
m.+sinden 21a/15, 21b/03
[=6]
mervi
m.+dir 11b/09, 11b/16, 19b/04,
20a/15, 20b/11
m.+dur 19a/01
m.+dür 12a/10, 12b/14
[=8]
mesafe
m. it-(kat-ı mesafe it-) 6a/17

[=1]
mesalik
m.+i meaş 1b/12
[=1]
mesela
m. 10a/14, 10a/18
[=2]
mesrur
m. ol- 21a/05, 21a/05
[=2]
meşgul
m. 15a/18
m. ol- 3a/13, 5a/04, 5a/09, 15a/19
[=5]
meşruh
m. üzre (vech-i meşruh) 20a/13
[=1]
meta
m.+larından 16a/01
[=1]
metin
m. (erkan-ı din-i metin) 2a/18
[=1]
metteana'llahu
m. 5a/18
[=1]
mevcudat
m.+a (intizam-ı silsile-i mevcudat)
2b/10
[=1]
mevla
m.+m 21a/08
[=1]
mevrud
m. (sahib-i havz-ı mevrud) 2a/11
[=1]
mevt
m. (maraz-ı mevt) 25b/15, 25b/18
m. (mukaddemat-ı mevt) 25b/16
m.+dendür (mukaddemat-ı mevt)
25b/16
m.+e 6b/05
[=5]
meydan
m. 11a/15
m. (farisan-ı meydan-ı islam u iman)
2b/08
[=2]
mezkur
m.+dur 9a/16, 20b/02, 26b/05

[=3]
mı
m. 16b/04
m.+dır 18a/18
[=2]
mih
m. 25a/15
[=1]
mıkdar
m. 15a/09
[=1]
mısır
m.+un 24b/08
[=1]
mihr
m.+e 27b/10
m.+i münevver 27b/13
[=2]
mikdar
m. 20a/10, 26b/18
m.+ınca 25b/11
m.+ından 26a/01
[=4]
millet
m. 8a/07
[=1]
mira
m. 4a/12
[=1]
mirrih
m. (irtifa.ı şücan-ı mirrih) 4a/15
[=1]
misin
m. 17b/04
[=1]
misk
m. 9b/09
[=1]
miyah
m. (müsahhir-i miyah) 1b/05
[=1]
mizac
m.+dır 23b/19
[=1]
mizan
m.+ına 9a/16, 9b/06
m.+ında 9b/04
[=3]
muanven
m. ol- 2b/02

[=1]
muattal
m. 5b/13
[=1]
muazzez
m. (kam-yab-ı muazzez ve
mükerrem) 4a/19
[=1]
muhabbet
m. 2a/03, 15a/12, 26b/07
m.+ü sadakat 5a/13
[=4]
muhafaza
m.+i hümayun 6a/10
[=1]
muhalefet
m. it- 8b/16
[=1]
muhammed
m. 11b/15
m.+i enfas ı bi-aded ü bi-kıyas 1b/04
m. mustafa 2a/17
m.+i (varis-i saltanat-ı muhammedi)
3b/07
m.+ye (sünnet-i seniyye-i
muhammediye) 21b/04
m.+ü'l mustafa 21b/07
[=6]
muhasal
m.+ı 14b/12
[=1]
muhbir
m.+i sadık 14b/15
[=1]
muhkem
m. 5b/14, 25a/02, 25a/14
m.+sür- 25a/18
[=4]
muhtac
m.+ol- 25a/18
[=1]
muhtar
m.+da (feres-i muhtar) 3a/18
[=1]
muhtelif
m.+ile (ibadat-ı muhtelif) 14b/07
[=1]
muin
m. 14b/14
m.+dir 13b/16

[=2]
mukabele
m.+sinde 18b/02, 18b/10, 18b/11
[=3]
mukaddemat
m.+ı mevt 25b/15, 25b/16
[=2]
mukaddime
m. 4b/03, 4b/09
[=2]
mukayyed
m. 5a/02
[=1]
mukteza
m.+sınca 13a/14, 16b/15
m.+yı şer-i şerif 5a/06
[=3]
munim
m.+i inam-enam 1b/05
[=1]
murad
m. 3a/08, 8a/10, 14a/10, 14a/15,
16b/19, 26b/05
m. eyle- 21a/02
m.+ı 12a/03, 12a/15
m.+ı şerif 13b/03, 15a/05
m. it- 6a/19, 11a/18
m. olun- 10a/03
m. olun- 11b/01
[=15]
muradat
m.+ın (nahl-ı muradat) 27b/08
[=1]
murdan-kemter
m. 3a/10
[=1]
mustafa
m. 4a/01, 4a/01
m. (muhammed mustafa) 2a/17
[=3]
mustetab
m.+un (kitab.ı müşgin-nikab-ı
mustetab) 4b/02
[=1]
mutad
m. 27a/05
m. ise 27a/07
[=2]
mutahhirin
m.+i (şer-i mutahhirin) 21b/08

[=1]
mutak
m.+ı idim 21a/08
[=1]
mutayyibe
m.+leri (ışmam-ı mutayyibe) 2b/12
[=1]
muti
m. 8b/07
m. ol- 8b/12
[=2]
mutlak
m. (kadir-i mutlak) 16b/11
[=1]
mutlaku'l-yümni
m. 24a/10
[=1]
muzayaka
m. 5b/11
[=1]
muzırr
m. 26a/02
[=1]
mübarek
m. 7a/16, 14a/12, 16a/19, 18b/14,
21a/12
m. (abdu'llah bin mübarek) 17a/10
m.+dir 11a/08, 13b/03, 20a/12,
20a/14
m.+dür 11b/04, 14b/12, 19b/09
m. eyle- 13b/18
m. kılın- 15b/06
m. ol- 15b/14
[=16]
mübareke
m.+de (evkat.ı mübareke) 5a/16
m.+nin (sene-i mübareke) 3b/01
[=2]
mübareklik
m. 7b/04
[=1]
mübarizan
m. (esbak-ı mübarizan-ı din ü iman)
4a/08
[=1]
mübaşeret
m.+i 12a/05
[=1]
müberhen
m. 2b/01

[=1]
mübin
m.+birle (envar-ı şer-i mübin) 2a/19
m.+den (ada-yı din-i mübin) 27a/16
[=2]
müceddid
m.+i elf-i sani 3b/05
[=1]
mücerreb
m.+dür 22b/06
[=1]
mücerred
m. 11b/01
[=1]
müezzinlik
m.+den 21a/14
m. it- 20b/17
[=2]
müft-hur
m. 5b/11
[=1]
mükedder
m. ol- 6a/07
[=1]
mükellef
m. iken 5b/08
[=1]
mükerrem
m. (kam-yab-ı muazzez ve
mükerrem) 4b/01
[=1]
mülayim
m. 22a/05
[=1]
mülazemet
m. eyle- 19a/10
[=1]
mülk
m.+de 6a/01
m.+i 6a/10
m.+ü saltanat 5b/19
[=3]
mümkin
m. ol- 25b/05, 25b/06
[=2]
münevver
m. (mihr-i münevver) 27b/13
[=1]
münhezim
m. (kavm-ı münhezim) 20b/07

[=1]
münkad
m. eyle- 8b/07
[=1]
müntefi
m. ol- 11a/06
[=1]
münzel
m. (tedbir-i münzel) 6a/03
[=1]
müretteb
m. 1b/16
[=1]
mürevveh
m. 7b/07
[=1]
mürselin
m. (fass-ı hatem-i enbiya ve
mürselin) enbiya.(fass+
[=1]
mürtecel
m. 7b/07
[=1]
müsahhir
m.+i miyah 1b/05
[=1]
müsbeha
m. 7b/06
[=1]
müslim
m. bin yesar 18b/12
[=1]
Müslimin
m. (fukaha-yı müslimin) 26a/06
m. (sultan-ı guzat-ı müslimin) 27b/01
m.+den (beytü'l-mal.ı müslimin)
5b/02
[=3]
müslimün
m. 17a/04
[=1]
müsr
m. 7b/06
[=1]
müstahsene
m.+de (siret-i müstahsene) 2a/03
[=1]
müstean
m. ile (inayet.i müstean) 3a/11
[=1]

müsteveli
m. ol- 6a/08
[=1]
müsülman
m.+lara 11a/01
[=1]
müşgin-nikab
m. (kitab.ı müşgin-nikab-ı mustetab)
4b/02
[=1]
müşrik
m.+leri 15b/07
[=1]
mütecaviz
m. 20b/13
[=1]
müteveccih
m. 21b/01
m. ol- 21b/10
[=2]
müzeyyen
m. kıl- 1b/16
[=1]
na-bedid
n.+it- 2a/19
[=1]
na-meşru
n. 10a/10, 10a/13
n.+dır 17b/18
[=3]
naçiz
n.+(bende-i naçiz) 27b/16
[=1]
nafi
n. bin cübeyr 20a/06
n. iken 26a/02
[=2]
nahif
n. (zaif ve nahif) 8b/12
[=1]
nahl
n.+ı muradat 27b/08
n.+ı ter 3a/02
[=2]
nakil
n. 14b/11
n. it- 14b/04, 17a/19
n.+lerinde 19b/03
[=4]
nakl

n.+inde 9b/13, 13a/16, 14a/10,
17b/11, 19a/04
n. it- 12b/13, 16a/12, 18a/14, 18b/04
n. olın- 18a/08
n. olun- 18b/13
[=11]
nal
n.+a 25a/18
n. it- 25a/16
n. ur- 25a/16
[=3]
nale
n.+nün (nur-ı nalenün gün eşi) 2a/14
[=1]
nam-dar
n. (çar-yar-ı nam-dar) 2b/13
[=1]
narin
n. 23b/19
[=1]
nas
n. (halık-ı cinn ü nas) 1b/05
[=1]
nasır
n. 14b/14
[=1]
nass
n. (ber-vefik-i nass-ı kerim) 3a/19
[=1]
nazar
n.+ı inayet-i aliyye 4a/18
n. it- 6b/06, 6b/08, 6b/09
[=4]
nazil
n. ol- 8b/18, 12b/04, 12b/07, 12b/12,
13a/15
[=5]
nazm
n. 2a/13, 2b/14, 23b/06, 27b/06
[=4]
ne
n. 7a/02, 8b/10iz, 9b/05, 9b/05,
9b/06, 10a/06, 16b/11, 17b/05,
19b/02, 19b/03, 19b/12, 21b/05,
26a/04, 26a/04
n.+dir 17b/08
n. idi 17a/15
[=16]
ne-kadar
n. 11b/06, 23a/17

[=2]
necib
n. 7b/08
n. üzre 27b/14
[=2]
necm
n.+i sema-yı hüda 2b/16
[=1]
nef
n.+ı 12a/06
[=1]
nefes
n.+de 16a/09
n.+leri 9a/05
n.+ün 9a/02
[=3]
nefis
n.+inizi 25b/11
[=1]
nehc
n.+i şer-i kavim 6a/12
[=1]
nehy
n. buyur- 19a/07
n.+i ani'l-münker 5a/10
[=2]
nema
n. (neşv ü nema) 2a/15
[=1]
nesai
n. (ebu davud nesai) 19a/07
[=1]
nesaim
n.+i ravza-ı razıyye-i din 2b/12
[=1]
nesek
n.+ı laik 1b/10
[=1]
nesne
n. 8a/12, 16a/01, 16a/05, 16b/11,
17b/04, 17b/07, 17b/08, 21b/13,
26a/01, 26a/12, 27a/05
n.+dir 13a/14
n.+ler 14a/03
n.+lerden 8a/02
n.+lerdir- 8b/10iz
n.+lere 5b/04, 26a/15
n.+ye 17b/15
n.+yi 15b/11, 15b/14
[=20]

neşv
n.+ü nema 2a/15
[=1]
netekim
n. 26a/02, 27a/12
[=2]
nev
n.+i beni adem 4b/11
[=1]
neyl
n. 13b/14
n. (sebeb-i neyl) 3a/17
[=2]
neyle-
n.-rdün 16a/14
[=1]
neyyir
n.+i burc-ı safa 2b/16
[=1]
nısf
n.+ı 27a/11
[=1]
nice
n. 13a/13, 19a/01, 20b/16
[=3]
niçe
n. 3a/16, 3a/17, 12a/07, 14b/07,
27a/17
[=5]
niçün
n. 18a/16, 18b/19, 21a/03
[=3]
nihal
n.+i gülşen-i ikbal u nusret 3b/16
[=1]
nimet
n.+in 8b/05
[=1]
nisbet
n. 10b/18
[=1]
nişan
n.+lar 19b/16
n.+ları 20a/14
n.+larun 23a/19
n.+ol- 24a/03
[=4]
nişimen
n.+(fûrug-ı enduz-ı nişimen-i safa)
2a/13

[=1]
nişimen-i safa)
n. 2a/13
[=1]
nite-kim
n. 6a/05, 22a/18
[=2]
niyet
n.+ile 11b/19
n.+ine 13a/13
[=2]
niyyet
n. 11b/19, 21b/06
n. (kasd u niyyet) 21b/09
n.+i halise 21b/03
n.+i sadık 12a/02
n.+in 11b/14
n.+ine 9b/04, 11b/07, 12a/04, 12a/13,
17b/10
[=11]
nizam
n. 27b/12
n. (ihtilal-i nizam-ı alem) 5b/12
n. (kelam-ı şecaat-ı nizam) 4a/09
n. (sebeb-i nizam-ı alem) 1b/14,
4b/10
n.+ı 6a/01
n.+ı bedi 1b/07
n.+ı cihet 6a/11
n.+ı memleket ü saltanat 6a/05
n.+ı saltanat 6a/13
[=10]
nur
n.+(surh-i nur) 23b/07
n.+ı dide-i dudeman-ı al-i osman
3b/18
n.+ı hüda 2b/03
n.+ı nalenün gün eşi 2a/14
n.+u ziya 2a/15
[=5]
nusret
n. (malum-ı nusret-makrun) 10a/12
n. (nihal-i gülşen-i ikbal u nusret)
3b/16
[=2]
nusret-makrun
n. 4b/09
[=1]
nusretlü
n. 3b/07

[=1]
nübüvvet
n. (fatıha-ı sure-i nübüvvet) 2a/07
[=1]
nüsha
n.+i insan 1b/10
[=1]
od
o.+ına 11b/08
o.+ından 11b/12
[=2]
ok
o. 8a/03, 17b/16
o. at- 5a/04, 18a/06
o. yarış- 17b/19
[=5]
oku-
ezan oku- 20b/16, 20b/17, 21a/01
o.-maga 5a/09
o.-maz 21a/01
o.-rlar 20b/16
o.-yalar 7b/13
o.-yup 20b/17
[=8]
okut-
o.-maga 5a/09
[=1]
ol-
o.-a 5a/19, 6a/10, 7b/01, 7b/15,
9b/01, 10a/14, 10a/18, 11b/13,
12a/03, 17a/09, 18a/11, 19a/11,
19a/13, 19a/17, 19a/17, 19a/18,
19b/01, 19b/07, 19b/07, 19b/14,
19b/14, 19b/15, 19b/19, 20a/01,
20a/10, 20a/14, 20a/18, 21b/14,
22a/11, 22a/14, 22a/15, 22a/15,
22a/18, 22b/07, 22b/08, 22b/11,
22b/12, 22b/13, 22b/13, 22b/15,
22b/19, 23a/03, 23a/04, 23a/08,
23a/11, 23b/04, 23b/06, 23b/10,
23b/15, 23b/16, 24a/02, 24a/03,
24a/13, 24a/18, 24b/04, 25b/17,
26a/01, 26a/04, 26b/10, 27b/01,
27b/08, 27b/08, 27b/11, 27b/12,
27b/15, 27b/15, 27b/17
ak ol- 20a/19, 24b/01
alçak ol- 23a/10
azim ol- 21b/01
baglu ol- 11a/14
baid ol- 8a/07, 16b/11

bais-i lutf ol- 27b/17
beşaret-i uzma ol- 4a/11
beyan ol- 13a/13
cem ol- 21b/14, 23a/19
düz ol- 23a/09
derin ol- 27a/03
elzem ol- 23b/01
emr ol- 16b/15
eşkin ol- 23a/17, 23a/18
farz ol- 3a/14
geniş ol- 22b/08
halas ol- 14a/03, 14b/15
haram ol- 10a/17
harc ol- 13b/04
hasıl ol- 5b/01, 11a/03, 11a/05,
11b/02, 12a/02, 12a/08, 14b/14,
15a/01
hatm ol- 16a/10
hazır ol- 8a/09, 17b/15, 17b/16
helak ol- 25b/03, 25b/17
helal ol- 10b/02, 26a/08
hisse-dar ol- 2b/06
ırak ol- 23a/18
kadim üzre ol- 6a/10
kadir ol- 8a/03
karib ol- 6b/05, 8a/06, 8b/17
kümeýt ol- 24a/01
lazım ol- 5a/01, 5b/03, 5b/04, 5b/05,
5b/07
magfure ol- 26b/04
mahfuz ol- 7b/15
mahsus ol- 5b/19
mahzun ol- 12b/02
malik ol- 12b/09
malum ol- 18b/16
mazhar-ı tam ol- 4a/10
mesrur ol- 21a/05
meşgul ol- 3a/13, 5a/04, 5a/10,
15a/19
muanven ol- 2b/02
muhtac ol- 25a/19
muti ol- 8b/12
mübarek ol- 15b/15
mükedder ol- 6a/07
mümkin ol- 25b/05, 25b/06
müntefi ol- 11a/06
müstevli ol- 6a/08
mütevceh ol- 21b/10
nazil ol- 8b/18, 12b/04, 12b/08,
12b/12, 13a/15

nişan ol- 24a/03
pek ol- 25a/18
perde ol- 11b/08, 11b/13
peyda ol- 27a/04
saadet-i ulya ol- 4a/11
sabit ol- 18a/09
sag ol- 5a/19
sakır ol- 19b/07
sebeb ol- 5b/12
sekil ol-
19b/07, 19b/15, 20a/18, 24a/10,
24a/11
sem ol- 3a/04
siyah ol- 20a/10
şehid ol- 20b/01
tayin ol- 4b/13, 4b/14, 4b/14, 4b/15,
4b/17
tayin olun- 5b/03
tolaşık ol- 23a/01
üzerine ol- 2a/17
vacib ol- 5a/01, 5a/08
varid ol- 3a/18, 4b/05, 8a/12, 9a/08,
9b/09, 10b/04, 11b/07, 14a/05,
14b/07, 15b/16, 16a/10, 16a/19,
16b/09, 17b/11, 19a/05
yakın ol- 23a/17
yardum olun- 13b/01
yassı ol- 23a/08
yogun ol- 26b/18, 27a/08
yumrı ol- 23a/01
yügrek ol- 23b/17
yügrük ol- 23a/16, 23b/02
yüksek ol- 22b/18, 23a/04
zaif ol- 6b/07, 6b/09, 6b/11, 6b/12,
6b/12, 6b/13
zarar ol- 22b/05, 24a/16
ziyade ol- 6a/11
o.-acak 15b/14
o.-alar 5a/02, 5a/04, 26b/08
o.-amaz idi 8b/17
o.-an 2b/08, 3a/14, 3a/18, 4a/18,
4b/05, 5a/01, 5a/01, 5a/08, 5a/11,
5b/03, 5b/04, 5b/05, 5b/07, 5b/19,
6a/06, 7a/05, 7a/07, 7a/08, 8a/06,
8a/07, 11a/14, 17a/18, 19b/09,
19b/19, 21b/14, 23a/15, 23b/01,
24a/09, 24a/11, 26a/18, 26b/01,
26b/06, 27a/01
o.-anı 20a/06

o.-dı 12b/12, 16a/13, 17a/15, 18a/09,
18b/16
o.-dığı 20b/01, 25b/16
o.-dığıyçün 14a/06
o.-dugı 4a/11, 5b/17, 8a/11, 10a/13,
17a/05, 17a/06, 26b/04
o.-dugın 17b/07, 20a/16
o.-dugının 13b/19
o.-dugumuz 21a/05
o.-dugunuzı 8a/03
o.-dukca 11a/06
o.-dukda 15a/05, 20b/13, 20b/19
o.-dur 18a/19
o.-ıcak 8a/09, 14a/03
o.-ınan 10b/01, 13b/04
o.-ınmışdır 4b/13, 4b/14, 4b/14,
4b/15, 4b/17
o.-magn 10a/06, 10a/08, 21a/09
o.-magla 4a/17
o.-mak 16a/09, 16a/10, 18b/17,
20a/18, 23a/19, 24a/17, 25b/06
o.-makda 22a/06, 22a/07, 22a/08,
22a/08, 22a/10, 22a/12, 22a/13
o.-makdır 20a/19, 21b/10
o.-maları 5b/19
o.-malarıyla 4a/10
o.-mamış idi 12b/09
o.-masa 2a/14, 8b/13, 8b/16, 12a/14,
26a/07
o.-masıdır 23b/01, 23b/02
o.-maya 4b/11, 12a/06, 19a/18,
19b/07, 19b/15, 20a/10, 23a/01,
23a/01, 23a/10, 23a/12, 24a/01,
25a/15
o.-mayalar 5b/12
o.-mayaol()-yırtmaçlı ol- 23a/03
o.-mayınca 10b/02
o.-mayup 6b/13, 22b/18
o.-maz 7a/19, 10b/03, 12b/02,
16b/11, 23a/17, 25a/19, 25b/06,
26a/08, 27a/11
o.-mazdı 7a/09
o.-mazlar 12a/19, 17b/15
o.-mış 3a/04, 6b/05, 6b/07, 6b/08,
6b/09, 6b/11, 6b/12, 6b/12
o.-mış-ıdı 3a/17
o.-mışdır 8a/12, 12b/04, 12b/08,
15b/16, 16a/10, 16a/19, 17b/11
o.-mışdur 8b/18, 9a/08, 9b/09,
10b/04, 11b/07, 14b/07

o.-mişlerdir 2b/06
o.-muş-ıdı 12b/09
o.-muşdır 13a/15, 14a/05, 16b/09,
16b/15, 19a/05
o.-sa 7a/03, 9b/09, 12a/15, 15a/19,
22b/01, 23a/02, 24a/06
o.-sa idi 7a/09
o.-sun 15b/15
o.-sun-ki 2a/17
o.-unsa 8b/10iz
o.-unup 3a/16
o.-up 2b/02, 2b/11, 3a/13, 4a/08,
5a/10, 5b/11, 6a/07, 6a/08, 6a/11,
6b/05, 8b/12, 12a/03, 15a/19,
21a/01, 21b/01, 22b/07, 23a/07,
23a/09, 23a/10, 23a/14, 24a/01,
24a/16, 24b/01, 25a/18, 25b/03,
26b/04, 26b/06
o.-ur 5b/01, 6a/09, 10a/17, 10b/02,
11a/03, 11a/05, 11b/02, 11b/08,
12a/02, 12a/08, 13b/15, 14a/03,
14b/14, 14b/15, 14b/15, 15a/01,
16a/08, 16a/19, 16b/04, 16b/08,
16b/08, 16b/13, 16b/17, 19a/01,
22a/09, 22b/02, 22b/05, 23a/02,
23a/05, 23a/16, 23a/18, 23a/19,
23b/03, 23b/04, 23b/07, 23b/07,
23b/11, 23b/11, 23b/13, 23b/14,
23b/17, 23b/17, 24a/03, 24a/09,
24b/01, 24b/04, 24b/09, 25a/17,
25b/03, 25b/05, 25b/18, 26a/02,
26b/14, 26b/15, 26b/16, 26b/18,
27a/01, 27a/03, 27a/04, 27a/08,
27a/09, 27a/12
o.-urdu 20a/05
o.-urduk 21a/05
o.-urlar 17b/16, 20b/07
o.-ursa 23a/17, 23a/18, 23b/13,
23b/14, 24a/02, 24a/08, 24a/10,
24a/14, 24a/15, 24a/15
o.-ursin 19b/08, 19b/08
[=487]

ol(1)

o. 1b/01, 1b/04, 2a/06, 2a/13, 6a/18,
6b/14, 7a/12, 7b/04, 7b/05, 8b/05,
8b/07, 9a/14, 9a/15, 9b/02, 9b/03,
9b/19, 10a/03, 10b/01, 11a/07,
11a/11, 11a/17, 12a/01, 12a/15,
14a/15, 16b/13, 17a/13, 17b/10,

17b/16, 18b/02, 18b/05, 18b/10,
22a/05, 22a/17, 23a/18, 23b/16,
25a/09, 26b/01, 26b/11

[=38]

ol(2)

o. 2b/18
o.+ana 7a/19, 8b/04, 8b/12, 11a/03,
11a/04, 11b/12, 11b/14, 11b/19,
12a/09, 13a/09, 14b/11, 18a/12,
18a/12, 20a/17, 22a/02, 24a/03,
24a/05, 24a/06, 24a/08, 24a/10,
26a/07
o.+anda 17a/08, 17b/10, 21a/10,
21b/13, 22b/03, 22b/04, 22b/05
o.+andadır 20a/09
o.+andan 6b/17, 11a/03, 11a/04,
15b/15, 18b/15, 24a/19
o.+andan sonra 8b/05, 23b/01,
23b/08, 24b/05
o.+anı 6b/05, 6b/07, 6b/08, 6b/10,
6b/11, 7a/03, 8a/12, 8b/08,
11a/10, 11a/17, 12a/06, 15a/06,
18a/13, 22b/04, 23b/15
o.+anın 8a/13, 9b/04, 18b/10
o.+anınçün 9b/10
o.+anınla 6a/07
o.+anınla.ile 13b/15
o.+anlar 6b/18, 8a/17, 12b/02,
15a/15, 15a/16, 15b/03
o.+anlar.undır 20b/05
o.+anlar.üzre 13b/01
o.+anlar ile 3a/09
o.+anlara 3a/05, 3a/07, 3a/09, 5b/03,
5b/05, 8a/17, 12b/01, 12b/12,
13b/02, 13b/04, 13b/17, 26b/07,
26b/12
o.+anlardan 7a/17, 8a/07
o.+anları 8a/08, 13a/04, 13b/15,
20a/05, 26a/19, 26b/01
o.+anların 7a/12, 12a/19
o.+anların 9a/04, 9a/06, 15b/08,
26b/07, 26b/12, 26b/13
o.+anun 3a/06, 8b/04, 11a/11,
11a/18, 11b/06, 12a/06, 13a/08,
18b/11, 21a/08, 23b/07, 25a/17
o.+anunla 11a/16, 16b/01
[=112]

ol

o.+dur 7b/09, 19b/19, 21b/13,
22a/02, 22a/11, 22a/13, 22a/14,

22a/17, 22b/06, 23b/19, 24a/12,
25a/08, 27b/12
o.+mak 27a/05
[=14]
olın-
itab olın- 18b/15, 18b/19
katl olın- 10a/02
kumar olın- 10a/05
murad olın- 10a/03
nakl olın- 18a/08
riayet olın- 6a/13
sual olın- 10b/06
vad olın- 10b/01
yardım olın- 13b/16
zıkr olın- 19a/19, 20a/11, 20a/14,
20b/09, 23a/18
o.-a 10a/02, 10a/03, 10a/05
o.-an 19a/19, 20a/14, 23a/18
o.-dı 10b/06
o.-dım 18b/15
o.-masa 6a/13
o.-mışdır 18a/08
o.-mışdur 5b/03, 20b/09
o.-mışlardır 13b/01, 13b/16
o.-up 18b/19, 20a/11
[=31]
olun()-
murad olun- 11b/01
zulüm olun- 8a/13
cem olun- 20a/04
fehm olun- 14b/09, 17a/09
halk olun- 20b/10
hikayet olun- 17a/10
ihda olun- 4a/16
ihmal olun- 6a/13
ilhak olun- 5b/10
nakl olun- 18b/13
rivayat olun- 14a/11
rivayet olun- 16a/02, 17a/02, 18a/02,
19b/17
sual olun- 17a/16
tashir olun- 8b/14
teftiş olun- 5b/14
zıkr olun- 7b/05
o.-dı 4a/16
o.-dı-ki 14a/11
o.-dığı 20b/10
o.-du 18b/13
o.-dukda 17a/16
o.-mak 5b/10

o.-mazsız 8a/13
o.-mış 8b/14
o.-mışdır 16a/02, 18a/02
o.-mışdur 17a/02
o.-muşdır 13a/13
o.-sa 6a/13, 20a/04
o.-up 5b/14
o.-ur 7b/05, 9b/12, 14b/09, 17a/09,
17a/10, 19b/17
o.-urlar imiş 5b/15
o.-ursa 11b/01
[=43]
omuz
o.+ı 22b/10, 23a/09
[=2]
on
o. 6a/08, 14b/18, 22a/02, 26b/14,
27a/09
o.+ında 27a/03
[=6]
onıl-
o.-ur 24b/02
[=1]
onıncı
o. 6b/13
[=1]
orada
o. 17b/18
[=1]
orta
o.+sıdur 26a/04
o.+sında 19b/01, 27a/01
[=3]
oruc
o.+tut- 13b/06
[=1]
osman
o. (nur-ı dide-i dudeman-ı al-i
osman)
[=1]
osmaniyye
o. (gurre-i efras-ı baht-ı osmaniyye)
3b/14
[=1]
ot
o.+lar 11a/12
[=1]
otır-
o.-mış 18a/15
[=1]

otla-
 o.-duğı 11a/14
 [=1]
 otur-
 o.-asız 8b/04
 o.-ur idi 18b/07
 [=2]
 oyna-
 o.-mak 18a/07
 o.-sa 17b/19
 [=2]
 oyun
 o. 17b/17, 18a/05, 18a/05, 18a/07
 o.+lar 17b/18
 [=5]
 öbir
 ö. 3a/04, 7a/15
 [=2]
 öçeş-
 ö.-üp 10a/12
 [=1]
 öç
 ö. 10a/05, 10a/05
 [=2]
 öğ-
 ö.-erler 15a/16
 [=1]
 öğret-
 ö.-eler (öğredeler) 5a/11
 [=1]
 öküz
 ö. 22a/11
 ö.+i 7a/06
 [=2]
 ömer
 ö. 21a/06, 21a/18
 ö. (hazret-i ömer) 20b/19, 21a/03
 ö. bin 18a/08
 ö. bin haris 20a/01
 [=6]
 ömr
 ö.+i 27a/11
 ö.+i (bakiyye-i ömri aziz) 21b/01
 ö.+i aziz 27a/15
 ö.+i tabiiye 27a/15
 ö.+inün 27a/11
 ö.+ümi (bakiyye-i ömr) 21a/10
 ö.+ün 27b/07
 [=7]
 ön

ö. 15a/10, 19a/18, 20a/17, 23a/13,
 24a/04, 24a/09
 ö.+i 22b/18, 24a/12, 26b/14
 ö.+inden 22b/18, 23a/12
 ö.+leri 22b/19
 ö.+lerinden 6b/16
 ö.+üne 22b/15
 [=14]
 öndül
 ö. 10a/13, 10a/17
 [=2]
 ötüri
 ö. 18b/15
 [=1]
 öz
 ö.+leri 2b/19
 [=1]
 pa-beste
 p.+i yek-silsile 3a/03
 [=1]
 padişah
 p. 3a/08
 p.+a 27b/07
 p.+ı adl u dad 3a/08
 p.+ı alem-penah 3b/08, 5a/14, 5a/16,
 5b/15
 p.+ı islam-ı nasarahu'llah 6a/09
 p.+ı lem yezeli 1b/06
 p.+ım 27b/17
 p.+ımızun 27a/15
 p.+lar 4b/18
 p.-ı lem yezeli 1b/07
 [=13]
 padişahan
 p.+ı pişin 5b/16
 [=1]
 padişahlık
 p. 4b/16, 6a/16
 [=2]
 pak
 p. 24b/14
 [=1]
 paldım
 p. 24a/05
 [=1]
 parmak
 p.+ıyla (parmagıyla) 14a/12
 [=1]
 pay
 p.+ı semend 27b/10

[=1]
pay-dar
p.+a 2b/14
[=1]
pay-vendensiz
p. 24b/16
[=1]
pek
p. 23a/05, 24b/19, 25a/12, 25b/08
p. ol- 25a/18
[=5]
perçem
p.+in 19a/06
[=1]
perde
p.+dir 10b/19, 11a/07
p.+i izzet-i makam 27b/12
p.+nin 11a/07
p. ol- 11b/08, 11b/13
[=6]
perveriş-yafte
p. 4a/17
[=1]
pes
p. 4b/19, 5a/19, 5b/01, 6a/02, 6b/14,
6b/17, 7a/19, 7b/04, 14b/19,
15a/08, 15a/13, 15a/17, 15b/03,
15b/09, 15b/12, 15b/16, 24b/01,
25b/10, 25b/18, 27a/02, 27a/09
[=21]
peyda
p.+ol- 27a/04
[=1]
peygamber
p. 14b/09, 14b/16
p.+den 14a/08
p.+i (ziynet-efza-yı şeriat
peygamberi) 2b/11
p.+lik 21a/15
[=5]
peyrev
p. (pir ü peyrev) 7a/11
[=1]
pir
p.+ü peyrev 7a/11
[=1]
piş kadem
p.+leri 7a/11
[=1]
pişin

p. (padişahan-ı pişin) 5b/16
[=1]
poyraz
p. 15a/05
[=1]
pu
p. (tek-a-pu) 3a/15
[=1]
pul
p.+a 23b/15
[=1]
rab
r.+inizün (rabbinizün) 8b/05
[=1]
rabb
r.+i (dergah-ı rabbi izzet) 21b/10
r.+imize 8b/09
[=2]
rabbü'l-alemin
r. 27a/19
[=1]
radıya'llahu an-hu
r. 12a/09
r. hakkında 12b/04
[=2]
radıya'llahu anh
r. 14b/05,19b/10,14a/17
r.+dan 20a/15
[=4]
rah
r. (bedreka-yı rah) 27b/15
[=1]
rahat
r. 5b/01
r. ile 27a/14
[=2]
rahimetu'llah
r. 19b/03
[=1]
rahimu'llah
r. 17b/11
[=1]
rahman
r. (hidayet-i rahman) 3a/11
r.+ındur 9b/18
r.+un 10a/06
r.+undur 10a/07
[=4]
rahmet

r.+i amme-i şamile-i vasiatü'l erca
 2b/04
 r. it- 26a/19
 [=2]
 rahmetel-li'l-alemin
 r. 2b/01
 [=1]
 rahmetu'llah
 r. 11b/15, 14a/10, 19a/04, 19b/10
 r. aleyh 18a/14
 r.+i 9b/12
 r.+i aleyh 13b/09,16a/11
 r.+i aleyhi 12b/03
 r.+i aleyhim 9a/07, 14b/04
 r.+i aleyhima 10b/03, 18b/04
 r.+u 16a/11
 r.+u aleyh 14b/02
 [=15]
 rahmullah
 r. 18a/08
 [=1]
 raht
 r. 23b/10
 [=1]
 rai
 r. 1b/06
 [=1]
 rakib
 r.+i feres-i firaset 2a/07
 [=1]
 ravza
 r. (nesaim-i ravza-ı raziyye-i din)
 2b/12
 [=1]
 rayet
 r.+i giti-neverd 27b/10
 [=1]
 raziyye
 r. (nesaim-i ravza-ı raziyye-i din)
 2b/12
 [=1]
 reaya
 r. 5b/05, 6a/06
 r.+sı 6a/11
 [=3]
 refik
 r. ile (tevfik-i refik) 2a/18
 [=1]
 renk
 r.+tir 19b/02

[=1]
 resu'llallah
 r. 16a/06,16b/04,19b/12
 [=3]
 resul
 r. (zaman-ı resul-i ekrem) 20b/15
 r.+i ekrem 7b/02, 15b/19, 16a/04,
 17b/01, 17b/12, 18a/02, 18a/09,
 18a/19, 18b/07, 18b/13, 18b/18,
 19a/01, 19a/05, 19a/08, 19a/13,
 19b/04, 19b/11, 19b/17, 20a/02,
 20a/07, 20a/10, 20a/15, 20b/02,
 21a/04, 25b/07, 26a/08
 [=27]
 resulu'llah
 r. 2a/16, 9a/17, 10b/05, 11b/10,
 11b/16, 12b/14, 13a/16, 14a/11,
 14a/18, 16b/03, 16b/16, 17a/02,
 17a/06, 18b/08
 r. sallahu aleyhi ve sellem 9a/09
 [=15]
 reşk
 r.+i sipehr 27b/09
 [=1]
 rıdvanu'llahi
 r. aleyhim ecmain 15b/18
 [=1]
 rıfk
 r. eyle- 25b/10
 [=1]
 rıhlet
 r. buyur- 20b/12, 20b/18
 [=2]
 rızık
 r. 14b/18
 [=1]
 rızk
 r.+ı 16a/09
 [=1]
 riayet
 r. 2a/03, 26a/07
 r. eyle- 16a/07
 r.+in 11b/03
 r. olın- 6a/12
 r. üzre 26b/06
 [=6]
 ribat
 r. 11a/10, 11b/04
 [=2]
 rica

r.+it- 21a/07
 [=1]
 rida
 r.+sıyla 18b/14
 [=1]
 rih
 r. 15a/07
 [=1]
 risale
 r. (hatime-i risale-i risalet) 2a/07
 r.+i celile 4a/13
 [=2]
 risalet
 r.+(2a/07
 r. (menşur-ı risalet) 2b/01
 r.+ün (sipehri risaletün güneşi) 2a/13
 [=3]
 risalet-penah
 r. (mahrem.i sultan-ı risalet-penah)
 3a/01
 [=1]
 rivayat
 r. it- 14a/17
 r. olun- 14a/11
 [=2]
 rivayet
 r.+de 8a/10, 9b/07, 13b/05, 14a/04
 r. eyle- 9b/14, 13b/10, 17b/12,
 19a/14, 20a/01
 r.+inde 9a/17, 13b/09, 16a/11,
 19b/10
 r. it- 13a/17, 14b/08, 14b/11, 15a/03,
 18b/06, 19a/04, 19a/08, 20a/07
 r.+lerinde 9a/07, 10b/04
 r. olun- 16a/02, 17a/02, 18a/02,
 19b/16
 [=27]
 riyah
 r.+ü felek 1b/05
 [=1]
 ru-yı zemin
 r.+e (hilafet-i ru-yı zemin) 1b/13
 [=1]
 rubaiyyat
 r. 26b/13
 [=1]
 ruhullah
 r. 17b/05
 [=1]
 ruşen

r. (çerag-ı ruşen-i handan-ı devlet)
 3b/16
 [=1]
 ruz
 r. (şefi-i ruz-ı mahşer) 2a/10
 [=1]
 rükn
 r.+ini 6a/16
 [=1]
 rükub
 r.+ı ziynet 2a/01
 [=1]
 sa'ir
 s. 21b/05
 [=1]
 sa'lla'lahu
 s. 25b/07
 s. aleyhi ve selem 17b/01, 18a/09,
 18b/01, 18b/07, 18b/18, 19a/02,
 19a/06, 19a/09, 19a/13, 19b/04,
 19b/11, 19b/17, 20a/02, 20a/07,
 20a/10, 20a/15, 20b/03, 20b/11,
 20b/15, 21a/04, 21a/11,
 21b/07,26a/08
 [=24]
 saadet
 s.(tac-ı fütuh u saadet) 3b/17
 s.+i ulya ol- 4a/11
 s.+ler 14b/14
 [=3]
 saadet-esas
 s. (şükr ü sipas-ı saadet-esas) 1b/03
 [=1]
 saadet-makrun
 s.+ları 4a/17
 [=1]
 saat
 s.+de(esad-ı saat) 3b/02
 [=1]
 sabah
 s.+a degin 13b/06
 [=1]
 sabit
 s. 5b/19
 s.+ol- 18a/09
 [=2]
 sabitden
 s. 11b/09
 [=1]
 saç

s.+ı 14a/12, 22a/05
 s.+ında 15a/10
 [=3]
 saçlı
 s. 22b/09
 [=1]
 sada
 s.+sını 7a/04
 [=1]
 sadaka
 s. 13b/05
 s.+dan 11a/06, 13b/08
 s. eyle- 12b/06, 12b/10
 s. vir- 13b/07
 s.+ya 13b/02
 [=7]
 sadakat
 s.+e (muhabbet ü sadakat) 5a/13
 [=1]
 sadık
 s. 3a/05
 s. (muhibir-i sadık) 14b/15
 s. (niyyet-i sadık) 12a/02
 [=3]
 sadi
 s. (tulu-ı sadi-i zabihde) 3b/03
 [=1]
 safa
 s. (fürug-ı enduz-ı 2a/13
 s. (gevhir-i derya-yı safa) 2b/19
 s. (neyyir-i burc-ı safa) 2b/16
 s.+ı bahş-ı şah-nişin-ı ıstıfa 2a/15
 [=4]
 sag
 s. 7a/12, 7a/13, 19b/15, 23a/06
 s.+ı 19a/18, 20a/17
 s.+ında 19b/07
 s. ol- 5a/19
 [=8]
 sağışınca
 s. 11a/12
 [=1]
 sağlık
 s. 5a/19
 [=1]
 sagra
 s.+ların 17a/01
 [=1]
 sahib

s. (sultan-ı sahib-i seyf ü sinan)
 1b/15
 s.+ı 11a/10, 11a/16, 11a/17, 13a/02,
 14b/15, 14b/19, 15a/18, 16a/08,
 25b/17
 s.+ı havz-ı mevrud 2a/11
 s.+ı saadet ve siyadet it- 2a/05
 s.+ine 24a/14, 25b/03
 s.+ini 15a/11
 s.+inün 13a/03
 s.+leri 13b/01, 13b/16
 s.+lerine 9b/08, 13b/04
 s.+ün 15a/13
 [=21]
 sahib-kıran
 s.+ı vakt-i mehdi-i zaman 3b/06
 [=1]
 sahib-reis
 s.+ı maiye-i karn-ı sani 3b/04
 [=1]
 sahih
 s. (kasd-ı sahih) 12a/02
 [=1]
 sahiha
 s. (ahadis-i sahiha) 4b/05
 [=1]
 sahra
 s.+ya 20a/04
 [=1]
 said
 s. 24b/06
 [=1]
 sair
 s. 5a/18, 5b/11, 7a/08
 [=3]
 sakın-
 s.-alar 25a/12
 s.-ı 22b/14, 22b/14
 [=3]
 sakır
 s. ol- 19b/07
 [=1]
 sakla-
 s.-r 11a/08, 11b/04
 s.-sa 11b/12
 [=3]
 sal-
 s.-a 23a/11, 27b/10
 s.-alar 20b/06
 s.-maya 23a/14

[=4]
salabet
s.+ü heybet 3b/03
[=1]
salat
s.+u selam 2a/06
[=1]
salın-
s.-urak 23a/11
[=1]
salıviril-
s.-se 20a/04
[=1]
salihin
s. (selatin.i selef-i salihin) 5b/12
s. (selef-salihin) 5b/16
[=2]
salis
s.+(bab-ı salis) 24b/13, bab.ı salis
[=2]
salla'llahu aleyhi ve sellem
s. 7b/02, 9a/18, 10b/05,
11b/10,11b/16, 12b/14, 13a/17,
14a/11, 14a/18, 15a/04, 15b/19,
16a/04, 16a/07, 16b/03, 16b/16,
17a/02, 17b/12, 18a/02, 18b/13
s.+den 13b/10
[=20]
saltanat
s. (varis-i saltanat-ı muhammedi)
3b/07
s.+a (mülk ü saltanat) 5b/19
s.+a (nizam-ı saltanat) 6a/13
s.+ın (nizam.ı memleket ü saltanat)
6a/05
[=4]
samed
s. (ferd-i kaim ve samed) 1b/02
[=1]
sana
s. 10a/16, 10a/19, 15a/11, 17b/04,
17b/07
[=5]
sanat
s. 4b/14, 5b/03, 5b/18, 6a/04, 6a/04
s.+larına 5b/04
[=6]
sani
s. (bab-ı sani) 21b/12, bab.ı sani
s. (müceddid-i elf-i sani) 3b/05

s. (sahib-reis-i maiye-i karn-ı sani)
3b/04
[=4]
sanki
s. 23b/07
[=1]
sar
s. it- 17a/18
[=1]
sarf
s. it- 21a/11
[=1]
saru
s. 26b/16
[=1]
satiu'l-envar
s. (ehadis-i satiu'l-envar) 3a/19
[=1]
satun
s. al- 16a/14, 19b/13
[=2]
say
s. it- 7a/19
[=1]
say-
s.-up 16a/15
[=1]
saye-misal
s. 3a/09
[=1]
sayıl-
s.-ur 9b/07
[=1]
sebeb
s.+den 6a/18
s.+i azam 6a/06
s.+i cemel ü kemal 15a/07
s.+i izzet 15a/06
s.+i izzet-i ebediyye 15b/13
s.+i neyl 3a/17
s.+i nizam-ı alem 1b/14, 4b/10
s.+i zillet 15a/07
s. ol- 5b/12
[=10]
sebili'llah
s. 8a/12
[=1]
seç-
s.-diler 6b/18
s.-er 7a/04

[=2]
sedad
s. (hami-i-erbab-ı sıdk u sedad) 3b/15
[=1]
sefer
s. 6a/19, 8a/04
s.+i baid ü şedid 6b/01
[=3]
segird-
s.-e 25b/03
s.-ir iken 7a/15
s.-irler 9a/01
[=3]
segirt(i)-
s.-at segirt- 17b/19
[=1]
segirt-
s.-dügi 9a/01
s.-en (segirden) 9a/05
s.-irler (segirdirler) 9a/05
s.-mek 25b/12, 25b/15
s.-mekde 25b/17
s.-meyeler 25b/02
s.-se 11a/15, 17b/19
[=9]
seher
s.+e ir- 2a/14
[=1]
sekb
s. 7b/06
[=1]
sekil
s. 19a/18, 19a/18, 19b/07, 20a/18,
24a/13, 24a/17
s.+i 19a/11, 19a/12, 24a/01, 24a/02
s.+in 24a/13
s. ol- 19b/07, 19b/15, 19b/15,
20a/18, 24a/10, 24a/11
[=17]
sekiz
s.+inde 27a/02
[=1]
sekizer
s. 25a/15
[=1]
sekizinci
s. 6b/11
[=1]
selam
s. (salat u selam) 2a/06

[=1]
selamet
s. 27a/14
s. üzre 19b/08
[=2]
selatin
s.+i selef-i salihin 5b/12
[=1]
selef
s. (selatin.i selef-i salihin) 5b/12
[=1]
selef
s.+i salihin 5b/16
[=1]
selimi
s.+den (utbe bin abdullah es-selimi)
19a/05
[=1]
sellem
s.+den 9b/13
[=1]
selman
s.+ı farisi 17a/01
[=1]
sem
s. ol- 3a/04
[=1]
sema
s. (necm i sema-yı hüda) 2b/16
[=1]
semend
s.+in (pay-ı semend) 27b/10
[=1]
semere
s.+i tecdid 5b/17
[=1]
semird-
s.-ir 24b/19
[=1]
sen
s. 10a/15, 13b/18, 15a/13, 15a/14,
15a/16, 15b/11, 19b/06, 19b/08
s.+den 15a/05, 18a/17
s.+den sonra 15b/16
s.+i 15a/09, 15a/12, 16b/07, 16b/08
s.+in 15a/11
s.+ün 10a/15, 10a/18, 15a/10,
15a/14, 15b/07, 15b/07, 16b/07,
21a/03, 21a/13
[=25]

sena	s.-mese 22b/05
s.+yıla-yuad 1b/01	s.-mezdi 20a/16
[=1]	s.-se 22b/04
senaya	[=6]
s. 26b/11	sewab
s.+sı 26b/17	s. 12a/01, 12a/07
[=2]	s.+dır 14a/15
sene	s.+dur 11a/01
s. 2b/06	[=4]
s.+den 20b/13	sevgülü
s.+i mübareke 3b/01	s. 15b/15, 16a/01
[=3]	s.+dir 16a/16
sened	[=3]
s.+i islam 2a/08	sevgülerek
[=1]	s. 16a/05
senen	[=1]
s.+i sünen-i enbiya ve asfiya 2a/04	seyf
[=1]	s. (erbab-ı seyf zabitleri) 4b/18
seniyye	s. (sultan-ı sahib-i seyf ü sinan)
s. (sünnet-i seniyye-i ahmediyye)	1b/15
7b/08	s.+e (erbab-ı seyf) 6a/06
s. (sünnet-i seniyye-i muhammediye)	[=3]
21b/04	seylavi
s.+leri (sünen-i seniyye) 5b/16	s. 23b/06, 24b/02
s.+sine (sünnet-i seniyye) 16a/07	s.+dir 24b/09
[=4]	[=3]
ser-firaz	seyr
s. 27b/07	s. (seriü's-seyr) 2a/02
[=1]	[=1]
sera	seyyid
s. 27b/12	s.+i 23b/05, 24b/09
[=1]	s.+i enam 2a/08
serdar	[=3]
s.+ı cümle zümre-i enbiya 2a/11	sezavar
[=1]	s. (layık u sezavar) 2b/05
serhad	[=1]
s.+ler 11b/05	sıçra-
[=1]	s.-ya 22b/15
seri	s.-yup 7a/14
s.+ü's-seyr 2a/02	[=2]
[=1]	sıddik
serv	s. (ebu bekr-i sıddik) 20b/12, 20b/13,
s.+i kadd 27b/07	20b/16, 20b/18, 21a/08
[=1]	[=5]
server	sıddika
s.+i subhan-ellezi-esra 2a/12	s. (hazret-i aişe sıddika) 18b/06
[=1]	[=1]
sev-	sıdk
s.-erdim 16b/02	s. (hami-i-erbab-ı sıdk u sedad) 3b/15
s.-mek 16a/06, 16a/09	[=1]

sıfat
s. 15b/01
s.+ımı 15a/16
s.+lar üzre 19a/19
s.+ları (sütude-zat ü ala sıfatları)
4a/07
s.+larından 8b/07, 15a/15
s.+larıyla 15a/16
[=7]
sığ-
s.-un 17a/01
[=1]
sığa-
s.-yup 13b/17
[=1]
sıgar
s.+dan (alem-i sıgar) 3a/12
[=1]
sıgır
s.+ına 22a/04, 22a/10
[=2]
sıhhat
s. (kemal-i sıhhat) 27a/14
[=1]
sıklet
s.+i 25a/10
[=1]
sınıf
s. 4b/17
[=1]
sıyanet
s. it- 24b/11
s. kıl- 2a/04
[=2]
si-
s.-ldi 18b/14
[=1]
sikender-ayin
s. (tacıdar-ı sikender-ayin) 3b/17
[=1]
sil-
s.-in 13b/17
[=1]
silah
s. kullan- 5a/03
[=1]
silin-
s.-ir 27a/04
s.-mege 27a/03
[=2]

silsile
s. (intizam-ı silsile-i mevcudat) 2b/10
[=1]
sinan
s. (sultan-ı sahib-i seyf ü sinan)
1b/15
[=1]
sinir
s.+leri 22a/09, 23b/02
[=2]
sipahi
s. 25a/08
s.+ler 7a/10
[=2]
sipas
s. (şükr ü sipas-ı saadet-esas) 1b/02
[=1]
sipehr
s. (ittiba-ı aliyye-i sipehr) 4a/15
s. (reşk-i sipehr) 27b/09
s.+i risaletün güneşi 2a/13
[=3]
sipehr-ihtiram
s. (sultan-ı sipehr-ihtiram) 2b/15
[=1]
sirayet
s. it- 6a/14
[=1]
siret
s.+i müstahsene 2a/02
[=1]
sirhan
s. 7b/07
[=1]
siyadet
s. (sahib i saadet ve siyadet it-) 2a/05
[=1]
siyah
s. 6b/10, 6b/16, 19a/12, 19a/19,
19b/14, 20a/12, 22b/12, 23b/10,
23b/11, 23b/12, 23b/14, 23b/15,
23b/16, 24a/14
s.+dır 19b/03
s. ol- 20a/09
[=16]
siyaset
s. (ilm-i siyaset) 6a/02
s. (zabt u siyaset) 5a/05
[=2]
siz

s. 8a/16, 8b/04, 19a/10, 26a/18,
26a/19
s.+den 8a/09
s.+e 8a/02, 8a/13, 26a/19
s.+in 8a/06
s.+ün 8a/16, 8b/02
[=12]
sol
s. 7a/13, 23a/06, 23a/15
s.+ı 20a/18
[=4]
sol kulak
s. 7a/13
[=1]
solak
s.+dur 23a/07
[=1]
son
s. 16a/09
[=1]
sonra
s. 6b/17, 17a/15, 25a/13
s.+(-dan sonra) 7a/01, 8b/05, 16a/05,
19a/17, 23b/02, 23b/08, 23b/08,
24b/05, 25a/07
s.+(-den sonra) 1b/11, 6b/04, 15b/16,
18b/11, 25a/01
[=17]
sor
s. 17b/05
[=1]
sor-
s.-arsan 17b/05
s.-ayın 17b/04
[=2]
sovuk
s.+a (sovuga) 23b/10, 23b/18
[=2]
soy
s. 24b/11
[=1]
söyle-
s.-diler 16a/15
s.-r 17b/04
[=2]
söz
s.+e 27b/06
s.+leri 2b/19
[=2]
su

s. 6b/03, 22a/03, 22a/10, 24b/19,
26b/03
s.+dan 6a/15
s.+iç- 9b/06
s.+ile 25a/02
s. vir- 6b/05, 24b/18, 25a/13
s.+ya 23a/05
s.+yı 9a/14, 9b/03, 25a/13
[=15]
sual
s. it- 16b/03
s. alın- 10b/06
s. olun- 17a/16
[=3]
subh
s. 3a/04
[=1]
subhan-ellezi-esra
s. (server-i subhan-ellezi-esra) 2a/12
[=1]
sudur
s.+da (şifa-i sudur) 9a/16, 12b/13,
17a/19, 20b/02
[=4]
sulak
s. 25a/05
[=1]
suleha
s.+dır 5a/08
[=1]
sultan
s. (mahrem.i sultan-ı risalet-penah)
3a/01
s.+ı azam u efham 3b/13
s.+ı guzat-ı müslimin 27b/01
s.+ı sahib-i seyf ü sinan 1b/15
s.+ı sipehr-ihtiram 2b/15
s.+ıdur 23b/05
[=6]
sultaniyye
s. (durre-i tac-ı devlet-i sultaniyye)
3b/14
[=1]
summaki
s. 24b/04
[=1]
sure
s. (fatiha.ı sure-i nübüvvet) 2a/07
[=1]
suret

s. (irtisam-ı suret-i kainat) 2b/09
s.+i hasen 2a/02
s.+in (hüsn-i suret) 15b/01
[=3]
surh
s.+i nur 23b/07
[=1]
susuz
s. 26b/02
[=1]
susuzluk
s.+a (susuzluga) 6b/14, 23b/18
[=2]
suvar-
s.-mak 11a/17
[=1]
süddi
s. 16a/11
[=1]
sükkan
s.+ı arz u felek 2b/02
[=1]
süleyman
s. 14a/08
[=1]
sümme
s. (fe-şükran sümme şükran sümme
şükran) 2a/06
[=1]
sünen
s. (senen-i sünen-i enbiya ve asfiya)
2a/04
s.+i seniyye 5b/16
[=2]
sünnet
s.+dir 7b/04
s.+i seniyye 16a/07
s.+i seniyye-i ahmediyye 7b/08
s.+i seniyye-i Muhammediye 21b/04
[=4]
sür-
muhkem sür- 25a/18
s.-en 25b/08
s.-erler 25a/18
[=3]
sürur
s. (zaman-ı hayat-ı sürur-ı nesari)
21a/05
[=1]
süt

s. 7a/03
[=1]
sütude-zat
s.+ü ala sıfatları 4a/07
[=1]
şabşal
ş. 22b/16
[=1]
şafii
ş. (imam-ı şafii) 22b/03
[=1]
şah
ş.+ı zaman u zemin 2b/17
[=1]
şahan
ş.+ı 2b/19
[=1]
şahid
ş. (ayine-i şahid-i feth u zafer)
27b/11
[=1]
şam
ş.+ı şerif 21a/01, 21a/10, 21b/01
ş.+un 24b/08
[=4]
şart
ş. 10a/16
ş.+ı 10b/02
[=2]
şebih
ş.+ü't-tayr 2a/02
[=1]
şecaat
ş. (kelam-ı şecaat-ı nizam) 4a/09
ş. (marifet-i şecaat) 3a/14
[=2]
şecca
ş. 7b/08
[=1]
şecel
ş. 7b/08
[=1]
şecere vir-
ş. 2a/15
[=1]
şecian
ş.+ı asakir ü dil-averan 1b/15
[=1]
şedid
ş.+e (sefer-i baid ü şedid) 6b/01

[=1]
şefî
ş.+i ruz-ı mahşer 2a/10
[=1]
şefkat
ş. 15a/12
ş. ali halkıllah 26a/13
[=2]
şehid
ş. 11b/14, 12a/01
ş.+lerindendir 16a/18
ş. ol- 20b/01
[=4]
şemaim
ş.+i anber-i bahr-i yakin 2b/13
[=1]
şer
ş. (envar-ı şer-i mübin) 2a/18
ş. (mukteza-yı şer-i şerif) 5a/06
ş. (nehc-i şer-i kavim) 6a/12
ş.+i kavim 6a/10
ş.+i mahluk 24a/05
ş.+i meftul 24a/06
ş.+i mutahhirin 21b/08
[=7]
şeref
ş.+i 20b/08
ş.+in 15b/01
[=2]
şeri
ş. 16a/13
[=1]
şeriat
ş. 5a/11
ş. (ziynet-efza-yı şeriat peygamberi)
2b/11
[=2]
şerif
ş. (hadis-i şerif) 13a/14, 14b/07,
15b/17, 16a/03, 16a/19, 16b/09
ş. (kudüs-i şerif) 18b/05
ş.+de (hadis-i şerif) 11b/07, 11b/13,
26a/02, 26a/16, 26b/04
ş.+de (şam-ı şerif) 21b/01
ş.+den (hadis-i şerif) 17a/09
ş.+e (şam-ı şerif) 21a/02, 21a/10
ş.+i (hadis-i şerif) 19a/03
ş.+i (kavl-i şerif) 12a/10
ş.+i (murad-ı şerif) 13b/03
ş.+leri (murad-ı şerif) 15a/05

ş.+lerinden (lisan-ı şerif) 21a/12
ş.+ün 14b/01
ş. üzre (mukteza-yı şer-i şerif) 5a/06
[=23]
şerife
ş. (ehadis-i şerife) 20b/08
[=1]
şeriyye
ş.+leri (hisse-i şeriyye) 5b/02
[=1]
şevk
ş.+ı 12a/05
[=1]
şevket
ş. (kemal-i şevket ü azamet) 3b/03
[=1]
şevketlu
ş. 27a/14
[=1]
şevketlü
ş. 3b/06, 5b/15
[=2]
şey
ş. 6a/08, 10a/19
ş.+i 8b/04, 10a/15, 10a/16, 10b/01
ş.+leri 21b/06
[=7]
şeybe
ş. bin urve 14b/02
[=1]
şeytan
ş. 17a/17
ş.+ın 10a/08
ş.+ındur 9b/19, 10a/11
[=4]
şifa
ş.+ı sudur 12b/13
ş.+i sudur 9a/16, 17a/19, 20b/02
[=4]
şikal
ş. 20a/16, 20a/17
[=2]
şikayat
ş. it- 14b/17
[=1]
şimdi
ş. 21a/09
[=1]
şimşir-zar
ş. 27b/11

[=1]
 şinük
 ş. 25a/05
 [=1]
 şol
 ş. 8a/02, 8a/12, 8b/04, 8b/19, 9a/05,
 10a/09, 10a/10, 10a/13, 11a/01,
 11a/03, 11a/09, 12a/17, 12b/05,
 12b/08, 17a/08, 19b/14, 26b/01
 [=17]
 şöyle
 ş. 10a/11, 10a/17, 12a/03, 14b/08
 [=4]
 şu
 ş. 9b/10, 13a/07, 17b/07
 ş.+nı 8b/07
 [=4]
 şücan
 ş. (irtifa-ı şücan-ı mirrih) 4a/15
 [=1]
 şükr
 ş.+ü sipas-ı saadet-esas 1b/02
 [=1]
 şükran
 ş. (fe-şükran sümme şükran sümme
 şükran) 2a/06
 [=1]
 şükür
 ş.+den 11a/06
 [=1]
 şürb
 ş.+i ab-ı hayat 6a/18
 [=1]
 ta
 t. 5b/11, 8a/16, 25a/15
 [=3]
 taamme
 t.+sinden (kudret-i taamme) 16b/10
 [=1]
 taammül
 t. buyur- 15b/18
 [=1]
 taat
 t.+e (ibadet ü taat) 5a/12
 t.+ım 15a/07
 [=2]
 taberani
 t. (imam-ı taberani) 18b/04
 [=1]
 tabii

t.+nün 16a/17
 [=1]
 tabiiye
 t. (ömr-i tabiiye) 27a/15
 [=1]
 tabiyyet
 t. it- 21b/04
 [=1]
 tac
 t. (durre-i tac-ı devlet-i sultaniyye)
 3b/14
 t.+ı fütuh u saadet 3b/17
 [=2]
 tacıdar
 t.+ı sikender-ayin 3b/17
 [=1]
 tafsıl
 t.+den 26b/05
 [=1]
 tahammül
 t.+i 25a/05
 t. it- 6b/01, 25b/01
 [=3]
 tahayyül-i hayal-i
 t. 3a/16
 [=1]
 tahirat
 t. (zevcac-ı tahirat) 2b/09
 [=1]
 tahkika
 t. 8b/09, 9a/14, 18a/07, 19b/08
 [=4]
 tahkikan
 t. 13a/01
 [=1]
 tahmid
 t. 15a/17
 [=1]
 tahmin
 t. 27a/10
 [=1]
 tahsil
 t.+i maarif-i cüziyye ve külliye 3a/12
 [=1]
 taht
 t.+ımı 27b/09
 [=1]
 taht-nişin
 t.+i süleyman-nigin ü cem-tezyin
 3b/17

[=1]
tahyr
t. 7b/06
[=1]
taife
t.+nin 5b/01, 20b/03
t.+sinde 14a/06
t.+sinün (arab taifesinün atları)
20a/04
[=4]
takdirce
t. 10a/17, 16a/06
[=2]
takvim
t.+de (ahsen-i takvim) 1b/11
[=1]
takviyyet
t. eyle- 16b/10
[=1]
tal
t.+ına 14a/01
[=1]
talim
t. it- 18a/06
t. üzre 5a/02
[=2]
tam
t. (mazhar-ı tam ol-) 4a/10
[=1]
tamam
t. 26b/14, 27b/06
t. eyle- 21b/02
[=3]
tanrı
t. 16b/01
[=1]
taraf
t. 26a/05
t.+dan 5a/06
t.+ında 24a/02
t.+ından 24a/09, 24a/12, 24a/13
[=6]
tarb
t. 7b/06
[=1]
tari
t. 2b/11
t. (manend-i verd-i tari) 2b/11
[=2]
tarik

t. 10a/10
t.+ı 7b/01
t. ile 25b/05
[=3]
tarika
t.+i aliyye 5b/16
[=1]
tasdik
t. it- 9a/13
[=1]
tashir
t.+i hak 8b/16
t.+i ilahi 8b/13
t. olun- 8b/14
[=3]
tasvir
t. 2a/03
[=1]
taş
t. 17a/14
t.+a 23b/19, 25a/16
t. at- 17a/11
[=4]
taşra
t. 5b/09
t.+sında 24a/14
[=2]
tavşan
t. 7a/05
[=1]
tay
t. 11b/02, 26b/10
[=2]
tayan-
t.-ur 23b/10
t.-ur imiş 6b/15
[=2]
tayin
t. 4b/13
t. it- 4b/16
t. ol- 4b/13, 4b/14, 4b/15, 4b/17,
5b/03
[=7]
tayr
t. (şebihü't-tayr) 2a/02
[=1]
tayyibe
t.+leri (enfas-ı tayyibe) 2b/12
[=1]
taze

t. 3a/07, 27b/08
t. can bul- 4a/10
t. kıl- 27b/09
[=4]
tazim
t. 9b/11
t.+la merullah 26a/12
[=2]
tazimen
t. 10a/07
[=1]
teala
t. 16b/01
t. (allahu teala) 11b/06
t.+nun (allah u teala) 26a/14
t.+nun (hak.teala) 8a/05
t.+nun (hak teala) 16b/13
t.+ya (hak.teala) 13a/07, 13a/09
[=7]
tealanun
t. 26a/13
[=1]
tecdid
t. (semere-i tecdid) 5b/17
[=1]
tecribe
t. 6b/15
t.+i efras 3a/15
[=2]
tedbir
t.+i 24b/14
t.+i beled 6a/03
t.+i memleket 6a/03
t.+i münzel 6a/03
t.+lerin 4b/08, 24b/13
[=6]
tefhim
t. 1b/12
[=1]
tefsir
t. 13a/12
t.+i 16b/16
t.+inde 12b/03
t. it- 12a/13
[=4]
teftiş
t.+olun- 5b/14
[=1]
tek-a-pu
t. 3a/15

[=1]
tekaza
t.+sı 12a/05
[=1]
tekbir
t. 15a/17
[=1]
tekerlen-
t.-ür 24a/16
[=1]
teklif
t.+lerinün 26a/11
[=1]
tekrar-be-tekrar
t. 14b/10
[=1]
tekrım
t. 9b/12
[=1]
teksir
t. 21b/09
[=1]
telif
t. it- 22b/03
[=1]
temcid
t. 20b/16, 20b/17, 21a/01, 21a/04
t.+it- 15a/17
[=5]
temhid
t. 1b/09
[=1]
temim
t. 18a/16
[=1]
temimdari
t. 18a/14, 18b/05
[=2]
temiz
t. 24b/14
[=1]
tenzih
t. it- 8b/06, 15a/15
[=2]
ter
t. 27b/08
t.+e (nahl-ı ter) 3a/02
[=2]
terazula-
t.-yup 22b/14

[=1]
 terbiyyet
 t. 2a/04
 [=1]
 terk
 t. it- 21a/03, 21a/09
 [=2]
 ters
 t.+leri 11a/12, 11a/15
 [=2]
 tertib
 t. eyle- 4b/04
 t.+i faik 1b/09
 t.+i kadim 6a/10
 [=3]
 tesbih
 t. 15a/15, 15a/17
 [=2]
 teshir
 t. eyle- 8b/07
 t. it- 2a/03
 [=2]
 tesmiye
 t. et- 14a/07
 t. eyle- 4b/03
 t. it- 7b/03, 7b/05
 [=4]
 teşbih
 t. 22a/02
 t.+lerine 22a/16
 [=2]
 teşrif
 t. eyle- 16b/01
 [=1]
 teşyid
 t. buyur- 1b/10
 [=1]
 tettebbu
 t. kıl- 3a/16
 [=1]
 tevfik
 t.+i refik 2a/18
 [=1]
 tevhid
 t.+i (kelime-i tevhid) 21b/07
 t.+i libas 1b/03
 [=2]
 teyid
 t. (alamet-i teyid) 5b/17
 t. (mazhar-ı teyid) 27a/19

t.+ü levami 2a/18
 [=3]
 teyim
 t.+it- 1b/12
 [=1]
 tımar
 t. it- 25a/02
 [=1]
 tırnak
 t.+ı (tırnağı) 22a/15, 22a/16, 23b/12,
 25a/18
 t.+ına (tırnagına) 25a/18
 t.+ları 24a/18
 [=6]
 tırnaklı
 t. (yumru tırnaklı) 21b/16
 [=1]
 ticaret
 t. 4b/14, 5b/03
 [=2]
 tiz
 t. 22b/12
 t.+al- 25a/11
 [=2]
 tizcek
 t. 24b/01, 25a/07, 25a/12
 [=3]
 togrı
 t.+sın 17b/05
 [=1]
 togru
 t.+sın 17b/04
 [=1]
 togur-
 t.-duğı 10a/03
 [=1]
 togurt-
 t.-mag-içün 11b/02
 [=1]
 tokın-
 berk tokın- 22b/16
 t.-acak 24a/04
 t.-up 22b/16
 [=3]
 tokuz
 t.+ı 14b/18
 t.+ında 27a/03
 [=2]
 tokuzıncı
 t. 6b/12

[=1]
tolaşık
t.+ol- 23a/01
[=1]
toldur-
t.-am 15b/08
[=1]
tolı
t. 22b/10
[=1]
ton
t.+dur 19b/02
[=1]
toprak
t.+dan 6a/15
[=1]
torba
t.+sın 18b/08, 18b/10, 18b/11
[=3]
torı
t. 6b/12, 6b/13, 6b/17, 19a/11,
23b/06, 23b/08, 23b/08
[=7]
toru
t.+sıdır 23b/05
[=1]
toyum
t. 19b/08
[=1]
toyumluk
t.+dur 14a/16
[=1]
tudak
t.+ında (tudagıda) 19a/17
[=1]
tugra
t.+yı garra-yı 2b/01
[=1]
tuhfe
t.+i cemile-i cemiyet-i selef-i
salihin 4a/14
[=1]
tulu
t.+ı sadi-i zabih 3b/03
[=1]
tur-
baglu tur- 13a/02, 18b/07
[=2]
tur
t.+(kuh-ı tur) 23b/07

[=1]
tur-
t.-duğı 13a/02
t.-maz 17b/18
t.-ur 6b/14
t.-ur idi 18b/07
t.-urlar 18a/16
[=5]
turaf
t. 7b/06
[=1]
tureyfi
t. 24b/05
[=1]
turp
t. 22a/16
[=1]
tut-
aşaga tut- 20b/06
yukaru tut- 20b/04
[=2]
tut(i)-
hor tut- 18a/13, 18a/13
oruc tut- 13b/06
ululayu tut- 26a/14
[=4]
tut-
t.-alar 20b/04, 20b/06
t.-ar 18a/13
t.-arlar 24a/07, 24a/08, 24a/11
t.-arsa 18a/13
t.-mak 26a/14
t.-up 7a/13, 13b/06
[=10]
tüfeng
t. 5a/04
[=1]
türki
t. 21b/14
[=1]
türkman
t.+un 24b/07
[=1]
tüy
t.+inün 7a/04
t.+ler 24a/08
t.+leri 24a/05, 24a/06
[=4]
u
u. 2b/03, 2b/03, 2b/09, 5a/08

[=4]
 ubade bin samit
 u.+den 12b/13
 [=1]
 uç-
 u.-ar kıl- 15a/13
 [=1]
 uçur-
 u.-ur 16b/08
 [=1]
 ufak
 u. 22b/08
 [=1]
 ugra-
 u.-sa 11a/16
 [=1]
 uğurlu
 u. 24a/11
 u.+dır 11a/08
 u.+dur 19b/09
 u.+sı 24a/12
 [=4]
 ugursuz
 u. 24a/07
 [=1]
 ukala
 u. 5a/07
 [=1]
 ukbe
 u.+bin amr 19b/04
 [=1]
 ulema
 u. 5a/07, 16b/11, 25b/14
 u.+ı kuran-ı azimü's-şan 1b/14
 u.+i eslaf 4b/10
 u.+yı din 26a/05
 [=6]
 ulu
 u.+larından 14b/08, 15b/18
 u.+larındandır 16a/17
 u.+sı 23b/05
 [=4]
 ulula-
 u.-yu tut- 26a/14
 [=1]
 ulya
 u.+(saadet-i ulya ol-) 4a/11
 [=1]
 unit-
 u.-maz 11a/05, 11a/07

[=2]
 unsur
 u.+ında 6a/16
 [=1]
 ur(ı)-
 u.-nal ur- 25a/17
 u.-uyan ur- 8b/15
 u.-yük ur- 25b/09
 [=3]
 ur-
 u.-an 25b/09
 u.-mag-içün 11b/02
 u.-mazlar 25a/17
 u.-up 8b/15
 [=4]
 ureba
 u. 24b/11
 [=1]
 urıl(ı)-
 u.-yük urıl- 10a/04
 [=1]
 urıl-
 u.-a 10a/04
 [=1]
 urve
 u. 14b/05
 u. bin ebi el-cad.den 14a/17
 [=2]
 uslub
 u.+ı kadim 6a/12
 [=1]
 ustıvar
 u.+larıdır (çehar-sütun-ı ustıvar)
 2b/14
 [=1]
 utbe
 u. bin abdullah es-selimi 19a/05
 u.+den (amr bin utbe) 16a/12
 [=2]
 uyan
 u.+ur- 8b/15
 [=1]
 uyansız
 u. 7a/16
 [=1]
 uyluk
 u.+a (uyluga) 22b/10
 u.+ları 7a/17
 u.+ları (uylugları) 23a/02
 [=3]

uyu-
 u.-rken 13a/02
 [=1]
 uzma
 u. (beşaret-i uzma ol-) 4a/11
 [=1]
 uzun
 u. 22a/06, 22a/08, 22a/08, 22a/14,
 22a/19, 22b/09, 23b/04, 23b/12,
 24b/03, 24b/17
 u. (yelesi ince ve uzun) 21b/18
 [=11]
 uzunluk
 u.+da 22a/15
 [=1]
 ü
 ü. 1b/04, 2b/03, 2b/03, 2b/07, 2b/07
 [=5]
 üç
 ü. 4b/03, 6b/04, 7b/02, 7b/10, 9b/18,
 10b/18, 10b/18, 10b/18, 11a/19,
 18a/05, 18a/07, 22a/02, 22a/03,
 22a/03, 22a/04, 22a/04, 25a/02,
 25b/01, 25b/02, 26b/15
 ü.+in 22a/13
 ü.+ün 22a/05, 22a/07, 22a/10
 ü.+inci 22a/15
 ü.+üncü 5b/02, 22a/09, 22a/12
 ü.+si 4b/14, 10a/04
 ü.+üncüsü 22a/06
 [=31]
 ümid
 ü.+in 27b/17
 [=1]
 ümmet
 ü.+i merhume 21b/02, 21b/08
 ü.+imin 21a/13
 ü.+imün 21a/17
 [=4]
 ürkek
 ü. 23a/14
 [=1]
 üslub
 ü.+da (eymen-i üslub) 1b/11
 ü.+ı menî 1b/08
 [=2]
 üst
 ü. 19a/16
 ü.+i 19b/14
 ü.+inde 13a/02

 ü.+ine 7a/16, 8b/06, 11a/16, 25a/07
 ü.+ünde 7a/06
 [=8]
 üzengi
 ü. 24a/04, 25a/07
 ü.+leri 25a/10
 ü.+si 25a/08
 ü.+ye 7a/14, 25a/06
 [=6]
 üzeri
 ü.+lerine (üzerlerine) 4b/19
 ü.+lerine (üzerlerine)lâzım 5a/08
 ü.+mde 21a/08
 ü.+nde 10a/01, 10a/05, 14b/01,
 15a/14
 ü.+ndedir 15b/15
 ü.+ne 10a/02, 13b/14, 17a/04
 ü.+ne ol- 2a/17
 ü.+nedir 11a/19
 [=13]
 üzre
 ü. 1b/07, 1b/08, 1b/09, 1b/10, 2a/01,
 4b/04, 5a/02, 5a/06, 5a/12, 5b/17,
 5b/19, 6a/12, 6a/17, 6b/14, 7a/08,
 8b/04, 10a/11, 10a/16, 13b/01,
 14a/09, 15b/05, 15b/06, 19a/19,
 19b/08, 19b/16, 20a/14, 22b/06,
 26b/06, 27b/14
 ü.+(kadim.üzre ol-) 6a/10
 ü.+dir 26a/12
 ü.+idi 20b/02
 [=32]
 va'llahu teala
 v. 13a/04
 [=1]
 vaad
 v.+ini 9a/13
 [=1]
 vacib
 v. 3a/14
 v.+dir 17a/04
 v. ol- 5a/01, 5a/08
 [=4]
 vad
 v. olun- 10b/01
 [=1]
 vakit
 v.+da 8b/06
 [=1]
 vakit

v. 17b/16
[=1]
vakt
v. 23b/17
v. (sahib-kıran-ı vakt-i mehdi-i zaman) 3b/06
[=2]
vakt-kim
v. 15b/04
[=1]
var
v. 17a/12, 25a/05
v.+dır 5b/02, 10b/18
v.+dur 7b/04, 21a/15
v.+idi 7b/03, 12b/05, 14b/03, 18a/18
v.+iken 24b/18
[=11]
var-
v.-dugı 16a/16
v.-ıcak 17a/17
v.-ınca 23b/16
v.-incak 26b/15
v.-mak 27a/12
v.-ur 27a/13
[=6]
varıcı
v. 8b/09
[=1]
varid
v. ol- 3a/18, 4b/05, 8a/12, 9a/08,
9b/09, 10b/04, 11b/07, 14a/05,
14b/07, 15b/16, 16a/10, 16a/19,
16b/09, 17b/11, 19a/05
[=15]
varis
v.+i saltanat-ı muhammedi 3b/07
v.+i sultanu'l-mücahidin 27a/19
[=2]
vasf
v.+ı 27b/06
[=1]
vasıtat
v. 26b/12
[=1]
ve
v. 1b/01, 1b/01, 1b/01, 1b/01, 1b/02,
1b/02, 1b/02, 1b/03, 1b/03, 1b/03,
1b/03, 1b/05, 1b/05, 1b/05, 1b/05,
1b/06, 1b/06, 1b/06, 1b/07, 1b/08,
1b/09, 1b/09, 1b/11, 1b/12, 1b/13,

1b/14, 1b/15, 1b/15, 1b/15, 1b/15,
1b/16, 1b/16, 2a/01, 2a/02, 2a/02,
2a/03, 2a/03, 2a/03, 2a/04, 2a/04,
2a/05, 2a/05, 2a/06, 2a/06, 2a/07,
2a/07, 2a/08, 2a/16, 2b/01, 2b/04,
2b/05, 2b/05, 2b/06, 2b/07, 2b/08,
2b/09, 2b/10, 2b/12, 2b/12, 2b/17,
3a/03, 3a/08, 3a/10, 3a/10, 3a/11,
3a/12, 3a/14, 3a/15, 3a/15, 3a/15,
3a/17, 3a/18, 3a/18, 3a/19, 3b/01,
3b/03, 3b/05, 3b/05, 3b/07, 3b/07,
3b/07, 3b/13, 3b/13, 3b/14, 3b/15,
3b/15, 3b/16, 3b/16, 3b/17, 3b/18,
3b/19, 4a/07, 4a/07, 4a/07, 4a/08,
4a/08, 4a/09, 4a/10, 4a/11, 4a/12,
4a/12, 4a/14, 4a/14, 4b/01, 4b/03,
4b/03, 4b/05, 4b/05, 4b/06, 4b/06,
4b/07, 4b/08, 4b/09, 4b/11, 4b/13,
4b/14, 4b/15, 4b/18, 4b/18, 4b/18,
5a/01, 5a/02, 5a/02, 5a/02, 5a/03,
5a/03, 5a/03, 5a/03, 5a/03, 5a/04,
5a/04, 5a/05, 5a/05, 5a/06, 5a/08,
5a/08, 5a/09, 5a/09, 5a/10, 5a/12,
5a/12, 5a/13, 5a/18, 5b/01, 5b/01,
5b/03, 5b/07, 5b/07, 5b/07, 5b/08,
5b/16, 5b/17, 5b/17, 6a/01, 6a/02,
6a/02, 6a/03, 6a/03, 6a/06, 6a/10,
6a/11, 6a/11, 6a/15, 6a/15, 6a/15,
6a/15, 6a/16, 6a/17, 6a/17, 6a/17,
6b/01, 6b/03, 6b/05, 6b/14, 6b/15,
6b/19, 6b/19, 7a/01, 7a/01, 7a/01,
7a/02, 7a/03, 7a/04, 7a/05, 7a/05,
7a/06, 7a/06, 7a/06, 7a/07, 7a/08,
7a/08, 7a/09, 7a/10, 7a/11, 7a/13,
7a/15, 7a/16, 7a/17, 7a/18, 7a/19,
7b/01, 7b/04, 7b/08, 7b/09, 7b/15,
8a/03, 8a/03, 8a/03, 8a/03, 8a/03,
8a/04, 8a/06, 8a/07, 8a/08, 8a/12,
8a/14, 8a/16, 8a/17, 8a/17, 8b/03,
8b/03, 8b/05, 8b/07, 8b/12, 8b/15,
8b/15, 8b/17, 9a/02, 9a/05, 9a/05,
9a/07, 9a/13, 9a/14, 9a/15, 9a/15,
9b/03, 9b/03, 9b/03, 9b/03, 9b/05,
9b/06, 9b/08, 9b/12, 9b/12, 9b/12,
9b/12, 10a/04, 10a/05, 10a/06,
10a/08, 10a/08, 10a/11, 10b/03,
10b/03, 10b/19, 10b/19, 11a/01,
11a/02, 11a/03, 11a/06, 11a/06,
11a/09, 11a/10, 11a/12, 11a/13,
11a/13, 11a/14, 11a/15, 11a/16,

11b/04, 11b/05, 11b/06, 11b/07,
11b/13, 12a/01, 12a/02, 12a/02,
12a/05, 12a/06, 12a/06, 12a/07,
12a/09, 12a/17, 12a/18, 12a/18,
12b/01, 12b/02, 12b/06, 12b/07,
12b/10, 12b/11, 12b/11, 12b/13,
13a/04, 13a/04, 13a/10, 13a/15,
13a/16, 13a/16, 13b/01, 13b/02,
13b/03, 13b/06, 13b/07, 13b/09,
13b/14, 13b/15, 13b/15, 13b/17,
13b/18, 13b/19, 14a/02, 14a/03,
14a/04, 14a/06, 14a/15, 14a/15,
14a/16, 14b/02, 14b/04, 14b/04,
14b/07, 14b/10, 14b/11, 14b/12,
14b/13, 14b/13, 14b/14, 14b/14,
14b/14, 15a/01, 15a/01, 15a/02,
15a/06, 15a/07, 15a/09, 15a/09,
15a/10, 15a/11, 15a/11, 15a/12,
15a/12, 15a/14, 15a/14, 15a/15,
15a/16, 15a/16, 15a/17, 15a/17,
15a/17, 15b/01, 15b/01, 15b/04,
15b/07, 15b/07, 15b/09, 15b/13,
15b/13, 15b/15, 15b/18, 16a/02,
16a/06, 16a/08, 16a/09, 16a/09,
16a/17, 16a/18, 16a/18, 16a/18,
16b/01, 16b/09, 16b/10, 16b/15,
16b/16, 16b/18, 16b/19, 17a/01,
17a/05, 17a/17, 17b/07, 17b/09,
17b/17, 18a/01, 18a/08, 18a/12,
18a/12, 18a/15, 18b/04, 18b/05,
18b/06, 18b/09, 18b/11, 18b/15,
18b/17, 19a/03, 19a/04, 19a/06,
19a/06, 19a/07, 19a/11, 19a/12,
19a/13, 19a/16, 19a/16, 19a/18,
19b/03, 19b/08, 19b/14, 19b/14,
19b/16, 19b/18, 19b/18, 19b/19,
20a/01, 20a/08, 20a/09, 20a/10,
20a/11, 20a/13, 20a/13, 20a/13,
20a/17, 20b/04, 20b/06, 20b/06,
20b/08, 20b/08, 20b/09, 20b/16,
20b/17, 21a/01, 21a/04, 21a/08,
21a/15, 21b/01, 21b/05, 21b/05,
21b/06, 21b/07, 21b/08, 21b/09,
21b/09, 21b/13, 21b/18, 22a/06,
22a/06, 22a/10, 22a/11, 22a/18,
22a/19, 22a/19, 22a/19, 22b/01,
22b/01, 22b/07, 22b/08, 22b/09,
22b/09, 22b/09, 22b/10, 22b/10,
22b/10, 22b/11, 22b/11, 22b/11,
22b/12, 22b/12, 22b/12, 22b/13,

22b/15, 22b/18, 22b/18, 22b/19,
23a/01, 23a/01, 23a/03, 23a/05,
23a/05, 23a/07, 23a/07, 23a/08,
23a/09, 23a/09, 23a/10, 23a/11,
23a/11, 23a/11, 23a/12, 23a/13,
23a/14, 23a/14, 23a/16, 23b/01,
23b/03, 23b/03, 23b/04, 23b/04,
23b/05, 23b/09, 23b/09, 23b/10,
23b/11, 23b/11, 23b/11, 23b/12,
23b/12, 23b/12, 23b/13, 23b/16,
23b/17, 23b/17, 23b/18, 23b/18,
23b/19, 23b/19, 23b/19, 24a/02,
24a/03, 24a/03, 24a/04, 24a/05,
24a/06, 24a/09, 24a/09, 24a/11,
24a/11, 24a/13, 24a/13, 24a/14,
24a/15, 24a/17, 24a/17, 24a/18,
24a/19, 24b/02, 24b/02, 24b/03,
24b/03, 24b/04, 24b/04, 24b/05,
24b/05, 24b/05, 24b/05, 24b/06,
24b/06, 24b/06, 24b/06, 24b/06,
24b/07, 24b/07, 24b/07, 24b/07,
24b/07, 24b/08, 24b/08, 24b/08,
24b/08, 24b/11, 24b/13, 24b/14,
24b/14, 24b/15, 24b/15, 24b/16,
24b/16, 24b/16, 24b/17, 24b/18,
25a/01, 25a/01, 25a/01, 25a/02,
25a/02, 25a/03, 25a/06, 25a/11,
25a/11, 25a/12, 25a/12, 25a/13,
25a/13, 25a/14, 25a/14, 25a/15,
25a/19, 25a/19, 25b/01, 25b/04,
25b/09, 25b/12, 25b/13, 25b/13,
25b/15, 26a/04, 26a/05, 26a/06,
26a/07, 26a/08, 26a/14, 26a/18,
26b/06, 26b/07, 26b/07, 26b/08,
26b/09, 26b/10, 26b/11, 26b/16,
27a/01, 27a/04, 27a/04, 27a/06,
27a/06, 27a/10, 27a/11, 27a/12,
27a/14, 27a/14, 27a/14, 27a/15,
27a/16, 27a/17, 27a/18, 27b/11,
enbiya.(fass-ı hatem-i enbiya ve
mürselin), enbiya.(fass-ı hatem-i
enbiya ve mürselin)

[=627]

ve'l-adiyati

v. suresi 8b/17

[=1]

ve'l-adiyati zabhan

v. 8b/19

[=1]

ve'l-afiyetih

v. 5a/18
[=1]
ve'l-hafiyat
v. 12a/08
[=1]
ve'l-hasıl
v. 11a/19, 14b/06, 20b/07
[=3]
ve's-selam
v. 14b/16, 17b/06
[=2]
ve't-teyid
v. 5a/17
[=1]
ve sair
v. 4b/19, 5a/16, 5b/06
[=3]
vebal
v.+e 25b/10
[=1]
vech
v.+i 14a/01
v.+i meşruh 20a/13
[=2]
vechehu
v. 25b/18
[=1]
vecih
v. 11a/19
[=1]
vefa
v.+(2b/19
v. (çerag-ı efüun-ı encümen-i vefa)
2a/13
v. (gevhher-i bahr-i vefa) 2b/18
[=3]
veheb
v. (ebi veheb) 19a/08
[=1]
vela
v.+sı 21a/09
[=1]
velayet
v.+de 6a/08
[=1]
verd
v. 7b/06
v +(manend-i verd-i tari) 2b/11
[=2]
verd-i

v. 2b/11
[=1]
vezir
v.+ler 4b/18
[=1]
vir
v. 10a/15
[=1]
vir-
mal vir- 10b/02
su vir- 6b/06, 25a/13
v.-() 27b/06
v.-di 12b/11, 17b/06
v.-diler 18b/13
v.-dügi 9a/02
v.-düginün 13a/08
v.-e 13a/08, 13a/09
v.-eler 24b/18, 24b/19, 25a/01,
25a/04, 25a/05, 25a/05, 25a/13
v.-en 8a/02
v.-eyim 10a/16
v.-eyin 10a/19
v.-medin 18a/17
v.-medügime 18a/19
v.-mege 3a/05
v.-megin 13a/09
v.-mek 10b/02, 18a/15, 24b/18,
25a/10
v.-mekle 26b/03
v.-meye 22b/18
v.-meyeler 25a/06, 25a/13
v.-mez idi 2a/15
v.-ülür 8a/13
v.-üp 3a/07, 6b/03, 6b/06, 13b/08,
17b/01
v.-ür 9a/06, 25b/14
v.-ürler 9a/01
[=43]
vir(i)-
and vir- 17b/06
avaz vir- 9a/01, 9a/06
can vir- 3a/05, 3a/07
haber vir- 17b/01, 18b/13
halel vir- 25b/14
koyu vir- 22b/18
kuvvet vir- 8a/02
sadaka vir- 13b/08
su vir- 24b/18
yem vir- 6b/03, 18a/15
[=14]

vird	y.+dan 25a/12 [=1]
v.+i zeban 5a/16 [=1]	yagrınlı
viril-	y. 22b/01 [=1]
v.-ür 11b/15, 12a/01 [=2]	yahud
vü	y. 17b/15, 17b/16 [=2]
v. 2b/17, 5a/07 [=2]	yakın
vücud	y. ol- 23a/17 [=1]
v.+a 7a/18	yakin
v.+ı (mearic-i feyz ü vücud) 1b/09	y. (şemaim-i anber-i bahr-i yakın) 2b/13 [=1]
v.+ı (medaric-i vücud) 1b/08 [=3]	yakut
ya	y.+dan 16b/07 [=1]
y. 10a/18, 11a/11, 11b/02, 11b/02, 12a/04, 12a/05, 15b/11, 15b/14, 16b/04, 16b/06, 17a/11, 17a/16, 17b/04, 17b/05, 17b/09, 17b/19, 17b/19, 18a/16, 18b/08, 18b/09, 19a/11, 19a/12, 19b/12, 21a/03, 21a/06, 21a/06, 21a/07, 21a/13, 21a/18, 25b/08	yan
y.+ile 21b/14 [=31]	y.+ı 26b/19 y.+ımda 18a/09 y.+ına 8b/16, 17b/03 y.+ında 17a/18, 24a/13, 26b/12, 26b/13 y.+ının 23a/03 [=9]
ya hud	yancıklı
y. 11a/17 [=1]	y. 23a/03 [=1]
ya rab	yancık
y.+bena (rabbena) 15b/02	y.+ı (yancığı) 22a/06 y.+ları 22a/06 [=2]
y.+bi 21b/06	yancıklı
y.+bi (rabbi) 13b/18	y. 21b/16 [=1]
y.+bi (ya rabbi) 15a/08 [=4]	yani
yaban koyun	y. 8a/01, 8a/06, 8a/15, 8b/02, 8b/19, 9a/12, 9b/01, 9b/11, 9b/18, 10a/02, 10a/05, 10b/18, 11a/06, 11b/05, 11b/11, 11b/18, 12a/18, 13a/01, 13a/19, 13b/14, 13b/18, 14a/14, 16a/04, 16b/06, 16b/18, 16b/19, 17b/14, 18a/04, 18a/11, 19a/03, 19a/10, 19a/16, 19b/06, 19b/18, 20a/03, 20a/08, 20a/09, 21a/13, 22b/13, 22b/15, 23a/04, 23b/05, 25b/08, 25b/15, 26a/01, 26a/03, 26a/10, 26a/13, 26a/18 [=49]
y.+ı 7a/06 [=1]	
yad	
y. 24b/11 [=1]	
yagır	
y. it- 25a/10 [=1]	
yagız	
y. 19b/15, 20a/13, 21b/16, 23b/03 [=4]	
yagiz	
y. 19b/02 [=1]	
yagmur	

yapış-
y.-ır 25a/16
[=1]
yaprak
y.+ı (yapragı) 22b/07
[=1]
yaputlı
y. 22a/01
[=1]
yar-
y.-ar 26b/17
y.-arlar 25a/17
[=2]
yara
y. 24b/01
y.+sı 24b/01
y.+ya 25b/01
[=3]
yara-
y.-t 15a/08
[=1]
yaraş-
y.-ur 23b/10
[=1]
yarat
y.+dı 15a/09
[=1]
yarat-
y.-am (yaradam) 15a/06
y.-dı 6a/15, 8a/16, 8b/03, 15b/03
y.-dugı 26a/14
y.-madım 15b/16
y.-mak 15a/04
y.-tım 15a/09
y.-up (yaradup) 15b/04
[=10]
yardım
y. it- 13b/04
y. olın- 13b/16
[=2]
yardum
y. olın- 13b/01
[=1]
yarı-
y.-cak 27b/15
[=1]
yarış-
ok yarış- 18a/01
y.-mak 18a/06
y.-sa 17b/16, 18a/01

[=4]
yaru
y.+sında 24b/18
[=1]
yasdagaç karınlı
y. 21b/16
[=1]
yassı
y. 21b/15, 22a/12, 22b/01, 22b/10
y. ol- 23a/08
[=5]
yasub
y. 7b/07
[=1]
yaş
y.+ı 27a/07
y.+ın 25a/14
y.+ına 26b/15, 27a/12, 27a/13
y.+ından 27a/09
y.+ların 4b/09, 26b/09
[=8]
yaşlan-
y.-dukça 27a/08
[=1]
yaşlı
y.+(yedi yaşlı) 21b/19
[=1]
yaşlıca
y. 25a/17
[=1]
yat-
y.-an 25a/03
y.-mayan 13b/07
[=2]
yatag
y.+ı 22b/11
[=1]
yatagan
y. 21b/19
[=1]
yatak
y.+ı (yatagı) 22a/12
[=1]
yatgı geniş
y. 21b/17
[=1]
yatır-
y.-mayup 25a/03
[=1]
yatlu

y.+sı 4b/07
y.+sın 21b/13
[=2]
yavaş
y. 21b/18
[=1]
yavuz
y. 23b/11
[=1]
yay
y. 8a/03
y.+ınla 18a/06
[=2]
yay boyunlı
y. 21b/17
[=1]
yayub
y. 7b/07
[=1]
yaz-
y.-ar 11a/18
y.-up 18b/04
[=2]
yazıl-
hasenat yazıl- 11a/12, 11a/13
y.-an 14b/01
y.-ur 11a/12, 11a/13, 11a/16,
18b/03on, 18b/10
[=8]
ye-
yem ye- 9b/05
y.-dikten sonra 18b/11
y.-diyse 9b/05
y.-dügi 11a/11
[=4]
yecancı
y. 22a/01, 22b/13
[=2]
yed-
y.-se 8b/12
[=1]
yedi
y. 21b/13, 22a/17
y.+sinde 26b/19
[=3]
yedi yaşlı
y. 21b/19
[=1]
yedilgen
y. 21b/18

[=1]
yedinci
y. 6b/10
[=1]
yeg
y.+dir 12a/07
[=1]
yek-nefes
y.+ü yek-nesak 3a/02
[=1]
yek-nesak
y. (yek-nefes ü yek-nesak) 3a/03
[=1]
yek-silsile
y. (pa-beste-i yek-silsile) 3a/04
[=1]
yel
y.+den 6a/15
y.+ine 15a/05
y.+isi 23b/03
[=3]
yele
y.+si 20a/01
y.+sin 19a/06
[=2]
yelesi ince ve uzun
y. 21b/18
[=1]
yeli
y.+si 23b/09, 23b/12, 23b/13, 23b/15
y.+sini 25a/01
[=5]
yem
y. 6b/05, 25a/13
y.+as- 18b/02
y.+den 25a/13
y.+i 9a/14, 9b/03
y.+in 18b/11, 24b/17
y.+vir- 6b/03, 18a/15
y.+ye- 9b/05
[=11]
yemin
y. 9a/04
[=1]
yene
y. 6b/07, 6b/09, 6b/19, 8a/17
[=4]
yer
y. 25a/09
y.+de 8b/15, 11a/14, 13a/03, 14a/01

y.+e 7a/04, 15b/05, 16b/08, 22b/16
y.+i 22a/02, 22a/03, 22a/03, 22a/04,
22a/04, 23a/07, 24b/01
y.+inde 24a/04, 24a/05
y.+ine 13b/05, 16b/13, 16b/17,
26b/17
y.+ini 24b/14
y.+leri 25a/19
y.+lerün 24b/08
y.+yüzi 15b/05
[=26]
yesar
y.+dan (makal bin yesar) 16a/02
y.+dan (müslim bin yesar) 18b/12
[=2]
yeşil
y.+e 20a/09
[=1]
yet-
y.-dügi kadar 8a/05
y.-mez idi 8b/09
[=2]
yetiş-
hayra yetiş- 13b/15
zarar yetiş- 24a/14, 24a/15
y.-mek 13b/15, 15a/13
y.-üp 7a/07
y.-ür 24a/14, 24a/15
[=8]
yetmiş
y. 14b/03, 14b/05
[=2]
yevm
y.+i ahad 3b/02
[=1]
yeyni
y. 22b/15
[=1]
yeyni yürüşli
y. 21b/18
[=1]
yık-
y.-ar 7a/03
[=1]
yıkıl-
y.-a 25b/17
[=1]
yıl
y.+da 5b/13
[=1]

yırtılmış
y. 22a/01
[=1]
yırtmaç
y.+ları 23a/04
[=1]
yırtmaçlı
y. 22a/01, 23a/05
y. ol- 23a/03
[=3]
yi-
y.-r 14b/18
[=1]
yigen
y. 21b/15
[=1]
yigirmi
y. 3b/02, 6b/18, 7b/02, 21b/13,
22a/17
[=5]
yıl
y.+den 15a/08
y.+i 6a/16
[=2]
yine
y. 6b/06, 13b/09, 18b/11, 20b/16,
26b/17
[=5]
yir
y.+de 26a/18
[=1]
yogun
y. 22a/09, 22a/11, 23b/02
y.+ol- 26b/18, 27a/08
[=5]
yogun bilekli
y. 21b/15
[=1]
yohsulluk
y.+dan 11a/08
[=1]
yok
y. 18a/18
y.+dur 7a/02, 12a/06, 12b/02,
16a/05, 21a/14, 21a/18, 21b/03
[=8]
yokla-
y.-dılar 6b/04
y.-yup 5b/14, 18b/17
[=3]

yol
y. 23b/16
y.+a 25a/04
y. al- 25b/09
y.+ına 10a/06, 12a/18, 12b/10,
17b/08
y.+ında 20b/09, 21a/14, 21a/19
[=10]
yoldaşlık
y. 24a/19
[=1]
yorgun
y. 25a/12
[=1]
yörü-
y.-rken 22b/13, 22b/16
y.-ye 23a/12
[=3]
yörüşli
y.+(yeyni yörüşli) 21b/18
[=1]
yu-
y.-yalar 25a/02, 25a/14
[=2]
yufka derili
y. 21b/17
[=1]
yukarı
y.+dan 26b/11
y.+sı 27a/10
y. tut- 20b/04
[=3]
yular
y.+ın 24b/15
[=1]
yumuşak
y. 25a/19
[=1]
yumrı
y. 22b/08, 23a/12
y.+ol- 23a/01
[=3]
yumrıca
y. 27a/01
[=1]
yumru tırnaklı
y. 21b/16
[=1]
yumşak
y. 21b/15, 24a/18

[=2]
yüce
y. 22b/10
[=1]
yügrek
y. 23b/11, 24a/09, 24b/04, 24b/09
y.+ol- 23b/17
[=5]
yügrük
y. 7a/02, 7a/05, 20a/06, 21b/14,
23b/02
y. ol- 23a/16, 23b/02
[=7]
yük
y.+ur- 11b/02, 25b/09
y.+urıl- 10a/04
[=3]
yüksek
y. 21b/15
y. ol- 22b/18, 23a/04
[=3]
yürek
y. 5a/19
[=1]
yürekli
y. 21b/17
[=1]
yürü-
y.-gen 23b/01
y.-meyüp 22b/17
y.-ye 22b/15, 22b/17
[=4]
yürügen
y. 21b/14
[=1]
yüz
y. 6b/18, 27a/13
y.+i 13b/03, 27a/09
y.+ine (yer yüzi) 15b/05
y.+ini 18b/14
[=6]
yüzgeç
y. 21b/19
[=1]
yüzi gözel
y. 21b/19
[=1]
yüzlü
y. 22a/18, 22a/19, 22b/07
[=3]

zaaf	z.+dadır 10a/13
z. 25b/13	z.+ı 20b/14
[=1]	z.+ı hayat-ı sürur-ı nesari 21a/04
zabih	z.+ı resul-i ekrem 20b/15
z. 9a/01	z.+ında 25a/19
z.+de (tulu-ı sadi-i zabihde) 3b/03	z.+larında 5b/13
[=2]	z.+un 9b/05
zabit	[=18]
z.+leri (erbab-ı seyf zabitleri) 4b/18	zapt
[=1]	z. it- 14b/11
zabt	[=1]
z.+it- 8b/14	zar
z.+u siyaset 5a/05	z. (füyuzi-i zar) 27b/16
z. ve hıfz eyle- 4b/16	[=1]
[=3]	zarar
zaf	z. 25b/13
z.+ı 6a/02	z.+lardan 7b/15
[=1]	z. ol- 22b/05, 24a/16
zafer	z. yetiş- 24a/14, 24a/15
z. (ayine-i şahid-i feth u zafer)	[=6]
27b/11	zarif
z. (feth u zafer) 27b/15	z. 22b/17
z. bul- 13b/14	[=1]
[=3]	zat
zahir	z.+ımı 15a/16
z.+dir 5b/18	z.+ına 27b/12
z.+dür 10a/08	[=2]
[=2]	zatiyye
zahve	z.+sine (kabiliyet-i zatiyyesine)
z.+i kübra 3b/02	2b/05
[=1]	[=1]
zaif	zeban
z. 6b/04, 6b/08, 14a/03	z. (vird-i zeban) 5a/16
z. ol- 6b/07, 6b/09, 6b/10, 6b/12,	[=1]
6b/12, 6b/13	zelil
z. ve nahif 8b/11	z. 15b/07
[=10]	[=1]
zalal	zemin
z.+ı (zulumat-ı zalal) 2a/19	z. (şah-ı zaman u zemin) 2b/17
[=1]	z.+e (hilafet-i ru-yı zemin) 1b/13
zalıke	[=2]
z. 4a/13	zevc
[=1]	z.+ı tahirat 2b/09
zaman	[=1]
z. (şahib-kıran-ı vakt-i mehdi-i	zeyd
zaman) 3b/06	z. 11b/09
z. (şah-ı zaman u zemin) 2b/17	[=1]
z.+da 6a/06, 6b/03, 9a/01, 12a/02,	zıd
12a/18, 12b/05, 12b/08, 18b/05,	z.+ına (zıddına) 26a/01
20b/01	[=1]

zıllu'llah ala ibadi'llah

z. 3b/08

[=1]

zikir

z. it- 9a/04, 12a/16, 15a/19

[=3]

zıkr

z. 4b/06

z.+e 15a/18

z. eyle- 20a/19

z. olın- 19a/19, 20a/11, 20a/14,
20b/09, 23a/18

z. olun- 7b/05

[=9]

zillet

z. (sebeb-i zillet) 15a/07

[=1]

zimam

z.+ını 8b/11

[=1]

zira

z. 5a/16, 6a/05, 7a/02, 7a/19, 9b/02,
10b/02, 14b/15, 16b/13, 16b/17,
20b/10, 21a/11, 21a/15, 21b/10,
22a/08, 22a/16, 25a/10, 25b/01,
25b/02, 25b/04, 25b/05, 25b/12,
25b/17

[=22]

ziya

z. (nur u ziya) 2a/15

[=1]

ziyade

z. 6b/15, 21a/07, 25b/02, 25b/09,
26a/01, 26b/06, 27a/03

z. ol- 6a/11

z.+ye 12b/09

[=9]

ziynet

z. 8a/17

z. (rükub-ı ziynet) 2a/01

z.+i 27b/06

[=3]

ziynet-efza

z.+yı şariat peygamberi 2b/11

[=1]

zuhur

z. it- 5a/06, 7a/18

[=2]

zulm

z. it- 26a/15

[=1]

zulmet

z.+de 6b/15

[=1]

zulumat

z.+a 6a/19, 6b/18

z.+ı zalal 2a/19

[=3]

zulüm

z. 26a/05

z. olun- 8a/13

[=2]

zü'l-ikal

z. 7b/07

[=1]

zü'l-karneyn

z. (iskender-i zü'l-karneyn) 6a/1

[=1]

zü'l-leme

z. 7b/07

[=1]

zümre

z. (serdar-ı cümle zümre-i enbiya)
2a/12

[=1]

KAYNAKÇA

- _____Ağar, Mehmet Emin, “*Baytarü " l Vâzih: İnceleme, Metin, İndeks.*” Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, 1986.
- _____, *Ebu " s- Suud Efendi " ye Atfedilen bir Baytarname*, Enderun Yayınları, 2. bs., İstanbul, 1991. İstanbul, 1981.
- _____Ayverdi, İlhan, *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, 3. cilt, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul, 2005
- _____Bekman, Muzaffer, *Veteriner Tarihi*. Ankara, 1940.
- _____Çınar, Ali Abbas, *Türklerde at Ondokuzuncu Yüzyıla ait bir baytarnamede at kültürü: (yazılı ve basılı kaynaklarla karşılaştırma)* Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1993.
- _____, *Türklerde At ve Atçılık*, Kültür Bakanlığı, Ankara, 1983.
- _____Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca Türkçe Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 1996.
- _____Gürsoy-Naskali, Emine, *Türk Kültüründe At ve Çağdaş Atçılık*, İstanbul, 1995.
- _____Erk, Nihal, “*Bir Baytarname İncelemesi.*” A. Ü. Veteriner Fakültesi Dergisi.C.6, No.1-2 (1959): 126-35.
- _____İngilizce-Türkçe Redhouse Sözlüğü, Sev Matbaacılık ve Yayıncılık, İstanbul, 2000.
- _____Özgür, Can, “*Türkçe Yazılmış en Eski Atçılık-Veterinerlik Kitabı Baytaratü'l-Vâzih'ta Geçen At İle İlgili Kelimelerin At Üzerinde Gösterimi*”, Spor Atı Cerrahisi Sempozyumu, 134-136, Bursa, 1997.
- _____Redhouse, Sır James W, *Turkish and English Lexicon*, Çağrı yayınları, İstanbul, 2006.
- _____Sarton, George, *Inroduction to the History of Science*. New York 1975, 2/1:89, 793; 2/2: 1091, 1093; 3/1: 284; 3/2: 1216, 1238, 1837.
- _____Şen Mesut, “*Baytarnameler*”, *Türk Kültüründe At ve Çağdaş Atçılık*, Türkiye Jokey Kulübü, Resim Matbaacılık A.R, 1995. sy. 177-263.
- _____, “*Kitabu Baytar-name: Tenkidli Metin.*” Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, 1987. Timurtaş, Faruk K., *Osmanlı Türkçesi Grameri*, Alfa basım yayım, İstanbul, 1995.

- _____Türk Dil Kurumu, *Derleme Sözlüğü*, I- XII, Ankara, 1963-1982.
- _____Türk Dil Kurumu, *Tarama Sözlüğü*, I- VI, Ankara, 1963- 1974.
- _____Türk Dil Kurumu, *Türkçe Sözlük*, 2 cilt, TTK Basımevi, Ankara 1998.
- _____Türk Dil Kurumu, *Yeni Tarama Sözlüğü*, Ankara Üni. Basımevi, Ankara, 198